Reuerendi. P. fratris Siluestri de Prierio almi prædicatoꝝ ordi. ac ſacræ theologiæ profeſſoris. Malleus in falſas aſſumptiones Scoti cõtra diuum Thomam in primo ſententiaꝝ.

¶ Reuerendissimo dño domino Nicolao Cardinali fliscoalmi ordi nis prædicatorũ Protectori dignissimo: Frater Siluester Prierias ex eodem ordine. Theologorum ultæ regularis minimus Salutẽ. D.

Q Vantum apud priscos ualuerit Reuerẽdissime Pater ac dñe .D. semper obseruandissime ueritatis auctoritas: Fulgẽtii uatis antiquissimi cæterorũq; poetarum uigilãtissimũ effingẽdi studiũ edocet: quo eã iferre corporeis oculis uoluerunt sub forma Apollinis iuuenis utiq; Pulcherrimi aurea cæsarie & claro diademate redimiti septi armis tris sagittas arcũq; tenẽtis quibus Phytonẽ serpentẽ a quo Phyto dictus est interemit ueste insignita litteris ac in sede aurea biiugi quadriga deuecti nouẽ famulãtibus musis & coruo ad tutelã capiti insidẽte: Quæ quidẽ omnia certissime ueritatis insignia sunt: Quibus pinde atq; Apollo se se clarã & illustrẽ orbi uniuerso reddiderit. Hãc. Aristoteles Philosophorũ clarissimus in eo libro qui æthicorũ inscribit amicis præferẽdã cẽset. Hanc iuuenis sapiẽtissimus apud Neemiã uino regi ac mulieribus prætulit sup omnia ueritatẽ supare astruens. Hãc Phylippus Macedonũ Rex clarissimus Quẽ Theophrastus memoriæ pdidit nõ solum dignitate sed ẽt prudẽtia & moribus multo aliis regibus pstitisse Alexandro filio auctore Phytharco pinde ac munus inestimabile addiscere conabat. Hortabat. n. ut Aristoteli opaʒ daret ac phylosophyæ ne multa inquit huiusmodi agas. qualia me fecisse pænitet. Hãc magno & excellenti ingenio uiri (quod ait orator) contemptis publicis priuatisq; negotiis intantũ cupiuerũt ut eã rebus omnibus anteferrent. Hanc ego ab adolescentia semper colui & ad eã nãciscendam capescendamq; pro uiribus laboraui. Quo actum dixerim ut Scoti argotizatiunculas & ruitura fundamẽta quibus in primo uolumine sentẽtiarũ aduersus diuum Thomã Aquinatẽ (ecclesia teste) ueritatis alũnuʒ abusus est. Paruo codice ueluti malleolo attriuerim: Quõ quidẽ opusculum ea tẽpestate qua mihi in Patauino Gymnasio me thaphisicẽ differẽdã Illustrissimus Venetiarũ Princeps Leonardus Lauredanus Senatusq; contulerat ex præclaris auctoribus collegi atq; cõflaui: ut qui defensiuis armis me instructũ satis putabaʒ offensiuis quoq; me instruerẽ: q̃q̃ patribus minime placuerit ut illuc me cõferrem. Scripsit uero clarissim⁹ ille Philosophus Plutharcus Dio

nisium seniorē/siciliaꝫ tyrannū cubiculum filii ingressum/cum ui/
disset poculoꝫ argēteoꝫ & aureoꝫ multitudinē exclamasse. Non
es principatui aptus qui tot poculis a me acceptis neminem tibi ami
cum effeceris. Qua utiq; sententia excitus nedum paruū istū mal
leolum/uerum etiam multas ex nostris lucubratiunculis/ne dum in
nonum/uerum et & in uigesimum/ac eo amplius annum olim sup/
pressas/in lucem efferre statui:quo uel tantisp & amicis & maioribus
deferā.& Reuerēdissime. Dominatōi tuæ i primis. Si.n.cōsueuerūt
ueritatis amatores uigilias suas cuipiam uiro præclaro dedicare pro
tegendas atq; tutandas:cui libellus iste/ueritatis protector/nisi prote
ctori ordinis protegentis ueritatem dicandus est? Vel eo maxime q
nunq̄ satis mihi uideor/cordis mei iocunditatem explicuisse qua me
affecit Reuerēdissime.Dominatōi tuæ ista tua nostraq; ꝓtectio.Di
cerē quare/pter id qd ipsa me domestice semp cōplexa est nisi gran
dem & maximam eius modestiā ueterer/quam offendisse haud du
bitarim/si uel domus præconia/qua in italia præclarior est nullam
(Absit uerbo inuidia)uel personæ tuæ Quæ cum religione/pieta/
te/iustitia/castitate/parsimonia/Zelo/Modestia/Humanitate/Doc
trina omniq; uirtutum splēdore sit refertissima/ornatissimaq; ad uir
tutum cumulum etiam id muneris accesserit/ut laudes aspernetur.
Quo fit ut nostri ordinis:præcipueq; uitæ regularis sit/nō protector
modo/uerum decus & gloria.Exile ergo munus obsequētissimi filii
benigna ac solita humanitate excipiat oro.Mox autē non tam libel/
li sed grandia uolumina quæ adhuc malleo & lima ad incudem poli
untur/Reuerendissime Dominatiōis.tuæ auspicio in lucē emergēt.
quæ diu fœliciterq; prædicatoruꝫ ordinis habenas prudētissime(ut
assolet)moderetur.

❡ Reuerẽdi. P. fr̃is Siluestri de prierio sa / crar lrar doctoris exactissimi ex predi. ordi. cõgregatõis lombardie: i malleũ argumẽtũ.

❡ Sanctum doctorẽ. oppugnaturus scotus: sed minime expugnaturus: i primo Senten / tiar volumine: nõ secus ac ipsam veritatẽ: que teste ecclesia comes est diui Thome: mul tas assumat falsitates necesse est. Quas par / uo Malleo: ex veris vel ex datis: atteriu: Jti dẽ facturus in reliqua eius volumina si va / cauerit. Explicit Argumentũ.

❡ Incipit Malleus in falsas assumptiones Scoti cõtra S. Thomam: in p° volumine Sententiarum.

Que a Scoto dñr i p logo p / mi sen / tẽtiar.

Scotus in prologo primi sen / tentiar questione prima. qri rit vtrũ homini p isto statu sit necessariũ aliquã doctri / nã spãlem supernaturaliter i spirari. Et rñdendo pncipa liter duo dicit ⁊ tenet. Unũ. s. verum q̄ sunt aliquę propositiones vel cõplexiones nobis naturaliter incognite ⁊ tamẽ necessarie. Ali ud aũt dubiũ. s. q̄ omnis simplex cognitio nobis de cõi lege necessaria põt a nobis na / turaliter haberi. de quo dubio dicit qõne se quẽti. Preter hec aũt alias deficit i multis.

Jnstan tia ɔtra vnũ di / ctũ sco. i.q.i. p / mi sen / tẽtiar. Rõ.

❡ Primo. Nam dicit q̄ cũ potentia possit cõparari ad actũ ⁊ ad agẽs. a quo recipit. primo modo est potentia naturalis si natu / raliter inclinat. aut violẽta si sit cõtra incli nationẽ naturalem. aut neutrã si sit neq3 ad istã neq3 ad oppositã formã inclinata. ❘ Cõ tra Quicũq3. n. declarat equiuocũ passiue p aliquod eque equiuocũ male declarat. quia sicut non intelligens vnum nihil intelligit. vt p3 4° Meta. Tex. cõ. 10. idẽ. 7. meta. tex. cõ. 54. Eo. s. q̄ omne ens est vnũ ⁊ oẽ nõ vnu3 nõ ens ⁊ nihil: ita nõ exponens vnum et per vnu3. vt q equiuocũ exponit p equiuocum ni hil ⁊ p nihil exponit nec itelligit qd vel p qd exponit. sed iste declarat equiuocum passiue idest significatũ de ly naturalis p significa / rum huius quod est ly naturaliter. quod est eque equiuocũ vt p3 p° thopi. c. 4. g° ⁊c. Ex / ponens tñ equiuocum actiue. i. equocam vo cem exponit aliquid vnũ. q: equocatio vna est vnius vocis ad multa significata l3 illa ex multis rationibus consiuatur.

Jnstan tia con tra hm dictum sco. pma ra tio prĩ / cipalis. tex. co. 24. 2°. d aia idẽ tex. co. 26.

❡ Secundo. Nã rõnem violenti non accipit respectu agentis vt. s. tho. sed respectu actus suscepti: q: vt patuit dicit q̄ potẽtia respec / tu actus quem suscipit est violenta si sit con / tra naturalem inclinationẽ. Cõtra qd. licet forte sit verũ in aliquo sensu. arguo p°. Nam si potẽtia. dicat aliqñ violenta respectu act° quẽ suscipit. dicitur violẽta respectu eius qd est ei cõueniens q: ois actus in aliqua poten tia susceptus est ei cõueniens. tũ q: actus ac / tiuor sunt i patiẽte disposito b3 philosophũ Tum q: ois actus in potentia susceptus est eius pfectio cũ actuet illã dãdo aliquod esse ⁊ aliquã excludendo priuationẽ. Sed poten tia respectu sibi cõuenientis saltem b3 istum nunq̃ violentat aut dicitur violẽta. q: non habet naturalẽ inclinationẽ ad oppositum eius qd sibi cõuenit. alioqn naturaliter appe teret opposita cũ vtrũq3 eor esset sibi cõue / niens ⁊ sic appetitus naturalis nõ esset deter minatus ad vnũ ⁊ etiã esset impossibiliũ. qd derogat sapiẽtie diuie danti naturalẽ incli / natiões. Ergo potẽtia nunq̃ dr violenta re spectu actus quẽ suscipit s3 potius respectu agentis violenter imprimẽtis nõ quidẽ potẽ tie sed potẽti.

Rñsio.

❘ Si dicat ad minorẽ q̄ potẽ tia suscipiẽs actũ viliorẽ ideo violentat l3 il / le sit ei cõueniens q: nobiliorẽ perdit.

Obiec / tio. pma rõ

❘ Con tra p° q: materia ad ignobiliorẽ formã a no biliori transmutata violentaret ⁊ ɔsequẽter multe generatiões naturales essent violente ⁊ ẽt materia sub forma nobilissima exñs. i. sub anima rõnali eam pdere non posset ni / si violenter ⁊ ɔsequenter homo naturaliter ⁊ b3 se esset incorruptibilis. nec posset mori nisi pagens extrinsecũ pticulare. a quo violẽ tia est imediate.

scda rõ

❘ 2° q: adhuc minor est vera si vterq3 actus est ei ɔueniens non obstãte q̄

alter eoꝝ sit côueniétioꝛ:tñ q2 ad violentiaȝ
exigit ꝙ violenter suscipiés nullá babeat in
dinationé. aut ꝯueniétiaȝ ad susceptú vt pȝ
5° ethi. ca.2. in diffinitióe violéti qua dr nihil ꝯferéte pas/
soꝛum ét q2 si violenter inducit actus minꝰ
ꝯueniés eét violéta alteratió vue ad viridita
té.aut ad nigrediné.cú duo actus spé differé
tiales eidé equaliter nó ꝯueniát. sicut nec sút
equaliter boni.[Si aút dicat aliter ꝙ poté
tie dupliciter côuenit aliqd: p° qdeȝ potentie
nude ⁊ bȝ se sumpte:2° vero potétie disposi/
te.⁊ ꝙ pꝛimo modo maioꝛ est falsa.s.si poté
tia est violéta respectu actus suscepti.est vio
léta respectu actus sibi côuenientis bȝ se: q2
scilicet actus respectu cuiꝰ dr violétata poté
tia nó côuenit ei bȝ se sed gratia dispositióis
minoꝛ aút est vera:q2.s.potentia nó violéta
tur respectu côueniétis sibi bm se sed gratia
dispónis:sumendo vero secúdo modo est ve
istantia ra maioꝛ ⁊ minoꝛ falsa.[Si inꝗ sic dicat
pꝛia ró. Contra p°. Nam minoꝛ est vera in eo sensu
inquo ⁊ maioꝛ.s.respectu actus côuenientis
gra dispónis:q2 si respectu eius esset potétia
violenta.multe generatióes naturales essent
violente:q2 foꝛme per eas iducte nó ꝯueniút
susceptiuis nisi ꝑ dispositiones:q2 sublatis il/
lis non inducunt nisi violéter: ⁊ ꝯsequenter
bȝ istú eaꝝ susceptiua inclinant ad alias foꝛ/
mas oppositas.⁊ iste eis nó côueniút bȝ istú
fa ró. nisi ꝑ dispositiones. Ergo stat argumentú.
Secúdo. Ná maioꝛ est ét vera in eo sensu in
quo ⁊ minoꝛ.s.respectu actus côuenientis po
tétie bȝ se:q2 ois actus côueniés potétie per
dispónem côuenit ét ei bm se:tñ q2 qd alicui
bȝ se sumpto nó côuenit.ad illud nó bi apti/
tudo.q2 sub eius obiecto nó ꝯtinet ⁊ ꝯsequé
ter ꝑ aliquid illi côuenire nó pót:tñ q2 bm
istú potentia respectu dispónis que semp est
actus est naturalis.violéta.aut neutra.[Si
aút dispositio est naturalis potentie bȝ se sú/
pte é ét ei naturalis.et actꝰ ad qué disponit
imediate.sicut cui côuenit naturaliter calefie
ri côuenit ⁊ in igné côuerti:alioquin appete
ret id qd est ad finez.i.dispositio ⁊ non ipse
finis.i.foꝛma ad quá disponit.[Si vero ista

dispositio est potétie violéta impotétia erit
inclinatio ad ꝯtrarium bȝ istum.⁊ ꝯñr in ea/
dé potétia dispónes.vel foꝛme inclinátes ad
opposita erunt impossibiles.[Si aút dispo
sitio sit potentie.neutra sequit ex diffinitióe
violenti ꝙ sit voléta:q2 bȝ istum est potentia
neutra.qñ nec ad h°. nec ad oppositú iclina
tur.⁊ sic nihil confert vim passum:⁊ sic siue
potétia respectu dispositiónis sit violenta siue
neutra semꝑ sequit incôueniens.vnde. opoꝛ/
tet bȝ pꝛincipia istius ꝙ sit naturalis. ⁊ ꝯñr
ois actus côueniens potétie bȝ dispositioneȝ
côuenit ét ei bȝ se. Ergo stat argumentú.
[3°.aut distinctio data intelligit bȝ aptitu/ 3. ratio
dinem:vel bȝ potentiam.vel bm actú.sȝ non
pót congrue intelligi bȝ aptitudiné: q2 mem
bꝛa essent eadé:q2 oé côueniés potétie nude
ꝯuenit ét potentie disposite vt inductiue pȝ
⁊ ꝑ rónem.q2 posterioꝛes dispositióes nó re
mouét. sȝ pꝛesupponút. ⁊ pꝛioꝛé potétiam.
⁊ pꝛius côueniens eidé.⁊ oé côueniés poten
tie disposite côuenit bȝ aptitudiné potentie
nude.alioquin ꝑ nullá potétiaȝ ꝯuenire pos
set.[Si dicat ꝙ illud dr côuenire potentie rñsio.
disposite qd ei côuenit ꝑ dispositionem.⁊ sic
membꝛa non coincidút:[Côtra: q2 sequit ꝙ pꝛia ob
ois dispositio ⁊ foꝛma pter vnam ꝑmá erit iectio.
ꝯueniés ꝑ dispóné.⁊ ꝯñr bȝ sic rñdétem.fere pꝛia ró.
oés gñationes naturales erút violéte.[2° q2 fa ró.
loquédo bȝ aptitudiné maioꝛ pꝛincipalis ar
guméti est vera respectu oiuȝ receptoꝛú i po
tétia tá nuda ꝗ disposita:⁊ ꝯñr esset vera in
sésu inq° negat:⁊ ét sic minoꝛ erit falsa in sé/
su inq° ꝯcedit.[Nó pót ét intelligi bȝ poté/ fa obio
tiá p° modo:q2 lȝ aptitudo sit in plus ꝗ po/ pꝛia ró.
tétia.vñ cecus qui videre nó pót est aptus vi
dere.eo ꝙ pꝛiuí est in subiecto apto nato: tñ
pdicte rónes sicut ꝯtra aptitudiné.sic ét ꝯtra
potétiá ꝯdudút.[2° q2 si distinctio bene intelli fa ró.
geret bm potétiá.ét bñ intelligeret bȝ aptitu
diné:q2 oé ꝙ est in potétia potétialiter est in
aptitudie.⁊ ecôuerso:Nó pót ét itelligi bȝ ac
tú.q2 potétie nude sumpte nullus actus actu
ꝯuenire pót pter pꝛimú:cú ois actus actu ei
aduenié.adueniat potétie disposite per pꝛi/

mū. & ꝯñr oīs ꝑter ꝑrimā īducēref violeta.
scda rō ℭ Arguo 2° principaliter. Nā si potētia dice
pncipal̃ ref violēta. aut violētata ꝑ respectū ad actū
susceptū. diceref. vel denominaref ꝑ respectū
ad diuersa nō subordinata: q2 dr ēt violenta
cōfir°. ꝑ respectū ad agens violētum: ꝙ p3. p°: q2 oē
rlm dr tale in ordiñ ad suū corlm: violentu3
aūt passiue. i. violentatu3 & violentans sunt
cōfir°. corla. ſ 2° q2 oē passum & motū dr tale ꝑ re-
spectū ad agens admouens: ſ 3° q2 oē deno-
minatū denominatur tale extrinsece. vl intrin
sece ab eo. ꝑ qd̄ i quātū tale diffinif diffinitio
ne qd̄ nois: sicut albū denoīaf. & diffinif
ꝑ albedinē. q2 est res habens albedinē: & ho-
5°. ethi. mo est res habēs humanitatē. violētum aūt
cap. 2°. diffinif ꝑ agens violētans. q2 est res habens
principiū violētans. siue est cuius principiū
est extra nihil ꝯferēte vim passo. S3 nihil dr
vel denoiaf tale ꝑ cōparatōe3 ad diuersa nō
subordinata: q2 vna denominatio ē ab vna
forma. vel ab vno tenēte vice3 vnius forme:
sicut vnius effectus formalis est ab vna causa
formali: cū vnius effectus nō sint multe cau-
se vnius ordinis imediate totales. & cōplete.
tex. co. vt p3 ex 2° phisicoꝝ. ſ Nec obstat si dicaf ꝙ
30. & 31 violentū dr a violentia. q2 violētia est passio
cōfir°. illata a violētante: vñ ista duo sunt subordi-
nata. & vnū intrinsece. aliud extrinsece deno-
confir°. minat: ſ Nō obstat ēt si dicaf. ꝙ passio ꝑdi
cta violentato illata sit actus susceptus: q2 ē
quidē actus susceptus in aliqua potētia vio
lentati. s3 respectu illius potētie nō est violen
tus: sed ꝯueniēs. vt probatū est in prima rōe.
& probabif ēt i tertia. Verbigratia lapis sur
su3 proiectus violentaf. s3 illa violentia siue
motus violentus est susceptus in lapidis quā
titate. cui nō est violentus. s3 lapidi. g ꝑ aliā
potentiā actiuā. i. grauitatē habet inclinatio
nem ad motum oppositum naturalem. sicut
ad motū sursum habet inclinatione3 ꝑꝑ for-
mam impressam ab extrinseco impellente ꝑ
modum transeuntis.
5°. & pn ℭ Arguo 3° principaliter. Nā omne qd̄ vio
cipalr. lentiā patitur repugnantiam habet ad illud
qd̄ patitur. et suscipit: p° q2 omne violentum
est triste. 5°. meta. ſ 2° q2 vt p3 ex diffinitione tex. co 6
violenti ad illud nō inclinatur. & ꝯñr ei repu 5°. ethi.
gnat: cum oporteat oē ens repugnare nō so cap. 2°.
lum disconuenientī s3 & nō cōuenienti. cum re confir°.
spectu eius non habeat dispositionem & nō
cōtineatur sub eius obiecto: alioquin conue-
niret ei. Sed potētia nunq̄ habet repugnā-
tiam ad illud quod suscipit: quia nunq̄ reci-
pit nisi cōtentum sub ratione formali sui ob
iecti: sicut visus nō recipit nisi coloratum: ad
omne autem tale potētia naturaliter inclina
tur: quia in omni tali est aliquid sui obiecti
qd̄ primo & per se respicit tamquam suū bo
num. vel sui boni causam: sicut deus nccīo
ex suppositiōe amat oē ens q̄ diu est ens: q2
in eo est aliq̄ participatio sue bonitatis. Er-
go respectu actus violenti suscepti nūq̄ po-
tētia violentatur nisi ꝑ accñs. inquantum
violentatur potens. ſ 3°. Nam dicit ꝙ incō- confir°.
paratione potētie ad actum nlā est superna-
turalitas: vnde sic comparando intellectum
ad noticiam actualem in se nō est sibi supna
turalis: q2 quacunq̄ naturaliter perficitur.
& ad quālibet naturaliter inclinatur. ſ Con
tra qd̄ arguo. licet enim bene dicat quātū ad
hoc ꝙ naturale & supernaturale non sumit i
ordine ad actum susceptu3: sicut sumpsit vio
lentum ꝙ naturali opponitur: sed in ordine
ad agens sicut & ari. vt p3 ex 2° phi. tex. co. 6.
4. & 5. tñ ad huius probatione3 assumit vnū 3. obio.
falsum manifeste: vt de alijs tactum. s. ꝙ itel pria rō
lectus ad quamlibet veritatem naturaliter i
clinatur: quod op3 intelligi. nō in cōi tantu3.
& de inclinatione que est velleitas: s3 i spāli.
& absolute. vt p3 ex diffinitiōe potētie natu
ralis. & violente: & ex dicendis hic argumēto
4°. Cōtra hoc aūt arguo p°. Nā si hoc veru3
esset sequeref p° ꝙ virtute naturali possem9
assequi oē3 noticiā. ēt fidei. & visionis pñe:
immo ēt diuine cōprehensionis: quia omnis
potentia naturalif ad aliqd iclinata hēt nāle
agēe ꝑ qd̄ pōt actuari: vt p3 iductiue: & auc-
toritate comētatoris. Nec valet diceref vt dic
scotus ꝙ sequitur de passiua naturali: vt cō-
paraf ad actiua3: q2 ois passiua q̄tū ad oīa

ad que se extendit cõparaẜ ad actiuã ꝫ sic as sumptũ ẽ vniuersaliter verũ. Si dicaẜ hoc in telligi de passiua naturali vt cõparaẜ ad ac tiuam naturalẽ: sequiẜ ꝙ comentũ nihil aliud dicit q̃ꝫ ꝙ potẽtia passiua naturaliẜ habens actiuã naturalẽ habet actiuã naturalẽ per

2a rõ. quã reducitur in actũ. ſ 2° sequiẜ ꝙ circũscri pto penitus ordine grãe adhuc intellectus ta lem habeat inclinationẽ: q2 ordo nature pri/ or ẽ ordine grãe: ꝫ p̃nr illo circũscripto adhuc remanet ordo grãe integer q̃ꝫtum ad oĩa que nature ꝯueniũt. Sꝫ p̃ns est falsum: q2 nã in/ clinaret ad impossibile: puta ad habendã no titiã fidei. aut visionis. auxilio grãe circũscrip

Tertia ratio. to. ſ 3° sequiẜ ꝙ beatus inferior non haberet q̃cq̃d rõnabiliter vult: q2 nõ haberet q̃cquid naturaliter vult: cũ hꝫ hoc naturaliter incli/ neẜ ad notitiaꝫ superioris beati nasciscendaꝫ. Sꝫ p̃ns est cõtra rõnem beatitudinis hꝫ au/

Q̃rta rõ gustinũ. ſ 4° sequiẜ ꝙ ex ipsa natura intellect⁹ pfecte cognita cõcludi posset deum esse trinũ ꝫ vnũ: ꝫ vniuersaliter veritas oĩs quã deus de se habet ꝫ. de alio. Nam cognito subiecto pfecte cognoscunẜ possibiliẜ oẽs eius iclina/ tiones naturales: q2 sunt eius ꝓprietates ꝫ ꝯ sequẽter ꝯcludi posset ꝙ intellectus ad taleꝫ. vel talẽ notitiã inclinaẜ: ꝫ p̃nr ꝙ illa notitia esset rei vere: cũ certũ sit nullã potẽtiã cogni tiuã ꝫ maxime intellectũ cuius obiectũ est ve rũ inclinari naturaliter ad falsuꝫ. hꝫ p̃ns est

Istãtia. falsuꝫ. q2 aliqs angelus imo. ꝫ aliqs hõ pos/ sibiliter vel virtute dei pfecte cognosceret natu rã intellectus nr̃i: ꝫ tñ inde nõ põt pdicta co/ gnoscere ẽt virtute dei. ſ Nec valet dicere ꝙ intellectu cognito cognosciẜ ꝙ ad oẽꝫ verita tem inclinaẜ in vniuersali nõ aũt ad hãc: vel

Prima ratio. ad illã. ſ P° q2 ẽt talis appetit⁹ talis cogni/ tionis oĩs indistincte est impossibilis: q2 ista nunq̃ꝫ põt esse vera: intellectus habet oẽꝫ co/

Scda rõ gnitionẽ. ſ 2° q2 ista glosa est ꝯtra intentionẽ textus: q2 hꝫ scotum: intellectui ꝯparato ad ac tum nulla actualis notitia est supnaturalis: ſꝫ quacũqꝫ naturaliter pficiẜ. ꝫ p̃nr hm eum quelꝫ notitia actualis quacũqꝫ distincta est i tellectui naturalis. ꝫ ad eã naturalr̃ inclinaẜ

vt pꝫ ex diffinitiõe potẽtie naturalis: ꝫ p̃nr p fecte cognito intellectu. si pfecte cognosciẜ ei⁹ naturalis inclinatio cognosciẜ inq̃ꝫ se exten/ dit ad hãc ꝫ illã actualẽ notitiã q̃cũqꝫ sit illa

ſ 4 Nã in rñsione ad primũ ꝓ hoꝝ opi/ nione dicit. ꝙ lꝫ absolute intellect⁹ possibilis fit naturalr̃ receptibilis talis intellectionis nõ tñ p statu isto. Hec ille qui p talẽ itellec tionẽ intendit supnaturalẽ. Cõtra qd̃ arguo p° principaliter Nã sequereẜ ꝙ status futu/ rus esset ꝯuenientior cognitiõi enigmatice cu iusmodi ẽ supnaturalis cognitio fidei: q̃ꝫ sta tus p̃ns: q2 eius intellectus nõ est naturaliter receptiuus ꝓ isto statu. vt dicit. ꝫ tñ nãliter ẽ eius receptiuus ꝓ futuro: alioqn esset natu/ raliter receptiuus eius. ꝫ non pro vllo statu. Sꝫ p̃ns est falsum: p° q2 sic in isto statu ꝯpa rando potẽtiã ad actũ illa notitia esset nr̃o i/ tellectui violẽta vel neutra in quo non est ei naturalis. qd̃ est ꝯtra istum. q vult ꝙ oĩs co/ gnitio sit ei naturalis ẽt ꝓ isto statu. quia ad qualꝫ naturaliẜ inclinamur: et p̃nr semp ꝫ i statu quolꝫ: alioquin natura esset aliqñ sine sua naturali ꝓprietate: 2° q2 in isto statu ho mo esset propinquior. ꝫ dispositior suo pre/ mio .i. distincte ꝫ clare notitie q̃ꝫ in futuro.

ſ Arg° 2° principaliter. Nam illa cognitio quã ẽt angeli assequi nequiuerũt nisi deo re/ uelãte ꝫ supra naturã operante in nullo sta/ tu põt intellectui nostro esse naturalis idest naturaliter receptibilis: alioqn sublimior eẽt angelico. Sꝫ huiusmodi est notitia multoꝝ supnaturaliter cognitoꝝ: hꝫ illud Isaie. 64. oculus non vidit. ſ 3° principaliter. Nam co gnitio coꝝ que ex mera dei volũtate depen/ dent nullo creato intellectui: põt esse natura/ lis: q2 si angelus. vel homo naturaliẜ huma/ nas cogitatões nõ cognoscit multo min⁹ po test cognoscere diuinas hꝫ illud qs co gnouit sensum domini ꝫc. ſꝫ huiusmodi sũt multa que sunt fidei: vt deũ esse incarnatum: resurrectionẽ esse futuram. vel iuditiũ ꝫ simi/ lia. ſ Nec valet ad hec dicere ꝙ hec rões cõ cludunt talem notitiã non esse naturalẽ in or dine ad agens cũ quo stat ꝙ sit naturalis in

Right margin notes: istantia ꝯtra q̃rũ dictũ scoti. — p̃ria rõ — 2 ꝫ pri/cipalit. — 3 p̃ci/paliter. — istantia p̃ria rõ

ordine ad actū: p° q: naturale sūmi non pōt nisi in ordine ad agēs. sicut 2° phor. tex. com. 4. 7. 5. p3 ex descriptiōe eius q est b3 naturā

fa rō. 7 pñr nec supnaturale qd ei opponit: 2° q: si dr naturalis in ordine ad actum pcluso ordi ne ad agens etiā in futuro statu intellectus nr non erit nālr eius receptibilis cū ad illā

3. rō. ex se moueri nō possit: 3° q: oīs forma suscep tibilis. in quacūq3 potētia diuina virtute eēt illi nālis. vt qualitas gloriosa corporibus: 7 virtus baptismalis aque elemētarie.

istātia ptra ge tū dictū scoti. ¶ 5° Nam in rñsione ad 3m pro eadem opi niōe dicit q si de cognoscibilib9 i sacra theo logia est possibile tradi cognitionē i alijs sci entijs. l3 in alio lumine: ergo nō est de eis nec cessaria scientia theologica. Cōtra. Nam in sufficienter arguit: q: oppositum psequentis stat cū añte: q: ēt naturaliter scibila imo na turaliter scita in alijs scientijs necesse fuit p theologiā tradi: vt q deus est vnus. 7 hoc vt citius 7 certius 7 cōius siue a pluribus co gnoscant: alioquin deus dicendo au di israel dñs deus tuus deus vnus est docuis set supflue. Vide in postatecū in prima qōe plogi ubi circa hoc sco. loquit 7 arguit aser tiue. l3 non circa ea que prius ibidē recitant

istantia ptra scx tū3 dic tū scoti pria rō ¶ 6°. Nā in rñsione ad tertiū p eisdē pbis di cit q in primis principijs non includunt vir tualiter oēs pclusiones scibiles. ¶ Contra ar guo p°. Nā quecunq3 ad aliqua cōparantur sicut cause vniuersales ad effect9 particula res cōtinent illa virtualiter: q: effectus ptic lares plus ptinent in causa vniuersali q3 in particulari: cū causa prima plus influat q3 scda. 8. phi. tex. cō. 38. 7. 41. in qua causa par ticulari effectus b3 oēs ptinentur virtualiter vt fructus in arbore 7 arbor in semine. Sed prima pricipia cōparant ad particulares p clusiones sicut cause agentes vniuersales ad suos particulares effectus: q: principia sunt cause agētes conclusionū 2° phi. 7 5° metha. tex. cō. 38. tex. cō. 3. 7 pñr prima principia sūt cause vniuersales: 7 particulares cōclusiōes sunt particulares effectus. Ergo oēs conclu siōes q3cūq3 particulares cōtinent virtua liter in primis principijs. ¶ 2°. Nā quicqd est

scda rō causa cause est causa causati: 7 qcquid virtu aliter ptinet cāz virtualit ptinet effectū. S3 primū principiū est causa oīum principiorū tum q: oīa ad illud reducunt: tum q: primū in quol3 gñe est causa aliorum. Ergo in eo vir tualiter continentur omnes conclusiones.

istantia ptra se primus dictum scoti ¶ 7°. Nam in rñsione ad pmū principale di cit q ens est primū obiectū nri intellectus ad qd naturaliter inclinat: l3 illud naturalit nō attingat. i. ex actione causarum naturalir actu antium: 7 loquit ēt q3tum ad statū istū. Contra Nā si nr intellectus p statu isto naturaliter i clinat ad ens inquantū ens intelligēdū et co gnoscēdum: naturaliter iclinat ad oēz noti ciā vt ēt iste concedit Sed pñs est falsum: q: naturaliter p isto statu esset capax oīs noti tie qd iste negat est qd est falsum ēt per diui nā oīpotētiam. vt p3 de noticia beatifica q ponit in statu cōprehensoris: vel saltē de no ticia cōprehensiua dei aut quā ipse habet in finitorum a se factibilium.

istantia ptra oc tauū di ctū sco ti. ¶ 8°. Nam in rñsiōe ad vltimū. dicit q intelle ctus respectu alicuius cōplexiōis firmiter te nēde. cui est improporcionatus. pporcionat p assensum. Contra. Nā si ita esset. prius tē pore vel natura intellect9 assētiret ppositōi si dei q3 haberet eius noticiam: q2 prius ppor tionat noticie q3 illam habeat sicut pri9 di sponit materia q3 formā suscipiat. S3 pñs est falsum: q: assentire est cognoscere cum sit actus fidei que est habitus cognoscitiu9: qd p3 q: fidelis ab ifideli hoc solo actu p° distin guitur. ¶ 9°. Nā arguendo cōtra falsitatē in sufficiēter arguit. P° nam due prime rōnes quas facit ptra philosophos nihil pcludunt ptra eos: q: in vtraq3 assumit aliqd a philo sophis negatū 7 ab eo nō pbatū pbatione valida ptra eos. s. q rebus debet aliqs finis supnaturalis. ¶ 2° Nā tertia rō similiter pclu dere nō pōt: q: facit istā falsā pñiam: cogni tio substantiarum separatarum est nobilissima: ergo cognitio eorum que sunt eis ppria est maxime necessaria. Nō. n. sunt rebus magis necess saria pfectiora: aliogn visus esset rebus ma

q° actu distin guit fi delis ab ifideli. istantia contra nonū di ctū sco ti. pria rō. fa rō.

3.ratio gie necessitas tactu. ¶ 3° Nam post solutiões questionis arguens cõtra tres pmãs rõnes pdictas cõtra philosophos: dicit φ vt sunt naturales aligd cõcludunt aliquid nõ: qd falsum est: qz maior sine minori. aut minor sine maiori nõ infertur: iste aũt rõnes. maxime due prime accipiunt maiorem sine minori naturaliter cognita: vel ecõuerso: & pñr naturalit nihil concludunt.

Que di cunt a sco. l. q. 3. prologi istius/ rum.

In questiõe quoqz tertia plogi.
Queritur p° vtruz theologia sit de deo tãqz de subiecto p°: & 2° vtrũ de deo sub aliqua spãli rõe: & 3° vtrũ de oibus ex attributiõe ad pmũ subiectũ: & dicit. ac tenet. φ pmũ subiectũ theologie in se quãtum ad propositiões necessarias est deus: nõ sub aliqua generali rõne. vel sub rõne attributali. aut sub rõne respectiua ad extra: sed sub rõne qua est hec essentia: & similiter quãtum ad cõtingentes. essentia diuina ē pmũ subiectũ sub eadem rõne totius theologie in se: & in diuino intellectu. ac beatorũ: subiectũ autẽ pmum theologie nostre quo ad veritates necessarias. & cõtingentes. ē ens infinitum nõ vt cõtinens in se habitũ: tũ qz theologia nostra de necessarijs. est de eisdem de qbus est theologia in se: ideo sibi assignatur subiectũ pmũ quo ad hoc quod est veritates ptinere in se: & hoc ideo quod ē pmũ subiectũ theologie in se: sed qz illud nõ est nobis euidens. ideo non cõtinet illas vt nobis notum: imo nõ ē nobis notũ. Hec ex illo. qui deficit multipliciter.

istantia ptra pri mũ dic/ tũ sco. i q. 3. pro logi.

¶ Primo. Nam circa principiũ responsiõis ad pmã questionẽ hic motam. quantuz ex dictis suis põt haberi. tenet φ subiectũ theologie nostre est ens infinitum. tã respectu necessariorũ qz̃ respectu ptingentium. Hec ex illo cuius intẽtio est φ lz i theologia nostra beatorũ. & i theologia simpliciter. deus sit subiectũ sub rõne deitatis: tñ qz viator illaz rationem explicare non attingit. accipit rõnem ei propinquiorem perfectiorẽ. & ei oẽs veritates theologicas attribuit: & ista est rõ entis simplr infiniti: ita φ hec est rõ p° nota & ẽ pfe/ ctissima curp° attribuit viatori: huiusmodi veritates. ¶ Cõtra qd arguo. p°. Nã qcqd est subiectũ articulorũ fidei q sũt theologie nre principia: qz idez est subiectũ pclusiõis scie. & pmissarũ. vel amba rũ. vel alterius carũ: qz i minori diffinitũ. & in maiori subijcit diffinitio ei°. d q° pdicat pclusiõis pdicatũ. Sz ens ifinitũ sub rõe illa entis ifiniti put. s. diuidit ptra rõnẽ dei. ñ ē subiectũ articulorũ fidei. ad quos. s. distincte credẽdos obligant oẽs vsum rõnis hñtes: qz cũ explicant laicis nõ dr eis ens ifinitũ creauit celos. vel est incarnatũ. aut trinũ: sz de° creauit &c. & idẽ pz qz in nullo articulo subijcitur ens ifinitũ sub hac rõne. Ergo &c. ¶ 2° Quicquid est subiectũ scie est notũ noticia qz. & qd noĩs. psupposita a noticia principiorũ scie: qz principia nõ cognoscunt nisi cognitis termi nis: p°. post. tex. com. 6. Sz ens ifinitũ nõ est cognitũ tali noticia psupposita a noticia principiorũ hmõi scie: qz si illa noticia psupposita esset noticia fidei. primus articulus psuppositus i oi articulo: eẽt ifinitũ eẽ. vl deũ eẽ infinitũ: si vero esset noticia ex puris nãlibus acqsita. exigi ñ posset ab oib°: qz nõ põt hri. nisi p longum discursuz: imo hz aliquos impossibile esset pbare deũ eẽ ifinitũ intẽsiue. aut aligd tale eẽ in rerũ nã. ¶ 3° si credibilia que modo credim°. no essent de deo sicut d p° subiecto. essẽt aliqua credibilia notiora. siue credibiliora his que modo credim°: qz d deo tãqz de p° subiecto põt eẽ aligd credibile sicut est scibile: vt ille dicit: cũ oẽ scibile sit sine demonstratiõe credibile: tale aũt esset notius & credibilius his. que credunt de eẽ ifinito: sicut credibili° & notius est deũ eẽ qz̃ ens ifinitũ eẽ. ¶ 4°. Nã i oi ppõne pposita per modũ qõnis. necesse est coceptum subiecti esse aliũ a cõceptu pdicati: qz idẽ non qrit de se ipso: & querere vtrũ homo sit homo est querere nihil. 7° meta. tex. com. 20. & necesse est eẽ pceptũ subiecti eẽ priorẽ i cognitiõe dubitantis: qz pri° formaf siẽ pri° verbo significaf. Sz theologus pponit hãc ppositionẽ in qõne: vtrũ deus sit ifinit°. Ergo pceptus dei est ali°

pria rõ

2da rõ

3.ratio.

4.ratio

Quīta rō a ꝯceptu entis īfiniti ⁊ eo prior. [5° Qñqꝫ in/ tellectus plura attribuit alicui substracto:vt puta:sorti esse album ⁊ longū:cōceptus sub stracti est alius a ꝯceptib⁹ illoꝝ pluriū:⁊ eis prior.vt pꝫ ex dictis. Sꝫ intellectus theologi deo plura attribuit vt esse ens infinitū: actum purū:pmā causā:⁊ hmōi.Ergo idem.

6.ratio [6°.si ꝯceptus entis īfiniti eēt prim⁹ quē de deo habet theologus.sequit̄ ꝙ methaphisi/ cus de deo hēt priorē ꝯceptū ēt absolutiorē ꝙ̄ theologus:q2 meta. ꝯcepit deū conceptu priorē ꝙ̄ ꝯceptu entis infiniti:cum ꝓbet de deo ens īfinitū.

7.ratio [7°.Nullus ꝯceptus quo ha/ bemus priorē in cognitione naturali.est pri/ mus nobis possibilis in cognitiōe gratuita: aliogn cognitio gratuita esset ꝯtractior. nec posset credi qḋ nāliter pōt sciri. Sꝫ ꝯceptus entis infiniti ē huiusmodi:ga phs.xij. meta. a tex.co.30.vsqꝫ ad tex.co.44. ⁊ infra. ⁊.8. ph.78.⁊.79.p° ꝓbat deuꝫ esse actū purū de/ inde ens īfinitū:vnde ꝯceptus actus puri est prior ꝯceptu entis infiniti:aut philosophus i ordinate ꝓcedit.Ergo ⁊c̄.

Instantia ꝯtra' bꝫ dictum scoti. ¶ 1°.Nā dicit ꝙ totius theologie dei ⁊ btoꝝ ⁊ theologie i se.primū subiectū est diuina es/ sentia vt hec:cuius visio a beatis ē sic in me/ thaphisica cognitio entis: ⁊ ideo beatifica visio nō est theologia:sꝫ est quasi pfecta icō plexa apprehensio subiecti.pcedēs nāliter sci entia theologie.Cōtra qḋ arguo quantū ad ea que dicit de beatifica visione.

pria rō ¶ P°.Nā ḿm hoc cōparatio visionis ad ha bitū theologie btoꝝ.esset sicut termini simpli cis ad notiā toti⁹ ꝯplexi. Sꝫ ꝯñs est falsū: q2 bꝫ hoc theologia btoꝝ. vel actus dicit⁹ a tali habitu esset pfectior btā visiōe:sicut totū

Sa. rō. pte:⁊ sic includēs illā.⁊ aliqd plus. [2°. Nā si ita esset.in beatis inquātū sunt beati:eēt no titia cōplexa i.notitia theologie pfte. Sed ꝯñs est falsum:q2 necessario haberent diuer/ sos cōceptus de deo.puta ꝯceptuꝫ subiecti:⁊ pdca:i: qḋ est impossibile : quia in eis essent plures cognitiones beatifice. eo ꝙ cognitio subiecti esset beatifica:quia esset apprhēsio essentie diuine in se nude.non mediante alio

velamine:alioquin esset noticia fidei:⁊ eadē rōne beatifica esset notitia pdicati. [3°.Nā 3. ratio si ita esset.posset qs perfecte esse beatus ⁊ nō esse bonus theologus:q2 bꝫ istum prius natū est absolui a posteriori.i.beatifica visio a the ologia.Sꝫ ꝯñs ē falsū:q2 visio creditoꝝ.i.ar ticuloꝝ ⁊ ꝯclusionū theologie.pmittit̄ i pa/ tria fidei premiū : bꝫ illud Jsaie ḿm aliā lit/ teram nisi credideritis nō intelligetis: vñ bꝫ aug.sup.Jo.itells est fidei pmiū:maxime q2 habemus desideriū rōnabile vidēdi que cre/ dimus. ⁊ ꝯñr illud opꝫ impleri i patria.

[3°.Naꝫ ad ꝓbationē dictoꝝ suoꝝ assumit falsissimū fundamētū.s.ꝙ rō primi subiecti est ꝯtinere in se p° virtualiter oēs veritates il lius habitus cuius est.seu sicut dicit̄ i lectura parisiensi.notitiā oium veritatū habitus:⁊ exponit qḋ est p° virtualiter cōtinere:q2.s.p° cōtinere est non dependere ab alio incotinen do.sed alia ab ipso:hoc est p impossibile cir/ cūscripto oi alio in re manēte.intellectu eius adhuc ꝯtinet:nihil aūt aliud ꝯtinet nisi p rō nē eius.Et teste greg° i lectura parisiēsi ma/ nu propria postꝙ̄ exposuerat qd ē p° virtua liter ꝯtinere:magis hoc ipsum declarans ad didit in margine.Jdem inquit est.a vt habi tualiter cognitum cōtinere.b.ꝙ est speciem a.in memoria posse gignere speciem. b. in intelligētia.Hec ille:vnde patet ꝙ loquit̄ de continentia virtuali cause effectiue:qḋ etiaꝫ patet in sua ratione secūda qua dicit ꝙ obie ctum seu subiectum.vno.n.pro alio indiffe/ renter vtitur sic habet ad habitū sicut causa ad effectum:⁊ ex hoc cōcludit ꝙ virtualiter ꝯtinet.[Cōtra hoc aūt arguo.ꝙ ista descri/ ptio nō sit vlr ꝟa ḋ oi subiecto:sꝫ bꝫ aliquos sit ꝟa de ꝯclusiōib⁹ demonstrabilib⁹ in scia. pp qd habēte vnū subiectū idiuisibile bꝫ spēꝫ ⁊ respectu immediataꝝ ꝓpōnū.q̄ cōcludunt̄ immediate p rōnē subiecti. [Arguo aūt p° sic. Si subiectū ꝯtinet virtualit̄ p° veritates totius habitus.ꝯtinet oēs veritates virtua/ liter cognoscibiles ḋ subiecto:⁊ ptib⁹:⁊ pas/ sionibus horum:quia vna ⁊ eadem sciētia est toti⁹ ⁊ partis puta triāguli et ysocheles.

Instantia ꝯtra ter/ tiū dic/ tū scoti

pria rō

no q: vna scia esset vni⁹ generis subiecti.par tes.⁊ p̄prietatē habētis:p⁹ post:tex.cō.4: cōsile.4.meth.t.c.5.tum q: si nō esset eadem scia generis ⁊ spēi totius ⁊ partis:scie essent innumerabiles ⁊ tot quot spēs sp̄ialissime ⁊ subalterne. Sꝫ p̄ns est falsum: q: vitates de p̄dictis cognoscibiles in nullo vno p⁹ virtua liter p̄tinent:nam veritates de passionibus partiū vel spēꝝ nō cōtinent in rōne totius si ue gnīs tum q: non sunt in partibus p ra tionē totius sꝫ p rōnem p̄prū:sicut risibili tas nō inest hoi p rōnem animalis alioquin oē aial esset risibile:sed p rōnem rōnalis:tuꝫ q: si inessent toti per eius rōnem inessent illi vniuersaliter ⁊ p⁹:Ueritates ēt de passiōib⁹ totius nō p̄tinētur p⁹ i rōnibus partium sed totius:aliogn inessent p⁹ ptibus. Ergo ⁊c.

Euasio. ¶ Si dicat q rōnes spēꝝ p̄tinētur i gnē po tētialr ⁊ p̄nr vitates de passiōibus spēꝝ p̄ti

Istantia nētur potētialr i gnīs rōe:Cōtra p⁹ q: pba

pria rō tum est q iste loquit de continētia effectiua

cuiusmodi nō est p̄tinētia potentialis gnīs

scda rō respectu spēꝝ.¶ 2⁹.q: cōtinētia potētialis nō est virtualis de qua loquit:q: ex virtuali pōt quis deduci i notitiā p̄tētoꝝ vt pꝫ ex declara tiōe virtualis p̄tinētie:nō autem pōt quis sic reduci ex potētiali p̄tinentia:alr cognito ge nere posset cognosci oīs spēs ⁊ p̄prietas spe

3.ratio. cifica.¶ 3⁹ q: dato q spēꝝ rō potētialr cōti neat in gnīs rōne:genus nō pp hoc contine bit p⁹ veritates de passionibus spēꝝ p rōneꝫ p̄priam:sed secūdario.⁊ inquantum p̄tinet rōnes p̄prias spēꝝ:sicut ēt spēs secūdario p̄

scda rō tinent gnīs rōnes. ¶ 2⁹ principaliter arguo.

pricipa Si p̄dicta descriptio est formalis rō pami

lis p̄tra subiecti in scia.cum diffinitum p̄ueniat cui p̄

tertium uenit diffinitio:sequtur q in scia q:.effectus ⁊

dictum signa sint p̄amū obiectū vel subiectū:q: p̄di

Scoti. ctis p̄uenit illa rō ⁊ ducūt i tali scia i oēs ve ritatē ⁊ totū habitum cōtinēt cum ab eis su mātur principia ex quibus oēs p̄clusiones i

3.ratio. ferunt. Sꝫ p̄ns est manifeste falsum. ¶ 3⁹.si ita esset sola scia pp quid haberet subiectū vl obiectū:q: p̄positio subiecti oēs veritates habitus virtualiter p̄tinētis ad ipm habituꝫ est sicut effectus p̄positio ad causam sꝫ istū in ista q̄ne:in sola aūt scia ꝑ quid subiectū causat habitū:q: i scia q: si subiectum causa ret habitū esset scia a p̄iori:vnde illum cau sant effect⁹ ⁊ posteriora. Sꝫ p̄ns ē falsū q: ēt scia q: hēt subiectū vt pꝫ p⁹ post.t.c.26.g⁹ ⁊c.

¶ 4⁹ si ita eēt subiectū p̄mū geometrie nō eēt vnū sꝫ multa:q: esset plura p̄tinētia p⁹ vir tualr aliq̄s vitates ⁊ p̄nr oēs vitates cū nul la p⁹ p̄tineat a pluribus:sicut rō triāguli cau sat partē geometrie q̄ est d triāgulis:⁊ ratio circuli partē que est de circulis. ¶ Si dicatur geometriā nō esse habitū vnum. Contra:q: aut aliqua vna geometria habebit duo sub iecta p̄tinētia p⁹ plures veritates:qd nō p̄ue nit.cuꝫ vni⁹ sciētie sit vnū subiectuꝫ:aut tot erūt geometrie quot sunt spēs virtualiter ali quam veritatem p̄tinētes sibi adequate pas sionis:qd est impossibile.q: eēnt īfinite geo metrie.alia de circulo.alia de triāgulo.alia de quadrato.⁊ sic de alijs. Multiplicabunt ēt geometrie bm multiplicationem passionuꝫ habētiū passiones:q: spēs nō cōtinēt illarū veritates p⁹.⁊ bꝫ q ipm. ¶ 5⁹ Nam si ita es set sequeret q nec deus nec ens īfinitum esset sacre theologie subiectum sub rōne deitatis. aut entis īfiniti.sꝫ sub rōne finis ⁊ vltimi:q: ab obiecto sub rōne formali obiecti sumunt principia scie.si p̄tinet virtualiter principia ⁊ p̄clusiōes:q: ex eius rōne ducimur in ista bꝫ istum:nō aūt sumūtur theologie p̄icipia a deo sub rōne dei vel entis īfiniti.sꝫ sub rōne finis vt dicit iste:qd de p̄atico ⁊ speculati uo.Sꝫ p̄ns est falsum bꝫ istū.Ergo ⁊c.

¶ 6⁹ Nā si ita esset:qlibet passio eēt alia res a subiecto suo actualis aut potētialis:q: oīs res p̄tēta virtualiter effectiue actu vel poten tia est alia a p̄tinēte Si aūt ita esset:vt dicit iste:subiectū isto modo p̄tineret passioneꝫ et nō solum noticiā passionis.cū ipse nō loqua tur solū de p̄tinētia noticie sꝫ ēt de p̄tinentia veritatis note.scꝫ de sic esse vt significat noti cia vera:qd pꝫ.p⁹:q: in hac questiōe soluēdo quoddā argumētum.dicit q ideo homo est subiectū philosophie moralis:aut medicine:

Right-margin notes: qr tarō (beside "¶ 4⁹ si ita eēt..."); Euasio / istantia (beside "¶ Si dicatur geometriā..."); qnta rō (beside "¶ 5⁹ Nam si ita es"); sexta rō (beside "¶ 6⁹ Nā si ita esset"); pbatio cuiusdā dicti (beside "tia est alia a p̄tinēte..."); pria rō (beside "cia vera:qd pꝫ.p⁹...").

q: virtualiter cōtinet rōnem sanitatis. ideo enim sanitas hoīs talis est: q: corpus huma
2.ratio nū est sic complexionatū. ſ 2° q: in eadē q̄one improbās opinionē dicentiū q̄ xp̄s est subiectū theologie: dicit ꝯtra hoc esse solutionem positā ad solutionē p̄me questionis: q: veritates necessarie d̄ p̄re. ⁊ filio. ⁊ sp̄ūsancto. ⁊ trinitate impossibile est cōtineri p° virtualiter ī xp̄o: q: si verbū nō fuisset incarnatū ille veritates fuissent necessarie. hec ille. Sȝ ꝯñs ē falsū scilicet q̄ passio quelibet alia sit res a subiecto: q̄d p3 p° de passionibus demonstratis de deo. ſ 2° de passionibus entis: ſ 3° de anihilabilitate que vocet. a. que est passio cōīs omni creature. que si sit alia res. a. creatura h3 p̄ncipia illius. deus poterit cōseruare creaturam anihilato. a. cum possit deus oē prius reale absolutū separare a posteriori h3 istū: ⁊ sic creatura iam nō erit anihilabilis: q: in ea nō erit a. itē cū ipsum. a. sit anihilabile si est res. aut per se ipm erit anihilabile: aut per aliud. a. ⁊ si p̄mū h̄r intētum: q: subiectū. ⁊ passio sūt idē: si secundū: aut ibit in inf° infinitum. aut aliqd. a. erit sua anihilabilitas. ſ 4°. idem. ⁊ eodē modo probaf de linee diuisibilitate.
7. ratio ⁊ p̄ncipalis. ℭ 7° principaliter. Nā si ita esset deus p° cōtineret virtualiter oēs passiōes d̄ ipso demonstrabiles in ipso existētes: ⁊ creatura aliqua p° virtualiter ꝯtineret aliā: q: iam deus. q̄ȝ creatura est subiectū alicuius sciētie. Sȝ ꝯñs est falsum: q: nihil absolutū exñs in deo est effectibile: ⁊ nulla creatura pōt aliqd p° efficere. cū deus semp̄ immediatius cōcurrat tāq̄ȝ prima causa.
8. ratio cū duabus probatiōib° p̄ma. ℭ 8°. Si ita esset. notitia subiecti cōtineret semper noticiā passiōis virtualiter. ſ P°: q: si cōtinet oēm noticiā cōplexam habitus. ꝯtinet et oēm simplicē sine qua cōplexa haberi nō pōt: vt et p3 ex expositione. de p° virtualiter cōtinēte. Sȝ ꝯñs est falsum: p° q: si noticia subiecti ꝯtineret sic noticiā passiōis p noticiā rei q̄libet ei° passio cognosci posset absq3 alterius rei noticia: ⁊ sic videns solē posset cognoscere eū esse calefactiuū absq3 noticia caloris: ⁊ videns triangulū cognosceret angulos eius valere duos rectos absq3 noticia anguli recti: ⁊ anguli extrinseci: ⁊ videns seu cognoscēs accidēs corporale cognoscere posset illud esse cōseruabile sine subiecto. aut perpetuabile. vel anihilabile absq3 noticia diuine oipotētie. q̄ oia sunt absurda. ſ 2° q: si noticia subiecti ꝯtineret p° virtualit̄ noticiā passionis. ꝯtineret ēt oēm aliam noticiā sine qua causaliter p̄dicta h̄ri nō pōt. vt ēt p eadē expositionē p3: q̄d tñ ostendo ēt impossibile: q: noticia materie nō ꝯtinet noticiā forme sine q̄ non pōt h̄ri noticia informabilitatis q̄ est passio materie. nec noticia rationalis noticiā beatitudinis: vñ inotescit beatificabilitas: nec noticia mētis noticiā trinitatis vñ ī notescit assimilatio ⁊ rep̄sentabilitas imaginis: nec noticia hoīs noticiā actus ridendi vñ risibilitas inotescit: nec noticia reubarbari noticiā colere vñ cognoscit passio reubarbari q̄ ē eē colere purgatiuū. secūda.
9.ratio ſ 9° principaliter. Nā si ita eēt: vt dicit: noticia subiecti ꝯtineret nōtiā ꝓpōnū imediatarū: q: hoc ipsemet ꝯcedit: ⁊ ēt ꝓbaf rōne: q: si eas nō cōtineret nō posset ꝯtinere ꝯclusiones cōtētas h3 eū in p̄missis imediatis: alioqn idē puta ꝯclusio virtualiter ꝯtineref in duobus imediate. s. sine ordine. s. ī subiecto ⁊ ī p̄missis. q̄d est idē h̄re duas causas effectiuas. imediatas cōpletas. Sȝ ꝯñs ē falsum: q: sūt q̄daȝ imediate ꝓpositiōes ad quas nō sufficit noticia icōplexa subiecti ēt distincta. imo nec noticia subiecti. ⁊ passiōis: sicut ille que sumunf p viā sensus. ⁊ experiētie. vt p3 in p° metha. ⁊ 2° post. sic q̄ oē reubarbaꝝ colerā purgat. ⁊ oīs herba talis ꝯfert vētris b̄nficiū ⁊ oē corpus luminosuȝ post opacum causat vmbrā pyramidalē si sit mai°: aut min°: vel vniformiſ eq̄leȝ si sit equale. Ergo ⁊c̄. cap. p°. text. cō. 26.
ſ 1°. Nā subiectū. vel noticia subiecti nō cōtinet virtualiſ p° ꝓpositiōes imediatas. Ergo nec cōclusiones: ꝓbaf añs: p°: q: noticia subiecti nō ꝯtinet noticiā passiōis. vt ostensū ē: ⁊ ꝯñr nec noticiā principij. ſ 2° q: eadeȝ cōis ꝯceptio imediate cōcurrit ad noticiā cōclusionū habētiū plura subiecta: vt p3 geometriaȝ x.ratio.

cdoctis:sicut p isiā si ab equalibus eqlia de/
manſ remanētia sunt equalia. ɔcludiſ equa
litas duaꝝ lineaꝝ. ⁊ supficieꝝ: ⁊ corpoꝝ. Er/
go talis ɔceptus a nullo illoꝝ subiectorum pᵒ
naturalr ɔtineſ. Probaſ ēt ɔñtia: qꝛ pmisse
imediate hꝫ istū ɔtinēt virtualr ɔclusionem:
aut illā cōtinēt. pᵒ. aut nō pᵒ: ⁊ si pᵒ ergo subꝫ
illā nō ɔtinet primo: cū hꝫ istū in tali ordine.
stādū sit ad vnū primū: si vero nō pᵒ tūc dedu
ciſ coꝝ ɔtinētia in aliud: qđ si sit aliud a sub
iecto hꝫ ɔpositū. s. ꝙ subm nō ɔtinet ɔclu/
sionē pᵒ: si vero illud sit subum sequiſ. ꝙ sub
iectū ɔtinet pᵒ pmissas imediatas. qđ est op/
positū antecedētis: vnde ɔña est bona.
xi. rō. ¶ xiᵒ. principalr. Si qđlibet subm sic ɔtine/
ret oēꝫ vitatē scie. ɔtineret pᵒ noticiā cuiusꝫ
cause. ⁊ effectꝰ. p quā: vel quē ɔclusio demon
straſ. aut nulla scia hēretur p cāꝫ. vel effectū:
qꝛ ɔtinēs noticiā alicuius ɔtinet oēꝫ noticiā
sine q̄ illa noticia ñ hr: vt pꝫ ex dclaratōe ɔti
nētie. Sꝫ ɔñs est falsū. quātū ad scd̄aꝫ ptē hꝫ
oēs: ⁊ quātū ad primā hꝫ aliquos: qꝛ cū noti
cia cause nō ɔtineat pᵒ noticiaꝫ effectus vni
uersalr. alioqñ noticia solis ɔtineret noticiā
oīuꝫ pducibiliū ab eo: ⁊ noticia cāruꝫ soni:
vel coloris noticiā soni: aut coloris: ⁊ ɔñr na
turaliter surdus: ⁊ cecus cognoscēs illas cās
cognosceret possibiliter pdicta a fortiori nul
la res creata ɔtinet pᵒ noticiā alterius. Mul
ta alia contra hoc dici possent efficaciter: sed
ex dicꝫ meo iudicio ista sufficiūt. ¶ Ex his aūt vlte/
isert do rius inferſ falsitas alterius dicti huius doc/
ctor fal toris. s. rō sub qua. vel ɔceptus sub quo aliqd
suꝫ dic/ est subuꝫ i aliq̄ scia. est ɔtentiua pᵒ virtualr
tum sco oīuꝫ veritatū illius scie: p hoc pbās deū non
ti. eē subuꝫ theologie sub aliq̄ rōne cōi: vel at/
tributali: vel respectiua ad extra. Pꝫ. n. hoc
eē falsuꝫ ex dictis: qꝛ si nō oē subuꝫ sic ɔtinet
oēs vitates ergo nec sub tali: ⁊ tali rōne ē ɔ
tentiuū: ¶ Pꝫ ēt instātia: qꝛ corpus humanū
de quo medicus ɔsiderat ꝙ est sic ɔplexiona
tū. ⁊ ex talibus mēbris cōpaginatū. est subuꝫ
medicine inquātū sanabile: nec tñ qꝛ est sana
bile est sic cōplexionatū sꝫ ɔuerso. Nec celuꝫ
qꝛ est sic mobile est quinta essentia: sꝫ ɔuer/
so. ¶ Pꝫ ēt ad idē rō: qꝛ hꝫ hoc oīs scia esset a
priori: qꝛ oīs scia resoluiſ ad ɔpōnes imedia
tas: ⁊ ɔñr si ille resoluanſ ad rōnē subiecti p
quā ɔtinet pᵒ virtualiter veritatē ɔclusꝫ: cū
illa ɔtinētia sit causalis effectiua sicut dictuꝫ
est: ⁊ pbatū oīs scientifica resolutio vltimate
stabit ad causam.
¶ 4ᵒ. Nā in rñsione ad secundā qōnē hic mo istantia
tā cui pᵒ rñdet. arguēs ɔtra multas positiōes ɔtra. 4.
recitatas: spāliter ɔtra illā que dicit: posse po dictum
ni de deo aliquā sciētiā sub rōne cōi. vt entis: scoti.
vel entis infiniti: vel necesse: esse aut alicu/
ius talis. arguit insufficiēter. ⁊ multa dicit q̄
destruūt sua fundamēta. Arguit. n. sic. Nul/ Scoti
lus ɔceptus cōis d deo ɔtinet virtualiter oēs argm̄.
veritates ɔprie theologicas pertinentes ad
pluralitatē psonaꝝ: qꝛ si sic. cū illi conceptus
cōes naturalr cōcipianſ a nobis: ergo ɔpo/
sitiones imediate de illis cōceptibus possent
nālr a nobis cōcipi: vel itelligi: ⁊ p illas ɔpo
sitiōes imediatas possemus scire ɔclusiones.
⁊ ita totā theologiā naturalr acquirere. hec il/
le. ¶ Ex his aūt arguo cōtra eū ꝙ nō bñ po/ pria rō
nat subuꝫ theologie. pᵒ sic. Aut. n. sufficiēter
reprobat opinionē dicentē de deo posse poni
sciaꝫ theologie sub rōne entis infiniti. aut nō
Sꝫ discipulus scoti nō pōt dare secūdū. Er/
go est veꝝ primū. Et ɔñr ipse se ipm sufficiē
ter impugnat. ¶ Si dicaſ ꝙ ipse ponit ens i Euasio
finitū subm non vt ɔtinēs virtualr habitū
theologie: ¶ Cōtra pᵒ: qꝛ idē poterit dicere il instātia
la opinio: 2ᵒ qꝛ ɔtinere totū habitū hꝫ ipꝫ est
de rōne primi subiecti. ⁊ sic ɔuenit oi pᵒ sub/
iecto. ¶ Si dicaſ vt ipse dicit hoc eē de rōne Euasio
eius. qñ subum dat euidētiā habitui qđ non
est hic. qꝛ nr̄a theologia nō hꝫ euidētiam ex
obiecto. ¶ Contra pᵒ: qꝛ idem dicet opinio instātia
quā improbat sufficiēter: ideoqꝫ hoc stare nō pria rō
pōt. ¶ 2ᵒ qꝛ si ens ifinitū non ɔtinet oēs vita/
tes theologicas vndecūqꝫ hoc veniat nō po
test sꝫ eū eē subuꝫ: qꝛ ipse hac rōne pbat ꝙ
xps nō ē eius subiectū. ¶ 2ᵒ sic principali. Nā scd̄a rō
si rō quā facit bñ ɔcedit seqtur ꝙ deus incō pncipa
uenienter ponaſ ab eo subuꝫ theologie: iquā lis.
tū est hec essētia. s. sub rōne deitatis. Nā si il/
lud est theologie subuꝫ. sequiſ ꝙ arguendo.
vt ipse arguit possimus totā theologiā nālr

bẽre:qꝛ cũ deus a nobis naturalr̃ ↄcipiaꝛ̃ na
turalr̃ possẽt a nobis cõcipi ꝓpõnes imedia
te de deo:ꝛ ꝑ illas possemus scire ↄclusiones
Sꝫ totã theologiã hẽre nõ possumus. Ergo
deus sub rõne deitatis nõ ẽ subiꝫ theologie
Euasio apud istũ. ⸿ Si dicaꝛ̃ ꝙ ↄceptus deitatis nõ
est primus: quẽ de deo facimus sicut ↄcept⁹
instãtia entis ifiniti. ⸿ Cõtra: qꝛ ꝓbatũ ẽ ꝙ ẽ eo prior
Euasio ⸿ Si dicaꝛ̃ ẽt ꝙ deũ ꝓut est hec essẽtia nõ ↄ/
cipimus nisi i cõceptu creaturaꝝ. ideoqꝫ co
ↄcepto non possumus ↄcipe ꝓpõnes de deo
instãtia formatas. ⸿ Cõtra qꝛ idẽ erit de ↄceptu entis
3. ratio infiniti. ⸿ 3⁹ sic. Nã qcũqꝫ naturalr̃ cõcipere
põt oẽs terminos simplices nr̃e theologie na
turalr̃ ↄcipe põt ꝛ itelligere oẽs ꝓpõnes the
ologicas vt pꝫ ꝑ istũ hic i allegata eius rõne
Sꝫ qlꝫ purus viator põt ↄcipere oẽs termi/
nos simplices nr̃e theologie nãlr̃. cum illi sint
nobis necessarij: qꝛ iste in prima qõne ꝓlogi
rñdẽdo d. cit ꝙ lꝫ sint aliqne ꝓpõnes nobis
nãlr̃ icognite quaꝝ noticia nobis ẽ necessaria
tñ loquẽdo ꝺ cognitiõe. icõplexa ꝟtute itellec
t⁹ agẽtis ꝛ fãtasmatis. hĩ põt ois cognitio i
cõplexa: que de lege cõi hr̃ a viatore. Ideoqꝫ
lꝫ de⁹ possit ꝑ reuelationẽ spãlẽ cognitionẽꝫ
alicuius incõplexi causare sicut in raptu: ipsa
tñ de cõi lege nõ est necessaria. hec ille. Ergo
nãlr̃ quilꝫ viator põt cõcipe: ꝛ itelligere oẽs
ꝓpõnes theologicas. Cũ ergo hec conclusio
sit falsa ꝫ eum: ꝛ ꝫ oẽs. opꝫ alterã pmissa
rũ eẽ falsaꝫ: ꝛ quecũqꝫ sit illa: ipse se ipugnat
Est ãt falsa maior quãtũ ad hoc ꝙ ñ opꝫ ha
bẽtes terminos hẽre ꝓpõnes imediatas nisi
aut termini cognoscaꝛ̃ qditatiue. aut ↄp̃re/
hensiue: aut ꝓpõnes sint ꝑ se note q° ad nos
.i. tales ꝙ ad eoꝝ noticiã sufficiat quid nõis
terminoꝝ: vñ istud falsuꝫ ↄcedere potuit iste
q nõ distinguit iter ꝓpõneꝫ ꝑ se notã in se. ꝛ
quo ad nos. Minor ꝟo huius argumẽti est
mihi dubia. ꝛ gr̃a exercitij ↄtra illã arg°.
instãtia ⸿ 5° igiꝛ̃ ꝓbo ꝙ est aliqua noticia simplex
ↄtra. 5. nobis necessaria de q̃ nãlr̃ aliqd cogitare nõ
dictum potuimus: sꝫ deus illã reuelauit: ꝛ arguo sic
scoti. primo. Sumo. n. obiꝫ simplex qđ ẽ de⁹ sub
pria rõ rõne obiecti beatifici beatitudine supnãli. ꝛ
sit. a. cuius simplex noticia sit. b. q̃ ẽ nobis ne
cessaria cuius sit pars ꝓpõnis nobis necessa
rie. i. huius. a. ẽ finis nr̃. Tũc sic. Nullũ obiꝫ
iuisuꝫ oi oculo. diuino excepto. añ tempa ysa
ie. est naturalr̃ cognoscibile ab hoie: q ꝫ sco.
in prima qõne. ꝓlogi qditates angelicas in
spãli cognoscere nõ põt: qꝛ tale obiꝫ ẽ remo
tius. a. nãll cognitiõe creature qualꝫ qdita/
te angelica ẽt altissima. tũ qꝛ illud ẽ oib⁹ an/
gelis paratũ in ꝑmiũ. sicut ꝛ oibus diligẽti/
bus deum: ꝛ consequenter est aliquid subli
mius ꝛ dignius omni angelica quiditate:
tum quia quiditatem angelicam etiam su/
premam qlꝫ: vel saltẽ aliqs angelus natura/
liter põt faciliter cognoscere: nõ aũt illud ob/
iectuꝫ: alioqn sine eius cognitiõe angeli tãto
tẽpore nõ stetissent. Sꝫ. a. ẽ obiꝫ hmõi: sicut
pꝫ ꝑ dictũ ysaie allegatũ: qꝛ ꝫ glosam: ꝛ ex/
positores. ysaias loquiꝛ̃ de xp̄o. q nobis ẽ pa
ratus i ꝑmiũ principalr̃ rõne deitatis. vt est
obiꝫ glorie: ꝛ felicitatis supnaturalis. Ergo
Euasio ꝛc̃. ⸿ Si dicaꝛ̃ ꝙ ysaias loquiꝛ̃ de cognitio
ne ↄplexa a qua. a. scitur eẽ paratũ: nõ ꝺ sim
instãtia plici q̃ est. b. ⸿ Cõtra p° qꝛ ysaias negat ab
pria rõ angelis naturalẽ cognitionẽ. a. aut ergo sim
plicẽ: aut ↄplexã. Et nõ cõplexã: qꝛ illã nõ ha
bẽt respectu alicuius cũ nõ cõponãt. aut diui
dãt maxime respectu dei. vt nunc suppono.
2. ratio. Ergo simpliceꝛ̃. ⸿ 2° qꝛ ñ dicit nemo vidit pa
rata a te eẽ parata: sꝫ nemo vidit parata. ac
2. ratio. si dicat nemo vidit. a. ⸿ 2° ꝑncipalr̃. Quicũqꝫ
princi/ homo naturalr̃ cõcipe nõ põt obiꝫ imateria
le. ignobilius: ꝛ sub ignobiliori rõne. nõ põt
ẽt naturalr̃ ↄcipe obiꝫ nobilius sub nobilio
ri rõne: tũ qꝛ hoc est nobis cognitiõe diffici/
lius/ cũ nr̃a cognitio incipiat a sensibilib⁹ a
qb⁹ illđ ẽ remoti⁹: vñ notiora simplr̃ sunt mi
nus nota nobis p° phi. tex. co. 2. ꝛ 2° metha.
tex. cõ. 1. ꝛ. 16. cõsimile. 7. meth. cõ. x. ideꝫ. 3°.
celi cõ. 61. ꝛ p°. de aĩa cõ. x. Sꝫ ois homo est
hmõi: qꝛ ꝫ istũ: vt dictũ ẽ: nõ cõcipit qdita/
tes angelicas i spãli. q̃ sũt ignobiliora ꝛ sub
ignobiliori rõe cognoscibilia q̃ꝫ. a. qđ ẽ obiꝫ
nobilissimũ sub rõe nobilissima: sicẽ btitudo q̃
Euasio ad illđ termiaꝛ̃ ẽ opatio nobilissima. ⸿ Si di
caꝛ̃ ꝙ ꝓcedit hec rõ ꝺ cognitiõe ꝑfecta ñ ꝺ i/
instãtia ꝑfecta. ⸿ Contra sic pꝫ. 1. cor. 13. illa cognitio quã

y sai. negat ab ol oculo respectu.a.celata ẽ aplie viatorib⁹:⁊ ꝯñr nõ est cognitio pfecta ẽt quilibet in se expenſ ꝙ angelicas quiditates in propria specie cõcipere nõ põt perfecte:vel impfecte ſ3 solũ in generali:qḋ patet: q3 vnã ab alia distinguere nequit.nec diffinitiõe qditatiua.nec qd noie quocũq3 modo: vñ ẽt ḋ impfecta cognitiõe rõ ꝓcedit. ſ 3ᵒ principaliter. Dis ꝯceptus possibilis a nobis naturaliter hñ:hñ a nobis vno triũ modoꝝ:pᵒ ante oẽm discursum intellectus:aut fantasie cõpositionẽ.p solam impressione3 obiecti:⁊ fantasmatis ⁊ itellectus agẽtis in animã:sicut viso lupo statim illum cõcipio:2ᵒ p motũ fantasie ex diuersis fantasmatibus cõponentis vnũ:sicut habemus ꝯceptũ chimere. vel aurei montis:3ᵒ p motum itellectus cõponẽtis: vel diuidẽtis.vel ẽt discurrẽtis:sicut ex multis cõceptibus creaturaꝝ puta entis:⁊ primi venimus syllogizãdo:aut cõponẽdo ⁊ diuidẽdo in cõceptũ ꝓpriũ dei cõcludẽtes ꝙ est ens primũ:⁊ hoꝝ rõ est:q3 ois noster conceptus si est fictus est 2ᵒ mᵒ.si verus. ⁊ simplex pᵒ modo:si verus cõposit⁹.3.modo. S3 conceptũ.a.q est.b.naturaliter hre nõ possumus pᵒ modo:q3 deus sub sensu non cadit. nec ad aliquã eius noticiã venire possumus.nisi syllogizando ex prius notis creaturis vt ꝓcessũ est:Nec ẽt 2ᵒ modo:q3 oporteret hre noo naturaliter fantasma huius qḋ dico supnaturaliter.aut supnaturale cũ hoc sit pars fantasmatis totalis.a.i.obiecti beatifici supnãlis: qḋ tñ fantasma naturaliter hre nõ possum⁹. cũ hoc qḋ dico supnaturale sub sensibus non cadat:aliogn.ẽt bestie illud cognoscerẽt: nec ẽt p syllogisticã rõne3 cognoscere possumus aliqd eẽ supnaturale:q3 cũ nõ cõprehẽdam⁹ totã ꝟtutẽ nãe viso quocũq3 miraculo mirari qdẽ possumus.nõ tñ icere vtrũ illud naturali ꝟtute fiat.aut volũtate alicuius super naturaliter opantis:vñ eo viso homines credere nõ cogunſ sicut cogunſ demones q totã naturã creatã ꝯprehendẽtes vidẽt hoc fieri virtute altiori. Et si qs diceret nos posse hre fantasma hoc sine discursu rõnis per cõpositionẽ fãtasmatis naturε.⁊ hmõi qḋ dico supnaꝫ:tũc nõ hẽbimus hoc tãq3 fantasma alicuius qḋ sciamus eẽ.s3 sicut fantasma chimere:⁊ sic nõ hẽbimus fantasma.a.quasi.a.sit in reꝝ natura aliqd:⁊ ꝯñr ẽt nõ hẽbimus ei⁹ cõceptũ.quasi cõceptũ ꝯuenientẽ alicui. s3 qsi ꝯceptũ vanũ.⁊ falsu3.aut dubiũ ⁊ ꝯñr non hẽbimus illud eo modo quo est nobis necessarius. Nec ẽt 3ᵒ modo q3 illud nãlr ꝯcluderemus de aliquo:qḋ est impossibile:cum propositiones naturalr cognitas cõcludi nõ possit:q3 nec oculus vidit ⁊c̃.

¶ 6ᵃ. Ad rñs ad tertiã qõnẽ hic mota3 dicit ꝙ theologia hñdo ꝑ põt eẽ oiu3 scibiliũ:q3 scibilia nõ sunt ifinita l3 de facto non sit oium. ſ Cõtra qḋ Argno pᵒ. Nã si est ꝓcessus ifinitus in sciẽtijs q sunt de scibilibus intẽsiue finitis nõ põt esse status in scibilibus s3 itur in ifinitũ:aliogn vnius scibilis possent eẽ sciẽtie ifinite qḋ icõuenit.maxime si ẽ finitũ. S3 i sciẽtijs est ꝓcessus in ifinitũ. Nã hõ ⁊ scia ḋ hoie differũt spe cũ vnũ sit s. ba aliud qlitas. Sit ergo scia de hoie.a. S3 de.a.põt eẽ scia: q3 est qḋdã scibile ⁊ sit hec scia.b. S3.a.⁊.b. differũt spe:q3 s3 istã sciẽtie q sũnt distinctoꝝ spe differũt spe.a.aũt ⁊.b.sunt sciẽtie distinctoꝝ spe:q3.b.est scia de.a.⁊.a.est scia de homine:homo aũt ⁊.a. differũt spe. Similiter ḋ.b.põt eẽ scia:cũ sit qḋdam scibile:⁊ sit hec scia.c.differũt aũt spe.c.⁊.b.q3 sũt scie ḋ.b.⁊. a.q differũt spe ⁊ sic in ifinitũ. ſ 2ᵒ Nã idẽ arguï põt in numeris. figuris:⁊ ꝓportionib⁹: ac ꝓprietatibus numeroꝝ ac figuraꝝ:⁊ ḋ cogitatiõibus bonoꝝ:⁊ maloꝝ q poterũt eẽ diuise i ifinitũ nõ solũ numero.s3 ẽt spe differẽtes.cũ possint eẽ successiue de diuersis spe numeris:⁊ similr idẽ p3 ḋ diuersis i ifinitũ ꝓducibilibus a deo:alias si ꝓducta ꝗcũq3 creatura nõ posset ꝓduci maior:potẽtia dei termi nũ hẽret ⁊ effectũ ꝓportionatũ finitũ: ⁊ ꝯñr ipa eẽt creato itellectui cõprehẽsibilis p illos effectũ:q ola in diuina essentia scibilia sunt. ſ Multa alia ipse dicit que reprehẽdi possẽt maxime de instantibus nature que ponit distincta in deo ꝯtra qḋ insequẽtibus arguet.

5. ratio principalis.

istantia ꝯtra 6. dictum scoti. pria rõ

scḋa rõ

opinio hui⁹ doctoris penes hāc qōnem.

Quantū aūt adhoc dicendū est φ theologia nr̄a nō est actu de oībus scibilibus. s; solū de necessarijs ad cognitionē finis supnaturalis. ⁊ eoꝝ p que venit ad illum: alia vero ad illā directe nō ptinēt: nō pp defectum formalis obiecti: qꝛ. s. illud ad plura se nō extēdat s; pp deficiētē participationē potētie ⁊ luminis: sicut l; coloratū sit p se obiectū visus nō tamē esse coloratū videri pōt a noctua. nec ēt a nobis in quocūq; lumie: sed reqrit lumē sufficiens ⁊ proportionatū colorato videndo. i. tm̄ disponēs mediū ⁊ visum: φ possent a tali colorato moueri: vñ ēt dico φ oīa habentia attributionē. ad aliqd subiectū primū alicuius scie ptinēt ad illā posito φ sciātur ab alijs. l; aliquo itellectu possint nō esse scibilia ppter dictam causam.

que ad hoc dicūtur a sco. i. q. 3. p. sen.

Uxta tertiā aūt qōnem qrit vtꝝ theologia in se sit scia. ⁊ vtrū ad aliquā sciaꝫ habeat habitudinē subalternātis aut subalternate. Et rñdēdo ad primum dicit: ac tenet φ scia stricte quattuor includit. s. φ sit cognitio certa. i. sine dubitatiōe ⁊ deceptiōe: de cognito necessario: causata a causa euidēte itellectui: applicata ad cognitū per sillogisticū discursum: q̄ patēt ex diffinitiōe scire p° poste. tex. co. 5. Igit theologia in se nō est scia quātum ad quartā cōditionē: sed in beatis est vere scientia theologie quātū ad oēs ꝯditiōes sciētie vere: qꝛ in eoꝝ cognitione cōcurrunt oēs cōditiōes scie vere: est aūt scia in se. ⁊ in diuino intellectu quantum alias tres cōditiones hec ille qui deficit in multis.

Instantia contra primum dictuꝫ. tex. cō. 5 pria rō.

¶ P°. Nam dicit φ scia stricte sumpta includit φ acquirat p discursum: qđ p; ex diffinitiōe scire p°. post. ¶ Contra p°. Naꝫ si ista bñ dicerent discursus esset de rōne scie: qꝛ qđ ꝯuenit alicui quasi positum in eius diffinitione est de eius rōne: S; discursus nō est de rōne scie: qꝛ nihil cōparatū ad aliqd sicut tēs ad motum: aut effect⁹ ad causaꝫ effectiuā in fieri. includit illud in sua rōne vt p; inductiōe. ⁊ rōne: qꝛ pōt esse tēs cessāte motu. ⁊ effectus cessāte illa causa: scia aūt cōparat ad discursum ex principijs: sicut tēs ad motum vt p; ⁊ sicut effectus ad causam effectiuā. qꝛ huiusmodi sunt principia respectu ꝯclusionis scire. vt p; 2°. phi. ⁊. 5°. meta. ⁊ hoc infieri tātū: qꝛ dormiens habet sciam ⁊ nō discursuꝫ. Ergo. ⁊c. ¶ 2°. Nā s; hoc iuxta mentē istius in deo nō esset theologia vere: qꝛ vt p; in suo ꝓcessu ꝓ eodē accepit vere ⁊ stricte: vñ ꝯcedit φ in beatis qꝛ discurrunt est scia theologie vere. S; ꝯñs est falsum: qꝛ oīs pfectio simplr est in deo verius q̄ȝ in creatura: vel eque vere: qꝛ ō vtroq; dicit analogice: ⁊ de deo pri⁹: vel de vtroq; dr vniuoce: scia aūt est pfectio simplr. ¶ Si dicat φ scia stricte nō est perfectio simpliciter: qꝛ imperfectionē. i. discursum includit: Cōtra p° qꝛ nihilominus habeo intentuꝫ: qꝛ sequit φ scia stricte. ⁊ ꝯñr scia vere nō sit in deo: ⁊ ꝯñr homo erit vere sciēs: ⁊ nō deus ⁊ similit sapiens cum sapia sit scia: ¶ 2° qꝛ pari rōne dicam φ de rōne iustitie est aliqd ptinēs ad iustitiā creatam puta eē qlitatē ⁊ sic de alijs virtutibus: ⁊ ꝯñr dici poterit φ in deo nulla est virtus. aut pfectio. simpliciter. ¶ 3°. Nā cōcedit in beatis esse discursum. Cōtra qđ argui pōt sicut supra arguebit φ in eis nō sit cōpositio. ¶ 2°. Naꝫ si beati discurrerent quātū ad aliquā notitiā theologicā. homo esse nō pōt nō quātuꝫ ad cognitionē beatificā: qꝛ de theologia nō habet cognitionē naturalē. vt p;: neq; noticiaꝫ fidei: qꝛ illa euacuat se cor. 13°. S; quātū ad beatificam nō discurrunt: qꝛ si prius discurrūt ad vnā cōclusionē post ad aliam. nō hñt semp qcqd rōnabiliter volūt. i. oēm sciaꝫ creditoꝝ in via: si vero simul tempore discurrūt ad oēs ꝯclusiōes. aut discursus est vnus tātū ad oēs ꝯclusiōes: aut sunt multi. Et si primū sic vno actu cognoscūt oēs cōclusiones. siue sint inuicem disparate. siue vna sit rō cognoscenda aliā: qꝛ vnus motus. vel discursus nō est nisi vnus act⁹ ēt si habeat terminos multos: ⁊ ꝯñr multo magis vno actu cognoscūt principiū ⁊ ei immediatā ꝯclusionē. cum in his sit maior vel saltem nō minor vnitas cognoscibilitatis: ⁊ ꝯñr. aut nō discurrūt. aut

scđa rō

Euasio

istantia pria rō.

scđa rō

istantia ꝯtra s; dictum scoti. pria rō.

scđa rō

discurrit et deus qui oia nõ intelligit actib⁹ paucioribus vno. ¶ Si 3ᵒ est fm. sequitur pᵒ quidẽ qd vnius potẽtie nõ erit vna tantũ operatio. aut multe subordinate: sz erũt multe disperate: et per cõs intẽtio anime ferret sup multa disperata simul. qd expimur impossibile. ¶ 2ᵒ q vnius potẽtie erũt multe opatões beatifice: et tot quot erũt scita de deo necessaria: qz nuda visio cuiuslibet talis est beatifica: hoc aũt est impossibile: qz cũ oẽs ille operationes nõ respiciãt eque perfectã rõnem formalẽ in obiecto. erũt diversaꝝ rõnuz. et vna nobilior q̃z alia. et per cõs ad illaz ordinata: et cõsequẽter nõ erit vltim⁹ finis: nec beatifica.

¶ 3ᵒ. sequit q nomen dei in pria nõ erit vnũ nisi materialiter. et hz gd: qz quot sunt cõcept⁹ tot sunt noia: hoc aũt est cõtra illud zacharie. In die illa erit deus vnus: et nomen eius vnuz: qd aliter non videtur intelligibile. nisi qz beatus vt beatus. i. quãtũ ad cognitionez beatificã de deo nõ hẽbit nisi vnũ cõceptuz: seu vbũ. sive illud sit creatũ. sive increatum.

istantia cõtra tertiũ dictũ scoti

¶ 5ᵒ. Nã distinguit de scia vt sumit pᵒ post. tex. cõ. 5. et 6. eth. cap. 7. quãtum ad illaz cõditionẽ de necessitate obiecti: et dicit q theologia cõtingentium non est scia pᵒ mõ sz 2ᵒ. i. habitu quo determinate verũ dicimus. Cõtra. Nã philosophus nõ aliter accipit sciam ibi. et ibi quãtũ ad hoc qd est esse de necessariis: cuz in 6ᵒ. ethicoꝝ remittat se ad cõditiões sciẽtie positas i analeticis: et similiter ibi expresse dicit. q scia est necessarioꝝ. Quõ autẽ cõtingentia sciantur a theologo vide in prima questione prologi importat.

istantia cõtra. 4. dictum scoti. pria rõ

¶ 4. Nam dicit q theologia cõtingẽtiũ magis assimilat intellectui principioꝝ q̃z scie cõclusionũ. ¶ Cõtra q arguo sive loquatur de theologia hz se vt vi sive de theologia nra: pᵒ sic. Ois cognitio que in aliqua scia deducit ex principiis eius. vel pficit per visionem cõclusionis in principiis. est scia: et nõ intellectus. Sz notitia cõtingentiũ multoꝝ in theologia est huiusmodi: qz ex cõtingẽtibus articulis deducunt cõtingẽtes cõclusiões: vel i eis cõspiciuntur: sicut ex isto deus est factus hõ mortalis vniuoce nobiscuz. sillogistice deducit q indigebat alimẽto. Et si beati hoc nõ deducãt discursu. videt tñ hoc eẽ deducibile: et vnũ p aliud: vel in alio formaliter cognoscũt: ergo etc. ¶ 2ᵒ. Nã vbi causa auget augeri debet effectus: aliogn quãtum ad illud augmẽtũ causa eẽt sine effectu: vbi vero causa nõ auget. augeri nõ debet effectus: qz quãtum ad illud augmẽtũ effectus eẽt sine causa. Sz sic est q causa q noticia cõtingentiũ non sit scia proprie. vel intellectus: auget in intellectu principioꝝ: qz ista causa hz istuz est negatio necessitatis. que maior ẽ in habitu principiorũ q̃z cõclusionũ: qz vt pbat pᵒ. po. et 6. eth. habitus principioꝝ requirit maiorẽ necessitatẽ in obiecto q̃z habitus cõclusionis: et per cõs cõtingẽtia dicit maiorẽ negationẽ necessitatis ibi q̃z hic. Ergo a noticia cõtingentiũ magis negat intellectus q̃z scia.

2ᵃ rõ

3. ratio

¶ 3ᵒ. Nã cũ beati et viatores cõtingentia ex articulis deducta cognoscãt. illa cognitio est opinio. vel fides. vel ars. vel prudẽtia. vel sapia. vel intellectus. vel sciẽtia. vel est actus aliquoꝝ istoruz. Sz nõ est opinio in beatis. qz formidarent de oppositis eoꝝ que vidẽt in deo: et non essent certissimi: qd felicitati repugnat: nec similit i viatoribus: qz est cognitio infusa. et supnaturalis. et nunq̃z dicẽs falsum: nõ ẽ ẽt fides in beatis. qz fides nõ manet in pria: nec i viatorib⁹: qz fides: vt fides. est solũ de articulis: nec ars. vel prudẽtia vt p se pz: nec sapia que est solũ de altissimis et necessariis: nec intellectus qz haberet euidẽtiã ex terminis. Ergo est sciẽtia.

istantia cõtra gntuz dictũ scoti pria rõ.

¶ Quãtũ aũt ad scdaz qõnẽ hic motã rñdendo dicit q hec scia nulli subalternat et nullaz sibi subalternat: et hoc loquẽdo de theologia in se: theologia ẽt nra nõ subalternat theologie dei. et btõꝝ. ¶ Cõtra arguo pᵒ. Nam ois scia que ordinat ad aliã: vel cuius finis ad alterius finem ordinatur. subalternat ei ex parte finis: qz sic ois sciẽtia pratica dr subalternari politice pᵒ. eth. Sz theologia nra ordinat ad theologiã beatoꝝ sicut ad finẽ: et ois scia humana ordinatur ad finẽ istius qui est cognitio diuinorũ necessarioꝝ ad salutẽ. Ergo.

cap. 2.

nra theologia.subalternat ex parte finis theologie beatoꝝ:⁊ oīs alia scia theologie nre.

scd'a rō ſ. 2° oīs scia cuius principia ex alteri⁹ princi/piis inotescūt.ex subalternat ex parte princi/pioꝝ:q: sic ⁊ nō aliter chirugia subalternat geometrie:in illa cōclusiōe.s.vulnera circula/ria tardi⁹ sanant:q:.s.geometria demōstrat hoc principiū vulnus circulare tardius ↄclu/dit dicēs pp qd:q:.s.nō facit angulū: vñ la/tera vulneris min⁹ coeunt.⁊ magis distant. Sʒ principia theologie nre inotescūt per dei visionē quidditatiuā:⁊ quātū ad coꝝ notitiaʒ essentialr ab illa depēdēt:q: ea circūscripta i/notescere nō possunt vñ solum ex reuelatiōe

3. ratio dei se videtis cognoscunt. Ergo ⁊c̄. ſ 3° oīs scia cui⁹ subiectū est sub alterius subiecto ad dente ei differētiam accidētalem. ubalternat et ex pte subiecti:vt pʒ p° post.tex.co. 27. de p/spectiua respectu geometrie:sʒ theologia no/stra respectu theologie btōꝝ est huiu'mōi:sʒ sit idem vtriusqʒ subiectū:q: subiectū nre ex parte nra addit subiecto illius rōnē nō appa/rētis.que differētia nō est intrinseca obiecto nre theologie vt terminat actū:sʒ est cōditio eius inquātuʒ ad actū mouet:vñ additio est ex pte cognoscentis ⁊ non cogniti. Ergo ei subalternat ppriissime:q: oib⁹ modis qb⁹ dr scia3 scie subalternari:cum tñ alie subalterne nō subalternent semp oīmode: vñ lʒ subal/ternatio quo ad subiectū.habeat semp ānexā subalternationē quo ad principia.nō tñ sem/per e ↄ°:vt pʒ indicta ↄclusiōe chirugica.⁊ i medicina pratica:cuius principia p theori/cā inotescūt:⁊ tñ habēt idem subiectū.s. cor/pus humanū inquātuʒ subiectū sanitatis ⁊ eundem finem.i.sanitatem.

Que dicunt a sco.i.q. 4 prologi. In qōne aūt quarta prologi querit vtrū theologia sit pratica:⁊ 2° vtrū dicat p se pratica ex ordine ad pra/xim.vt ad finē.i ñs d'o ad vtraqʒ qōneʒ val de cōmixtim.tenet p° q tota theologia necessaria in diuino itellectu pōt dici pratica: pōt ēt dici speculatiua:sed in intellectu creato est pratica:theologia d'o cōtingens in se est spe/culatiua.⁊ in creato intellectu pratica.i diui no aūt pratica eē nō pōt.ſ Tenet 2° partē negatiuā secūde qōnis.dicens.q dr pratica ab obiecto.non a fine nisi vt est obiectum. Deficit aūt in multis:sed ante oīa volo sua fundamēta pmittere:que i ista materia tria

tria sūt funda/menta scoti in mā ista ō praxi (mum funda/mētuʒ. sunt.priō.n.sic diffinit praxim. Praxis ad quā extēdit cognitio pratica.est act⁹ alteri⁹ potētie q̄ intellectus. naturaliter posterior i tellectōe. natus elici cōformiter recte rōni.ad hoc vt sit actus rectus:hec ille:qui dicit ↄūr q omnis praxis est actus volūtatis elicitus: vel imparus:lʒ nō e ↄ°.ſ Unde dicit ēt ex p° ma cōditione praxis.q speculatio imperata a volūtate nō est praxis:ex secūda d'o q ac/tus potētiaꝝ vegetatiuaꝝ nō sunt praxes:q: sunt itellectiōe priores:similiter nec actus sē/suum:nec sensitiui appetitus sunt praxes vt sūt intellectiōe priores:nec respectu coꝝ est cogni tio pratica.nisi vt eos aliquo modo modera tur. Ex secūda vero ⁊ tertia dicit q act⁹ vo/lūtate imparus nō est praxis p°:q: nec p° po/sterior intellectiōe.nec p° natus elici ↄformi/ter recte rōni:sed p° praxis nihil est nisi voli/tio siue actus volūtatis elicitus. Hec ille. Et oīa hec sunt vera excepto q dr nō.e ↄ°. siue speculationem imperatam nō esse praxim.

Not. ſ Sʒ tñ sciendū est q ista nō sufficiūt ad pra/xis diffinitionem a qua sciētia dicitur prati/ca in actu simpliciter.sʒ opʒ addere ⁊ a co/gnoscēte intēta actu primo qui est intentio virtualis:qua.s.quis se.vel deliberauit ope/rari ⁊ deinde nō fecit deliberationē in oppo/situm.ſ 2° dicit q extensio pratice cognitio/nis ad praxim.consistit in duplici relatione

3ʒ fūda mētuʒ. aptitudinali:confoꝛmitatis scilicet ⁊ priori/tatis naturalis:neutra tamen relatio requiri/tur actualis: quia q praxis actualiter sequa/tur considerationē cui confoꝛmis sit.est acci/dentale ⁊ contingens ipsi considerationi:⁊ consequenter si cognitio ab actuali extensio/ne diceretur pratica : non esset pratica ne/cessario sed eadem quandoqʒ esset pratica: ⁊ quandoqʒ speculatiua quod nihil est: Hec ille.Que omnia sunt uera loquendo de ac/tu primo q est actualis extensio ad opus: vel

praxim: nõ aũt de pº qui est virtualis exten/
sio: vel intẽtio de quo vide impostat: in qõne
Tertiũ funda/mẽtũ. plogi. ¶ .3º pertractat a quo habeat
cognitio dictã extensionem que in duplici re
latiõe cõsistit. Et quo ad relationẽ. vel exten
sionem primã. que. s. est conformitatis: dicit
q habitus nõ dr primo practicus ab actu p/
prio: q2 ille est practicus a causa priori: ire co
gnitio aliqua actualis. vel habitualis est per
se practica: q2 ordinat ad praxim vel ad finẽ:
põt tñ qñq habere primã extẽsionẽ. s. cõfor/
mitatem ad praxim a fine ipsius praxis. non
tñ inquãtum est finis. sz inquãtum est primũ
obiectũ: vñ eã habet p se ab obiecto qd est re
ctitudo praxis: vel aliquid includẽs ipsã re
ctitudinẽ. Quo ad scdam vero. s. prioritatis
dicit q ex rõne potẽtiarũ ordinatarũ natura/
liter in agẽdo. i. intellectus & volũtatis. praxi
cõuenit posterioritas & prioritas cognitioni:
nec tñ cognitio prior semper est practica: sed
solum qñ est determinatiua rectitudinis pra
xis formaliter aut virtualiter: q2 qñ in appre
hẽsiõe nulla est determinatio formalis: aut
virtualis directe praxis: tunc lz sit ibi priori/
tas. cõformitas tñ deest: q2 ipsa nõ est cui de/
beat praxis cõformari: vt sit recta: cum nihil
determinate oñdat de praxis rectitudine.
¶ Quãdo ẽt in apprehensione prima est de/
terminatio de rectitudine praxis: sed poten/
tia cuius est praxis nullo modo est determi/
nabilis aliũde. tunc illa cognitio lz determi/
natiua nõ tñ cõformatiua est praxis: & ideo
nõ habet cõformitatẽ priorem in rõne regu
le dirrigẽtis. nec sic est plene practica. põt igit
dici q lz absolute ex natura intellectus & vo
lũtatis sit cognitio prior: tñ q cognitio con
formis sit prior hoc est simul ex obiecto & or
dine potẽtiarũ & rõne potẽtie sic practicantis
idest volũtatis que sit aliquo modo regula/
bilis aliunde: Nã si obiectũ determinat intel/
lectũ ad cognitionẽ rectitudinis prius natu/
raliter q volũtas velit: & volũtas sit aliquo
modo aliunde regulabilis. nõ tñ apprehen/
sio precedit praxim sed apprehensio confor/
mis: hoc aũt accidit quãdoq cum determi
nata rectitudo praxis est cognoscibile neces/
sariũ. siue vt principiũ p intellectũ. siue vt cõ/
clusio p sciẽtiam. Quãdo aũt rectitudo deter
minata cõtingẽter cõuenit praxi: tunc nõ est
obiectũ aliqd determinãs. intellectum ad co
gnitionẽ rectitudinis determinate anteq vo
luntas velit & hoc loquẽdo de intellectu & vo
luntate in cõi: q2 illud cõtingẽs nõ determina
tur ad alterã ptem ante omnem actũ volun/
tatis. Compatãdo tñ in spãli ad hunc intel/
lectũ & hãc volũtatẽ: istã praxim pcedere po
test cognitio cõformis quã precedit cognitio
determinata rectitudinis: & quã nõ: non aũt
pcedere põt in oi intelligẽte: sz in illo cui9 vo
luntas nõ est pº determinãs rectitudinẽ illi
praxi. ¶ Exemplũ pdictorũ Rectitudo huius Exẽplũ pdcõrũ.
praxis amare deũ recta est & necessaria: & in
cludit virtualiter in rõe dei. hãc inquocũq
nõ tantum nata est precedere simpliciter ap/
prehen9 sz ẽt apprehen9 cõformis cui. s. praxi
est cõformãda vt sit recta. Ex obiecto igitur
q est primo ex se determinatiuũ intellectus ad
notitiã rectitudinis determinate ipsius pra/
xis. & ex ordine intellectus & volũtatis in ope/
rãdo. hr hec noticia prior praxis & cõformis.
Sz rectitudo huius praxis. s. colere deum in
altaris sacrificio est cõtingens: q2 quandoq
est actus rectus vt modo: quãdoq nõ vt in
veteri testamẽto: ideo nõ est aliquod obiectũ
determinatũ intellectus ad notitiã huius rec/
titudinis ante oẽm actum volũtatis: ideoq
nec ista pcedit vt conformis omnem actum
volũtatis: alicuius tñ precedit. puta illius so/
lius que nõ pº determinat rectitudinẽ huic
praxi: qualis est voluntas humana. hec. n. re Dicta falsa sco. ti. q pri/cipalr negant thomi/ste i ista mã de praxi. primũ.
ctitudo determinatur a diuina volũtate ac/
ceptãte nũc talem cultum & alias nõ. hec ille
qui in hoc 3º assumit pauca falsa ex quibus
multa cõcludit vt patebit. ¶ Ista aũt falsa ne
gãda principaliter a thomistis sunt hec.
¶ Primum est q qñ cognitio est determi/
natiua rectitudinis praxis formaliter vel
virtualiter cognitio est practica. Opz. n. q re
ctitudinem exprimat nõ virtualiter tñ sz for
maliter dicendo: sic vel sic operandũ est: alio

quin primū principiū eēt praticū.cum oēs ꝯ clusiōes virtualiter ꝯtineat: ⁊ ꝯñr virtualit
Secūdū. determinet oēs rectitudinē. ¶ Scd̄o ꝗ ali qnādo notitia determinat rectitudinem pra xio: ⁊ tñ potētia cuius est praxis non ē deter minabilis ab alio: ꝑ qd̄ iste vult hīc ꝗ diuia volūtas respectu ꝯtingētiū nō determinatur vel dirigit̄.aut regulat̄ rōne qd̄ est falsū: ſ3 de hoc alias. Ex his antecedēte duob⁹ funda mētis: deducit quasi oēs suas falsitates: que si omnes libzentur i hac materia sunt multo plures ꝗ̄ veritates.

Instan/ tia ꝯtra primū dictum sco. ¶ P° ergo deficit male ⁊ insufficiēter diffini ens praxim. vñ cōtra diffinitionē arguo p° sic. Nā si esset bona nulla speculatio eēt pra/ xis vt ēt ipse ꝯcedit: qꝛ nulla speculatio ē ope ratio alteri⁹ potentie ab intellectu. vel rōne.
pria rō Sz ꝯñs est falsū vt infra. eadē qōe ꝓbabit̄
scda rō multiplr̄. ¶ 2° Nā si esset bona rō pratici ꝯsi/ steret in duplici respectu aptitudinali cogni/ tiōis. vel habit⁹ pratici. inquātū est praticus: ¶ P° qꝛ rō habitus pratici ꝯsistit in extēsiōe ad praxim. q̄ extēsio ſ3 istū ꝯsistit in duplici illoꝝ respectu: ¶ 2° qꝛ positis illis respectibus in habitu ponit̄ ratio pratici: ⁊ illis remotis re mouet̄: ¶ 3° qꝛ idē iste ꝯcedit in fine secūdi ar
triplex ꝓbatio ꝯsequē/ tie. prima. ticuli. Sz ꝯñs est falsū: ¶ p° qꝛ sequeret̄ vnū falsū. s. ꝗ respectus habeat vim dirigēdi. ⁊ ꝯformādi: qꝛ ista facit habitus praticus in/ quātū est praticus. Nec obstat si dicat̄ ꝗ ista ꝯueniūt fundamēto absoluto illoꝝ respectuū qꝛ si illud fundamētū habet ista a respectib⁹ hʒ intentū: si ꝟo hēt hec a se: vel ab alia cau sa nō habet hec vt habitus praticus. ſ3 hʒ ali quam aliā rōnem cuius oppositū intēdit: qd̄ aūt falsum sit ꝗ respectus dirigat pʒ: qꝛ diri gens esset ignobilius directo. qd̄ est quid ab/ surdum: etiam quia respectus eēt actiuus cū ista habitui non cōueniant nisi ꝓut ē actiu⁹
secūda. vt etiam patebit. 2° qꝛ sequit̄ ēt cōtra istū ꝗ daret̄ respectus sine termino: qꝛ si illi respec/ tus haberēt terminū eēt operatio quā p eos habitus respicit vt fundat opositos respect⁹ qd̄ tñ ſ3 istū ē falsū. qꝛ ſ3 eū habitus prati/ cus ē praticus. ⁊ hēt dictos respect⁹ añ oēs

opatiōnē imo nō existe aliqua tali opatiōnē cū sint respectus aptitudinales: nec valet di/ cere talē opatiōnē existere in potētia qd̄ suf/ ficere videt̄: qꝛ si operatio ē in potētia tātū nō ē praxis in actu: ⁊ ꝯñr nec habitus ē actu praticus de eius rōne. ⁊ diffinitiōe ē praxis: qꝛ cui nō cōuenit actu tota diffinitio illd̄ nō est actu tale. ¶ 3° qꝛ sequit̄ ꝗ illi duo respect⁹ tertia.
non essent duo: qd̄ ꝓbo ad veritatē: qꝛ in eo dē3 fundant̄ ⁊ terminant̄: ſ3 qꝛ ſm scotistas relatiōes dispate seipsis distinguunt̄: ꝓbo ēt idē ad hominē. Nam ſm sco. opz dicere re/ spectum prioritatis eē respectum directiōis. vel directiuitatis: qꝛ ipse dicit ꝗ ideo habit⁹ nō habet respectū prioritatis respectu opera tionū vegetatiue ptis: qꝛ nō habet respectum directiui: respectus aūt ꝯformabilitatis ē re/ spectus directiui vt iste dicit circa finē secūdi argumēti. Ergo sūt idē. ¶ 5° principalr̄. Nā 5. rō pn
si diffinitio eēt bona rō speculatōis ꝯsisteret i cipalis.
priuatiōe illoꝝ respectuū. vt ēt sco. concedit circa finē secūdi argumēti. Sz ꝯñs est falsū ꝓbatio
¶ p°. qꝛ sequit̄ ꝗ diuisio habitus speculatiū ꝯsequē/
⁊ praticum erit subiecti p habitum. ⁊ priua/ tie.
tionem que nata sunt fieri circa idem: ⁊ ꝯñr pria rō.
quilibet habitus cum sit speculatiuus. aut pra/ ticus ſm se ꝯsideratus se habebit ad ista per indifferentiā ⁊ poterit ei vtrūqꝫ aptitudina/ liter ꝯuenire vicissim: quod scotis incōuenit.
¶ 2° qꝛ sequit̄ ꝗ ratio pratici erit dignior ꝗ̄ scda rō
speculatiui. sicut habit⁹ priuatiōe: ⁊ ꝯñr sci entia pratica dignior erit ꝗ̄ speculatiua.
¶ 3° qꝛ sequit̄ ꝗ priuatio possit eē principiū 3. ratio.
alicuius sua causa nobilioris. s. actus positi/ ui: qꝛ habitus speculatiuus sub rōne qua spe culatiuus ē principiū speculatiōis: ⁊ sic prin cipio erit p se ratio causans positiuū: ⁊ p se mediabit inter formam. ⁊ causā formē. ¶ 4° q̄rta rō
principalr̄. si diffinitio illa eēt bene data eēt pricipa
ꝯpleta. ⁊ terminis vteret̄ ꝓpriis. Sz est incō lis.
pleta. vl' accipit terminos improprie: qꝛ si ac cipit cōformabilitatē ꝓprie ꝓut dicit respec tū ꝯformiter se habētiū diffinitio ē incōpleta: qꝛ nō dicit actiuitatē q̄ ē de rōne habit⁹ pra tici vt ꝓbabo: si ꝟo eā nō accipit ꝓprie. ſ3 p

respectum conformabilitatis accipit actio/ nem conformantis sic vtitur terminis impro prie:ꝙ istud secundum membrum videt esse de mente ciuertum quia per conformabilita tem exponit directiuitatem:tum quia remit tit se ad.25.d.secundi vbi videtur velle ꝙ no titia effectiue partialiter concurrat ad voli/ tionem ꝙ consequenter ad praxim. ¶ Quod

ꝗd acti uitas sit de rōne habitus pratici.

aūt actiuitas sit de ratione habitus pratici patet:quia primo metha.tex.com. primi.sci entia pratica vocatur actiua: ꝙ in.6.eiusdē tex com.primi.ꝙ.2.meth.tex. co.3. diuiditur scientia in speculatiuam ꝙ actiua3 idest pra ticam:vnde ꝙ in greco praxis.ꝙ actio signi/ ficant idem:ꝙ ibi diffinit philosophus prati

cap.3.

cam:quia est que respicit res quarum princi pium est intellectus aut ars. aut alia virtus. ꝙ.6.eth.dicit ꝙ mens pratica mouet. ¶ 5°.

5.ratio pricipa lis.

principaliter.Si diffinitio esset bona omnis praxis esset nata elici conformiter recte ratio ni:quia diffinitio conuenit omni diffinito. Sed consequens est falsum:quia odium dei nullo modo potest recte rationi conformiter elici:ꝙ tñ est vere praxis.sicut fatet ille ō dei dilectione: q3 est obm huius pratice notitie deus nō ē odiēdus. Ergo ꝙc.

Instan tia con tra.fm dictum sco.i.q. 4.plo/ gi. pria rō. cap.3. scda rō

¶ 2°.nam in prin° qōnis ptractādo primū ar ticulū.dicit.ꝙ nulla itellectio ē praxis.¶ Cō/ tra qō arguo p°. illā omnē obm scie pratice est praxis:q3 pratica dr a praxi inquantū ipa est ob3 scie pratice.S3 aliqua itellectio. imo aliqua speculatio.est obm scie pratice:q3 vt p3 i.6.eth.scia moralis tractat de principijs electiuis speculatiōis.i.de habitib° itellecti/ uis.ꝙ pñr de actib° ex qbus habitus causan tur.ꝙ inolescūt.ergo ꝙc.¶ 2°.Sumo itellectio nē mere speculatiuā puta ptēplationē astro logi de eclypsi futura.q cōtēplatio sit.a.ꝙ sit impata a volūtate sicut expientia docet esse possibile quātū ad exercitiū actus.ꝙ tunc ar guo sic.Ois itellectio impata a volūtate est praxis.vel pratica:hanc.n.propositiōe3 ille hic pcedit cū dicit ꝙ nō sequit itellectio est impata a volūtate ergo ē praxis: sed sequif ergo ē praxis.vel pratica.S3.a. intellectio a

volūtate impata nō est pratica vt p3.ꝙ si dr caf pratica.peto vnā speculatiuā ꝙ arguo ō illa.ꝙ sequif ꝙ sit praxis:ꝙ si dicaf ꝙ nulla i tellectio sit speculatiua eadē rōne nul° habi tus erit speculatiuus.¶ 3°nam ipsi.a.compctit diffinitio praxis:q3 ē itellectiōe posterio: cū sequaf volitionē qua impaf que sequif neces sario aliquā itellectionē pp ordinē intellect°. ꝙ volūtatis.vt hic p3:est et natū cōformiter elici recte rōni:q3 quātum ad ipm exercitiu3 pōt quis cū culpa.ꝙ sine culpa speculari.ob3 a.vt si qs cōtemplef ad inanē gloriā: vel ad memoriā ecclipsis facte in xpi passiōe: est et opatio alterius potētie q̄3 itellect°:q3 posita solo itellectu nunq̄3 posset esse talis opatio.s. imperata a volūtate.¶ Si dicaf ꝙ est ope/ ratio volūtatis in quārū.impata s3 nō inquā/ tum intellectio.¶ Habeo intentū:cū hoc suf ficiat ad eē praxim:p° q3 fm istū actus appe titiuus sensitiui si sint regulati ꝙ ē solū qsi im/ peranf sunt praxes:ꝙ tñ nō sūt praxes inquā tū tales cū aliqn nō sint praxes.s. qn pcedūt rōnem:vnde dicunf praxes solū ex hoc ꝙ im peranf:vbi aūt est eadē rō ꝙ causa. deb3 eē idē vis.ꝙ idē effectus.¶ 2° q3 illud cui piungi tur aliqd qō est essentialr praxis:ꝙ aquo ali/ qd denominaf praxis.tale est praxis denoia tiue.ꝙ secūdario.S3 ipsi.a.cōiūgif aliqd ta le.s.impiū voluntatis qd fz istū est p se.ꝙ essē tialr praxis.ꝙ et denominat praxim vt pa/ tuit de actib° sensitiuis.Ergo ꝙc.¶ 4° princi paliter nā.ois opatio que dirigif per aliquā scia3 praticā ē praxis:q3 fz istum ois notitia pratica dr pratica ex extēsiōe ad praxim que extēsio est solū directiuitas cum ipse dicat ꝙ sciam eē directiuā ꝙ eē praticam ide3 sunt. ꝙ si sit etiam p prioritatē illa semp est vbi ē directiuitas:cū scia dirigens aliquā opatiōe3 semper sit prior si est elicita a volūtate vt p3. ꝙ multo fortius si est impata p elicitā: ꝙ pte/ rea ista maior est p hi p°.eth.textu. co. primi sed aliqua speculatio est opatio directa per scientiam praticā:q3 contingit aliquē iudica re.vtrum vacandum sit vite pratice:aut spe culationi:ꝙ vtrum speculationi scripture.i.

3.ratio

Euasio istantia pria rō

scda rō

4.ratio pricipa lis.

barum.aut illarum rerum & quādo: vel vbi quod iudicium constat esse praticū sicut.& il lud quod iudicat temperate viuendū esse.& huiusmodi.q2 pertinet ad philosophū mora les.& dirigit operationē virtuosam:& pn̄r est aptitudinalis cōformē recte volitioni. & pu9 que duo faciūt notitiā praticam sm̄ istum.

3.ratio ¶ 3° Omnis operatio ad quā virtus appeti tiua inclinat est praxis hāc.n. propositionē iste accipit p maiore ad probandū dilectio/ nē finis esse vere praxim:Sed speculatio scri pturarum.& misteriorum dei est operatio ad quam inclinat virtus appetitiua idest charitas vt patet in sanctis ergo &c.

Instantia ¶ 3°. Nam dicit q praticum.& speculatiuum

Cōtra.3. non sunt differentie essentiales scientie: vel

dictum noticie in comuni quod est quoddam absolu

sco.i.q. tum sed hec diuisio est quasi generis in pro/

4.plo/ prias passiones specierum sicut si diuidatur

gi. numerus p par & impar.Alicui aūt noticie cōuenit praticum p se secūdo modo ex cau/ sa intrinseca predicati in subiecto alicui spe/ culatiuum hec ille. Hoc aūt est verum quan do iste due differentie nō sumuntur sm̄ obiec ta sciarum adequata.que p° & per se respiciunt. sed sm̄ partes obiecti.vel obiecta secūdaria vt in theologia.aliter aūt est falsum & arguo p°

pria rō Nam ois diuisio sumpta penes illa. vel sm̄ diuisionē illorum a quib9 habēt spēm partes di uisi est p differentias essentiales:q2 idem ē qd̄ spēm cōstituit.& genus essentialr̄ diuidit sm̄ porphiriū.Sed ista est huiōi:q2 sm̄ istum su/ mitur in ordine ad obiectū.& est prima sm̄ ob/ iectū sumpta.cū scia p° diuidatur in specula/ tiuā & praticam:& deinde speculatiua in ma thematicā.methaphisicā.& phisicā sm̄ auice nā in principio sue methaphisice:& eustra.p° ethicorum.c.i & in prima parte sue logice.c.i. obiectū aūt dat spēm scie cū dat spēm oi ha bitui:q2 in omni habitu obiectum ponit vt complectiuum diffinitionis Ergo &c.

scd̄a rō ¶ 2° Si ista diuisio non esset per differentias essentiales nulla diuisio philosophie realis esset p differentias essentiales:q2 ista diuisio est prima:vt dictum ē:& oēs alie sunt diuisio nes membrorum eius.& pn̄r nulla membra diuidentia philosophiam speculatiuā reales essent species eius essentialiter. Sed pñsequens est cōtra philosophum.6.metha.tex.co.2.di uidentem philosophiā speculatiuā realem in tres predictas spēs que sunt essentialr̄ species scie:q2 sciam predicant essentialr̄:& qditati/

ue.Ergo &c. ¶ 3° q2 sicut differētie obiecti.s. 3.ratio. agibile & nō agibile se habent ad obiectum scie ita praticum.& speculatiuum differentie scie sumpte ab illis se habent ad scientiam:q2 quū sm̄ istū tota sciarum differētia sit ex obiectis qīlis erit distinctio i obiectis talis erit in scié/ tiis:& qīter differētie obiectorum talis sciarum q2 sicē erit totū obm ad totā sciam ita ptes se ha bēt ad ptes.& pn̄r pmutādo sic totū obiectū ad partes obiecti.ita tota scientia ad partes scientie Sed agibile.& non agibile sunt dif/ ferentie essentiales obiecti:quia illi non con/ ueniunt per aliquod accidens.sed p intrinsecā rationem.& suam propriam naturam.De cu ius ratione est posse nostre actionis subiici: vel non subiici. ¶ Quod confirmatur quia secundum cōm.6.methaphisi.tex.com.2°. sicut in diffinitiōe rerum naturalium ca/ dit natura ita in diffinitione agibilium ca/ dit voluntas:vnde sicut essentiale est natura libus subiici actioni nature ita essentiale est agibilibus subiici actioni voluntatis Ergo

&c. ¶ 4°.Si praticum.& speculatiuum.non 4.ratio essent differentie essentiales scientie non ca/ derent hec in quidditatiuo intellectu scientie sed ista cadunt in quidditatiuo intellectu scientie speculatiue.& pratice:quia si ista possent in/ telligi quiditatiue:& distincte sine horum ra tione:possent etiam sic intelligi sine obiectis: que circumscribuntur circumscriptis rationi/ bus speculatiui.& pratici que scietijs insunt per respectum ad obiectum. ¶ Si dicatur q Euasio. preter istum ordinem ad obiectum scientie habent alium & mediante illo possunt intel/ ligi distinguui p eba circūscripto illo. ¶ Cō istantia tra p°.Nā īpossibile ē i alicui9 sciētie pceptu pria rō

includi obiectū ⁊ circūscribi rōnem pratici si est agibile. vel speculatiui si non agibile: q2 obiectū h3 suā quiditatiuā rōnē3 est agibile: vel nō agibile. ⁊ ɔñr speculatiuū3. vel prati/cū: ꝙ sicut scia actiua est pratica ⁊ nō actiua speculatiua ita obiectū. agibile est praticum.
scd'a rō ⁊ nō agibile speculatiuū. ⸿ 2°. Nam ille ordo nō videt̃ esse nisi ordo efficiētis ⁊ effecti: sed iste nō est essētialior ordie speculatiui. ⁊ pra/tici: q2 ille a scia pōt auferri. vt si deus illā in fundat non autem iste.
Istantia ɔtra.4. dictum sco.i.q. 4. plo/gi. ⸿ 4°. Nā dicit ꝙ scia dr pratica ab obiecto p2imo. a fine aūt inquātū3 est obiectū nō in/quātu3 est finis. ⁊ ꝙ nulla cognitio habitua lis vel actualis est p se pratica: q2 ordinat̃ ad praxim vt ād finē qd̄ quidē v̄um est de fine sciētis. i. ad quē scia de sua nā p se nō ordina tur s3 ex volūtate agētis sed p accñs: sicut nō dr astrologia alicuius lucratiua: q2 idē intē/dat praticādo: aut scribendo astrologica lu/crari: s3 falsum est de fine scie. i. ad quē sciē/tia p se ⁊ ex sua natura ordinat̃. sicut medici na ad sanandum: ⁊ methaphisica ad sciēdū.
pria rō ⸿ Et arguo sic p°. Nam quicquid est obiectū sciētie pratice in ordine ad illud dr sciētia pratica: quia fm istū scia pratica ⁊ speculati ua distinguūt̃ p° ex obiectis. Sed praxis est obiectum sciētie pratice: q2 actus scie pratice terminat̃ ad praxim cum illam dirigat. Er/
Euasio go in ordine ad praxim que. s. est finis prati/ce sciētie per se dicitur sciētia pratica. ⸿ Si dicat̃ ꝙ praxis non est finis sciētie vt h3 ali quos opinat̃ scotus. ⁊ ipse hic innuit ad secun dum principale secūde questiōis. vbi dicit ꝙ sciētia pratica non est gr̄a alicuius vsus vt p se finis. ⁊ i 3° argumento. vbi improbando quādam responsionem assumit ꝙ nō omnis noticie pratice finis est praxis. si inquam sic
istantia pria rō. dicatur. ⸿ Contra primo. Quādo ex aliquo vno perueniūt duo bona. qd̄ fm rectam ra/tionē est appetibilius magis habet rationē3 finis: q2 omne appetibile est bonum ⁊ conse/quēter finis. cum ratio boni sit ratio finis. 2°. ph. tex. co. 23. ⁊ 31. idē3 2°. metħ. tex. co. 8. ⁊. 3°. metħ. tex. co. 3. ⁊. 5°. metħ. tex. com. 3. ⁊ conse quēter appetibilius est meli' ⁊ magis finis. Sed ex habitu pratico nata sunt prouenire duo bona. s. primo ⁊ immediāte act' cogni/tionis qui est eius finis. ⁊ 2° vel mediāte act' directus dicitus vel imperatus ab appetitu: ⁊ fm rectam rationem appetibili' est habe re actū rectū moralem q̄s scire fm principia istius maxime. Ergo hoc est magis finis ei' ⁊ hoc est praxis ⁊ cōsequenter male negatur ipsa esse finis eius ēt per se cum sit ex intētio/ne praticantis. ⁊ ex sua natura ad illam ha/bitus ordinatur. ⸿ 2°. Nā ponere praxim nō scd'a rō
esse finem sciētie pratice est expresse ɔtra phi losophū: q2 in principio ethicorum dicit ꝙ i multis quidē operatiōibus. ⁊ artibus. ⁊ doc trinis multi sunt fines: medicinalis quidē3 sa cap.i.
nitas: nauifastiue autē nauigatio ⁊ ista sunt praxes. ⁊ in eodē dicit ꝙ finis in sciētia mo rali nō est cognitio fm actus ⁊ in 2° dicit ꝙ cap.2.
hoc negotium nō cōtemplatiōis gr̄a est nec solū vt sciamus quid est virtus scrutamur s3 vt boni efficiamur. vbi dicit Eusta. prin/cipaliter hoc negotiū gr̄a operationis virtu tis est. Item finis sciētie speculatiue est veri tas. pratice v̄o opus 2° metħa. tex. co. 3. i. ope ratio que est praxis. ⸿ 2° Principaliter si habi scd'a rō principa lis.
tus praticus vel actus nō differret fine a spe/culatiuo idem esset ⁊ de pratico intellectu: q2 nō distinguntur diuersi intellectus nec fm di uersitatem actiuum ⁊ habituum. Sed prati cus differt a speculatiuo fine 3° d̄ anima tex. Euasio
co. 54. ⁊. 49. confisce. ⸿ Si dicat̃ vt dic̃ scot' ꝙ philosophus loquitur. 2° metħ. tex. co. 3. ⁊ 6. etħ. cap. 3. de fine vt cognito: q2 intellectus propter aliquod ratiocinans ratiocinat̃ pro pter finem cognitu3 ēt vt est principium de/monstrationis. ⸿ Contra primo. Nam hoc istantia pria rō
nō satisfacit argumento. q2 si philosophus sic loquitur. cum igitur ille finis sit aliq̄ pra/xis. intellectus demonstrationis accipit pra/xim vt finem ⁊ non fallitur. ergo praxis est fi nis. ⸿ Nec valet dicere ꝙ ille finis nō est ipa praxis sed finis praxis: q2 philosophus 2° me thaphi. tex. co. 3. idem Auic. in pria parte sue logice. c. i. dicit ꝙ finis speculatiue est ve/

ritas.pratice vero opus.i.operari vel opera/
scda rō tio ⁊ ɔñr ille finis est praxis. ¶ 1°. Nam finis
scie nō potest esse principium demonstrationis
de re scita: q2 ex fine scie: de re scita nihil de/
monstrari potest. cum res scita ad illum finē
non sit ordinata: sicut celum nō est ordinatū
ad finē astrologi: vel astrologie. S3 philoso
phus loquit̄ de fine scie: q2 loquitur ꝺ fine ha
bitus pratici. ⁊ speculatiui dicens eos differ/
re fine. Ergo nō loquitur de fine vt ē demon
3. ratio strationis principiū. ¶ 3° si omnis intellectus
speculatiuus differt a pratico fine vt cognito
⁊ vt est principiū demonstrationis. in speculā
do semp acciperet aliquē finē vt principium
demonstrādi. S3 hoc est falsū: q2 geometra
3. rō pri speculando nullū finē cōsiderat. ¶ 3° principa
cipalis. liter. Nā si visus. vel praxis. aut obiectū scien
tie pratice nō esset per se finis eius quo a spe/
culatiua differret. nō valeret argumentū phi
losophi p° metha. tex. co. i. sic arguentis: pra
tica est minus nobilis q̄ speculatiua. q2 est
Euasio gratia visus. ¶ Si dicat̄ vt dicit sco. q̄ prati
ca nō est grā visus vt p se finis. tñ habet habi
tudinē aliquā ad visum. sic q̄ visus est per se
obiectum eius. vel aliqd virtualiter icludens
visum: quale philosophus nō posuit eē aliqd
ens nisi ens ad finē: ⁊ omne tale obiectū est
ignobili⁹ obiecto speculabili: ideoq3 talis or/
do ad praxim cōcludit ignobilitatē pratice
istantia sciētie respectu speculatiue. ¶ Si sic inquam
pria rō dicatur: cōtra primo. Nā esse grā alicui⁹. ⁊
nō eē finē est impossibile. cū ista equipolleāt:
vnde poeta dixit irrisorie. finis grā cuius vt
dr̄ 2° phi. tex. co. 29. vnde si pratica ē grā visus
scda rō impossibile est visū nō esse finē eius. ¶ 2°. Nā
istā glosam expresse falsam patet esse ex textu
phi. qui pbat sciam speculatiuam nō eē ad
visum: q2 nō est qd aliquā necessitatē suplen/
dā. sed solū pp se: ⁊ ɔñr opposito modo pra/
tica dr̄ esse ad visum: q2. s. est ad aliquā neces
sitatē supplēdā sicut medicina ad egrēdā
3. ratio sanitatē ⁊ sic ꝺ alijs. ¶ 3°. Nā sic nō differret
speculatiua a pratica: q2 speculatiua pōt esse
ad visum ēt si eē ad visū. eēt hēe visū p obiecto
qr h3 illū theologia dei respectu ɔtingētium

est speculatiua. ⁊ ipsa hēt p suo obiecto om/
nē visū nrm. saltē quo ad sacramēta ⁊ virtu
tes isusas. ⁊ visū dei respectu creaturarū. ¶ 4° q̄rta rō
Nā falsū ē oē ens ad finē ignobilius eē ob/
iecto speculabili: q2 nobilissimū ens iter crea
turas ēt ipm est ad finem q est deus. ⁊ tñ no
bilius est omni speculabili excepto increato
dūtaxat. ¶ 4° principalr̄. Nā finis speculati/ q̄rta rō
ue est veritas. pratice opus 2° metha. tex. co. 3 pricipa
idē Auic. i prima parte sue logice. c. i. vt sic lis.
arguat̄. Quecūq3 distinguunt̄ i his que sunt
cor fines distinguunt̄ a finibus. S3 scia prati
ca ⁊ speculatiua sūt hmōi: vt p3 ex dicto phi
¶ Dicit ēt ad illud dictū sco. q̄ speculatiua. Euasio
⁊ pratica habēt diuersos fines loquēdo de fi
nib⁹ p se. infra genus cognitiōis: sed illi non
distingūt p°. s3 prior est distinctio ex obiectis.
¶ Cōtra. Nam fines de qbus loqtur philoso istantia
phus sunt p se: q2 fines p accñs p̄termittūtur
ab arte: ⁊ vnus cor. i. opus extra gen⁹ est co
gnitiōis: aliogn nō diuideret̄ cōtra veritatē
idest ꝟitatis cognitionē. Ergo fines horū p
se nō sunt ifra gen⁹ cognitiōis. nisi sit sermo
ꝺ primis. ¶ 5° principalr̄. Quecūq3 due cau 5. rō pri
se cōcurrūt ad vnū effectū. ⁊ neutra sine alia cipalis.
sufficiēter ille effectus nō pōt totaliter reduci
in vnā cāz: vt p se manifestū est: aliogn aliqd
eē posset sine causa sufficiēti. S3 sic est q̄ ad
omnē differētiā essentialē: vel p se scie. ⁊ ad
omnē respectū scie ɔueniēte p se ⁊ necessario
cuiusmodi sūt praticū. ⁊ speculatiuū. concur
runt due cause. i. obiectū agēs. cū sit cā act⁹:
⁊ ɔñr habitus ac cōiu3 p̄dictorū. ⁊ finis vel
cā finalis: ⁊ obiectū ad hoc nō sufficit sine fi/
ne: q2 nullū agēs agit effectū determinatū
puta scia nisi determinet̄ p finē ad quē effe
ctus ordinat̄: nec finis sufficit sine obiecto: q2
finis nō sufficit sine agēte. Ergo iste differen
tie vel respectus nō possunt totalr̄ reduci i ob
iectū. circūscripta totalr̄ rōne finis. vt iste vr̄
facere. ¶ 6° Qn̄cūq3 due cause cōcurrunt ad
vnū effectū. illa est principalior cui alia ma/ 6. rō pri
gis innitit̄ q̄ e ɔ°. S3 in distinctiōe specula/ cipalis.
tiui ⁊ pratici obiectū magis innitit̄ fini q̄ e
ɔ°: q2 eadē res puta sanitas pp diuersos fines

.i. speculari: et opari ptinet ad sciam speculatiua .i. naalem: et pratica .i. medicinam. et tamen obiectum est idem: non aut pot esse e contrario. pp diuersa obiecta stante vno fine: quia si ambo sunt speculabilia. vel ambo pratica. et finis sit vnus pertinent ad vnam sciam: si vero vnum sit speculabile. aliud praticum. non possunt habere vnum finem qui sit opus vt patet: si aut habeant vnum qui sit speculatio nihilominus scia. que est de obiecto pratica est pratica de obiecto. et ideo absolute maxime secundum istum. et speculatiua secundum quid .i. gratia finis. ¶ 7. Nam ex illa causa principaliter sumenda est distinctio pratici. et speculatiui. qua sola stante omni alia remota stat: quia si illa non esset vera causa distinctionis posset esse effectus sine causa. Sed finis est huiusmodi respectu obiecti efficientis: quia remota illa efficientia: vt si deus alicui geometriam. aut medicinam infundat. stat distinctio stante fine. Si dicatur quod tunc stat obiectum in ratione terminatiua. non valet: quia sub tali ratione non est causa scie: et ideo nec accidentium eius. nisi sit causa finalis. et ideo distinguit vt finis. ¶ 8. Nam quicunque habitus ita se habent quod vnus preter actum proprium elicitum non habet alium finem. alius aut habet. distinguuntur fine: quia habent diuersos fines. Primo loquendo de fine quod siue qui est res. et non rei acquisitio. Sed predicti sunt huiusmodi: quia finis cuiuslibet habitus est actus elicitus. vel directus: habitus aut speculatiui est suus actus elicitus non aut directus: quia cum non habet: pratice vero finis est actus elicitus. et directus quia actus est finis potentie et habitus. vt patet 9. meta. tex. co. 15. quia aialia inquit vt videant visum habent: et edificandi sciam vt edificent. Idem tamen actus aliquando est finis vnius habitus. vt elicitus: sicut contemplatio metha. alterius vero vt directus. sicut eadem contemplatio est finis prudentie dirigentis illum quo ad locum tempus. materiam. et alias circunstantias.

¶ 5. Nam respondens ad primum adductum pro prima opinione dicit: quod omnis actus exterior ordinatur ad interiorem: et finaliter ad velle. Contra hoc aut argui posset per omnes rones quibus probatur quod beatitudo non consistit in actu volutatis: sed pro nunc arguitur sic primo. Nam ille actus ad quem finaliter omnis actus exterior et interior ordinatur est simpliciter maxima hominis pfectio. et maximum bonum: tum quia secundum istum nihil vilius pot esse fine nobiliori. quod vtique verum est de fine vltimo simpliciter: tum quia finis et bonum sunt idem cum vtrumque sit obiectum appetitus habentis vnum formale obiectum tantum. et ideo magis finis et magis bonum. et maxime est maximus. Sed nullum velle est simpliciter maxima hominis pfectio: quia si esset aliquod maxime esset vel le nobilissimum .i. fruitio dei: quod tamen est falsum vt probabo facto vno presupposito .i. quod fruitio non est nisi de bono habito: et ideo habitio obiecti precedit naturaliter fruitionem: quia est eius causa sicut et obiectum habitum vt sic: et ideo eadem ratione pfecta habitio precedit pfectam fruitionem et ideo pfectissima pfectissimam. quia sicut sic ad sic. et magis ad magis. et maxime ad maxime. Tunc sic: Operatio nobilissima. et pfectissima est que pfectissime habetur deus: vel pfectissimum obiectum presens sit .i. habenti: quia illa que pfectissime habetur presens extra se est minus nobilis: quia minus est similis operationi dei. que illud nullo modo habet presens extra se. Sed fruitio nobilissima non est operatio que pfectissime habetur deus in se: quia presupponit vnam que pfectissime deus sit presens. et non aliter quam in habente: quia ista est cognitio que pficitur per hoc quod cognitum est in cognoscente vt patet in 2. de aia tex. co. 71. et 3. de aia text. co. 36. vnde aia dicitur esse quodammodo omnia: quia omnia cognoscit: et sensus est susceptiuus specierum sine materia. et multo magis intellectus habet in se speciem cogniti: quia respectu huius cognitionis non est species alia ab obiecto vi so. ¶ 2. Arguo sic. Nihil cuius bonitas depedet ab alio est eo nobilius. vel est aliquid pp quod illud fit: quia siue causa sit vniuoca. siue equiuoca nunquam effectus est ea nobilior nisi illa esset isti sic: nec causa est pp effectum. sed e contrario. Sed actus volutatis est aliquid cuius bonitas depedet ab aliquo alio actu interiori. s. ab actu rationis: quia iste doctor hic ar. 3. arguens contra secundam positionem prope finem sic arguit. Actus potentie inferioris non est bonus moraliter nisi quia conformatur recte rationi vt sue regule. Ergo rectitudo rationis est causa bonitatis talis in actu illo. et non e contrario. Ergo etc.

¶ 6. Nam rndendo ad argumentum primum quod erat confirmatiuum trium opinionum simul dicit. quod delectatio que est sine speculatione siue de speculato non est vere pratica. Contra arguo primo sic vbicunque est apprehensio alicuius operationis vt

ratio principalis.

suasio instantia

ratio principalis.

secunda ratio

instantia contra 6. dictum scoti in eadem q. prima ratio

antia ra. 5. ctum .i. q. ratio ratio.

ↄformis recte rōni:⁊ posterioris ea. ibi ē ap
p̄hēsio pratica:⁊ vere praxis. vt p3 ex diffe
rētie praxis:s3 si qs delectat̄. de delectatione
ↄsequēte speculationē ibi est app̄hēsio hu/
iusmodi:q: delectatio nō est sine app̄hen/
siōe delectātis siue conuenientis s3 auic. 8.sue
cap.7. metha.⁊ ↄñr vbi qs delectat̄ de speculatiōe.
siue delectatiōe illā ↄñte app̄hēdit illa3 vt
qd ↄueniēs.⁊ hoc s3 rectā rōnē saltē possibi
liter.cū speculatio.vel delectatio ↄñs non sit
obm ex se malum:⁊ illa delectatio ē recta ra
tiōe posterior:q: possibilē qs iudicat vacādū
esse illi delectatiōi.⁊ deinde ipsa sequit̄. Er/
go ibi est cognitio pratica.⁊ vera praxis: q̄
cū nō sit speculatio app̄hēsa s3 istā sequit̄
Euasio q sit ipsa delectatio. ¶ Si dicat̄ q delectatio
istantia app̄hensa nō sit opatio: ¶ Cōtra p°:q: hoc
probabitur infra.d. prima.q.5. ¶ 2°.qa per
hoc nō soluit̄:q: ibi oino app̄hendit̄ opa/
tio.i.speculatio delectās: ¶ 3° q: siue delecta/
tio sit opatio vt vere ē:siue sit opatiōis pas/
sio vt iste dicit.ipsa tñ sufficiens est praxis s3
opinionē istius.tū q: s3 eū iudiciū quo dele/
ctatiōes sensibiles iudicant̄ postponēde itelli
gibilibus ē praticū:tum q: ipse in hac qōne.
est certus q fruitio ē praxis ⁊ infra.d.1.q.5.
dubitat an sit delectatio:⁊ ↄñr vl' delectatio
pōt esse praxis s3 eum vel si s3 eū nō pōt esse
praxis nō pōt eē fruitio:⁊ ↄñr nec fruitio po
test esse delectatio ⁊ sic dubitat de eo q tenet
Euasio impossibile qd est stultum. ¶ Si vero dicat̄
q est qdē opatio s3 nō alterius potētie ab in
istantia tellectu. ¶ Cōtra p°.q: cius obm est bonu3.⁊
sic ipsa pertinet ad appetitū. ¶ 2° q: tristitia
s3 istū 3°.d 15.ptinet ad voluntatē:ergo ⁊ de
lectatio ei ↄtraria:q: si cōtrarioꝝ vna est di
sciplina multo fortius est ⁊ vna potentia.vt
ēt inductiue p3. ¶ 3° q: ipse infra.d.1.q.1.di
scda rō cit q est actus voluntatis. ¶ 2° principaliter
Ois actus q est in potestate cognoscētis est
vere praxis.vt p3 per istū in prin° huius que
cap.5. stionis.ex pho in.6.eth. ¶ Nec valet dicere q
excipit̄ speculatio:q: hoc improbatū ē.ēt per
hoc negatur textus arist.⁊ nihilomin° argu
mētū cōcludit:q: speculatio nō est delectatio
S3 p̄dicta delectatio ē i nr̄a potestate sicut

⁊ ipsa speculatio quā consequit̄. ¶ Nec valet
dicere hoc eē solū mediāte speculatiōe: q: ēt
opatio man° nō est in nr̄a potestate nisi me/
diāte appetitu quē ↄsequit̄ ⁊ tñ ē vere praxis
¶ 7°.Nā in solutiōe secūde dubitatiōis ꝓpe istantia
vbi supra posite.pho imponit falso.duo fal/ ↄtra.7.
sa:primo q philosophus i ista mā de prati/ dictum
co ⁊ speculatiuo circa cognitionem angeli sco.i ea
motoris nō tenet̄:qd falsum ē:l3 ab isto non dē qōe.
teneat̄.2°:q: imponit ei virtualr̄ q circa finē
ponat noticiā ostēsiuā:⁊ nō directiuā: qd q/
dē est falsū vt patebit:⁊ ēt a philosopho nul
libi h̄r:aut formalr̄.aut virtualr̄: q: dato q
senserit secūdā itelligētiā amare primā nāli
necessitate.nō sequit̄.q suū iuditiū d amān/
da prima fuerit oñsiuū.⁊ nō directiuū: q: di
ceret̄ q illa noticia respectu amoris dei esset
regula nālis.respectu ꝟo alioꝝ eēt regula li/
bera. ¶ Nec valet dicere q in illa dilectione
nō ↄtingeret errare vt dicit:q: ideo hoc non
ↄtingit.nō q: ipsa sit regula.s3 q: ei adest nā/
lis regula:sicut ēt lapis ñ errat i casu ⁊ tñ ca
sus ille dirigit̄ ab auctore nāe:vñ tali regula
sublata.nec lapis ad centrū.nec ille amor tē/
deret in tale obiectum recte nisi a casu.
¶ 8°.Nā ipse ifra i rñsione principali distin/ istantia
guit inter noticiā ostēsiuā:⁊ directiuā quasi. ↄtra. 8
aliq̄ oñdat ⁊ nō dirigat.Cōtra qd arguo p° dictum
sic.Nā si ois noticia ostēsiua sit ēt directiua sco.q.
in angelis:iste male distinguit.vt p se mani/ ꝓlogi.
festū ē:S3 ois noticia ostēsiua ē ēt directiua p°a rō
in angelis:q: per hoc solum q quis ostendit
alicui quid agendum.dirigit illū. sicut consi
lians dirigit consiliatu3.⁊ tamē nihil aliud
facit nisi ostendere quid sit agendum: ⁊ si/
militer visus dirigit totum corpus solum
ostendendo locum quo eundum est: vel vbi
quiescendum Ergo ⁊c̄. ¶ 2°. si aliqua volen/ scda rō
tis noticia esset ostendens ⁊ non dirigens. in
aliqua operatione atq volitione.in tali vo
luntas esset primum dirigens:ita q intellec/
tio nullo modo esset prior vt regulatiua. si/
cut etiam iste concedit vbi supra. Sed i nul/
la operatione voluntas est primum diri/
gēs:q alqd dirigat primo.⁊ non cogno
scat est absurdū.s3 istū i qōne d infinitate pri

mi principij. vbi pbat primū principiū eē co gnoscēs. Ergo zc. ¶ 5°. Nā prima₃ rectitudi nē oportet esse oiu₃ aliaꝝ rectitudinū causa₃: q₂ primū in quolib₃ genere est causa alioꝝ 2°. metha. tex. co. 4. z. 5. meth. tex. co. 1. idem. 10. meth. tex. co. 3. S₃ rectitudo itellect⁹ est recti tudo prima: q₂ prima rectitudo nō est in vo lūtate. vt dirigit vt p₃. nec in ea vt ei ōndit solū: q₂ talis notitia ostēdēs anteq̄ volūtas velit ostēdit recte cū nō ōndat nisi qd̄ z quō ōndendū est. Ergo rectitudo itellect⁹ est cau sa ois rectitudinis i volūtate: z p̄nr ois recti tudo volūtatis causat a rectitudine itellect⁹: z p̄nr ois talis rectitudo sequit aliquā noti tiā dirigentē. z nulla solā ostensiuam.

Instantia ꝯtra. 9. dictum scoti i ea dē qōe. ¶ 9°. Nā dicit q habit⁹ nō habētes euidētiā ex obiecto nō distinguunt ex obiectis: q₂ due sunt fides infuse. Cōtra p°. Nā omnis habit⁹ practicus. z speculatiuus hēt distinctione₃ ex obiecto b₃ istū in hac qōne: pbat. q₂ eo di

pria rō stinguit vnūqdq₃ qd̄ in eius diffinitiōe ē for male. z cōplectiuu₃ cū illud sit differētia vl tima: vel teneat locū eius. S₃ omnis habit⁹ cognoscitiuus scētificus nō habēs euidētiā ex obiecto est speculatiuus. aut practicus: quia ista b₃ aui ceñā est prima diuisio habitus sci entifici. Jtē q₂ si ordinat ad praxim est prati cus. si nō ordinat est speculatiuus. cū rō spe culatiui ꝯsistit in negatiōe respectuū ad pra

scda rō xim b₃ istū. Ergo zc. ¶ 2°. Nam b₃ istū in se cūda qōne de praxi ar 2° prima distinctio no ticiaꝝ est essentialis. z ab obiectis. l₃ alīq di cāt hoc nō eē de textu: Tūc sic. Omnis noti tia essentialr̄ distincta distinguit. b₃ obiectū. S₃ notitia nō habēs euidētiā ab obiecto di stinguit ab alia essentialr̄. Ergo distinguit ab obiecto. ¶ Nec tñ valet suū motiuū seque ret. n. q essent due fides ifuse. si haberēt duo obiecta prima qd̄ ēt b₃ ipm est falsu₃. nō aūt si habēt duo secūdaria de q̄ re dicet in 3°.

Instantia ꝯtra. 10 dictum scoti. ¶ 10°. Nā arguēdo ꝯtra. 6. opinione₃ impro bat vt vr̄ hoc q theologia sit simul speculati ua z pratica: qd̄ necessario ēt hēt negare qui cūq₃ vult praticū z speculatiuū eē passiones distinctaꝝ speꝝ vni⁹ gn̄is: z p̄nr nō possūt i vno numero habitu ꝯuenire. z simil̄r q dicit. q nō pōt eē circa idē obiectū habit⁹ specula tiuus. z praticus. vt dicit iste ad pmū p opi nione opposita in secūda qōe. S₃ cōtra pbo q praticū. z speculatiuū simul possunt i vno

pria rō. habitu numero ꝯuenire b₃ opiniones istiꝰ: z arguo primo sic. Theologia in se est vni⁹ ha bit⁹ p istū hic i 2° ꝯtra. 6. opinionē. S₃ theo logia i se est simul pratica. z speculatiua. qd̄ p₃: q₂ b₃ istū theologia ꝯtingētiū in se est spe culatiua. theologia ꝟo necessarioꝝ simil̄r in se est pratica. q₂ dr̄ q pōt dici pratica i diui no itellectu. z p̄nr i se. q₂ vt dixit ē qōe pria. talis ē theologia i se q̄lis est i intellectu sibi p porcionato cuiusmōi ē diuini. z ois beat⁹ b₃

Euasio eundē ibidē. ¶ Si dicat q theologia necessa ria i diuio itellectu pōt qdē dici pratica. s₃ tñ

Instantia ō facto nō ē pratica. ¶ Cōtra. Nā ex hoc seq tur q oppositū ei⁹ qd̄ iste pbauit arguendo ꝯtra. 5. opinionē possit dici stare i ꝟitate cu₃ suo añcedēte. l₃ ō facto nō sit sic. z p̄nr sue p

scda rō batiōes fuerūt inualide. z ꝯsequētie male. ¶ 2° Nā theologia i nobis b₃ istū ē vn⁹ habit⁹. tū q₂ reprobat opinionē asserētē eā eē duos ha bit⁹. q loquit de theologia i nobis: cū loquat ō theologia scripta. vt p₃ ex rōnib⁹ ei⁹. q̄ pp nos scripta ē. vt p₃ ad. ro. 15°. tū ēt q₂ ipe hic hēt. q habit⁹ nō habētes euidētia ex obo eu iusmōi b₃ eū ē nr̄a theologia nō distinguunt ex obis. S₃ theologia i nobis ē pratica. z spe culatiua: q₂ quo ad ꝯtingētia i nobis est pra tica b₃ istū: q̄tū ꝟo ad necessaria pbo q sit

pria rō speculatiua: l₃ iste hoc negēt: z arguo sic. Ois scia cuius ob₃ est sūme speculabile ē specula tiua tā in se. q̄ i nobis: p° q₂ b₃ istū speculati uu₃. z praticū dicunt. z diuidunt b₃ oba: 2° q₂ si talis nō sit speculatiua ēt in nobis nulla

primu₃ ob₃ theologie. alia pbari poterit eē speculatiua: S₃ theolo gia necessarioꝝ ē hmōi: q₂ eius primū ob₃ ē essentia diuia vt hec essētia. i. sub rō deitatis: vel vt est ens ifinitū: z siue sic. siue sic. nihil est magis speculabile: p°. q₂ primū ens est maxi me speculabile. vñ de eo est scia maxime spe

scda rō culatiua. 1. metha. ¶ 2° q₂ nihil aliud est cuius cognitio tantum sit pp se ipsam appetibilis sicut cognitio dei. cū ipsa sit felicitas vltima: z secundum illum maximu₃ sabile maxime

p.rõ. propter se ipm appetat: vt dicit. ¶ 3ᵃ.q2 cir cũscripta volũtate ab essentia diuina p intel/ lectũ.cũ sit prior adhuc remanet hec. ⁊ isini/ ta.cũ h3 istũ illa essentia sit formalr infinita. similiter ẽt remanet intellectus:q2 ẽt rõne est prior volũtate h3 istũ hic:⁊ 9ñr intellectus 9 siderãs illã essentiã vt est hec.vel infinita nõ 9siderat eã in ordine ad aliquã praxim. nec vt 9formiter se habẽtem appetitui recto: nõ pratice:⁊ q2 talis 9sideratio prior est 9sidera tione eius in ordine ad voluntatẽ:q2 prius ẽ rẽ considerare ad se.ꝙ̃ ad aliud:ideo prima eius 9sideratio est speculatiua. Ergo ⁊c.

istantia ¶ xiᵒ.Nã dicit totã theologiã tã necessariã
9tra.xi. ꝙ̃ cõtingentẽ in creato intellectu eẽ praticã.
dictum Cõtra arguo pᵒ sic.Nam si ipse hanc sciam
sco.i ea debuit dicere praticã cũ3 rõne.maxime hoc
dẽ qõẽ. vr pp suã rõnem. S3 pp eã hoc dicere nõ de/
pria rõ buit:q2 nullius est momẽti vt patebit soluen do.⁊ arguẽdo simr. Est.n.rõ hec.Jlla cogni gnitiõe que est aptitudinaliter cõformis rec/ te volitioni:⁊ ea naturaliter prior ẽ pratica. sed tota theologia necessaria i creato intelle lectu ⁊ huiusmodi:q2 primũ subiectũ theolo gie est virtualiter cõforme recte volitiõi:qa ab eius rõne sumunf.prima principia recti/ tudinis in volitiõe:ipsum ẽt determinat itel lectũ creatum ad notitiam rectitudinis deter minate ipsius praxis quo ad oia theologica lia necessaria priᵘˢ naturaliter ꝙ̃ aliqua volũ tas creata velit:alias nõ esset necessaria. Er/ go ex pᵒ subiecto sequif tã cõformitas ꝙ̃ pri oritas theologie ad volitionẽ.⁊ ita extensio ad praxim a qua extẽsione dicẽda est prati/

duobus ca.So.duobus modis notitia est cõformis
modis recte volitiõi siue eius directiua.siue impe/
notitia ratiua:pᵒ proxime sicut ista.diliges dominũ
ẽ cõfor/ deũ tuũ ⁊c̃.2ᵒ.remote vt iste. Anima est mor
mis re/ talis.⁊ deus est summũ bonũ:ex quibus seq/
cte voli tur ꝙ anima seruãda sit a peccato mũda: ⁊
pᵒ mõ. deus amãdus. Si ergo loquamur ꝺ 9formi
2ᵒ mõ. tate primo modo est vera maior.minor fal/
Rõ ad sa:s3 2ᵒ modo e9ᵒ. maior est falsa. vera mi/
opposi/ nor:aliogn scia de anima esset pratica.¶ Vñ
tum. rõ est ad oppositum sicut illa notitia que non

dirigit praxim proxime non est pratica:ali/ ter scẽtia de aia eẽt pratica: Sed aliqua no ticia theologica necessaria est hmõi. vt ista deus est vnus. Ergo ⁊c̃. Nec est veru3 ꝙ iste dicit:ꝙ pratice cõclusiones semp habẽt prin cipia pratica.i.prima aliogn primũ princi/ piũ in quo oẽs 9clusiones cõtinenf eẽt prati/ cũ:imo ẽt eẽt pari rõne simul speculatiuum. Nota3
¶ Et igr notãdũ ꝙ ad sciam eẽ praticam nõ qd ad
sufficit primũ subiectũ 9tualiter 9tinere pra scia3 eẽ
xim.vel eius rectitudinẽ:sed op3 praxim 9ti/ praticã
neri in formali rõne subiecti: sicut medicine subiectũ ponif corpus hoĩs.nõ vtcũꝗ3 s3 in/ quãtũ sanabile:nõ absolute.s3 p opationem artis:vt sanabile aũt absolute ptinet ad nãlẽ. ⁊ ita informali rõne subiecti includif forma liter rõ opabilis.⁊ pratici:⁊ eodem modo sit theologia eẽt pratica:q2 subiectũ.s. deus est opabile.i.opatione attingibile. subiectum eẽt deus inquãtũ diligibilis.vel attingibilis. Cõfirᵒ.
¶ Cõfirmaf ingt ratio.Nã cũ primũ obiectũ theologie sit vltimus finis.⁊ principia i crea to intellectu sumpta a fine vltimo sint prati/ ca:igr principia theologie sunt pratica:ergo Not.
⁊ 9clusiones.So. Prima principia pratica sumunf qdẽ ab vltimo fine s3 vt ẽ finis:⁊ nõ vt obiectũ:nec sumunf illa sola.s3 multa alia tradunf de illo in scriptura:⁊ ꝙ est ens infi/ nitũ.⁊ hmõi.vñ l3 9clusiones deducte ex no tĩs praticis sint pratice. non tñ op3 totam theologiã necessariã eẽ praticam.vñ ẽt hec cap. x.
9firmatio destruit potius ꝙ̃ cõfirmat. Na3 illud ex quo sumunf prima principia prati/ ca est finis i rõe finis.i.volit:q2 cõsiliũ qd ex principiis praticis deducif psuponit volitio/ nẽ finis vt p3 in.6.ethi. S3 subiectũ sacre the ologie nõ est deus sub rõne finis vt ẽt ipse su/ Enasio
pra dixit:s3 vt hec essentia. Ergo subiectum theologie nõ 9tinet principia pratica contra istũ.¶ Dicit aũt ipse ad hoc ꝙ principia in scia nõ sumunf a respectu finis.s3 fundamen to absoluto respectus.⁊ illud est essẽtia hec. istantia
¶ Cõtra.Nã ab illo absoluto absolute 9side/ rato nõ sumunf principia.sed vt stat sub re/ pria rõ
spectu finis. Nã oĩs respectus finis.necessario

cointellect⁹ in cōclusionibus. sicut sine quo
nequeūt cōcludi: necessario ēt cointelligit in
principijs practicis: tū q: ipsa nō possunt esse
absolutiora a fine q̄ cōclusiones cū ei sint vi
ciniora: tū q: sine omni q̄d nō est de intellec
tu principiorū ipsa possunt cōcludere ɔclusio
nes. ⁊ ille cōcludi: cū sine omni tali stet princi
piorū integritas: que est sufficiēs cā cōclusio
nū. Sʒ respectus finis: ī eq̄tū ē finis: est respe
ctus necessario cointellectus i cōclusionibus
q: necessitas finis est suppositiōis 2° phi. tex.
co. 24. puta si debet talis finis acquiri neces
se ē talia eē media: ⁊ ɔ̄ñr psupponit̄ q̄ finis
debeat acquiri anteq̄ necesse sit tale me
diū esse: ⁊ ɔ̄ñr sub essentia dei vt est hec non
subsumunt ea que sunt ad finē nisi supposi
to q̄ ipsa ab aliquo sit volita. ⁊ intēria tā q̄
acquirenda. vel cōcicāda: ⁊ ɔ̄ñr psupponitur
Fa. rō. vt finis. ⁊ ñ solū vt hec Ergo ⁊c. ¶ 2° Arguo
sic Omnis cognitio practica est cōformis. vl̄
nata cōformari immediate praxi immedia
te elicīēde. Sʒ cognitio finis vltimi nō ē hu
Euasio scoti iusmodi. ¶ Ad hoc dicit ipse q̄ virtualr̄ cōti
nēs cognitionē cōformē est virtualiter con
formis: ⁊ ita cognitio eius est practica: q: con
clusiōes prime hñt principia practica. Pro
xima aūt cognitio illi que ē de fine: est cogni
tio fruitiōis finis. ⁊ ista nata est eē cōformis
Instantia pria rō formaliter praxi fruitiōis. Hec ille. ¶ Contra
tū q: primū principiū esset practicū. cū oēs ɔ
clusiones virtualr̄ ɔtineat: ⁊ ɔ̄ñr methaphisi
ca cuius est principaliter. eēt practica: tū ēt q:
fruitio beatifica pñe nō pōt eē praxis q̄ sm
istū. hic est in nr̄a potestate: q: illa fruitio nō
est in nr̄a potestate: p° q: est supra facultatē
2. ratio nāe. ¶ 2° q: nō est in nr̄a potestate illud iudi
tiū q̄d ipsa cōsequit̄: cuʒ illud insit nobis ab
alio. p̄ spēʒ necessario mouētē intellectū ad il
lud iuditiū. cū illa spēs sit essentia diuina cla
re visa: que euidēter: ⁊ necessario quātū est ex
parte videntis saltē ostēdit deū eē melius oī
bono. ⁊ ɔ̄ñr pp nullū bonū dimittēdū. ⁊ ɔ̄ñr
necessario sequit̄ iuditium q̄ semper fruen
dum sit: cū nunq̄ intermittat̄ fruitio alicu
ius nisi propter aliud melius. vt docet experi
3. ratio. ētia. ¶ 3°. Si theologia eēt tota practica pr̄

mō obiectū includeret solū cognitionē cōfor
mē praxi. Sʒ ɔ̄ñs est falsum: q: sequeret̄ q̄ d
ipso nō posset esse aliqua cognitio speculati
ua. puta ista. deus est trinus. vel pater filium
generat. ¶ Ad hoc dicit iste q̄ primū subiec Euasio scoti
tū habet solū notitiaʒ cōformē recte volitiōi:
q: virtute eius nihil de ipso cognoscit̄ q̄d ñ
sit. vel rectitudo volitionis alicuius. vel vir
tualiter includens notitiā talis rectitudinis.
Et cōcedo inquit q̄ de ipso nulla pōt esse co
gnitio speculatiua: q: necessario notitia ei⁹:
⁊ cuiuscūq intrinseci p ipm cogniti confor
mis est praxi aptitudinaliter prior. si cognitū
sit necessariū. Et cū instatur de illis veritati
bus que sunt maxime theologice dico q̄ sunt
practice: q: prima includit virtualiter notitiā
rectitudinis dilectiōis tendētis in tres perso
nas. ita q̄ si eliceret̄ actus circa vnā tm̄. esset
nō rectus: 2° vero rectitudinē dilectionis cir
ca personas duas quarū vna est sic ab alia.
Hec ille. ¶ Contra p°. Nam aliquid intelligi Instantia pria rō.
virtute dei. vel intelligit̄ deo mouente intelle
ctū imediate sine medio ɔceptu creature. vel
deo mouēte mediāte conceptu creature: vel
deo mouēte ad modū doctoris illuminantis
¶ Si primū: nihil pōt de eo sciri in via etiaʒ
practice cōtra istū: q: solū beati intelligūt deū
p cōceptū nō creatū. ¶ Si 2ʒ: sic de eo cogno
sci possunt principales veritates methaphisi
ce que nō sunt practice: aliogn methaphisica.
eēt practica. ¶ Si 3ʒ: ēt sic cognosci possunt q̄
cūq deus pōt reuelare ēt methaphisicalia ⁊
oīa speculabilia. ¶ 2°. Nam omnis scia practi Fa rō.
ca ɔsiderat nō solum operabile. i. attingibile
p operationē: sʒ ēt cōsiderat illud formaliter
sub ppria rōne operabilis: q: distinguitur a
speculatiua formaliter tā q̄ p obiectū penes
operabile. ⁊ nō operabile: aliogn scia cuiusli
bet rei esset scia alicuius opabilis: cuʒ omnis
res possit eē obiectum nr̄e operationis. i. dile
ctionis: ⁊ ɔ̄ñr per operationeʒ attingibilis.
Sed prima cognitio de deo nō est de eo for
maliter sub rōne operabilis: sʒ vt est in se na
tura qdā: ⁊ essentia. ⁊ talis ēt est theologia
sʒ illū cū prius cōsideret̄ in se q̄ in ordine ad
aliud. Ergo nō omnis notitia de deo est pra

5. ratio tica. ¶ 5°. Nam prima ratio de deo nõ potest esse opabilis. i. operatione attingibilis: q2 in rõne opabilis includitur aptitudo ad opus. ꝛ rõ potẽtie: in prima aũt rõne de deo cõcepta nec rõ potẽtie. nec operis. nec respectus includit. cu3 prima rõ sit omnino absoluta eo ꝙ omnis respectiua habeat priorẽ. Ergo aũ omnẽ3 praticam notitiã pcedit speculatiua.

4. ratio ¶ 4°. Nam si verum est qd̄ dr̃ de illis veritatibus. p modũ istu3 dici põt ꝙ notitia primi motoris qua3 physicus facit. aut metha physicus includit virtualiter notitia rectitudinis dilectionis tendentis in deũ inquantũ est primus motor: ꝛ idẽ esset de notitia ꝙ celũ mouet ab alio: q2 includit virtualiter notitiã rectitudinis dilectiõis celi. vt est ab alio ꝛ motũ ab alio: ꝛ ita de omnibus: vñ nulla

4. ratio principalis. esset notitia speculatiua. ¶ 4° principalr̃. Nã si theologia necessariorum est pratica. tũc scia dei que est de code3 subiecto p° esset pratica: ꝛ ẽt vr̃ ꝙ rõ solutionis questionis applicari possit ad intellectũ diuinũ sicut ad creatum.

Euasio sco. ¶ Dicit ad hoc iste cõcedi posse theologiam dei de necessarijs esse praticã: q2 in intellectu suo natũ est obiectũ theologicũ. quasi gignere notitiã conformẽ recte volitioni priorẽ naturalr̃ ipsa volitione.

istantia pria rõ ¶ Cõtra p°. Nam prioritas importat distinctionẽ. ꝛ ꝯsequẽter prioritas naturalis distinctiõe3 naturalẽ: S3 intellectus. ꝛ volũtas in deo nõ distinguũr naturaliter. Ergo vnũ nõ est prius alio nãliter.

Scd a rõ ¶ 2°. Nulla enim notitia dirigẽs dilectionẽ in qua nõ ꝯtingit esse peccatũ est pratica. vt p dicta isti° p3: q2 dicit phm bñ dicere cũ negat notitiã directiuã dilectiõis inferioris intelligẽtie ad primã nõ eẽ praticã si talis intelligẽtia nãlr̃ amat deũ: ꝛ rõnem iste assignat: q2 ingt i tali dilectiõe non ꝯtingeret errare: ꝛ recte agere. S3 notitia dei dicẽtis ꝙ seip3 diligat est hmõi: q2 in illa dilectione nõ ꝯtingit peccare si ẽ nãlis. vt p dictũ isti° allegatũ

5. ratio p3. Ergo ẽ pratica. ¶ 5°. si notitia dei d̄ necessarijs eẽt pratica iter diuia absoluta eẽt realis distinctio: q2 iter dirigens. ꝛ directũ est realis distinctio: cũ dirigens sit cã directi: sciẽtia aũt pratica dirigit aliquã praxim: que respectu theologie necessarie semp vel aliqñ. est aliquod absolutũ in deo.

¶ 12. Nã loquẽs de theologia ꝯtingẽtiũ dicit p°. ꝙ velle dei determinat rectitudinẽ cõtingentiũ ante notitiã de rectitudie coꝝ. ¶ Contra. Nã pbatũ est ꝙ volũtas vt distinguitur ꝯtra itellectũ i nullo agẽte põtẽ primũ recti ficio. ¶ Dicit 2° ad qõnẽ. supposito vno. s. ꝙ i deo nõ sit praxis a velle distincta. s. b3 rõne3 p quẽ modũ itelligere ꝛ velle distinguntur. ¶ Dicit ẽt ad eandem qõne3 supposito vno alio opposito priori. s. ꝙ in deo sit alia praxis. ¶ Cõtra. Nã dicere ad qõne3 supposito illo primo est nihil: q2 illud est manifeste falsum. tũ q2 creare est alia opa° ꝙ velle: cũ vna sit manẽs tm̃. ꝛ altera sit aliquo mõ trãsiẽs: ꝛ nõ solũ rõe s3 ẽt ex nã rei b3 illũ. quo mõ ẽt distinguit ea ꝑ principia. s. volũtatẽ ꝛ potentiã actiuã: vide postate. in pri° sicũt vbi est sermo de creatiõe. ¶ Dicere vo ad qõnẽ supposito illo 2°. i. opposito priori: dicẽdo ꝙ theologia ꝯtingẽtiũ i diuino itellectu est pratica: est dicere ꝯtra eũ ꝙ in se sit pratica: vt p3 ex dictis: q2 talis est in se qualis est i perfectissimo itellectu. ¶ Dicit 3° ꝙ oẽs praxes agẽtiũ creatoꝝ. a quocũq3 itellectu cognoscant. sũt pratice cognoscunt. ¶ Cõtra. Nã b3 hoc ꝯsiderati ꝯ de motib° celestib° q sũt praxes moꝝ ptinẽt ad phisicũ. ꝛ methaphisicũ eẽt pratica. qd̄ est ꝯtra oẽs phos: ꝛ maxime contra Auice. dicẽtẽ p° metha. c. i. ꝙ scia pratica est d̄ reb°. q sũt opa nr̃a. vñ dico: illud qd̄ vni intellectui ẽ praticũ alteri eẽ speculabilẽ: q2 ista distiguit habitũ penes opabile. ꝛ nõ opabile illi itellectui i q° ẽ habit°. ¶ 4°. dicit incõpossibilia q sũt hec. Nã supi° dixit theologiã necessarioꝝ: ꝛ ꝯtingẽtiũ eẽ vnã tm̃: ꝛ speculatiuũ. ꝛ praticũ nõ posse eidẽ ꝯuenire: ꝛ theologiã necẽ esse in se praticã: hic vero dicit theologiã ꝯtingẽtiu3 eẽ ex se. ꝛ ex obiecto speculatiuã: ex qb° sequit ꝙ eadẽ i se sit speculatiua. ꝛ pratica. ¶ Itẽ ĝ i qõe tertia dixit ꝙ qlib3 notitia i se ẽ illa q nata ẽ hři de subiecto ei° b3 ꝙ natũ est manifestare se intellectui pportionato cuiusmodi ẽ diuin° respectu theologie. b3 ipm. hic vo. ꝛ similiter supra diuersificat

istantia ꝯtra .12. dictum sco. i ea dẽ qõe.

	theologiā in se.⁊ in diuino intellectu. Motiua aūt eius in ista materia nō sunt aliud ꝙ̄	quē pertineat cōsideratio summi boni simpliciter:⁊ vult ꝙ ad politicū.⁊ nō ad metha	
Instantia ꝯtra 13.dictū sco.i eadē qōe. pria rō	sua falsa fundamēta ad que prius dictū est. ⁋ 13°. Iliā rūs ad primū principale prime qōnis. dicit fidē nō eē habitū speculatiuū.⁋ Cōtra. Ois noticia pratica habet obiectū includēs in sua formali rōne respectū: qꝛ illud est cōforme noticie.⁊ praxi. Sꝫ fides nō habet obiectū hmōi:qꝛ illud est veritas prima.que si in sua rōne includeret respectū nō esset prima:cū obiectū sit prius cōparato quod absolutū ꝓsuponit.	phisicū. vel aliū speculatiuū. ⁋ Si dicat ꝙ nō ponat finē vltimū deum. ⁋ Cōtra qꝛ in 4 ethi. vult felicitatē eē speculationē obiecti nobilissimi. Deceptus ē aūt iste:qꝛ respectu speculatōis quā philosophus ponit vltimū finē extimauit nullā esse noticiā praticā: sicut pꝫ in dubitationibus quas de philosopho mouet:qꝺ nihil est:qꝛ sapia.scia ⁊ intellectus ⁊ ēt pars aīe speculatiua ptinent ad praticā ꝯsiderationē.c.11.13.⁊.14. vt pꝫ i.6.eth.iquātū.s. virtutes sūt:aut virtutū humanaꝝ pncipia:⁊ eodē modo speculatio inquātū est act⁹ humanus ptinet ad noticiā praticā nō tā ꝙ̄ actus dicitus sed tā ꝙ̄ eius obiectū. ⁋ 2°. ei imponit:ꝙ nō posuerit praxim volūtatis circa vltimū finē. ⁋ Cōtra:qꝛ respectu illius ponit volūtatem posset errare sicut pꝫ p°.eth.⁊ ꝯñr appetitus finis est in nr̄a potestate:⁊ requirit noticia directitia eius: ⁊ ꝯñr ibi est praxis. vt pꝫ ex dictis:vñ male dicit ꝙ si philosophus posuisset talē praxim. nō negasset aliquā eē sciaꝫ praticā nobiliorē omni speculatiua circa idem:quia philosophus primū posuit.⁊ negauit scđm.	
euasio. istantia	⁋ Si dicat ad maiorē ꝙ illꝺ idudit respectū i sua rōne virtualiter: ⁋ Contra qꝛ isto modo oē obiectū i sua rōne indudit respectū ꝯformalitatis:cū hꝫ suā rōnē sit ens:⁊ ꝯñr bonū actu. vel aptitudine:⁊ ꝯñr diligibile:⁊ ꝯñr cōforme noticie dictanti illud		
scđa rō	esse diligēdū. ⁋ 2° Omnis noticia actu pratica est noticia alicuius actu: ⁊ formaliter respectiui:qꝛ est noticia praxis in actu: Sed fides nō est noticia alicuius formaliter respectiui:qꝛ est noticia de prima veritate. ⁊c̄.		
istantia ꝯtra.14 dictum scoti. pria rō	⁋ 14°. Nam ibidē dicit ꝙ visio nō est speculatiua. ⁋ Cōtra. Si esset pratica respiceret aliquā praxim existētē in nr̄a potestate:qꝛ omnis praxis hꝫ eē ē i nr̄a potestate. Sꝫ ꝯñs est falsuꝫ:qꝛ nec visio.nec fruitio quā dicit praxim est in potestate fruētis:nec vidētis cū vtrūqꝫ sit supnaturale.⁊ insit per exteriorē causam mouētē:qꝺ aūt ab alio mouet nō hꝫ in sua ptāte moueri ex.8.phi. ⁋ 2°. pōt argui cōtra	⁋ 16°. Nam ibi cōcedit aliquā eē sciam praticam circa finē nobiliorē oī speculatiua. ⁋ Cōtra.p°. Illā que est gr̄a nobilioris actus ē nobilior. Sꝫ speculatiua ē hmōi:qꝛ est gr̄a sui: pratica ꝟo gr̄a vsus ⁊c̄. ⁋ Ad hoc iste dicit ꝙ scia que est gr̄a sui nobilior est ea. que est	istantia ꝯtra.16 dictum scoti. Ratio. Euasio scoti.
scđa rō 5.ratio.	hoc ex dictis ad ꝓbādū ꝙ de deo pōt esse scia speculatiua. ⁋ 3°. Si illa visio est pratica rōne delectatiōis ꝯñr nulla scia vel noticia ꝺ obiecto necc° erit speculatiua:qꝛ ad quālibet speculationē verā sequit delectatio:cū ad sit bonū pfis.cognitū.i.veritas: que delectant nō erit min⁹ praxis.ꝙ̄ pdicta:qꝛ magis libera.⁊ magis gratia sui.	gr̄a alterius actus inferioris se: que autē est gr̄a alteri⁹ actus nobilioris suo ꝓprio pp talē ordinē nō est ignobilior:qꝛ tunc sensitiua nr̄a eēt ignobilior sensitiua bruti. Quelibꝫ āt scia quā philosophus posuit praticā.est gr̄a alicuius inferioris ꝙ̄ sit cōsideratio speculatiua ideo qualibet quā philosophus posuit praticā est aliqua speculatiua nobilior hec il	
Instantia contra.15. dictum sco. 4.q. ꝓlogi	⁋ 15. Illā rūs ad quartū imponit ꝓho falsa. Primo ꝙ nō ponat aliquā sciam ꝯformem praxi volūtatis circa finē:qꝺ est expresse ꝯtra philosophū p°.eth.capitibus.7.8.⁊.9.qui liber est scia pratica:vbi reprobat multos errores circa vltimū finē:⁊ similiter inquirit ad	le. ⁋ Sed insufficiēter:qꝛ nisi est gr̄a alicuius ignobilioris se.maxime sꝫ istū qui supra negāda sciaꝫ praticā ordinari ad praxim tā ꝙ̄ ad finē:qꝛ aliqñ scia pratica ipsa praxis est ignobilior. ⁋ 2°. Accipio praticam circa finē	istantia pria rō

nobilissimū. ꝛ quero vtrū ordinet ad suū ac/
tū vnū:aut ad inferiorē suo:aut ad supiorem.
Nō primū:q2 non ordinatur ad praxim:nec
tertiū:q2 illa nō hēt superiorē praticā.cū ipsa
sit suprema:nec speculatiuā.cū h5 cū nulla sit
eque nobilis.vt hc. Ergo fm.ꝛ sic iuxta ver
ba eius hr intentū:q2 pratica ordinata ad ac
tū ignobiliorē suo est ignobilior speculatiua
circa idem.

Istantia ɔtra.17. dictum sco.i ca dē qōe. 4. plo/gi. ¶ In̄. illā respondēs ad vltimū principale di
cit.ꝙ illa scia nō est acqsita.pp fugā ignorā
tie. ¶ Cōtra quādocūqꝫ aliqua duo sunt p se.
ꝛ inseparabilr annexa:qui itendit vnū intendit
aliud.sicut q intēdit ire p aquā intendit ma/
defacere pedes:ꝛ q intendit delectari i forni/
cādo intendit culpā.l5 nō in se.tū sua causa.
Ratio. S5 intellectio veritatis: ꝛ fuga ignorātie sunt
hmōi.Ergo q intēdit istā sciaꝫ acquirere vt
sciat:intēdit illā acquirere vt nō ignoret:vel
vt ignorantiā fugiat.

ꝙ dicitur a sco.d. pria.q.2 d Istinctōe aūt prima.q.2.querit vtrꝫ
finis vltim⁹ habeat tm̄ vnā rōnem
fruibilitatis an in ipso.sit aliqua di
stinctio h5 quā voluntas possit eo frui h5 vnā
rōnē. nō fm aliā. Respondēdo autē dicit ꝙ
possibile est viatorꝫ fruitione ordinata.frui
essentia nō fruendo psona:ꝛ vna psona non
fruēdo alia:dicit ēt ꝙ de potētia dei absolu/
ta nō videt cōtradictionē qn possibile. sit ex
parte intellectus.ꝛ volūtatis.ꝙ vtriusqꝫ ac/
tū terminet essentia.ꝛ nō psona.vel vna per
sona.ꝛ nō alia:puta ꝙ intellectus videat essē
tiam.ꝛ nō psonā.vel vnā psonā.ꝛ nō aliaꝫ.
ꝛ voluntas fruatur essentia.ꝛ nō psona.ꝛ vna
Not. psona.ꝛ nō alia.Hec ille. ¶ Est aūt sciendūꝫ
ꝙ thomas anglicus thomista l5 plerunqꝫ a
sancto thoma dedināe.tenet oēs cōclusiōes.
sco.in hac materia eē veras. ¶ Gerardus āt
Instan/tia ɔtra pmumꝫ dictum i hac.q. pria rō ð senis heremita tenet oēs esse falsas. ¶ Quic
quid aūt sit de ipsis que de viatore dicit. con
tra que adhuc nō vidi rōes ɔcludentes:tū cō
tra ea que dicit de btō. ꝛ cōprehēsore arguo
primo sic. ¶ Nā si p dei potētiā diuina essen
tia videri pōt intuitiue nō viso suo suppositi/
to.i.psona.vel psonis:sic videri pōt ēt essen/
tia creature.non viso suo supposito: q2 plus
differt a suo supposito ꝙ̄ diuina essentia a
suis. S5 ɔñs nulla potentia fieri pōt:q2 talis
visio.i.intuitiua h5 istū nō hr nisi de re pñte
fm suā actualem existentiā. que videri non
pōt sine suo actuali supposito cui p⁹.ꝛ p se cō
uenit.Ergo ꝛc. ¶ 2ᵒ si diuina essentia videri scđa rō
pōt intuitiue sine suis suppositis sic ēt videri
pōt essentia creature sine suo esse:q2 magis
abstrahit a suo esse ꝙ̄ illa a suis suppositis.
cū intelligi possit cognitiōe quidditatiua.ꝛ ɔ
pleta cū opposito sui esse.nō aūt diuina cum
opposito sui suppositi. S5 ɔñs est falsum:vt
p5 p ea que iste dicit de intuitiua:ꝛ abstracti
ua cognitione. Ergo ꝛc. ¶ 3ᵒ. Si btūs p dei 3.ratio.
potētiā videret essentiā.ꝛ nō psonā:vel p⁹ vi
deret eā existere in aliquo supposito: vel 2ᵒ vi
deret eā existere in nullo:vel 3ᵒ videret eā in/
diferentē ad esse.ꝛ nō eē in supposito:vel 4ᵒ
p abstrationē ab omnibus his. S5 nō scđuꝫ:
q2 est falsum:nec tertiū eadē rōne:nec qrtuꝫ:
q2 illa visio nō esset ituitiua.ꝛ ɔñr nec beati
fica de qua loquimur. Ergo primū.ꝛ sic hr
propositū. ¶ 4ᵒ.quecūqꝫ sunt cōnexa quantū qrta rō
ad cognitionem abstractiuaꝫ.multo magis
sunt cōnexa quātū ad intuitiuā.que cōnexio
nē maiorē reqrit:q2 intuitiue cōnexa vt essē
tia.ꝛ exñtia abstractiue diuidi possunt. Sed
diuine psone cognitiōe abstractiua sic sūt cō
nexe ꝙ sine inuicē videri nō possunt nec vna
abstrahi ab alia:q2 vna nō ē cognitōe.prior
ꝙ̄ alia.qð p5:q2 nō est prior rōne essentie.vel
alicui⁹ absoluti : q2 oē tale est vnuꝫ numero.
vñ impossibile est essentiā vni⁹ intelligi.ꝛ nō
alterius:nec rōne alicuius relatiui: q2 relati/
ua sunt simul nā.i.naturali intelligētia cum
vnū p aliud diffiniatur ꝛ e ɔ⁹. Ergo multo ma
gis hoc est verū cognitiōe ituitiua Ergo nul
lus pōt intuitiue cognoscere vnā psonā sine
alia:ꝛ multo minus ea frui:cū fruitio notitiā
supponat. ¶ 5ᵒ.Quecūqꝫ respiciūt equalr for gnta rō
malē rōnē obiecti alicui⁹ potētie actualr ꝛ in
tuitiue obiectā potētie:vt actu ꝛ intuitiue ob
iectū equalr se habēt ad actū illius potētie ef
ficiendū.aut terminādum.vel saltē vnū non

efficit aut terminat sine alio: q2 que se habẽt equalr̃ ad causaȝ vt actu causat nõ possũt se inequalr̃ hr̃e ad effectũ: vel saltẽ vnum nõ se habet sine alio vt pȝ inductione. ⁊ ẽt exẽplo: q2 equalr̃ intẽsiue. ⁊ extẽsiue colorata sunt eq̃liter visibilia: ⁊ que equalr̃ subijciunt colori actu viso vt sic visum equalr̃. vel saltẽ simul videnr̃ vt oẽs ptes scuti albi p° visi. Sȝ oẽs diuine persone equalr̃ se habẽt ad rõneȝ formalẽ obiecti actualiter obiectã potẽtie beati vt actu obijcitur: qđ pȝ: q2 quo ad intellectuȝ formalis rõ obiecti ẽȝ oẽs est. vel ens. vel deitas. ⁊ quãtum ad volũtatẽ est bonitas. ⁊ per diuinã potentiã nõ potest vna diuina persona talẽ rõneȝ respicere magis q̃ȝ alia. Ergo nullus beatus põt aliquã videre aut aliq̃ frui sine alia. vñ dicit Aug. in p° de trinitate. c. 8. Siue audiamus ostẽde nobis filiũ: siue ostẽde nobis pr̃em tñ valet: q2 neutruȝ sine alio põt ostendi: vnũ quippe sunt. hec ille. ⁊ loqr̃ de potẽtia dei que sola ostẽdit. qđ si negar̃: pbo ex rõne eius quã assignat. s. q2 diuine psone sunt vnũ. Si. n. diuina potẽtia ordinata. vel absoluta põt vnaȝ sine alia ostendere oppȝ ꝙ possit remouere causaȝ qr̃ vna sine alia videri nõ põt. Sȝ illã remouere nõ põt: q2 facere nõ põt ꝙ ille persone nõ sint vnuȝ.

Uerba aug. p°. đ tri. 8.

¶ 2°. Etiã in hac qõne deficit circã mediũ secũdi argumẽti dicens ꝙ trinitas psonaꝝ in beatifica fruitione est quasi obiectũ secundariũ. essentia ṽo primaꝝ ifra qđ formale ẽ sũma bonitas materiale hic deus secũdarium trinitas. Cõtra. arguo sic p°. Nã si ita ẽ seqtur ꝙ beatus nõ fruar̃ vere trinitate. nec beatificarer̃ in ea. cõtra aug. p° de tri. c. 8. dicẽtẽ ꝙ plenũ gaudiuȝ quo non est amplius ẽ frui trinitate deo. ¶ Pȝ aũt ista sequella p°: quia frui aliquo ẽ ei amore inherere ꝑpter se. obo aũt secũdario nõ inheret amore qs pp se sed pp primariũ: nec tñ seqr̃ ꝙ fruanr̃ hoc deo pp aliud. i. pp sũmã bonitatẽ: q2 illa vt sic nõ est res fruibilis. i. ad quam habear̃ pfecta amicitia charitatis sed est formalis rõ fruendi. ¶ Pȝ 2° q2 eo qđ nõ ptinet ad integritateȝ ⁊ ṽitatẽ fruitionis qs nec fruir̃ nec beatificatur: q2 hac rõne fm istũ quis non fruir̃ creatura in essentia visa. Sȝ obiectũ secũdariuȝ fruitiõis nõ ptinet ad eius integritatẽ ⁊ veritatẽ: qđ pȝ rõne: q2 ẽȝ istum visio aut fruitio nõ dependet. vel specificar̃ ab eo: ⁊ exemplo: q2 ẽȝ ipm creature in diuina essentia visẽ nõ sunt de integritate: ⁊ veritate beatifice visionis eo ꝙ sunt obȝ secũdariũ.

Instantia contra. ẽm dictum sco.

pria rõ.

pbatio seq̃lle.

pria rõ.

scđa rõ

¶ Si aũt dicar̃ trinitas ad illã integritatẽ ptinere non obstãte ꝙ sit obȝ secũdariũ. sequir̃ cõtra istũ aliud incõueniens. s. ꝙ obiectũ primariũ fruitiõis nõ sit bonũ infinitum. ⁊ ꝯñr nec satians: qa infinitũ bonũ fruibile cõtinet in sua rõne oẽ ptinẽs ad fruitionis integritatẽ: alias nõ eẽt fruibile infinitũ: ⁊ ꝯñr in sua ratione debet includere trinitatẽ ẽȝ istã responsionẽ: vñ cum obiectũ primariũ in sua rõne non includat secundariuȝ vt per istũmet pȝ. sequitur ꝙ primariũ non sit infinitum. nec satiãs.

qđ incõueniens seqr̃ ex dicto scoti

¶ 2°. principalr̃ Si personaꝝ trinitas esset obiectuȝ secũdariũ fruitionis poneret ẽm istũ in numerũ cũ essentia diuina: q2 cũ obiectũ primariũ ⁊ secundariũ habeant inter se ordinẽ. qui ẽȝ istũ est ante omnẽ actũ intellectus ẽm istum ex natura rei distinguunr̃: ⁊ ꝯñr sunt multa. Sed consequens est falsũ: q2 quaternitas eẽt in diuinis sicut dixit abbas Joachim. Cõfirmar̃ hoc argumẽtum p dicenda infra de distinctiõe attributoꝝ.

scđa rõ principalis.

¶ 3°. Deficit etiã q2 ad responsionem primi principalis ponit in deo aliquã bonitateȝ relatiuam. ⁊ illam nõ esse bonũ fruibile. ¶ Cõtra p°. nã illa bonitas aut est bonitas simpliciter: aut ẽm quid. Sed siue sic siue sic dicar̃. vna persona erit melior alia simplr̃: aut ẽm quid. ¶ Nec valet si dicar̃ ꝙ sunt eque bone lȝ vna persona nõ habeat relationem quam habet alia: q2 habet equalem q2 sequir̃ ꝙ. s. s. q2 hẽt relationes pauciores nõ erit eque bonus extensiue. vel intensiue vt alie persone. ¶ 2°. Nã si relatio in deo inquantũ relatio sit bona. est etiam vt sic amabilis. Aut ergo realiter propter se. aut realiter pp aliud. Nõ secũdũ: q2 ipsa realr̃ nõ esset vltimus finis. Ergo primũ. Ergo est obiectũ fruibile.

istantia contra 3. dictũ sco. i. eadẽ qõe. pria rõ

scđa rõ

q dicit a scoto di.p̄ria. q.5. Item eadē di.i.q.5.querit supposi/to ꝙ fruitio sit aliqd voluntatis p/tise vtꝝ sit actus elicitus ab ea: vel passio i illa recepta:puta aliqua delectatio. Et rñdendo dicit:ac tenet. ꝙ in volūtate sūt tres assensus:⁊ tres actus. ¶ Primus quo assentit alicui bono pp se. ¶ Secūdus quo assētitur alicui bono pp aliud bonū.¶ Et tertius medius:q2 volūtati pōt ostendi aliqđ bonū absolute nō sub ratione ꝓpter se boni:nec pp aliud.circa qđ voluntas pōt habere actū volendi illud absolute absq3 relatione ad aliud: aut absq3 fruitōe pp se Habemus igr̄ q̄ttuor distincta:actū imperfectū volēdi bonū pp aliđ: ⁊ perfectū volēdi bonū pp se:quē sequit̄ delectatio:⁊ qui dr̄ fruitio:⁊ actū neutrū passionē sequentē. hec ex illo qui deficit in multis.

istantia contra p̄mum dictum sco. ¶ Primo nā diuidit actū elicitū contra passionē:vel delectationē.quasi delectatio non sit actus elicitus:⁊ vt p3 ex modo querendi: ⁊ v̄bis eius i fine secūdi argu. tenet ꝙ delectatio sit in volūtate:⁊ nō sit operatio sed passio.¶ Contra p°. Nā delectatio est actus cu3 sit ens ⁊ nō sit potētia:⁊ nō est act⁹ prim⁹.i. potētia: vel habitus aut generalis forma q̄ sit opandi principiū. Ergo est actus secūdus:⁊ ꝯñr ab aliq̄ potētia elicitus ⁊ est opatio. ¶ 2° ois act⁹ secūdus:siue mot⁹ opatiue potētie ē opatio:q2 p3 9.meth.a.tex.co.p̄mi vsq3 ad tex.co.8.idē.2°.d anima.t.c.2.diuidit actum perfectū q est forma:⁊ pactū qui est operatio ⁊ deinde declarās p° sm.⁊ 2° primū hoc qđe enim inqt vt motus ad potētiā.i.act⁹ scd'ꝯ il la v̄o vt substātia.i. forma:⁊ iste vocat act⁹ primus:⁊ dama.li°.3°.c.16.diffiniēs energiā que latine dr̄ opatio:dicit ꝙ energia.i. opatio aut actio ē opatiuus ⁊ substātialis nature motus:⁊ eustra.p°. ethi. opatio.inquit est vniuscuiusq3 subē.i.essentie innat⁹ mot⁹ vbi motus sumit̄ p oi actu 2°. S3 ois delectatio est act⁹ secūdus siue mot⁹ opatiue potētie:q2 delectationē ⁊ tristitiā Aug.vocat mot⁹.volūtatis.14.de ci.dei.c.5.⁊ p3 p3 p° eth. delectatio ē mot⁹ qda3 aie.Ergo ⁊c.¶ 3° Necēto delectatio ē act⁹ elicit⁹ siue opatio volūtat̄.

seđa rō

p̄ria rō

cap.17.

3.ratio.

aut ē passio:q2 p3 istō illā quattuor q̄ ponuntur i volūtate diuidunt̄ p ista duo. S3 delectatio nō est passio: ¶ P° q2 si delectatio passio est.passio eēt i volūtate ⁊ ꝯñr eēt possibiliter i angelis ꝯtra dama.i 2°.li°.dicentē:passio ē mot⁹ appetitiue v̄tutis sēsibilis ex imaginatiōe boni vel mali.¶ Uel aliter.passio ē mot⁹ irrationalis aie p suspitionem boni vel mali.¶ Si dicat̄ ꝙ scot⁹ loquit̄ de passione generalr̄ p quacūq3 receptiōe.ēt si fit sine alteratiōe corporali.¶ Cōtra q2 ois act⁹ elicit⁹ a volūtate p3 hoc ē passio cū opet̄ imanēter: ⁊ ꝯñr passio nō ponit i numeꝝ nec cōdiuiditur cū actu elicito:ꝯtra cū hic Ergo ⁊c.¶ 4°. Nā philosophus.7.eth.c.penul.delectationē diffiniēs dicit.ꝙ ē ei⁹ q p3 nāȝ habit⁹ nō ipedita opatio:vñ p3 ꝙ opatio ē gen⁹ delectatiōis:⁊ sic ois delectatio est operatio.

Euasio scoti istantia

4.ratio

¶ 2°. Nā dicit in intellectu esse duos actus assentiendi vero cōplexo.s.pp se vt principio ⁊ propter aliud vt cōclusioni:⁊ similiter in voluntate duos assentiendi bono vt dictū est:assignans inter hos ⁊ illos primam differentiam:q2 existentes in intellectu distinguuntur ex natura obiectoꝝ.i.propter aliā ⁊ aliā euidētiā illius ⁊ illius veri:existentes autem in voluntate non distinguuntur ex distinctione obiectoꝝ sed ex distincto actu potentie libere sic vel sic acceptātis eius obiectu3:q2 in eius potestate ē sic.vel sic agere refferēdo vel non referendo.¶ Contra probo ꝙ vltra id ꝙ loquitur improprie:quia scilicet voluntas proprie non assentit sed consentit ēt falsum assumit scilicet ꝙ hec sit iter ista differētia. Nā sicut bono libere assentim⁹ pp se:vel aliud.ita vero libere simplr̄ assentimus:vel nō assentim⁹ vt patet de fidei articulis:⁊ ex cōsequēti multo magis possumus assentire propter se: vel ꝓpter aliud. Nec est verum ꝙ semp ei cui assentimus propter se. assentim⁹ ꝓpter ei⁹ euidentiā vt iste innuit. q2 in his que fidei sunt que.s.non habent euidentiam oportet tandē ad aliqd venire qđ credimus propter se:alioquin esset procedere in infinitū. si omne quod credimus credimus propter aliud.

istantia ꝯtra p3 dictum sco.di.i q.5.

ratio in diuersū

istantia ¶ 3°. Nā assignat scdā diffinitionē3 dicēs.
ɔtra.3. ꝙ duo assensus intellectus sufficiēter diuidūt
dictum assensum intellectus in cōi: cum nulla sit cui/
sco.ibi/ dētia media ex parte obiecti a qua possit ac/
cipi veritas alia ꝙ̄ principiꝫ: ⁊ cōclusiōis: sꝫ
pter illos duos assensus intellectus ⁊ volun/
tatis est alius medius: qꝛ voluntati pōt ostē/
di aliqd bonū absolute nō sub rōne boni pp
se vel pp aliud. ⁊ voluntas circa illud potest
p'ia rō habere aliquē actum. ¶ Cōtra. Nā ꝙ̄ tū ad
hoc nō est differētia: qꝛ sicut bonū voluntati
ita intellectui verū pōt offerri sub sua cōi ra/
tione abstrahēdo a pp se: ⁊ pp aliud: quia ab
his nō minus abstrahit verū ꝙ̄ bonū. ⁊ circa
illud intellectus pōt actū: qꝛ nō minus potest
ferri in abstracta ꝙ̄ voluntas que de se tēdit
in res que sunt extra animā vbi sunt singula
res: intellectus aūt ꝑprie apprehendit vniuer
scda rō salia. ¶ 2°. Si ita esset posset aliqd eē mediū
inter frui. ⁊ vti sicut sꝫ istū est ēt inter pp se. ⁊
pp aliud: p que illa diffiniunt. Sꝫ inter hec
nihil mediare pōt. ¶ P°: qꝛ omne amatū est
amatū pp bonū qd habet in se: ⁊ sic est frui.
vel qd habet alterū. ⁊ sic est vti. ¶ 2° qꝛ si ē ali
quis talis actus. aut est malus. aut est bonus:
⁊ si est malus. est vsus. vel fruitio: qꝛ sꝫ aug.
ois puersitas. i. actio mala que peccatū voca
tur est vti fruendis vel frui vtendis: si est bo
nus sequit idē: qꝛ erit circa aliqd obiectū cir
ca quod poterit esse actus malus cū etiā cir/
ca deū esse possit. ⁊ pñr illud obiectū erit vti
3. ratio le. vel fruibile. ¶ 3°. principalr nā aug. i libro
de doctrina xpiana sic arguit Deus diligit
nos vtēdo vel fruēdo. Nō fruendo ergo vtē/
do: vñ ɔcludēdo ait. Nō igit fruit nobis. sed
vtit. Nā si neqꝫ vtit. neqꝫ fruit nō inuenio
queadmodū diligat. Sꝫ si qua dilectio esset
dicto modo media ñ valeret ista rō. ⁊ sco. in
uenisset dilectionē quā ñ inuenisset augustin⁹.
istantia ¶ 4°. Nā dicit ex vsu vocabuli magis haberi
ɔtra.4. ꝙ frui dicat actū volendi. ꝙ̄ delectationem.
dictum ¶ Cōtra. p°. Nam si frui sumat pro ipso vel/
sco. ea le. siue p dilectione hñs possem fruitionē in
dē qōe. via qd est falsum: qꝛ in pria dicimus fruitio
p'ia rō nē rñdere ipsi dilectioni. sicut visio ipsi cre-

dere. ¶ 2°. frui sꝫ cōē vsum sumit pro quadā scda rō
vltima voluntatis pfectione: vñ ⁊ fructus a
quo dr frui est vltimū de arbore expectatū.
Sꝫ velle nō est vltimū a voluntate expecta/
tū. sꝫ delectatio. que sꝫ istū est vltimū in perti
nentibus ad voluntatem. ¶ Sꝫ ad hoc dicit sco. cas
ipse rñdendo ad primum ꝙ fructus puta po sio.
mū est vltimum expectatū vt gustandū. ad
quā gustationē sequit delectatio: vñ frui est
primū quo attingo expectatū nō aūt delecta
tio. ¶ Cōtra. lꝫ enim hoc sit aliquo modo ve Aucto/
rū. tñ magis ꝓprie dr ꝙ sit vltimū expecta ris istā/
tū ad delectandū: vñ cōiter dr ꝙ fructus est tia.
vltimū expectatū cū suauitate pceptum: alio
quin sꝫ istam rōnem fructus esset magis in/
tellectus. ꝙ̄ voluntatis obiectū: qꝛ gustationi
que est actus appꝛehensiuus similior est intel
lectio ꝙ̄ volitio.

Ad dē. d. prima. q. 4. querit vtrū sine q̄ dicit
e p intellectum appꝛehensō necesse sit a scoto
voluntatē frui Et rñdendo dicit ꝙ di. p'ia
sine obscure appꝛehensō in vniuersali. vl' par q.4.
ticulari. volūtas non fruit necessario: nec co
dare viso necessario fruitur volūtas eleuata
quātū est ex pte sua: nō eleuata aūt supnatu/
raliter pōt eo frui. ¶ Deficit aūt multipliciť
¶ Primo. Nam dicit ꝙ voluntas non fruit istantia
necessario sine obscure appꝛehēso. ⁊ i vniuer ɔtra p/
sali. Cōtra primo. Nā si pōt eo nō frui: p° est mū dic
qꝛ non habet rōnem ɔuenientie. ¶ Aut 2° qꝛ tū scoti.
simpliciter vult oppositū. ¶ Aut 3° qꝛ vult di p'ia rō.
speratū. ¶ Aut 4° qꝛ vult nihil. ¶ Sꝫ non pri
mū qꝛ finis in eo ꝙ finis est appetibile ⁊ bo/
nū ꝑ phi. tex. co. 23. ⁊. 31. idē. 2. me. t. co. 8. ⁊. 5.
me. t. c. 3. maxime vltimus de quo loquimur
idest felicitas. ¶ Nec secūdū: qꝛ posset appete
re miseriā: ⁊ eā preferre felicitati malendo.
qd est impossibile: cū nō velit quis miseriā
ēt per accūs nisi gr̄a alicuius boni. puta pri/
uationis mali. que nō hēt rōnē boni nisi p/
pter vltimū finē. ¶ Nec tertiū: p'mo. qꝛ illud
aliquo modo p'eligeret felicitati: cū sm. co/
men. i. eth. Eligere sit de duobus propositis cap. 1.
vnū alteri preponere. vel p'optare. Nec va
let dicere ꝙ hoc. nō p'optat eo ꝙ illud. i. vl/

timū finē nō optat: qꝛ volūtas nunq̄ posset eligere vnū de duob⁹. nisi vtrūq̄ vellet. ⁊ alterū magis: reliquū vero minus qḋ est falsū: qꝛ vnū eligere pōt aliud refutando: ⁊ preterea stat argumētū: qꝛ si volūtas pōt vltimū finē nō velle simpliciter pōt ēt minus velle. ⁊ tunc p̄eligeret aliud qḋ ē impossibile: sequitur ēt cum vti nō possit vltimo fine sub rōne vltimi ꝓpositi q̄ minus velit illud q° fruitur q̄ illud quo nō fruit᷑. ¶ 2°. Nā sequeret᷑ q̄ voluntas possit velle aliqd. ⁊ nō sub rōne boni: qꝛ tāta est necessitas volēdi finē vltimū i vniuersali ꝓpositū quāta est volēdi bonū sub ratione boni: qꝛ finis vltimus ꝓponit᷑ vt cōtinens oēm rōnes boni sicut ⁊ omnē finē. ⁊ cōsequēter tm̄ est in eo de rōne boni quātum in vniuersali rōne boni. Sꝫ ꝯñs est falsuꝫ: qꝛ nihil pōt voluntas velle nisi sub rōne veri: aut apparētis boni. p°. eth. c. 7. ⁊ 8. Bonum inquit est qḋ oīa appetunt: alioqn potētia posset in aliqd ferri sine formali rōne sui obti. ¶ Nec quartū: qꝛ. s. simplr̄ vult nihil suspendēs se ab oi actu. Nā si voluntas necessario vult aliqḋ bonū sibi ꝓpositū nisi impediat᷑ ex inclinatiōe in aliud bonū necessario vult aliqḋ bonū. s. hoc vel illud: qꝛ actualis eius inclinatio ē actualis eius volitio: vñ si vult bonū propositū. vel inclinat᷑ in aliud. vel vult vnū aliud. Sꝫ volūtas necessario vult bonū ꝓpositū. siue inclinat in illud. nisi impediat᷑ ex inclinatiōe in aliud: qꝛ bonū allicit. cuꝫ de se sit appetibile. ⁊ maius allicit magis: ⁊ maximū maxime: nec aliquo bono ꝓposito vt quisq̄ in se expit᷑. ⁊ inductiue pꝫ pōt voluntas nō allici: aut nō inclinari. nisi qꝛ inclinatur in aliud ꝗ̄ īpossibile. Ergo ꝓposito aliq° bono volūtas necessario vult illud. aut aliḋ: ⁊ ꝯñr ꝓposito vltimo fine volūtas nō potest eū nō velle. nisi qꝛ vult aliud puta dormire ad qḋ sequit᷑ nihil velle: qꝛ. s. cessat ꝓpositio. vel apprehensio boni. ¶ 2° principalr̄ nullus actus mere naturalis est in nr̄a potestate. nisi quatenus possumus obiecti p̄ntiam a potentia remouere: sicut patet in actibus vegetatiue partis. ⁊ sensuū iuditijs. Sꝫ volitio finis vltimi est volitio mere naturalis: qꝛ act⁹ qui p̄supponit᷑ omni actui libero est mere nālis. cū omnis actus sit naturalis: aut liber sicut ⁊ a nā: aut a ꝓposito. volitio aūt finis vltimi p̄supponit᷑ omni actui libero. ⁊ non ē liber: qꝛ volens p̄stituisset sibi finē vltimū cū agens liberum agat ꝓpter finē a se p̄stitum. nāle ꝟo pp finē p̄stitum sibi ab alio. Ergo n̄ possumus nō velle vltimū finem. nisi remouendo obuꝫ a potētia. i. bonū cognitū a voluntate: auertendo. s. considerationē qua bonū erat cognitū: vñ stante cōsideratiōe necessario illū volumus. ¶ 3°. Si quis actus intellectus hēt actū voluntatis necessario ꝯnexū. ēt illū habebit actus intellectus circa finē: qꝛ nulla cōnexio actuū intellectus. ⁊ volūtatis est maior. q̄ eoꝝ qui sunt respectu finis vltimi vt p se pꝫ: qꝛ cōnexio hoꝝ est causa cōnexionis omniū aliorū: cū ideo voluntas intellectū ad cogitandū ⁊ se ad volēdū ea q̄ sunt ad finē moueat. qꝛ vult finē cogitatū. effect⁹ aūt suā cāꝫ excedere nō pōt. Sꝫ aliqui actus intellectus. s. actus p̄udētie habent actus voluntatis necessario ānexos: alioquin cū prudētia ex actibus generet᷑. generari posset sine ꝟtute morali. que sine actu voluntatis acqri nō pōt: qḋ est Cōtra philosophū 2°. eth. c. p°. 3.ratio. ⁊ infra. Ergo cōsideratio vltimi finis necessario hēt volitionē ānexam. ¶ 4° nullus actus indeliberat⁹ est p se: ⁊ directe in nr̄a potestate. nec aliqd nisi p̄supposita deliberatiōe. Sꝫ oīs actus circa finē est indeliberatus: nec aliquē talē deliberatio p̄cedit vt pꝫ in. 3° eth. cap. 8. qꝛ deliberatio ē ꝯclusio ꝯsilij qḋ p̄supponit finis volūtatē: cū fit de his que sunt accomoda fini intēto. Ergo nullus talis est i nr̄a potestate nisi indirecte. inquantū actus intellectus necessario requisitus. est in nr̄a potestate saltē quoad ꝯtinuationē. ¶ Si dicat᷑ q̄ deliberatio nō est quidē respectu finis sꝫ respectu huius actus qui est velle finē: ideo velle ē actus liber. Euasio scoti. ¶ Cōtra nā sequeret᷑ q̄ ante actuꝫ quo finē volumus de quo deliberam⁹. esset alius prior: tn̄ qꝛ deliberatio est de vtilib⁹ solum ad volitū aliqd. tuꝫ qꝛ deliberare p̄supistantia

ponit velle deliberare: aliogn nulli necessitate deliberaremus. & pñr deliberatū nō esset liberū. hoc aūt est falsū: qz ante primū. i. deliberationē finis esset prius: qz volitio finis est prima in actibus volūtatis: sicut itellectio principiū ē prima i actib⁹ cōpletis itellect⁹ qz sicut principiū i speculatiuis. ita finis se hēt in agibilib⁹ 2° phi. tex. co. 31. & 7. ethi. cap. 5.

istantia ɔtra. 2. dictum sco. eadem di. pria. q. 4.

¶ 2°. Nā dicit q volūtas eleuata p habitum supernaturalē non fruit necessario vltimo fine dare viso. ſ Contra p°. Naz sequit q illa volūtas posset peccare: qz posset nō facere aliqd qđ tunc pōt. & debet facere. i. deū totis viribus amare. ſ 2°. Si talis vidēs pōt velle nō frui: pōt hoc iudicare bonū ad volendū cum nihil possit eē volitū nisi sub rōne boni vt dictū est in hac eadē qōne. Sz pñs est falsum: tū qz sequit q posset errare: tū qz posset talis volūtas velle nō esse virtuosa. sicut & nō velle magis amare bonū magis & magis amādus.

pria rō
scđa rō

3. ratio.

ſ 3°. Nā beatus nō esset beat⁹: qz nō haberet omne qđ naturalr. & pñr rōnabilr vult idest firmitatē. & stabilitatē imobilē i bono.

istantia contra 3. dictū sco. cadē qōe.

¶ 3°. Nam dicit q voluntas nō eleuata p habitū. s. supernaturalē. fine vltimo dare viso i particulari pōt frui: & intellige contingēter: qz potest frui. & hz eum ēt nō frui multo magis q̄ eleuata. de qua dicit q pōt non frui.

pria rō

ſ Contra p°. Nā si voluntas pōt vltimo fine dare viso in particulari nō frui pōt etiaz nō frui eo viso in vniuersali: qz ita se habet voluntas respectu dei dare visi sicut respectu felicitatis: aut boni in cōmuni: qz includit oēz pfectionē quaz finis dicit in particulari. ſ 2°.

scđa rō

Qđ aūt dicit q ēt pōt frui est pbabile hz aliquos de fruitione qualitercūq. sz de proportionata visioni: & obiecto viso vr impossibile. loquēdo de potestate naturali volūtatis. Nā si volūtas naturaliter posset perfecte frui superflue in ea poneret habitus supnaturales. saltem i infimo beato. ſ Preterea sequeretur q intellectus natauralr posset illud obiectū pfecte intelligere: qz intellectus. & volūtas naturaliter potestate sunt equales cū tātū possit ille intelligere. quātuz illa velle. & e 2°: vn dico: q nec pōt perfecte frui sine habitu supnaturali vidēdo. nec ēt pōt ñ frui aliqualiter.

istantia ɔtra. 4. dictum sco. eadē dist. pria. q. 4.

¶ 4°. Nā dicit p° adhuc nō esse probatuz qn voluntas possit nolle bonū in quo nulla inueniť ratio mali: vel defectus boni: sicut nō est pbatū. ſ 2° qn possit velle illud in quo nulla est ratio boni: & hoc. vel priue in re vel in apprehensiōe q̄ illud terminet actum volendi. ſ Cōtra primū: qz hoc nūc probauim⁹ ex dictis articulis. ſ Cōtra scđuz: qz nulla potentia ferri pōt in aliqd in quo non reperiť aliquo mō rō formalis sui obiecti: qđ respectu volūtatis est bonū: sicut pz inductiue: qz oculus ferri nō pōt in non visibile: & sic de alijs: tū qz oīs electiua potētia priusq̄ possit i actū. opz q hēat obz pñs: qz cū semp sit actiua vel passiua semp ad obuz ɔparaf vt mouēs. vel motū. q̄ pri⁹ nā opz ɔiūgi. q̄ sequaf act⁹ siue mot⁹ ex 7. phy. t. c. 10. co q hoꝝ ɔiūctio fit cā mot⁹. vel opatiōis q̄ cā nālr pcedit effectū: vn nō pōt eē act⁹ i volūtate. nisi ei pri⁹ natura cōiungatur obiectū. i. bonum.

istantia ɔtra primū dictū scoti di. 2. q. 2 p°. post. t. co. 6.

Istinctiōe aūt secūda q. 2. querit an aliqđ infinitū. Uel deū esse sit per se notum: & rñdet q sic: sed rñdendo deficit in multis.

i

¶ Primo qz dicit q quādo ppositio dr p se nota: ly p se nō excludit terminos proprios: qz principia prima cognoscim⁹ inquātū terminos cognoscimus: sz excludiť quecūq cā & rō q est extra p se cōceptū terminoꝝ ppositionis p se note. Hec ille. qui vult q ad notitiā ppositōis per se note sufficiat notitia terminoꝝ. & hoc loquēdo đ p se nota in se. & nobis cū inter istas iste nō distinguat. ſ Cōtra qđ arguo sic. Nā oīs propositio nō demonstrata sz principiū demonstrandi in aliq̄ scientia. accipiť vt p se nota. Sz multe ad quarū notitiā nō sufficit notitia terminoꝝ sunt hmōi: qz alique indigent sensu: & experimento multiplici. sicut dr p°mo. metħ. q medicina accipit tā q̄ principiū q hec herba sit effectiue calida multis experimētis: nec demonstraf. Ergo multe ppositiones ad quaꝝ notitiaz nō sufficit notitia terminoꝝ sunt per se t. co. 2.

note. Qđ aūt dicit est veꝝ de per se nota ī se.

istantia ⁋ 2°. Nā diffinit ꝓpositionē per se notā q.s. cōtra se- est illa que ex suis terminis vt sunt sui habet cūdū di euidentē veritatē sue ꝯplexionis. ⁋ Cōtra p° ctū sco. Nā si diffinitio esset bona omnis ꝓpositio eadem p se nota cōstaret ex terminis suis: q2 diffini- qōne. tio ꝯuertit cū diffinito. Sȝ ꝯñs iprobatū. ē pria rō. Ergo ꝛc. ⁋ 2° Nā si esset bona nō couenirēt scda rō ꝓpositioni immediate q2 ꝓpositio p se no- ta. ꝛ ꝓpositio immediata nō habēt vnā dif- finitionē cū mutuo se excedāt: vel saltē vnuȝ excedit aliud: q2 aliqua per se nota nō est im mediata. sȝ demonstrabilis vt nix ē alba. vel frigida: vñ fm Ala. 10. p'spectiue. c. 2°. ꝓposi- tio p se nota aliqñ est demonstrabilis qñ. s. ē manifesta p sensum: ꝛ hȝ aliquos aliq̄ imme diata nō ē per se nota ex suis terminis vt pe titiones: suppositiōes: ꝛ diffinitiōes que non ꝓbant tñ indigēt instructore. Sȝ pdicta dif finitio est ꝓpositionis imediate: q2 est ꝟtua- liter illa quā p hs p°. po. t. c. 5. ponit ꝺ pro- positiōe imediata. s. est illa qua non ē altera prior. ꝛ ꝯñr q̄ tenet ex suis terminis inquātū sunt sui. Ergo nō est diffinitio ꝓpositiōis p

3. ratio se note. ⁋ 3°. Nā dignitas. ꝛ ꝓpositio p se no ta videt esse idē: maxime hȝ istū. qui nō di- stinguit inter per se notā i se: ꝛ quo ad nos: q̄ est dignitas quā. s. quisq3 ꝓbat auditā Sȝ p dicta diffinitio non est diffinitio dignitatis: tū q2 dignitas p°. po. t. c. 5. diffinit aliter q̄ȝ ꝓpositio imediata cui' est pdicta diffinitio: tū q2 diffinitio dignitatis nō cōpetit isti. de' est. ꝛ multis q̄ hȝ istū sunt ꝓpositiōes p se no

4. ratio te. Ergo ꝛc. ⁋ 4 Ois ꝓpositio nō indigens doctore est per se nota: q2 ē dignitas que dif- finit. ꝙ est illa quā necessario ē hēre quēlibȝ docendū. vñ lcta est ante q̄ȝ qs doceat. Sȝ multe que nō capiunt ex terminis sunt nō in digētes doctore vt nix est alba. motus. vl nā est. ꝛ hmōi. Ergo multe que non capiunt ex terminis sunt per se note. Ergo ꝛc.

istantia ⁋ 3° Nā hēt p incōueniēs ꝙ quelibȝ ꝓposi- ꝯtra. 3. tio vera p se p° sit per se nota. ⁋ Cōtra p°. nā dictum ois ꝓpositio p se adequata itellectui ē p se co sco. di. gnita: q2 adequari itellectui est cognosci: ꝛ ꝯ sequēter p se adequari ē p se cognosci. Sȝ ois 2. q. 1. ꝓpositio per se ꝟa ē per se adequata intellec pria rō tui: q2 ꝟitas est adequatio: ꝛ ꝟuȝ adequatū: ꝛ ꝯñr p se veꝝ p se adeq̄tū Ergo ꝛc. ⁋ 2°. ois scda rō ꝓpositio p se noscibilis est p se nota: q2 apud istū ista nō distinguunt sȝ sunt idē. Sȝ oie ꝓ- positio per se ꝟa est per se noscibilis: q2 de ra tiōe veri est eē noscibile. ꝛ si nō per aliud. Er go ꝛc. ⁋ 3°. nā hȝ istū paulo infra ꝓpositio 3. ratio dr per se nota q2 quātū ē de nā terminoꝝ na ta e hēre ꝟitatē euidētē in quocūq3 cōcipiēte terminos. Sȝ ois ꝓpositio vera per se nata est cognosci p suos terminos: q2 subiectū ē cā vel rō inherētis pdicati ad illud in tali pro- positiōe. vnūq̄dq3 aūt natū est cognosci per suā cāȝ si illa cognoscat. Ergo ꝛc. ⁋ Et si di Euasio cat ꝙ illa ꝓbat ꝓpositionē p se 2° modo esse scoti p se notā qđ falsū ē: q2 demonstrat: ⁋ Dico istantia ꝙ hoc nō icōuenit ad hoiȝ: sȝ sciēdū ꝙ illa Not. ꝓpositio lȝ sit vera ꝛ p se: nō tñ est ꝟa per se: q2 nō est p se inquātū vera sȝ iquātū vnitiua extremoꝝ que nō vniunt p aliud: est aūt ꝟa .i. adequata itellectui p aliud. i. p ꝓpositionē inq̄ passio. vel diffinitio passionis pdicat ꝺ diffinitiōe subiecti. Sȝ ꝓpositio p se p° mō: est p se nō solū quātū ad idētitatē extremoꝝ. sed ēt inquantū vera ꝛ adequata itellectui: q2 cognoscat p rationes suoꝝ terminorum.

⁋ 4° nā dicit geometriā ñ vti pncipijs nisi q̄ istantia hēnt euidētē ꝟitatē ex terminis ꝯfusē ꝯceptis: contra ⁋ Cōtra. p° nā geometria accipit p pñ° ꝙ q̄rtū di oēs linee a cētro circuli ad ci'rcūferētiā du ctū sco. cte sūt eq̄les: qđ nūq̄ȝ cognoscit nisi cognito eadē. q. circulo diffinitiue: ꝛ ꝯñr distincte. ⁋ 2° ois ar pria rō. tifex i sua cognitione p supponens terminoꝝ scda rō diffinitiōes icipit a cognitiōe distincta: q2 co gnitio diffinitiua ē cogn° distincta hȝ illuȝ. Sȝ geometria est hmōi: q2 in pñ° supponit diffinitiōes tā q̄ȝ quedā primo noscenda.

⁋ 5° nā reprobat distinctionē de ꝓpōne p se istantia nota ꝛ p se noscibili: qđ vere dr loquēdo ꝺ p ꝯtra qn se nota cū hac limitatiōe. quātuȝ est de se: ꝺa tū dictū lis. n. est idē ꝙ p se noscibilis: sȝ loquendo eo sco ibiđ mō quo loquit opinio quaȝ reprobat de per se nota sine additione: falsum est quod dicit

p̄ria rō qḋ p3 p̄mo. Nā q̄ñcunq3 formale significa
tū alicui⁹ termini ꝯuenit aliq̄bus actu. ꝛ ali/
quibus in aptitudine ille termin⁹ dupl̄r acci
pif: sicut p3 de ly sciēs. ꝛ de ly vidēs: nec va
bilis est istātia nisi def in ꝓposito: qḋ non l3:
vñ q2 istud: est veꝝ in plurib⁹ sine istantia: est
cap. 8. ꝑcedendū p°. topi. S3 ita est i ꝓposito: q2 eē
per se notū cōuenit actu p̄mo p̄in°. ꝛ apti/
tudine ꝯuenit ꝓpositiōi formabili de aliqua
spē ꝓducibili nobis incognita cui⁹ p̄dicatū
eēt de rōne subiecti. vel que ex boꝝ diffinitio
scd̄a rō nib⁹ cōstaret. Ergo ly p se notū dr̄ dupl̄r. s. ac
tu. ꝛ aptitudine. ¶ 2°. Nā p se notū acapi po
test in actu: q2 ista sunt cōuertibilia. a. p se no
tif. a. est p se notū. ꝛ p̄mū est veꝝ actu. ꝛ ꝯ
sequēter h3: acapif ēt h3 istū i aptitudine: q2
dicit φ ꝓpositio dr̄ p se nota nō q2 cognosca
tur actu. s3 q2 nata est hēre ꝟitatē euidentē3
q̄ñū est de nā terminoꝝ. Ergo sumitur duo/
bus p̄dictis modis.
istantia ¶ 6° Nā reprobat distinctionē de p se nota
ꝯtra. 6. ꝓpositiōe in se. ꝛ i nobis. ¶ Cōtra p°. Nā ali
dictum qua propositio ē p se nota nobis. ꝛ nō i se: ꝛ
sco. ibi/ aliqua e ꝯuerso. Ergo distinctio illa ē bona.
dē3. P3 aūt antecedēs quātū ad p̄mā ptē. ꝗ ali
p̄ria rō qua manifesta ad sensu3: puta de ista motus
tex. co. 5 est. que dr̄ p se nota. 2°. phi. ꝛ tñ nō ē p se nota
ꝛ. 4. ex terminis in se: q2 pōt esse falsa cessante mo
tu celi. ꝛ in ea fallaref homo seruat⁹ in tene/
bris firmato celo. P3 etiā quātu3 ad secūdā:
q2 alias sequeref φ nos sciremus oēs ꝓpo
siōes p se p̄mo modo. ꝛ etia3 secūdo modo
maxime posita diffinitiōe subi loco diffiniti.
qḋ patet falsu3: q2 ignoram⁹ multa p̄dicata
quib⁹ ab aiali descēdimus ad singulas spēs
aialiū: ꝛ multas p se passiones proprias stel/
scd̄a rō laꝝ. ꝛ spirituū. ¶ 2°. Si quelibet ꝓpositio per
se nota i se ē p se nota cuilibet intellectui. l3 ñ
actu cognita. vt iste dicit tāq̄ suū fundamē
tū in reprobatiōe dicte distinctiōis. sequeref
φ deus nō sciret plures ꝓpositiones p se no/
Euasio tas q̄ homo: q2 homo sciret quālibet. vltra
scoti. quālib3 aūt vel pter nulla ē. ¶ Si dicaf φ ē
istantia cuilib3 itellectui p se nota. i. noscibilis. l3 non
p̄ria rō actu cognita. ¶ Cōtra p°: q2 istā distinctionē
iā iste reprobauit nisi dicaf φ loquebaf de
p se nota quātū ē de se. ꝛ ꝯr̄r nō arguebat ad
ꝓpositū: q2 hoc opinio quā reprobat nō ne/
scd̄a rō gabat. ¶ 2° q2 deus nō sciret ꝓpositiōes plu/
res his que nate sunt sciri ab hoie qḋ est fal/
sum: tū q2 sciet: infinitas formabiles de infinitis
spēbus ꝓducibilib⁹. ꝛ nō ꝓducēdis: tu3 q2 si
homo posset scire oēs enūciabiles de deo ad
intra que sunt oēs p se note in se deū ꝯp̄hē
Euasio deret. ¶ Si dicaf φ est cuilib3 intellectui per
se nota sub hac ꝯditiōe si cōcipiat terminos
istantia eius. ¶ Dico seq φ iste glosator nō sciat plures
ꝓpositiones p se notas q̄ famulus: q2 famul/
lus si ꝯcipiat terminos oiu3 ꝓpositionū p se
notaꝝ sciat eas: q2 cōceptio terminoꝝ ē suffi/
ciēs: ꝛ necessaria cā euidēte ꝓpositiōis p se
note: posita aūt cā necessaria immo sufficiē/
ti nō ipedita necessarie ē poni effectū. ¶ 3° p̄n 3. ratio
cipalr̄ Nā si eē notū distinguif i se. ꝛ in no/ ꝯtra. 6.
bis: ēt p se notū distinguif: tū q2 hoc qḋ dico dictum.
p se nō tollit nā3. vel ꝓprietatē noti. vel noti/
tie: tū q2 notoꝝ in se quedā sunt nota p se. i. ex
terminis. ꝛ simil̄r notoꝝ nobis. ꝛ hec nō sūt
illa: sicut si rōnale distinguif ab irrationali
ēt rōnale p se nō est irrōnale. p se. S3 p̄dicta
duo distinguunf vt. p3 p° phi. in ꝓlogo. ꝛ in
multis locis. Ergo ꝛ hec distinguunf.
¶ 7° Nā reprobat distinctionē de ꝓpositiōe istantia
p se nota sapiētibus solū. ꝛ de p se nota oib⁹. ꝯtra. 7.
¶ Cōtra. Nā cōis animi ꝯceptio h3 Boe. de dictum.
hebdo. diuidif p cōēs oibus. ꝛ sapiētibus tā sco. ca/
tū. S3 ois cōis animi cōceptio est ꝓpositio p dē qōe.
se nota: q2 p aliā nō probatur sed ꝯceptibus p̄ria rō.
terminoꝝ p3: vt indicat nomē. Ergo ꝓposi/ cap. 1.
tio per se nota sic diuidif. ¶ 2° q̄ñcunq3 aliqd scd̄a rō
h3 aliquā sui ptē est tale actu in ordine ad ali
qd tñ. ꝛ h3 alia3 in ordine ad aliud. illḋ di/
uidi pōt p tale huic. ꝛ tale illi: sicut q2 cōmē
suratio salubris humoꝝ h3 aliquē suu3 gra/
dū cōuenit leoni tñ. ꝛ h3 aliū equo: ideo ipia
diuidif p salubrē equo. ꝛ leoni. ꝛ aliqd ē sanū
vni puta senū qḋ nō alijs: cuius ratio est q2 ille
ptes sunt distincte. vnū qḋq3 aūt diuidi pōt i
suas partes que nō sunt eedē. S3 ꝓpositio p
se nota actu alicui intellectui in cōi sumpta.

est hmōi:q: de rōne eius est ꝙ termini conci
piaṫ ab eo cui est nota actu:qȯ quidē quātū
ad aliquā sui ptē.i.ꝑpositionē cōpetit sapiē
tibꝰ tm̄.quātū ad aliquā ṽo aliā oibꝰ.g° ṫc.
istantia ℂ g°.nā reprobat distinctionē ꝺ p se nota pri
ꝯtra.8. mi ordinis.ṫ secūdi.i.pmi.ṫ secūdi gradus.
dictum Cōtra.nā vbicūq; sunt gradus inequales ē
sco.ea/ ordo diuersus:q: graduū inequalitas.Sȝ in
dē qōe. ꝑpositionibus p se notis.i.habētibus euidē/
tiā ex terminis sunt gradus inequales: q: cū
oēs cōsteut ex terminis si cōcipianṫ. quarū/
dā tn̄ termini cōcipiūtur facile.ṫ ab oibꝰ. vt
dignitatū:quarūdā vero nō eque facile. nec
aliq̄ ab oibus:sicut sunt p se note sapiētibus
tn̄:vn̄ pħs in p°.po.t.c.5.pncipia que non
demonstraṫ.ṫ ꝯn̄r que sunt p se nota.diuidit
in dignitates suppositiones.ṫ petitiōes.que
nō vult oia eē equalis euidētie cū diuersimo
de diffiniat. ṫ dignitati statim qlibȝ assētī/
at:nō aūt petitioni:ṫ suppositioni.
istantia ℂ 9°.Nā dicit illā cōplexionē de deo eē p se
ꝯtra: 9. notā que cōiungit ista extrema.s.essentiā di
dictum uinā vt est hec.ṫ eē.Cōtra arguiṫ ꝙ sit falsū
sco. di.2 ad sensum istius siue ad hominē.ſ Primo.
q.2. Omnis ꝑpositio p se nota ē p se nota nobis:
pria rō. q: ista duo nō distinguuṫ ſm eū.sȝ sunt idē.
Sȝ predicta.s.diuina essentia est. nō est p se
nota nobis:q: nālr cōcipe nō possumus qdi/
tatiue.vel perfecte eius subȝ.i.essentiā illā
vt est hec.qȯ tn̄ requiriṫ ad ꝑpositionē esse
notā nobis.s.ꝙ cōcipiaṫ actu.vel aptitudie
q̄tū ad rōnē qd rei.qn̄ nō cōstat ex notitia
qd nois.vt ꝑdicta que hȝ istū nō est nobis p
se nota nisi termini perfecte cōcipiantur.Er/
scda rō go ꝑdicta nō est per se nota.ſ 2°.Nā ſm istū
dic.illa ꝑpositio nōn est per se nota de diffi
nito. que nō est per se nota nisi diffinitū dif/
finitiōe cognoscaṫ.siue nisi loco diffiniti po/
natur diffinitio.Sȝ ꝑdicta non est p se nota
nisi hec essentia vt hec diffinitiue.siue qdita/
tiue cognoscaṫ:tū q: hȝ eū nulla ꝑpositio est
per se nota de deo i qua de deo ꝑdicaṫ eē hȝ
ꝯceptū quē nunc habēmus de deo: tū q: si
cognoscaṫ aliter q̄ diffinitiue dicta ꝑposi/
tio.p diffinitionē positā loco diffiniti poterit

demonstrari a priori:sicut ista homo est risi
bilis p istā animal rōnale est risibile Ergo il
la nō est per se nota.
ℂ 10°. Nam dicit ꝙ quicquid immediate cō istantia
uenit alicui.demonstrari pōt pp qd de quo/ ꝯtra.10
libet qȯ est in eo siue supiori siue iferiori siue dictum
passiōe.p illud cui p° ꝯuenit taq̄ per mediū: sco.ibi/
sicut q: triangulus p° habet tres.per mediū dem.
qȯ est triāgulus demonstrari pōt ꝑpter qd
de oī qȯ est in triāgulo.puta de aliqua figu/
ra ꝙ hēt tres:ṫ de qualibet spē trianguli.ṫ si
militer q: esse p° cōuenit huic essentie vt hec.
de quolibet qȯ est in ea qȯ pōt a nobis cōci/
pi siue sit quasi supius siue quasi passio pōt
demonstrari esse p hāc essētiā sicut p mediū.
demonstratiōe pp qd.Cōtra. Primo. Nā p
illud qȯ est minus notū in esse alicui nō fit ꝺ
monstratio eiꝰ qȯ notius ē in esse.q: demon
stratio hȝ pħm est solū ex notioribus. Sȝ il/ p°.post.
lud cui primo inest aliqd.aliqn̄ est minus no t.c.5.
tū in esse q̄ alterum:alioquin demonstratio
nunq̄ fieri posset a posteriori:sicut in ꝑposi
to.notius ē deo inesse virtutē motiuā qȯ na
turaliter scimus q̄ ei inesse hāc essentiam vt
hec qȯ nullus creatꝰ intellectus naturaliter
cognoscat:ṫ ibidē de ente infinito qȯ hȝ istū
supra in prologo prius de deo concipimꝰ q̄
essentiā hāc vt hec.ſ Si dicatur ꝙ illud est Euasio
posterius notū nobis nō in se.ṫ p illȯ pōt de
monstrari notius nobis.sȝ nō a nobis ſ Cō/ istantia
tra.p° q: illud qȯ est per se notū.in se est etiā pria rō.
p se notū nobis hȝ istū:ṫ ꝯn̄r ē ēt nobis prius
notū.ſ 2° q: stante ista regula istius. ṫ ea in/ scda rō
tellecta ad sensum huiꝰ rn̄sionis.i.de demon
stratione in se.ṫ nō quo ad nos sequitur i de
monstrationibus propter qd eē circulū posi
to ꝙ deo imediāte insit eē ṫ primo vt est hec
essentia.appetibile ṽo vt est bonus:q: p hāc
essentiā demonstrabitur ꝙ sūmū bonum est
a priori ſm istā regulam:q: essentie p° cōue/
nit esse.ṫ ꝯn̄r ē ens:ṫ ꝯn̄r bonū ṫ appetibile:
ṫ p bonitatē demonstrabiṫ ꝙ hec essentia ē
appetibilis:q: bonitati p° cōuenit esse appe/
tibile cū sit propria.ṫ adequata passio eius:
ṫ cōsequēter appetibile demonstrabiṫ a prio

ri de bono p essentiã & de essentia p bonum. ¶ Si dicat q̄ hec nō est imediata bonū ē apptibile. ¶ Cōtra: q2 est sua diffinitio. s. obm bonū est qd̄ oia appetūt. que diffinitio ē imediata. cū de eo demonstrari n̄ possit vt dr̄ 2°. po. a tex. co. 3. vsq3 ad. 8. ¶ Et si dicat q̄ hec nō est sua diffinitio s3 passio: loco boni. ponatur sua diffinitio. & ppositio erit imediata s3 istū. & arguat d̄ illa diffinitōe vt d̄ bonitate.

Euasio istantia

¶ Tr̄° Nā dicit q̄ nihil est p se notū d̄ ꝯceptu nō simplr̄ simplici. nisi esset p se notū partes illi° cōceptus vniri: ex quo infert q̄ nihil est p se notū de aliquo cōceptu quē de deo habemus: q2 ois talis est nō simplr̄ simplex nec est p se notū partes eius vniri: q2 illa2 vnio per rōnes demonstrat. ¶ Cōtra pmo. Nā istantia est de ꝯceptu solis. & celi: q sunt qdem simplices. i. ptes orōnū s3 nō simplr̄ simplices. i. irresolubiles in plures ꝯceptus puta gn̄s. & differētie. Nullus. n. est cui nō sit notū p se. i. sine alia ppositiōe celū esse: & solē lucere: aut moueri: & tn̄ nō est oibus notū p se partes cōceptus solis: & celi vniri: q2 multi tales ptes ignorāt: imo & cōceptus talium h̄re ptes. ¶ 2° nā si hoc esset ve2. quicūq3 sciret proprietatē alicuius piscis: aut pulicis. sciret actu. & explicite quot p̄dicata qditatiua sūt inter aial in cōi: & gen° ꝯtentiuū piscū: & pulicū. & spēcie talis piscis ac pulicis: & ꝯsequenter sciret tot quot sunt animaliū terrestriū: & volucrū spēs. & insup quot sunt inter suprēmā speciē piscū. & illā cuius scit proprietatē: q2 omnia p̄dicta sunt partes cōceptus quiditatiui talis piscis: imo nullus p h° sciuisset aliqñ aliquid de aliqua spē animalis irrationalis specialissima: q2 nullus unq̄3 ostēdit se cognouisse predicata qbus ab animali irrationali ad pmā eius spē3 descendit nc dicā vltimā: cu ius signū est: q2 nullus cop vnq̄3 docuit q̄ sit pma spēs bruti homini vicinissima. Sed hec omnia sunt improbabilia. Ergo qd̄ dicitur non est probabile.

istãtia ꝯtra. ii. dictum sco. ibidem.

pria rō

scda rō

Motiuū aūt istius est hoc. Nā s̄m philosophū. 5°. metha. tex. co. 34. c. de falso. rō i se falsa. est de omni falsa: & ꝯñr nulla est de aliquo vera nisi s̄ie sit vera: & ꝯñr ad hoc q̄ cognoscat aliquid esse verū de aliqua rōne. vel ipsam esse verā de aliquo. op3 cognoscere ipsa esse verā in se. & ꝯñr partes eius quiditatiuas vniri: puta q̄ altera alterā formalr̄ ꝯtrahat.

motiuū coti

¶ Solutio dico p° ad hoc. q̄ deceptus est nō distinguēs inter cōceptū cōplexum explicite. ac formalr̄ de quo loquit aristoteles: & inter ꝯplexū virtualr̄. l3 sit formalr̄ vnus qui dicit nō simplr̄. de quo est sermo in proposito: sic est cōcept° tetragramaton vel adonai & huiusmodi quos de deo habemus & similr̄ de° creator & hmōi. ¶ Dico 2°. q̄ deceptus ē non distinguēs de duplici cōceptu nō simpliciter simplici. quos de deo habem°: quo2 vnus ē cōpositus formalr̄. & explicite vt primū ens. prima cā. summū bonū: alter vero est cōposit° solū implicite. & v̄tualiter. vt creator de°. ens & huiusmodi. de primo autem procedit probatio sco. non de secundo.

solutio.

¶ Tr̄°. negat. n. istā ꝯsequētiā. Nulla virtus ē ergo verū est nullā veritatē esse. ¶ Cōtra nā a ppositione de simplici inherentia vera ad modalē de ly v̄o. semper sine instātia est bona ꝯsequētia: vt homo est aial. ergo hoie3 eē animal est verū: nec pōt dari instātia nisi detur in eo de quo ē questio: qd̄ nō licet. ¶ 2°. nā arguo sic. nulla veritas ē. ergo ista nō ē v̄a propositio aliqua veritas ē: & p3 ꝯsequentia q2 oppositū ꝯñtis infert oppositū antecedentis sic: ista ē vera. aliqua veritas ē. ergo aliq̄ v̄itas ē. Tunc vltra ista nō ē vera aliq̄ veritas est. ergo oppositū suū ē verum. nulla veritas ē: ergo verū est nullā veritatē esse. ¶ Si dicat q̄ ista ꝯña nō valet: hec nō est vera ergo eius opposita ē vera. ¶ Cōtra q2 oppositū ꝯñtis staret cū antecedente. s. hec nō est v̄a demonstrato vno cōtradictorio. & hec nō est vera demonstrato reliquo: quod est ꝯtra primum principium.

Instantia contra. s̄m dictum sco. eadē. di. 2. q. 2.

pria rō.

scda rō

Euasio istantia

Iūnctiōe ē. 2. q. i. quā. s. soluit post scdā querit. vtrū in entib° sit aliquod ens infinitū. Et rn̄dendo. l3 teneat ꝯclusionē verā tn̄ deficit in multis.

istantia ꝯtra primū dictū scoti di. 2. q. 2

¶ Pr̄mo. nā distinguit de duplici demon/

stratióe.s.in se ꝛ quo ad nos: dicẽs ꝙ de ente infinito nó pót demonstrari cé. demonstratióe pp qd quátú ad nos: sꝫ q: lꝫ ex nã termínoꝝ ꝓpositio esset demonstrabilis demonstratióe pp qd. Contra. nam talis distinctio quo ad demonstrationé. affirmari nó pót. si negeꝛ quo ad ꝑmissas: q: ista demonstratói nó côueniũt nisi gr̃a ꝑmissaꝝ: cũ dicaꝛ esse demonstratio pp qd quo ad nos que ꝓcedit ex priorib⁹ notioribus quo ad nos. ꝛ demonstratio in se que est talib⁹ ꝫ se. Sꝫ iste supra istã distinctioné negauit q̃ʒ ũ ad premissas. Ergo eã amplius affirmare nó potest quantum ad demonstratioẽ.

istantia ɔtra ꝫ dicerum sco eadé qóe.

¶ 2°. nã i prima differentia assignata in cã p se. ꝛ cã per acciñs ordinata. dicit ꝙ pria cã p acciñs ordinata q̃uis sit cã respectu secũde i esse nó tñ in operãdo. ſ Cótra Quicqd. n. est cã cause est cã causati per se: sꝫ qcqd est cã cẽ rei est cã cause p se causati. i. operatióis eius: q: causanſ cẽ causat primã actualitaté: ꝛ formã que ẽ cã opatióis ꝛ perfectióis secũde: sic p pꝫ pꝫ in. 8. phi. tex. co. 31. ꝛ. 32. vbi vult ꝙ motus grauiũ ꝛ leuiũ sit a dãte formaꝫ grauitatis ꝛ leuitatis.

istantia ɔtra pmũ dictũ scoti ibidem pria ró quã sibi attribuit sco. ꝛ falso.

¶ 3° nã probat qdẽ nó cẽ ꝓcessum in ifinituꝫ in causis p se ordinatis: qd̕ veꝝ qdem est: sed rónes sue aut nó côcludũt: aut non sunt sue. Nã pria ẽ hec. Uniuersitas creatoꝝ essentialiſ ordinatoꝝ ẽ causata: ergo ab aliq̃ cã: q̃ ñ est aliqd illi⁹ vniuersitatis: q: tũc esset cã sui: tota. n. vniuersitas dependẽtiũ dependet. ꝛ a nullo illius vniuersitatis. ſ Que ró bona est: sꝫ sumpta ẽ a philosopho 2° meth. tex. co. 6. ꝫ expositioné comẽtatoris ibidem: ꝛ sancti thome. ſ Secũda ẽ hec. nã si sic. igꝛ cause infinite eẽnt simul i actu: q: oẽs cause essẽtialiſ ordinate simul neccĩo requiruntꝛ ad causandũ: alioqn aliq̃ p se causalitas d̕esset effectui. Sꝫ ɔñs nullus philosophus posuit. ſ Hec át ró ẽ inualida: q: falsitaté ɔñtis ꝓbat auctoritate phoꝝ arguẽdo negatiue. que ꝓbatio ñ est bona: q: possent multa côcedi q̃ philosophi nó posuerũt: puta ꝙ galus castratus de pulmat⁹ vẽtré ꝛ vrticis punctus fouet pullos modo galinarũ. ſ Tertia ẽ hec. Nã pri⁹ est qd̕ est p° ꝓpinquis ex 5°. meth. tex. co. 16. ergo vbi nullũ est primũ ẽ essentialiſ prius.

scd̕a ró inualida scoti

ipugnatio róis

5. ratio sco.

¶ Que nihil valet: q: lꝫ ꝫ philosophũ q i ordine quolibet posuit primũ pri⁹ sit qd̕ ẽ prio propinquus: tñ q poneret infinitaté cãrũ essentialiſ ordinataꝝ. negaret illaꝫ descriptionem prioris. Et similiſ diceret ꝙ phs nó loquitur de simpliſ p° sꝫ respectu aliquoꝝ determiatoꝝ ꝛ sic q̃uis cause essent infinite posset qs accipere primã aliquo mó: puta si acciperentꝛ decẽ illaꝝ inter illan decẽ cẽt vna prima respectu aliaꝝ alie dicerentꝛ posteriores. ꝛ illarum vna prior alia. ſ Qd̕ át philosophus ibi nó accipiat primũ simpliſ pꝫ: q: ꝫ cũ vna pars motus primi ẽ prior alia. tñ nó est ꝓpinqor simpliſ primo. cũ ꝫ cũ in tali motu nulla sit pars simpliſ prima. Et idẽ ẽ de mutatis esse i motu i qbus est pri⁹ ꝛ posteri⁹ sine simpliſ primo. ſ Quarta hec ẽ nã cã supior i essentialiſ ordinatis ẽ ꝑfectior in causando: ꝛ ɔñr in infinitũ superior est infinite ꝑfectior ꝛ ita infinite perfectionis in causando: ꝛ ɔñr nó causãs in virtute alterius: quia esset in causando im perfecta: q: dependeret ab alia. ſ Que ró nihil valet: quia ponentes causarum infinitatem. nullam ponerent que esset infinite superior. qd̕ pꝫ: q: ponentes ꝙ deus potest creaturas in infinitũ facere meliores: nó ponũt propter hec ꝙ posset aliquam producere infinite bonitatis ꝛ virtutis: etiam si infinita creabilia essent actu creata. Preterea posito ꝙ omnes numeri qui sunt in potẽtia essent i actu. nullus tñ coꝝ distaret infinite abinario. ꝛ tñ essent ifiniti essentialiter ordinati. ſ Si dicaꝛ ꝙ sic. q: esset aliqs infinit⁹. ſ Hoc non sufficit: q: accipiẽdo numeros quoꝝ quilibet esset finitus adhuc esset ꝓcessus in ifinitũ: sic pꝫ q: addendo semper vnitaté ad numerum ꝑcedenté nunq̃ʒ erit status. ꝛ tñ sequẽs nũq̃ʒ excederet prioreꝫ nisi in vnitate. vnde positis omnibus numeris possibilib⁹ quoꝝ quilibꝫ est finitus adhuc essent infiniti essentialiſ ordinati: siue ille vnus infinitus sit siue non sit. ſ Quinta ró est hec. Naꝫ effectiuum pót esse

quõ itq ligatur deffini⁹ quaꝫ assignat Ari. de ꝑori. 5°. metha. text. co. 16.

4. ratio scoti iprobatió rónis.

Euasio istantie

5. ratio sco.

in aliquo sine imp̄fectiōe: q2 nō ponit necēio imp̄fectionē. Sed si i nullo est sine dependentia ad p2ius i nullo ē sine imp̄fectione. Ergo effectiuitas in depēdens. in esse pōt alicui nāe ꝛ illa ē simplr̄ p2ima: ergo effectiuitas simpliciter p2ima ē possibilis: ꝛ hoc sufficit: q2 sequit ꝙ tale sit in re vt patebit.

Ipugnatio rationis.

[Que rō nō valet dicerēt. n. ꝑdicti ꝙ lȝ oē effectiuū p cōparatiōnē ad illud a quo hēt ꝙ sit effectiuuȝ diceret imp̄fectionē. nō tn̄ ꝓbat ꝙ ois causalitas que in app2ehēsiōe itellectus nō dicit i perfectionē: vel que p intellectū nō accipit cū imp̄fectiōe. fit: vel possit eē in re sine imp̄fectiōe: sicut nec aial formalr̄ dicit hominē: vel asinuȝ: aut aliā spēȝ animalis: nec tn̄ sequit ꝙ possit eē in re sine quacūqȝ spetie.

Instantia ɔtra q̄rtum dictum sco. ibidē di. 2. q. 2. Furtuȝ scoti

¶ 4°. Nā ꝓbat esse tm̄ vnū p2imū: qᷣ qdem verū est. ꝛ p2ima ac tertia rō ab eo sducte sūt efficaces sȝ sunt sancti thome. [Scd̄a aūt q̄ est sua nō ē efficax: q2 ad ꝓbandū minus dubiū. s. ꝙ sit tm̄ vnū p2imum. assumit magis dubiū. s. ꝙ nō possint esse due nature eque distātes a p2imo: q2 aliqui ponerēt ꝙ lȝ in eodem ordine vel modo qui modo est nō possūt esse due res eque distātes a p2imo: secus tn̄ i alio: sicut i vna linea nō possunt esse duo pūcta eque distātia a centro qᷣ tn̄ possibile est in duabus quomodo aūt ab vno p2imo nō possint ꝓcedere ordines: aut modi distincti non p2obat.

Iterū instat doctor cōtra p2imū dictū. scoti di. 2. q. 2

Terū. di. 2. q. 2. ꝑtractat questionem illā vtrū p2imū ens sit infinitū lȝ eaȝ formaliter ꝛ seorsum non moueat: ꝛ deficit in multis.

Deductio rōis s. tho. q̄ ꝓbat infinitam ṽtutem potētie. creatiue i p° ɔtra gēt. cap. 43

¶ P°. Nā dicit rōneȝ. s. thome in p° ɔtra gētiles. c. 43°. fundatā sup elongationē termini ꝓducibilis. nō valere ad ꝓbandā infinitam virtutē potentie creatiue: que tn̄ est demonstratio optima ꝛ eā ex mēte. s. thome sic deduco. Omne agēs reducēs ad actū id qᷣ infinite distat ab actu ē īfinite ṽtutis: q2 reducere ad actū qᷣ aliqualr̄ distat ab actu reqrit aliquā ṽtutē: ꝛ reducere qᷣ magis distat reqrit maiorē. sicut maior reqrit calor ad calefaciendū magis frigidū q̄ȝ min9. puta aquā q̄ȝ aerē: Ergo reducere qᷣ infinite distat reqrit infinitā. Sȝ agens creans est hmōi. q2 qᷣ oino nō est infinite distat ab actu ꝛ ente. Ergo ꝛc. Mīnorē quā iste negat. ꝓbo ex rōne infiniti quā ipse hic ponit dicēs ꝙ rō infiniti in ꝓposito ē ꝙ excedat finitū aliqᷣ datum vltra oēȝ habitudinē assignabilē. ens. n. creabile sic distat a non ente simplr̄: q2 sumpto aliq° tali puta terra ipsa distat ab aq̄: ꝛ plus ab aere ꝛ plus ab igne ꝛ plus a celo ꝛ sic sȝ imaginationē ꝓcedēdo i īfinitū in creaturis creatis: aut creabilibus: sȝ tn̄ magis ipa terra distabit a nō ente q̄ȝ a quacūqȝ creatura ente vel possibili: q2 cū quolibet creabili cōuenit in aliquo. i. in genere remoto vel in ente: cū nō ente aūt simplr̄. in nullo ɔuenit. Ergo ab eo distat infinite ꝛ ista ratio habetur virtualiter tota po. q. 3. ar. 4°.

istantia ɔtra sȝ dictuȝ sco. ibidem

¶ 2° nā rep2obat rōneȝ eiusdē ibidē fundatā sup immālitate p2imi entis: sȝ illa iter omnes demonstrationes est efficacissima vt pote magis accedēs ad radicem infinitatis: q2 ex hoc ꝙ eē ei9 nō est receptiuuȝ nec recipiēs. ē simplr̄ in se infinitū. i. habēs quicquid ꝑtinet ad rōnē eē: que aūt iste contra eam dicit nihil sunt vt alias patebit.

istantia ɔtra tertiū dictū scoti ibideȝ. di. 2. q. 2 p2ia rō.

¶ 3°. Nam dicit ꝙ si virtus in magnitudine agat in corpus hēt ꝑtes illius corporis diuersimode distantes ab ipsa: puta ꝓpinquioreȝ ꝛ remotiorē ꝛ habet resistentiā mobilis. que due cause faciūt successionē in motu. [Contra. Nā aia sensitiua in aliqbus aialib9 diuidit: ꝛ extendit: ꝛ tn̄ ad oēs ꝑtes se habet i distantia equali cum sit forma oium partiuȝ: ꝛ similiter est de grauitate respectu partiuȝ grauis.

scd̄a rō

[2° nam tali distantia data quo ad corpus in quod agit effectiue. ipsa tn̄ nō exigit motum necessario: quia in eodem instanti potest aliquod agere in distans. ꝛ in ꝓpinquum: sicut sol illuminat omnia simul. ꝛ cōsequenter simul omnia alterat: vel incipit alterare ꝛ non p2ius vnā partem q̄ȝ aliaȝ. Et ideo ex hoc non habetur ꝙ virtus in corpore sit in tempore ex hac rōne ꝙ est in corpor.

Euasio

¶ Si dicat ꝙ hoc facit resistentia mobilis.

Istantia ¶ Cōtra q: ipsa nulla est in motu nāli cuiusmodi est illuminatio: ꝛ alteratio solis: alioquin iaz esset violentus vt pz ex diffinitione
3. ratio violēti.3°.etb.c.2.¶ 3°. Nā infinita virt⁹ ī magnitudine bz pncipia isti⁹ nō moueret ī instanti cōtra Arist. in.8. physi.tex.co.78.ꝛ.79.idez.12.meth.tex.cō.41.ꝛ si in instāti moueret ēt de⁹ in instāti moueret bz ari.iusta ea q̄ iste illi iponit.s. ꝙ agat d̄ necēitate natur.
Istantia ptra p' mū dic tū scoti di.2.q.3 Terciū di.2.q.3.querit vtrū sit tantū vnus deus.ꝛ respondēdo deficit assumēdo multa que magis sunt dubia q̄ con⁹ pbāda.¶ P°. Nā assumit ꝙ gequid est cognoscibile p essentiā perfectissime nō cognoscit nisi cognoscat p essentiā suaz. vel per aliquid perfectius includēs essentiaz suā q̄ ipsa sit in se. Cōtra. Nā hoc est falsuz forte: q: angelus superior forte cognoscit essētiā inferiorē eque pfecte. vel pfectius q̄ ipse inferior: ꝛ tñ non cognoscit eā p essentiā inferioris. nec p suam. vel aliā superiorē. sz per spēz. Et dato ꝙ hoc sit verū tñ est dubiū magis. q̄ ꝙ vnus sit deus.
Istantia ptra bz dictum sco. ibi/dem. ¶ 2° nā assumit ꝙ cognitio alicuius in similitudine nō ē pfectissima: qd̄ certū ñ vr: q: si sit similitudo rei quārū ipsa est intelligibilis. p illam eque pfecte res cognosceret sicut per se ipsaz: alioqn deus p essentiā suam nō cognosceret
Euasio oēs res pfectissime. ¶ Si aūt dicatur ꝙ ideo sic est: q: essentia dei est quoddā perfectius ptinēs.¶ Hoc nō sufficit: q: illa essentia nō est
Istantia principiū cognoscēdi creaturā. nisi inquātū illā cōtinet. vel est similitudo eius. inquantū aūt excedens nō accipit vt ptinēs siue habēs illā. vel vt eius similitudo: sz magis vt sic careret illa re. ꝛ est ei dissimilis q: inquātuz excedens aliquid habet qd̄ nō est in creatura.
Istantia ptra .3. dictum sco. ibi/dem. ¶ 3°. nā assumit ꝙ spēs plurificabilis in multis indiuiduis. nō determinat ex se certuz numerū indiuiduoꝝ. sed quātū est ex se infinitatem indiuiduoꝝ compatitur vt pz in oībus spēbus corruptibilibus. Cōtra quāuis. enim hoc forte sit verū tñ magis est dubiū q̄ deū esse vnū: q: ponēs nām diuinā plurificabilez in pluribus suppositis numero tñ finitis: diceret ꝙ ex se determinata est ad hoc ꝙ nō sit in pluribus: ꝛ negaret istā ꝯsequētiā. est plurificata in multis: ergo sibi nō repugnat esse in īfinitis: ꝛ diceret eam tenere solum in corruptibilibus.

Item. d.2.q.4. querit vtrū cū vnitate essentie diuine stet pluralitas psonaꝝ: Et rñdet quidē vere ꝙ sic: sed mouet deinde dubitationē: q: nō videt intelligibile ꝙ essentia nō plurificet ꝛ supposita sint plura nisi aliqua distinctio ponat inter rōnez essentie. ꝛ rōnem suppositi. ¶ Ad hanc aūt dubitationē solidā. dicit ꝙ ante oēm actū intellectus necesse est ponere distinctionez. vel poti⁹ nō idētitatē formalē ex natura rei. inter essentiam. ꝛ proprietates. Et dicit formaliter esse idē. vbi illud qd̄ dr̄ sic idē. includit illud cui sic est idē in sua rōne formali formaliter aūt distingui que sic nō sunt idē qua stāte distinctione erūt idē inadequate: q: essētia que est formalr̄ infinita pōt excedere paternitatē que nec finita nec infinita est: ꝛ pñr nō valet ille modus arguēdi. Quecunqz vni 3° sūt eadē ꝛ c. 7°. thopicoꝝ.c.3. ꝛ p°. elencho rū.c.4. ꝛ p°. ph.t.c.17. cōsimile p° prioꝝ. implicite habet. nec valet silogismus expositorius: q: diuina essentia nō habet rōnem eius qd̄ est hoc aliqd: sz quale qd. i. cōe pluribus Contra ista arguo multipliciter. q̄ dicit a scoto di.2.q.4

Istantia ptra pri mū dic tū scoti ibidez. ¶ Primo. n. ex dictis grego. arguo cōtra illaz distinctionē quā ponit inter proprietatē. ꝛ essentiā: ¶ Pro qua sciendū est ꝙ sicut pz ex sco. hic ꝛ ifra di. 8. vbi loquit d̄ attributis ꝛ d.33. i prior. ipe ponit ppietatē distingui ab essentia ex natura rei. sic. ꝙ in psona diuina sunt aliqua plura inter se distincta ex natura reñante oēz operationē intellectus creati. vel increati: que plura aliqñ vocant sco. ꝛ scotiste. realitates: aliqñ entitates: aliqñ formalitates: sz vbi cōstat de intellectu nō est cura de noie. Has tñ pluralitate nō obstante dicūt tā essentiam. q̄ personam esse sūme simplicē pp perfectionē. ꝛ perfectissimā idēntitatem proprietatis ad essentiam ꝛ.c.3°. ¶ Arguo igitur p° sic. Omne sūme simplex est oē Pria rō.

q̄ hēt ad qđ nō dr relatiue:q2 ista est ppositio.sco.que ēt si negef statim p3:q2 oē q̄ habet aliqd ad qđ nō dr relatiue habet illud in se:⁊ sic si nō dr de ipso est pars.vel accidens eius.⁊ sic ibi non est sūma simplicitas. Sed essentia diuina est sūme simplex f3 sco.⁊ hēt proprietates psonales.siue formalitates cu3 eas fundet.nec ad eas dr relatiue. Ergo ipsa est quelibet illa2 ex natura rei:⁊ 9ñr ex natura rei nō distinguunf:nisi dicaf aliqd ab aliquo distingui.⁊ eē illud. ¶ Cōfirmaf. Nā vt dicif in repor.parisieñ p°.di.33.q.2.9tra opiniones duas quarum vna posuit inter proprietatē ⁊ essentiā distinctionē realē nō simpliciter f3 rei relate ⁊ rei absolute.alia ṽo.distinctionē modalē.quā p tanto vt iste dicit dicebat posse vocari realē q2 nō erat p operationē intra:sic op3 diuinā saluare simplicitatē vt rō q̄ne est eā simplicitatis in psona ponat:habē eē id qđ hēt:ex quo sequif necessario q̄ si formalitas cōicabilis hēt formalitatē.vel entitatē icōmunicabilē. q̄ ipsa sit illa. aut nō sit simplr. ¶ 2° arguif p rōnes ibidem positā 9tra illas duas opiniones que ē talis. Ex qbuscūq3 qualitercūq3 distinctis ex natura rei ē aliqd vnū.alter2 est actus.⁊ alter2 potētia.⁊ hoc pbaf:q2 oia plura aut subsistūt ⁊ sic nō faciūt vnū:aut vnū inheret reliquo ⁊ sic ē ibi act°.⁊ potētia. Si ergo essentia.⁊ pprietas distinguunf qualitercūq3 ex natura rei.⁊ ex eis ē psona.alter2 erit act° ⁊ alter2 potētia:⁊ 9ñr psona ex natura rei erit cōposita cōpositiōe q̄ destruit simplr eius simplicitatē:hec oia verba sunt ibi. Deinde exqsite ibi pbaf illa maior. ¶ 3°.pr hēt in se aliquā entitatē cōicata3 filio.⁊ aliquā entitatē nō cōicatā filio:ergo pr nō ē oino simplex. Añs l3 sit falsu3 est datū ab isto:9ña aūt p3 p concilū in.c.damnamus extra de sum.trini.⁊ fi.catho.vbi pbaf q̄ pr non dedit filio aliquid sue sube:⁊ aliqd nō:q2 illa ē idiuisibilis cum sit simplex:Que pbatio nulla esset si simplicitas staret cū multitudine entitatū. vel realitatū. ¶ 4°. Arguo per rōnes sco.que talis ē. Omnis res accipiēdo rē largissime.habens distinctionē ab alia re qualitercūq3. aut est ens informās.aut informatū.aut per se exñs nec iformās nec iformatū. Si ergo relatio est res distincta ab essentia.aut sic.vel sic.nō āt p°.vel 2° modo:q2 sic esset act°.vel potētia respectu essentie.⁊ 9ñr faceret cōpositionem in psona. Si ṽo sit res 3° modo.s.p se subsistēs. sequif q̄ pprietas p se subsīt sicut psona:⁊ sic psona nō includeret essentia3 vt aliqd sui f3 tm relationem qđ est impossibile.hec ipse. ¶ Ex qbus p3 q̄ cū accipiat rē generalissime ⁊ qualitercūq3 distinctā ab alia.sequitur q̄ pprietas nō est realitas.vel entitas.aut formalitas:aut modalitas:aut quouis alio modo noiaref ex natura rei distincta ab essentia.saltē si argumentatio eius bona sit.cū res generalissime accepta dicaf de qualibet entitate: vñ eadē argumentatio fieri pōt. posito hoc termino entitas.vel formalitas. loco huius termini cōmunis res. ¶ Notādū ṽo q̄ ea q̄ imposita sunt.sco.imponere vf grego.33.di. primi.l3 cū nō nominet. Nō ē aūt mir2 si oia imposita ei nō inueniunf i eius doctrina: q2 est corrupta. ¶ 5°. Nā sequif q̄ aliqd sit mediū Inter aliqd.⁊ nihil:q2 pprietas sumpta sub sua ppria formalitate.⁊ inquātū distinguif ab essentia.quero vtr2 sit res.aut nō res nō primū q2 distingueref realiter ab essentia maxime q2 ipse.di.2.in rñsione ad primam qōnē exponit qd intelligat p realiter dicens: ⁊ itelligo sic realif q̄ nullo modo ē p actū intellect' 9siderātis:nec secūdū q2 nō esset aliqd positiuū. Ergo mediū. ¶ Si dicaf q̄ ē res ratione. ¶ Cōtra q2 nō distingueref ex nā rei. ¶ 6°. Nā sequif q̄ aliqua distinguunf. ⁊ si ponāt in numerū:vel q̄ 9tra ponat in numerū cū pprietatibus. S3 primū est falsu3:q2 si distinguunf sunt multa:⁊ similiter sc̄dus: qa esset ibi quaternitas. ¶ 7. Sequif ēt q̄ pprietas se haberet ex nā rei p additionē ad essentiā.⁊ 9ñr esset ibi aliquo modo potētialitas. ¶ 8° sequeref ēt relationē eē cōpositā ex realitate ⁊ formalitate:q2 f3 istū transit in identitatē cū essentia f3 vnū.⁊ nō f3 aliud:qđ non esset nisi illa essent aliquo modo distincta.

Marginalia: 9firmatur. — sc̄da rō — 3. ratio — 4. ratio — notādū — 5. ratio — 6. ratio — 7. ratio — 8. ratio

9. ratio ¶ 9°. Sequeret et formalitatē esse priorē rea/
litate in qua fundat: qz qd manet alio trāseū
te ē prius: qd absoluit a posteriori. non ē 2°.
10. rō. ¶ 10°. Sequit et si essentia nō est idē formalr
relationi φ essentia nō sit infinita formalr: qz
sicut infinitas realitatis idētificat oēz reali/
tatē ita infinitas formalitatē oēz formalitatē.
istantia ¶ 2° Arguo ꝯtra illud qd dicit. diuinaz rela
ꝯtra p/ tionē purā prīitatē. nō eē finitā vl infinitaz
mū dic ¶ P° sic. Sicut se hēt finitū & infinitū i quāti
tū scoti. tate molis ad quātuz quātitate molis: ita se
eadem hēt finitū & infinitū in pfectiōe & entitate ad
di. 2. q. 4 quātū quātitate entitatis & pfectiōis. Sz om
pria rō ne quantū quātitate molis. est infinitū. vel fini
tuz. Ergo qd dicit entitatē. vel pfectiōez ali/
quā ē finitū vel infinitū quātitate pfectiōis.
Sz oīs relatio dicit entitatē hz illuz: qz dicit
aliquā bonitatē vt dictū est & nō potētialez.
Ergo dicit aliquā perfectionē. Ergo oīs re/
Euasio latio ē finita vel infinita. ¶ Si dicat φ nō est
istantia finita vel infinita formalr. ¶ Cōtra. qz formalr
est entitatis. alioqn eēt nihil: ergo formaliter
Euasio est finita vel infinita. ¶ Si dicat φ quātuz ad
id φ relatiōis ē ꝓpriū nulla dicit entitatem
istantia formalr. ¶ Cōtra. p° qz hz istū dicit bonitatē
pria rō. relatiuā quā dicere nō pōt nisi quātum ad id
scda rō qd est ei ꝓpriū: ¶ 2° qz sequit φ quātū ad id
qd ē ei ꝓpriū sit formaliter nihil cuz nihil. &
nulla entitas equipolleāt: vñ aliqd eēt alteri
Euasio simile p nihil. ¶ Si dicat φ oē ens eē infinitū
vel finitū. verū ē solum de pticipato. vel par/
istantia ticipāte cuiusmodi nō ē relatio. ¶ Cōtra. qa
omne ens vel est participās. i. diminutū ha/
bēs solū partē entis. vel est participatū. i. ha
scda rō bens entitatis plenitudinē. ¶ 2° illud in quo i
uenit magis & minus. ē finitū vel infinitū: qz
quātum Sz relatio. ē huiusmodi: qz calidi°
est similius sūm calido. φ minus calidūz: &
Euasio ꝯñr in similitudine est magis & minus. ¶ Si
dicat hoc esse pp qualitatē inqua fundatur.
istantia ¶ Dico φ vndecunqz habeat. modo habeat.
nihil ad rem: vnde sicut relatio a fundamen
to habet entitatem ex quo nō sequitur qn sit
formalr ens. ita habet ab eo magis & min°:
& tamē cōueniunt ei formaliter. Qd aūt phi

losophus vt dicere ista cōuenire soli qualita
ti intelligēdum est primo. relationi aūt ex con
sequēti. sicut etiā & esse. ¶ 3°. Nā sicut oē crea 3. ratio
tū se habet ad finitū eē ita omne increatū ad
infinitū. Sz oē creatum est ens finitum: qz ex
hoc est formalr participans. Ergo omne in/
creatū est formalr infinitū. Et huiusmodi est
relatio diuina.
¶ 3° arguo φ data distinctione pdicta pro/ istantia
prietatis & essentie. & dato φ diuina relatio ꝯtra. 3.
nō sit formalr finita vel infinita. tñ p hoc non dictum
euadit difficultas pdicta. nec iste modus di/ sco. ibi/
cēdi sufficit: & p° sic arguo. Quādocūqz aliqͣ dem
trāseunt in realē idētitatē simplr. quātūcūqz pria rō.
retineāt suas formales identitates. qͣuis di/
stingui possint penes formalitates. quas reti
nēt nō tñ penes realitatē in qua sunt idez: qz
identitas: & distinctio opponunt: & ꝯñr eidē
hm idez. & respectu eiusdē cōuenire nequeūt.
Sed nō obstantibus pdictis. pñitas. & filia/
tio sunt huiusmodi. Ergo his nō obstātibus
possunt quidem differre formalr sed erūt tñ
vna res: & sic persone nō erunt tres res qbus
fruēdum est. ¶ 2° nihil excedit aliqd. aut ei in/ scda rō
adequatur eo modo quo est illi idem: quia
excessus. & inadequatio pluralitatem requi/
rit. que identitati opponitur. Sed non obstā
tib° pdictis pñitas. & essentia sunt idipm re.
lz formaliter distinguant. Ergo essentia rea
liter non excedit paternitatez: nec inadequa
tur illi realiter. & si formaliter: & consequen/
ter essentia realiter nō erit aliquid quod rea/
liter non sit paternitas: & consequenter om/
nes proprietates realiter erunt paternitas.
¶ 3° Nam silogismus expositorius. non so/ 3. ratio
lum tenet in hoc aliquid. siue in supposito. sz
etiam in quolibet indiuiduo siue singulari
sube. & accidentis: quia per illum argui pōt
de hoc digito. & de hac albedine. Sed non
obstantibus predictis. res diuinitatis est sum
me indiuidua: & singularissima. Ergo pre/
dicta non obstant quin bene arguatur: hoc
est filiatio demonstrata essentia. hoc est pa/
ternitas. ergo paternitas est filiatio.
¶ Quarto. Quecunqz eidem simplici sunt 4. ratio

idem nullo addito nisi formalitatibus suis:et
illa inter se sunt vnū simplex.nullo addito ni
distinc/ si formalitatibus suis:q̄z fm̄ istū hic ad prin
tione.2. cipale.quecūq̄z vni 3°. sunt eadē aliqua iden/
q.4. titate illa sunt eadē inter se eadez identitate.
Sz Paternitas.⁊ filiatio sunt hmōi respectu
diuinitatis.Ergo pater.⁊ filius erūt idez so/
5.ratio lū formaliter distincti.ſ 5°. qn̄cunq̄z aliqua
realiter distinguunt.vnā rem habet vnū quā
non hēt aliud.ēt fm̄ istū in ista qōe:q̄z nihil
distinguit realiter p purū nihil:aut p ens ra
tionis sz solū per reale ex ꝯn̄ti:q̄z nihil.⁊ ens
nō hēt mediū:nec ens rōis.⁊ ens reale:cū p
ista Ari.5°.meta.tex.co.13.⁊.14.diuidat ens.
Sz ñ obstātib⁹ pdictis pater ralr̄ a filio distin
guit.Ergo est in eo alia res.⁊ nō solum alia
6.ratio formalitas.ſ 6° Qui nitit manifestare ima/
nifestū per imanifestius.nihil manifestat.nec
aufert difficultatē aliquā. Sz iste ē hmōi:q̄z
ideo ponit istas formalitates vt ostendat q̄
due psone cōueniāt in eadem re:⁊ tñ inter se
realiter distinguunt:q̄z.s.vna res habet duas
formalitates in quaꝝ vna psone cōueniūt:in
alia distinguunt:nō aūt est manifestius qua/
re due psone cōueniūt in vna formalitate:⁊
distinguant formaliter ī alia.⁊ tñ nō sit nisi
vna formalitas realiter vt iste cōcedit.di.8.
q.penultima in fine rñsionis principalis. q̄z
q̄ due psone cōueniūt realr̄.⁊ realiter distin
gunt.⁊ tñ nō est nisi vna res.ſ Et si dicatur
vt iste dicit q̄ omnes rōnes.⁊ formalitates
sunt vna idētitate nō formalr̄:idē dicam de
7.ratio oibus reb⁹.ſ 7°. Nā psone magis distingun/
tur p relatiōes inter se q̄z relationes ab essētia
ēt hz istuz:q̄z distinguunt realr̄ nō solū forma
liter.Circūscribat ergo formalis distinctio
rlonis ab essentia p intellectū:⁊ tm̄ de distin/
ctiōe inter psonas.quātum est illa distinctio
formalis.Igit nō totalr̄ auferr illa distinc/
tio psonaꝝ.cū sit maior.Igit stabit aliq̄ di/
stinctio inter psonas nulla distinctiōe rema
nēte inter essentiā.⁊ rlonem. Ergo nō videt
magis intelligibile quomodo psone.plus di
stinguant q̄z relatio.⁊ essentia. q̄z sit intelli/
gibile q̄ psone aliquo modo distinguant.⁊
tñ nulla sit distinctio inter rlones.⁊ essentiā.
ſ 8°.Nā accipio illud in quo relatio distin/ 8.ratio
guit ab essētia.⁊ quero vtꝝ pater distingua
tur a filio per illud p̄cise.aut nō. Si sic:Igit
cū illud nō sit res.pr̄.⁊ filius nō distinguitur
realr̄.Si non:ergo distinguit p aliqd in quo
relatio est idē cū essentia.⁊ ita remanet prīa
difficultas.¶ 9°.Nā accipio rem illā qua pr̄ 9.ratio
distinguit a filio.⁊ circūscribo eē qd̄ ē aliud
ab ea formaliter:⁊ vt sic distinguit supposi/
ta p istū.Quero igr̄ vtrū circūscribat essētia
vel ne.Si nō:ergo essentia nō ē aliud forma
liter ꝯtra istū.Si sic:igr̄ cū circūscripta essen
tia:nulla sit ibi res.nō distinguunt p rem ali/
quā.⁊ ꝯn̄r nec realiter.ſ Si dicat q̄ lz circū Euasio
scribat essentia hz suā formalitatē tñ adhuc
manet res aliqua.ſ Cōtra q̄z essentia forma istantia
liter nō includit nisi rē aliquā:aliogn in pře
esset res.⁊ nō res qd̄ est falsum:⁊ ꝯn̄r circū/
scripta essentia hz totā suam formalitatē cir
cūscribit tota realitas:aut formalitas essen/
tie nō dicit totā realitatē.⁊ sic esset impfecta
aut dicit plures realitates qd̄ ē hereticū.pos/
sunt ēt ad hoc propositum applicari media
infra recitanda contra opinionē d̄ attributis.

Item di.2.q.7. ptractat materiaz il q̄ dicūt
lius qōnis vtrū vnius nature sit tm̄ a scoto
vnus modus cōicandi:⁊ tenet q̄ ñ di.2.q.7
vniuersaliter:sz defectiue loquit in multis.
¶ Primo.Nā in responsione ad primū prin/ istantia
cipale dicit q̄ forma terminās motū in gene ꝯtra p/
ratiōe equiuoca.cuiusmodi ē essentia:nō est mū dic
eiusdē rōnis cū forma fluente cuiusmodi ē p tū scoti
ductio.ſ Cōtra aut accipit motum p muta ibidem,
tione.s.vt ipsa introductio forme simul est
mutatio motus:aut sumit motum prout a
mutatiōe distinguit. Si primū:sic nō est ad
propositū loqui de fluxu:q̄z talis forma non
fluit sed simul habet totū esse suū.ſ Si secun
duz:sic qd̄ dicit non est verū:q̄z terminus ac
ceptus per motum sic sumptus.nō inducitur
simul totus sed successiue:alioquin iam eius
inductio esset subita mutatio.⁊ ꝯn̄r forma il
la terminans motū prius accipit diuersa eē.
diuersa successione.⁊ ꝯn̄r fm̄ eam est fluxus:

⁊ sic accipie[n]do motū nō soluit argumētum p[er] cuius solutiōē illud dr̄.q[uo]d erat tale. Si co/municatiōes differunt specie.⁊ natura cōica ta similiter differt.

Instantia ꝯtra s[e]c[un]d[u]m dictum sco.ibi/dem ¶ 2° Nā videt[ur] dicere.ibidē q[uod] motus rectus.⁊ circularis sunt eiusdē speciei:q[uia] dicit q[uod] sūt eiusdē rōnis quātu[m] ad vbi fluens.l[icet] nō quā tū ad rectū.⁊ circular[e] que accidūt huic:⁊ q[uod] in se sunt cōparabiles:nō sunt aūt cōparabi les mot[us] nisi sint eiusdē speciei specialissime s[ecundu]m philosophū 7.phi.tex.co.32.⁊.21. ¶ Cōtra

p[ri]ma rō Nature.n.specie distincte habēt mot[us] specie distinctos s[ecundu]m philosophū.⁊ com.p[rim]o celi tex.c. 5.8 ⁊.8.idē.2°.ce.co.13.55.⁊.58.cōsimile.3°. ce.co.23.⁊ 4°.ce.cō.4. S[ed] corpus mobile mo tu circulari vt celū.⁊ mobile motu recto vt el lemēta:sunt alteri[us] spēi oino. Ergo ⁊ isti mo

s[ecun]da rō tus. ¶ 2° na[m] motus rectus.⁊ circularis plus distingunt[ur] q[uam] duo recti. Sed duo recti puta ignis.⁊ terre distingunt[ur] specie.⁊ simil[ite]r cor[pus]. vbi.i.sursum.⁊ deorsum:cū sint ꝯtrarij imo cū prima cōtrarietas sic in loco s[ecundu]m Boe.in p dicamētis quātitatis.idē.5°.ph.t.co.59.⁊ 10.me tha.co.13.que aūt sunt eiusdē speciei nō sunt

Euasio cōtraria. Ergo specie distingunt[ur] ⁊ isti. ¶ Si dicat[ur] q[uod] distingunt[ur] spē accidētal[ite]r nō quātū

Instantia ad vbi. ¶ Cōtra.na[m] philosophus in 7.phi. vbi loquit[ur] de istis motibus quomodo sunt cōparabiles loquit[ur] de eis quātu[m] ad hoc q[uod] sunt in se specie distincti.⁊ nō solū quantum ad hoc q[uod] distingunt[ur] s[ecundu]m aliqua accidētia pu ta rectū.⁊ circulare:q[uo]d p[ate]t:q[uia] ibi excludit illa que in motu faciūt differentiā accidētalē vt est ambulatio pedū:alarum q[uam] volatio:vbi com.comento.3°.dicit:q[uod] translatio non dif fert spē pp diuersitatē instrumēti: diuersitas enim que est in figura nō est p differētias sub stātiales rei:figura.n.est qualitas. Differētia enim trāslatiōis debet esse de natura generis in quo fit translatio.s.de natura vbi. hec Co mentū. Ergo expresse philosophus ⁊ comē. nō intendūt loqui de istis vt p accīntia distin gunt[ur] sed vt distinguntur p aliq[ui]d d[e] gñe vbi.

q[uam] dñr a sco.di.2 I Tem di.2.q.7.querit vtru[m] in diuinis sint tm̄ due productiones intrinsece:⁊ rñdet q[uod] sic:s[ed] deficit in multis. ¶ Primo.nā .q.7. in rñsione principali vult q[uod] volūtas put est instantia principiū distinctū ꝯtra nām habēs opposi/ ꝯtra p[ri]/ tū modū principiādi manet i p[ri]mo pductio mū dic fiue in diuinis p operationē ad intra. ¶ Con tū scoti tra hūc magnū errorē arguo primo sic.nam ibidem si sic.ibi maneret:illud q[uod] p tale principiū p/ p[ri]a rō. ductū pcederet.s.e.s. pcederet libere ꝯtradi ctorie:q[uia] in hoc voluntas distinguit[ur] contra naturā vt principiū pductiuū:q[uia] nā de se est ad vnū determinata volūtas aūt indetermi nata ⁊ ad aliud determinari pōt:siue vt ver bis istius hic vtar:natura ex se inclinatur ad agendū naturalr̄. voluntas aūt libere habēs in sua potestate pducere ita q[uod] ad hoc ex se naturaliter nō inclinat[ur]. Hec ille.S[ed] pñs est he

reticū:q[uia].s.e.s. posset nō esse Ergo ⁊c. ¶ 2°.nā s[ecun]da rō sequeret[ur] q[uod] pr̄ haberet magis in sua potesta te pducere.s.e.s. q[uam] filiū:q[uia] s[ed] istum principiū formale pductiuū filij est natura:⁊.s.e.s. volū tas:⁊ ex eodē fundamēto sequit[ur] q[uod] pr̄ natu/ raliter inclinat[ur] ad producendū filiū:nō autē spūs.s.e.⁊ ꝯñr inequaliter pducit vtrūq[ue].

¶ 3°.si est in diuinis principiū aliud a nā ha/ 3.ratio. bens in sua potestate libere producere vt di/ cit:aut loquit[ur] de libertate a peccato:aut co/ actiōe:aut de libertate cōtradictiōis. ¶ Sed nō primū:q[uia] ēt isto modo natura libere pro ducit.⁊ nō haberent modos producendi di/ stinctos principia de quibus loquit[ur].s.natu/ ra.⁊ voluntas: ¶ Nec s[ecundu]m eade[m] rōne. Ergo tertiū:⁊ ꝯñr.s.e.s.non pducit[ur] necessario q[uo]d ē hereticū. ¶ 2°. Nam dicit in diuinis esse tātu[m] instantia duas productiōes distinctas s[ecundu]m duas rōnes ꝯtra.2. formales pductionu[m]:⁊ hoc q[uia] sunt tm̄ duo dictum principia pductiua habētia formales rōnes sco.ibi/ pducendi distinctas. Contra hoc aūt argue dem. tur in materia de attributis vt ista sunt attri buta:nunc aūt arguit[ur] vt sunt principia pro/ ductiua sic p[ri]o. ¶ Si ista sunt principia distin Ratio. cta[rum] pductionū:q[uia] s[ecundu]m suas formales rōnes ex natura rei sunt distincta.in diuinis erunt tres pductiones.vel vna erit a duobus prin cipijs formalibus distinctis.s. pductiuis:q[uia] s[ecundu]m istū materia in quantū natura est princi

piū pductiuū .⁊ simil'r intellect⁹.⁊ simil'r vo
luntas:⁊ hec omnia bȝ ipsum sunt formal'r:
Euasio ⁊ ex parte rei distincta.⸿ Si dicat̄ vnū hoꝝ
istantia principioꝝ reduci ad aliud.⸿ Cōtra. Illā aut
manet formal'r rō alterius illoꝝ tm̄:aut utri/
usq̄ȝ. Nō primū:q: oia illa tria bȝ istū rema
nent in diuinis.⁊ oia distincta formal'r ex nā
rei. Ergo bȝ. Ergo vel vna productio erit a
Euasio duob⁹.vel erit tertia respondēs nāe.⸿ Si di
cat̄ q̄ rō nature nō ponit in numeꝝ cū alijs.
istantia ⸿ Cōtra q: accipio rōnem qua probat intel/
lectū.⁊ voluntatē distingui in deo ex nā rei:
⁊ arguo idē de natura:⁊ intellectu: aut volū
tate:⁊ eodē modo vere erunt ppositiōes oēs
assumpte.⸿ Si ēt dicat̄ q̄ ex duobus hoꝝ
vnū integrat̄ principiū pductiuū puta ex na
tura.⁊ itellectu. Cōtra hoc arguet̄ statim.
istantia ⸿ 3° nā dicit q̄ totale principiū includēs na/
ptra. 3. turā vt obiectū.⁊ intellectū vt potētiā ē prin
dictum cipiū pductiuū qd̄ est natura. Cōtra p°. Illā
sco. ca/ qd̄ formal'r est memoria.formal'r nō est natu
dē di. 2. ra:q: ratio memorie vt memoria ⁊ nature
q. 7. vt nā eo modo quo nunc loquimur de nā est
pria rō alia ⁊ alia:q: secūda psona in diuinis inquā
tū pcedit modo nature est filius:⁊ dr̄ verbū.
inquātū procedit modo memorie:que rōnes
verbi ⁊ filij sūt diuerse.⁊ disperate vn̄ alicui
cōueniat vna.⁊ nō alia.alicui e p°. Sȝ prin/
cipiū includēs pdicta est memoria formalis
bȝ istū:vt pȝ in responsiōe ad primū dubium
post rūsionē ad principalē. Ergo formal'r ñ
scda rō est nā.⸿ 2°. Si intellectus vt habēs naturam
psentē p modūȝ obiecti esset formal'r natura
vt hic loqmur de ea.pductio p modū natur'
nō eēt prior pductione p modū vbi:q: esset
vna.⁊ eadē formal'r. Sȝ pñs est falsum:q: p/
sona secūda inquātū pcedit p modū nāe p/
cedit talis qualis est pr̄ bȝ suū esse substantia
le in se:sȝ vt pcedit p modū vbi pcedit talis
qualis est pr̄ vt est memoria vel intellect⁹ sui
ipsius.⁊ assimilat̄ ei bȝ esse habitualē obiec/
tiuū.esse aūt subaȝ.⁊ eē obiectū sunt formal'r
distincta ⁊ illud ē prius isto:vn̄ pduitio per
3. ratio modū nature ē formal'r prior.⸿ 3°. Naȝ in di
uinis ponit̄ nā put ē principiū pductiuū ex

se determinatū.nō solū vt ista rō nature sue
nit generalr'.⁊ indifferēter in genere substan
tie.⁊ accn̄tis.sicut calidū pducit calorēȝ:nec
ēt solū vt inenit̄ in oibus subiectis pductiuis
similiū in spē.sicut ignis ignē naturalr' pdu
cit:sȝ ēt accipiēdo naturā strictius bȝ qd̄ est
principiū generādi simile in spē.viuēs ↄiun/
ctū generāti:bȝ.s.q̄ pductū dr̄ natus.⁊ fili⁹.
Sȝ nāȝ isto modo certū ē distingui a memo
ria ⁊ intellectu:nec ei⁹ rō dependet ab itellec
tu vt itellectus ē:aliogn repiri nō posset nisi i
natura itellectuali:memoria tñ pōt hēre ra/
tionē nature eo mō quo natura dicat̄ princi/
piū ex se determinatū ad vnū pducendū:qd̄
nō sufficit in pposito bȝ quod filium dicim⁹
procedere naturaliter.

Jstinctiōe aūt tertia.q.i.querit vtꝝ q̄ dr̄r a
d de⁹ sit naturalr' itelligibilis ab itelle sco. di. 3
tu viatoris:⁊ rn̄dēdo dicit q̄ nō tm̄ q. p̄ria.
hrī pōt ↄcept⁹ naturalr' i quo quasi p accn̄s
ↄcipiat̄ deus.puta i aliquo attributo. sȝ ēt i
aliquo ↄceptu in quo p se.⁊ qditatiue ↄcipia
tur deus.vlteri⁹ dicit q̄ de⁹ cōcipi pōt in ↄce
tu vniuoco sibi ⁊ creature. Deficit autem in
multis.

⸿ Primo i eo q̄ dicit nos posse naturalr' ha istantia
bere ↄceptū qditatiuū de deo:qd̄ lȝ sit verū lo ptra p/
quēdo de ↄceptu qditatiuo nō explicāte pfe/ mū dic
cte nāȝ rei:tñ ipe sic loquēdo loquit̄ ↄtra se: tū scoti
⁊ arguo sic. Si de deo possem⁹ hēre ↄceptū ibidem.
qditatiuū naturalr' in via ad mentē isti⁹:pos
sem⁹ hēre ↄceptū priorē ↄceptib⁹ oiuȝ passio
nū.vel quasi passionū dei:vt pȝ per isti⁹ ver
ba hic in principio qōnis huius. Sȝ pñs est
falsum:q: bȝ euȝ supra in plogo. prim⁹ ↄce/
ptus quē possumus hrē de deo est ↄcept⁹ ifi/
nitatis.q nō est prior oib⁹ ↄceptib⁹ passionū.
vel q̄si passionū.cū infinitas ēt ipsa sit passio
dei imo diuine magnitudinis.vel quasi pas/
sio. Motiuuȝ aūt quod ipse hic facit ad hoc istantia
pbandū bn̄ cōcludit.⁊ illud ↄcedo sȝ p hoc ptra bȝ
destruit̄ dictū illud plogi qd̄ falsum est. dictum
⸿ 2° nā volēs pbare q̄ deo.⁊ creature ē cois sco. ibi/
ↄceptus vniuocus.describit ↄcepcū vniuocū dem.
dicēs:q̄ est ille q ita ē vn⁹ q̄ eius vnitas suf/

ficit ad ɔtradictionē affirmãdo.ꝛ negando
ip3 ꝺ eodē:sufficit ēt ꝑ medio sillogistico.vt
extrema vnita in medio sic vno sine fallacia
equocatiōis cōcludanť inter se vnū.hec ille.
Ratio. ¶ Cōtra.nā si ista diffinitio bene dareť de ɔ
ceptu vniuoco si ɔueniret analogo:q2 b3 oēs
philosophos analogū est equocū a consilio.
S3 ista cōuenit analogo.i.enti:qꝺ est analo
gū b3 istū:q2 dicit ꝙ dť aliter de substātia.ꝛ
Euasio accñte b3 prius.ꝛ posterius:ꝛ de vno b3 attri
istantia butionē ad aliud. ¶ Si dicať ꝙ accipit vni/
uocationē.aliter ꝗ̄3 alij. ¶ Cōtra qꝺcūq3.n.
mutat significatū.aut descriptionē qd nomi
nis cuiuscūq3 termini in quo.vel in ꝗ̄ oēs cō
ueniūt male dicit:q2 fm pħm loquendū ē vt
plures.co.s.ꝙ voces sunt ad placitū. S3 iste
est hmōi:q2 oēs auctoritates ens cui ɔuenit
ista descriptio dicūt equocū.vel analogū:qꝺ
de aristotele.ꝛ suo com.p3.4.metha.tex.co.
t.co.2i. 2.ꝛ.3.primo ethico.cap.7.primo phisi.ꝛ.2°.
ꝛ infra. dem.vbi dicit ꝙ in aliquibus est equiuoca/
c.i.ꝛ.4 tio magis latens sicut in ente.ꝛ vno.ꝛ simi/
cap.4. liter Auice.in sua logica dicit ens diuidi per
c.ꝺ spē. substantiā.ꝛ accñs.nō vt genus.s3 vt vox eq
uoca diuidiť.Boe.ēt dicit sup porph.ꝙ p/
dicamēta nihil hēnt cōe.s.vniuocū:in descri
ptione ēt vniuoci ɔueniūt auctoritates ꝙ.s.
sit ista:vniuocū ē qꝺ significat multa b3 vnā
rōne3:qꝺ p3 ex diffinitiōe vniuocoꝝ quę.s.ꝑ
vnicū nomē significanť i qua oēs ɔueniunt.
Istantia ¶ 3°.nā ens dicit vniuocū ꝛ tñ non videť ne/
ɔtra.3. gare dicta philosophi in materia ista.Con/
dictum tra qꝺ arguo p° sic.Quicqd pdicať de pluri
sco.ibi/ bus de vno qdē simplr:de alio vero b3 qd:ē
dem. equocū.ꝛ nō vniuocū:qꝺ p3 q2 iste infra.di.
pria rō 29.dicit istā esse cām ꝙ principiū sumptū ꝑ
relatiōe nō dť vniuoce ad intus.ꝛ ad extra:
q2 vna ingt relatio.s.realis est relatio simplr:
t.c.i3.ꝛ altera vero fm qd tantum. Sed ens dicitur
i4.ꝛ.7. de substantia simpliciter.ꝛ de accidente so/
meth.t. lum fm quid: vt patet.5.meth.ca.de ente.ꝛ
c.i. rursus.7.meth.textu.ꝛ co.2°.ꝛ.3°.Ergo ꝛc̄.
scd'a rō ¶ 2°.Si ens est vniuocū p° diuersa ɔuenirēt i
aliquo vno vniuoce:q2.x.genera cōueniunt i
ente.ꝛ sunt p° diuersa cū sint simplicissima.

nec cōponanť ex duob' ɔceptib' vt dicit cō.
3°.meth.com.io.ꝛ phs in 8° textu com.8.S3
hoc ɔñs est falsum:vt p3.x.meth.tex.co.8.ꝛ.
26.q2 si p° diuersa ɔuenirēt in aliquo vniuo
co differrent ēt i aliquo.ꝛ ɔñr nō essent p° di/
uersa. ¶ 3°.Si ens esset vniuocū.x.generibus 3.ratio.
esset aliqd cōe:q2 haberent cōe vniuocū. S3
consequens est falsum : q2 fm com..x.meth. tex.co.i
nō inueniť aliqd cōe pdicamēto subē.ꝛ ꝗ̄ 4.2.
litatis.ꝛ alijs generib':ꝛ b3 p b3 ꝛ co.3. phi.
textu ꝛ com.4.nō est possibile iuenire aliqd
cōe quatuor generib' in qbus est motus':qꝺ
itelligi nō pōt cōitate equoci vt manifestū ē.
q2 pdicta possunt hře cōe nomē:neq3 analo/
gi.cū ab oibus cōcedať ens esse analogu3.i.
mediū inter pure equocū.ꝛ vniuocū vñ fm.
pħm 4° metha.textu com.2i.ens dť multiplr
s3 ad vnū:vñ com.dicit ꝙ ly ens est ꝺ noib'
medijs inter vniuoca.ꝛ equoca vñ intelligiť
solū de cōitate vniuoca. ¶ Si dicať ꝙ argu Euasio
mētū cōcludit de vniuocatione philosophi/
ca.nō de methaphisica. ¶ Cōtra primo:q2 si istantia
decē generibus ē aliqd cōe vniuoce metha/
phisice est eis aliqd cōe qꝺ negat comētator
¶ 2° q2 b3 principia istius si ens est vniuocu3
op3 ꝙ sit vniuocū phisice.q2 b3 eū dicit nām
vnā reali vnitate.q2 b3 eū oē vniuersale talē
hēt vnitatē. ¶ 4° Ma3 ari.x.meth.textu com. 4.ratio
8.dicit ens.ꝛ vnū eē idē.ꝛ vtraq3 diuidi.i.x. pricipa
pdicamēta.ꝛ si eē gen':ꝙ b3 comē.ibi pbat lis.
hac rōe:q2 ens.ꝛ vnū significāt.x.pdicamē/
ta pria significatiōe.ꝛ sine medio. S3 si ens
dicatur vniuoce rueret ista rō:q2 non signifi
caret illa p°.ꝛ sine medio:q2 primo significa
ret suum cōceptū obiectiuū qui esset natura
quedā.i.entitas. Ergo ꝛc̄. ¶ 5°.suppono pri/ 5.ratio
mo ꝙ omne vniuersale dicit aliquā vnitatē pricipa
realem minorem tñ numerali: ꝛ 2° ꝙ vnitas lis.
realis non est per opus intellectus. sed eo cir
cūscripto adhuc rebus conuenit. ¶ 3° ꝙ vni/
uersale fm illam vnitatem realem qua3 ha/
bet ex se sit in omnibus suis iferiorib'.ista.n.
tria supposita sunt scoti in 7° metha. ¶ 4°.ꝙ
que cōueniunt in vna.forma reali.habēt i ea
similitudine etiam si nullus intellectus eam

apprehendat:q: b; istū respectus intrinsec⁹ ad ueniēs dependet solū a fundaméto.ꝛ termino gbus positis de necessitate ꝯsurgit. Tunc sic. Si ens dr̃ vniuoce.siue dicat vnū ꝯceptū obiectualē vniuocū.sequit̄ ꝙ deus. ꝛ creatura nō distent in infinitū: q: que in vno reali cōceptu ꝯueniūt.ꝛ in quibus ē actu realitas eadē b; aliquā vnitatē realē nō distant in infinitū:q: distātia infinita tollit oē; realē vnitatē:vel idētitatem: Sicut infinita idētitas tollit oē; diuersitatē.⸿ Si dicat̄ ꝙ seclusō actu intellectus illa vnitas nō est actualis s; fundamētalis.est ꝯtra supposita.⸿ Cōfirmat̄ rō. Quero.n.vtrū illi conceptus.ꝛ natura entis habēs vnitatē realē in deo.ꝛ creaturis sit dependēs.vel independēs. Si primū:ergo i deo est entitas dependēs:si bm: ergo in creatura est entitas indepēdens.⸿ Si dicat̄ ꝙ abstrabit ab vtroq; illoꝝ.⸿ Cōtra:q: loquimur de reali vnitate illius cōceptus quā habet ante opus intellectus:ꝛ ꝯñr ante obstractionem.

ꝯfirmatio.

Euasio istantia

6.ratio ⸿ 5°.nā si ens esset vniuocū: sequeret̄ contra ari.ꝙ ens esset vere genus habēs oīa requisita ad esse genus b; opinionē istius:q: b; istū p°.d.5.q.3.ad esse genus requirit̄. ꝛ sufficit. esse p̄dicatu; in quid.de pluribus differentibus spē.in nulla differētia qditatiue idusu;: que oīa b; istius fundaméta enti couenīunt.

Euasio ⸿ Si dicat̄ ꝙ nō est genus rōne maxime cōitaits:q:.s.nō p̄dicat̄ de pluribus immediate. vel quauis alia rōne.⸿ Cōtra:q: sequitur ꝙ eque potero dicer̄ ꝙ substātia non sit genus: ꝛ ꝙ p̄dicabilia ꝓprie.i.vniuoca.nō erūt tm̄ gnq; s; sex:q: ens erit p̄dicabile ꝓprie.ꝛ non

istantia erit aliqd coꝝ.⸿ Sequeret̄ 3° ꝙ methaphisicus prius deberet agere de ente in communi:ꝫ inde diuidere illud.ꝛ agere i spāli.sicut phisicus.p° agit de corpore deinde de hoc corpore qd tñ Ari.nō facit:q: methaphisica incipit a 7° libro vt p; p comē.dicentē.7°.metha. t.co.p.ꝙ priores sunt preparatorij ad ea q̄ itendit dicere aristoteles in his de quibus ē ꝯsideratio methaphisici.in quo.7°.Ari.nō incipit agere de ente in cōi:s; statim illud diuidit tāq; multiplex ꝛ suum tractatum constituit circa primā eius parte;.i. substantiam.

⸿ Sequit̄ 4° ꝙ naturali ordine accidens nō erit prius cognitū q̄ substantia cōtra ari.5°. ꝛ 7°.metha.tex.co.12.tex.co.4.ꝛ inde.q: habebūt vniuocā ꝛ essentialē similitudine; in ente sicut homo.ꝛ asinus in animali: ꝛ ꝯñr b; illā vnam rōnē simul poterūt intelligi. vl' indifferenter vnū prius alio:s; bm alias sint vt prius.ꝛ posterius.⸿ Sequit̄ 5°.ꝙ deus.ꝛ creatura habebūt essentialē similitudinem. ⸿ Cōtra.dion.ca°.9.de di. nominibus.q nullo modo vult ꝯcedere ꝙ deus sit similis creature.⸿ Sequit̄ 6° ꝙ vltime differētie si nō p̄dicāt formalr̄ entis rōne; sint nihil; vel si cu; p̄dicant sunt cōposite ex illa.ꝛ speciebus qb⁹ differūt:qd:sco.negat.s. eas esse cōpositas.

⸿ Sequit̄ 7° ꝙ saluare nequit iste dicta aristo.ꝛ com.Nā 3°.metha.tex.co.10.dicit ꝙ ens.ꝛ vnū nō sunt genera vniuoce dicta de his que sunt sub eis:q: nō habēt differētias. ꝛc.ꝛ nō loquit̄ dubitatiue vt scotiste dicunt s; assertiue vt p; p com.ibi.com.10.hāc met sententiā approbantē. Tunc sic aut Ari.intēdit ab ente remouere rōne; generis:ꝛ rōem vniuoci tāq; duo disperata quoꝝ vnū aliud nō limitet.sicut si qs dicat lapidē nō esse corpus viuūnec intellectū:aut tāq; duo quoru; vnū limitet aliud ꝛ ex quib⁹ fiat. S; nō bm: q: Ari.nugaret̄ sicut.si dicā homo aial:aut homo rōnalis cū esse vniuocū sit de rōne generis.ꝛ quiditatiuo cōceptu eius vt p; ex ei⁹ diffinitōe bene glosata.ꝛ ex diffinitōe p̄dicabilis ꝓprie dicti. Ergo primū.ꝛ ꝯñr ab ente remouet nō solū rōne; generis s; et̄ vnitate; rōnis vniuoce.⸿ Itē b; istā positionē sequit̄ aristotilem.esse irridendū: q: in 4° metha.a tex.co.1.vsq; ad.t.co. 4.ꝛ inde. laborat ad ostendēdū quō scientia de ente pōt esse vna q̄ reo nullā habet impossibilitatis apparentiā b; istam positionē:cū sit manifestu; ꝙ de re habente vnā rōnem vniuocā possit esse vna scientia: vnde laborat ꝓ nihilo si iste vera dooet.⸿ 7°.Si ens esset vniuocū.s.essentialr̄ omnibus p̄dicamētis.oporteret in rōne p̄dicamētorum aliqd includi extra cuius intellectū. 7.ratio.

esset ens:q: scilicet nomē vniuocū nō signifi/cat immediate totā rōnē cōtētorū sub eo: aliogn nō diceret vnū ab vnitate rei signifi/cate.cū illa sint plura:vñ ēt equocū:si autem nō dicit totā rōnē eorū.aliqd in eorū ratiōe cōtinet diuersū rōne a cōi vniuoco:tū etiā q: hoc p3 inductiue de aliis essentialib⁹ vniuocis. S3 ꝯñs est falsū:q: illud extra cui⁹ intellectū formalē est ens cōiter dictū.dicit aliqd formalr diuersū ab oī ente:⁊ ꝯñr dicit formaliter nihil.⁊ sic ens ꝯtraheret p differentias q̄ essent formalr nihil:⁊ ꝯñr de rōne contractorū sub eo eēt formalr nihil. vel aliqd negatiuū saltē.⁋ Si dicat φ ens ꝯtrahit ad diuersa pdicamēta nō p formalr nihil:nec p diuersas entitates.s3 p diuersos modos essendi: q:.s.suba ē ens p se:accidēs ꝟo in alio.⁋ Cōtra p⁰. Nā si isti modi includunt in sua ratiōe formalr ens.nō possunt ꝯtrahere illud tanq̄ vniuocū vt p3 ex dictis:si vero illud nō includunt.sunt formalr nihil:⁊ sic non cōtrahunt ens.⁋ 2⁰. Nā ly p se ꝯtrahens ad subam. aut dicit habitudinē positiuā.aut negatiuā. Si primū.Cōtra q: diceret aliqd sibi ipsi eē cāz essendi qḋ est impossibile. nisi dicat hoc esse s3 rōnē.⁊ tunc ens rōnis ꝯtrahens esset de ratiōe pdicamēti realis:si ꝟo 2m:Cōtra q: ens ꝯtraheret p aliqḋ negatiuū.⁊ illud esset ꝯ ratione ꝯtracti positiui.⁋ 3⁰. Nā ly in alio qḋ ens ꝯtrahit ad accñs dicit habitudinē.Aut ergo realē.aut rōnis. Nō 2m:q: accñs differret a substātia sola rōne.vel habitudine rōis eo modo quo humanitas ab hoīe in quo est dr̄ differre. Si ꝟo primū:Cōtra:q: ipsa habitudo.vel relatio realis nō ꝯtrahit absolutū:q: res vnius generis nō ꝯtrahit p rē alterius:nec relatiuū:q: nihil idē re.⁊ rōne contrahit se ipsum.

Euasio

istantia

p:ia rō.

scḋa rō

3.ratio.

Instan/tia ꝯtra q̄rtum dictum sco.d.3. q.1.

⁋ 4⁰. Nā ad tertiū principale dicit φ cognitio infinitorū s3 numerū cōcludit infinitatē intellectus:⁊ loquit de infinitate simplr. vt p3 ex.d.2.q.1.ad quā se remittit. vbi infinitātem diuini intellectus arguit ex cognitiōe infinitorū.⁊ loquit de infinitate numerali vt p3 intuenti.⁋ Cōtra. Nā aīa xp̄i cognoscit infinita puta oēs cogitatiōes btōrū futuras.quib⁹ xp̄m laudabūt:aut amabūt nouiter.vel itera to sub aliqua rōne:φ p3 p⁰:quia ad quēlibet beatū ptinet p beatificā notitiā que vna ē cognoscere oia pertinētia ad se:cū ad hoc naturale.⁊ ꝯñr rōnabile desideriū se extendat.⁋ 2⁰ q: ad iudicē pertinet cognoscere qñ iudicat pmiū oē qḋ retribuendū statuit p merit;. p:edicte aūt cogitatiōes sunt pars pmij eorū:vel si sunt merita sequit idē.⁋ Cōfirmat q: iste in 3⁰.d.14.q.3.nō hēt p inconuenienti s3 dicit posse dici φ illa aīa cognoscit infinita singularia p infinitas spēs.⁋ Et si dicatur φ nō intuitiue.⁋ Hoc nihil valet q: arguo ꝯ illis spēbus sicut ipse in p⁰.d.2.arguit de itellectiōibus sic.vbicūq: pluralitas regrit maiorē pfectionē q̄ paucitas.infinitas numeralis cōcludit infinitā pfectionē. S3 pluralitas spērū regrit maiorē pfectionē q̄ paucitas: q: cū spēs A singularis si aliq̄ pfectio. ⁊ spēcies.B.sit aliqua pfectio nunq̄ eadem spēs erit ipsi⁹ A.⁊ ipsi⁹.B.eque distincte vt due spēs essent.nisi in illa vna includātur pfectiones duarū eminēter:⁊ sic de tribus:⁊ sic de infinitis.iste.n.modus pbandi ē suus: excepto φ vbi ipse ponit ly itelligēt.hic ponit ly spēs

Item.di.3.q.2.querit vtrū deus sit primū cognitū a nobis naturaliter Et rñdendo tenet φ in cognitiōe ꝯfusa actuali.i.qua cognoscitur aliqd vt exprimit p nomē primū s3 ordinē originis.vl generatiōis est spēs specialissima cuius singularis efficacius.⁊ fortius p⁰ mouet sensum.siue sit visibile:siue tangibile:siue audibile. S3 in cognitione actuali distincta.i. qua cognoscitur aliquid vt exprimitur per diffinitionē primū cōceptum est comunissimū: ⁊ q̄ sunt propinquiora sibi sunt priora. ⁊ que remotiora sunt posteriora:a:Simpliciter tñ primū est primū in cognitione cōfusa:q: totus ordo confuse concipiendi prior est toto ordine concipiendi distincte. Quātū aūt ad notitiā habitualem.aut virtualē ria originis priora sunt c'ora hec ex illo qui deficit in multis.

⁋ Primo in eo quod dicit p⁰ cognitum a no/

p:ia rō.

scḋa rō

Confir/matur.

Euasio istantia

modus pbādi ipsius scoti.

q̄ dnr a sco.di.3 qōne.2.

opinio sco ꝯ p⁰ cognito

istantia bis naturalē ƀʒ viā originis.⁊ cōfuse esse spe
ↄtra p cie specialissimā ⁊c. ⸿ Cōtra hoc aūt arguo
mū dic. pᵒ sic. Nā sunt prīo nobis nota confusa ma/
tū scoti gis pᵒ phi.tex.c.3.idē.3ᵒ.celi.co.61. ⸿ Ad hoc
ibidem. dicit sco.ꝙ sicut est duplex cōfusum.s.totum
pria rō vniuersale.⁊ totū essentiale.ita vtrūqꝫ est in
scoti. re ordine primū:sʒ primū simpliciter est primū
sponsio in ordine cōfuse concipiēdi:qꝛ cognoscere cō
fuse est mediū inter ignorare.⁊ scire distinc/
te. Hec ille:q si intēdit dicere ꝙ Ari.loqtur d̄
toto essentiali qd̄.s.est prius notum sua par/
ipugna te. ⸿ Cōtra:qꝛ statim Ari.infert.vñ oportet ab
tio. vniuersalibus ad singularia ꝑcedere ergo lo
quiꝰ de toto vniuersali. ⸿ Si vero intendit
dicere ꝙ Ari.loquiꝰ de toto vniuersali si lo/
quatur de cognitiōe cōfusa habeo intentuʒ si
de distincta.i.diffinitiua. ⸿ Contra:qꝛ iteruʒ
subdit vñ ⁊ pueri primū vocāt oēs viros pa
tres.⁊ feminas matres:posteriꝰ aūt determi/
nāt hoꝝ vnū quodqꝫ ex pᵒ. phisicorū.t.c.5.
Cōstat aūt ꝙ pueroꝝ cognitio nō est distin
scoti re cta.i.per.diffinitionē. ⸿ Sʒ ad hoc dicit sco.
sponsio ꝙ species intelligiꝰ ante singulare a pueris:
impu/ sʒ nō genus ante:spēm. ⸿ Cōtra.nā quicūqꝫ
gnatio. prius cognoscat accidentia sensibilia ꝓpria
generis ꝙ̄ propria speciei priꝰ cognoscat ge
nus vt sic ꝙ̄ spēʒ.vt sic.tū quia prioris cause
prior est effectꝰ.accidētia aūt propria sūt no
bis cā cognoscēdi subaʒ. cū accipiamus co/
gnitionē a sensu:q̄ ꝑcipit accidētia sensibilia
solū:tū ēt qꝛ si nō est sic sequereꝰ ꝙ cū qs ha
bet fantasma generis puta qꝛ videt eius acci
dētia ꝙ si tūc cōcipit spēʒ haberet fantasma
generis ⁊ ↄceptū speciei simul in actu:vel se/
queretur ꝙ fantasma generis nihil egit ad i
tellectionē aliquā generis quod incōuenit:qꝛ
ꝑsente naturali actiuo ac passiuo sequiꝰ ac/
tio:vel 3ᵒ fātasma generis ageret prius ad cō
ceptū speciei:deinde generis qd̄ etiā incōue/
nit:qꝛ ad cognoscendā spēʒ nō oporteret ha/
bere aliud fantasma ꝙ̄ generis. Sʒ puer est
hmōi:qꝛ si videat a longe equū:⁊ muluʒ lu/
dentes prius discernit vitalem motum loca/
lem.⁊ figuram iumētalem.que sunt accn̄tia
generum:⁊ adhuc prius quātitateʒ.que ē ac
cidēs propriū corporis ꝙ̄ videat taleʒ figu/
ram muli vt mulus:vñ prius eos distinguit
a canibus ꝙ̄ ab inuicem.Ergo ⁊c. ⸿ Si di/ scoti re
cas vt dicit sco.ꝙ qñ obiectū mouet poten/ sponsio
tiā a longe.tunc veruʒ est ꝙ prius mouet ad
imperfectiorē.i.genericum cōceptū:qñ autē
est debite ap.ꝓximatū priꝰ mouet ad pfectio
rē.i.specificum. ⸿ Cōtra hoc arguo multipli/ ipugna
citer. ⸿ Pᵒ nā qd̄ procedit d̄ potētia pura ad tio.
actum pfectū prius attingit imperfectum ꝙ̄ p pria rō
fectius:sicut inductiue pʒ in oi generatiōe na
turali i qua sm phm.8ᵒ.ph.t.c.58.idem.9ᵒ.
metha.t.c.15.⁊.2ᵒ.de partibus animaliū.c.pᵒ.
imperfectiora sunt generatiōe priora:siue agēs
sit debite approximatū:siue remotū:⁊ rō ē:
qꝛ sicut in actibus ita ⁊ in dispositiōibus ac/
tuū est ordo.nec pfectior actus ē ante pfectio/
rem dispositionē que semp est posterior iper
fectiori. cū pfectissima sit oiuʒ vltima cui pfe
ctior est vicinior:qꝛ qd̄ procedit ab indispoſi
to ad pfectā dispositionē si pfectā prius acq/
reret ꝙ̄ imperfectaʒ transiret ab extremo ad
extremū sine medio qd̄ in motibus corpora/
libus est ipossibile. ⸿ 2ᵒ.Nā si vera est respon/ scd̄a rō
sio sequitur ꝙ ordo accidentalis variaret na
turalē:qꝛ qd̄ moueꝰ a pura ignorātia ad pfe
ctā notitiā prius acquirit imperfectioreʒ noti/
ciā ꝙ̄ perfectiorē:qꝛ illa est media inter eas.
prius aūt attingit mediū ꝙ̄ extremū qd̄ na/
turaliꝰ moueꝰ.vt ēt iste hic ↄcedit:⁊ ↄñr priꝰ
acquirit cōceptū genericū ꝙ̄ specificū:qꝛ sm
istū est imperfectior:⁊ iste ordo est p se:qꝛ po
nitur i diffinitiōe medij in.6.phi.tex.co.32.⁊
est naturalis:ꝙ aūt agens sic.vel sic distet est
quoddā pacidēs. ⸿ 3ᵒ.ad idē.nā si obiectuʒ 3. ratio
imprimit pfectum cōceptum solū qñ est debi
te ꝓximatū.i.quando est debita ⁊ pfecta di/
spositio ad agendū ⁊ patiendū:sequitur ꝙ ↄ
ceptus perfectior sit posterior:quia talis ap/
proximatio est naturaliꝰ posterior ꝙ̄ appro/
ximatio minor:quod sic patet.Nam vbi ꝓ/
cediꝰ a priuatione ad habitū. maxime acqsi
bilem partibiliter.prius naturaliter acquiri
tur gradus vicinior priuationi:qꝛ illa est me
diū inter hec.Sed puer in sua cognitione

procedit a priuatõe.i.a nõ approximato ob iecto ad habitum.i.approximationem eius. Ergo naturaliter prius acquirit proximitatem minorē ꝛc. ¶ 4° ad idē. Nā siue obiectū distet: siue nõ semper puer in sua cognitione incipit a faciliori: alioquin de°. ꝛ natura docens per res ipsas sensibiles. non doceret conueniēter. prius sic ducēdo ad difficiliora. Ergo incipit a cognitione generis: qꝛ illa est facilior: cuꝫ facilior sit eius abstractio: qđ inde patet: quia fieri potest ex distantia maiori: ꝛ cum minori dispositione: sicut a remotis. ꝛ ab oculo turbido videri potest color. ꝛ non percipi an sit albedo: vt cum vela nauium a longe videntur nigra que sunt alba: ꝛ similiter videtur quantitas. ꝛ figura rei. sed nõ species figure puta triangulus. aut tetragonus.

4.ratio

5.ratio. ¶ 5° ad idem. Nam puer semper procedit in sua cognitiõe a certioribus sibi: quia sꝫ phῑlosophum semper procedimus a notioribus qualitercunqꝫ se habeant obiecta: cõiora autem sunt nobis certiora. ꝛ notiora: quia de quolibet certior sum ꝙ sit ens. ꝙ̄ substantia. ꝛ sic de aliis. ¶ 2° principaliter arguitur sic.

scđa rõ pricipalis. Quod requirit materiam dispositiorem generatione posterius inducitur: tum qꝛ illud est perfectius: ꝛ consequenter generatiõe posterius. 9°. meth. t.c. 15. aliogn cum prior forma ad posteriorē ordinetur sicut via ad terminuꝫ imperfectior esset finis perfectione: tū quia naturali etiam necessario ordine. quomodocunqꝫ se habeat agēs. prius inducit dispositionem minorem: que est forme imperfectioris ꝙ̄ maiorem: alioquin agens naturaliter disponēs nõ posset intendere. vel perficere dispositionem quam inducit. sed subito induceret summum: ꝛ sic natura nõ inciperet ab imperfectis. Sed species specialissima. ꝛ eius conceptus etiam confusus. idest non diffinitiuus. requirit materiam. vel potentiam susceptiuam dispositiorem ꝙ̄ genericus: quia intellectus non dispositus ad concipienduꝫ aliquid in particulari de aliquo puta de quiditate angelica. quam sm istum in speciali concipere nõ possumus: nihilominus potest aliquid concipere in generali. puta ꝙ angelus est substantia incorporea: quod etiam patet in sensu: sicut cecus sanatus a dño prius vidit homines quasi arbores ambulantes.

5.ratio. ¶ 3° sicut se habēt in via originis prima principia per se nota. siue dignitates. ad alias ꝑpositiones: ita se habēt termini simplices ad terminos. ꝛ conceptus simplices ad conceptus: quia totum origine prius nõ habet partes origine posteriores: alioquin sine suis partibus esse posset. Sed omnia. vel aliqua prima principia per se nota. prius origine cognoscuntur ꝙ̄ alie propositiones demonstrate: quia maior prius tempore cognoscitur ꝙ̄ 2°. p°. post. Ergo ꝛ earum termini prius cognoscuntur: ꝛ illi sunt communiores: alioquin si essent equales. ꝛ conuertibiles necessario intrarent demonstrationes substantialiter. tex.co.3

¶ 4°. Quandocunqꝫ in aliquo susceptiuo inducuntur distincte forme inuicem ordinate. distinctis generatiõibus: prius origine inducitur imperfectior. ꝛ cõior sicut patet in hominis. ꝛ brutorum generatiõe: quia sm phꝫ habemus ꝙ prius embrio viuit vita plante ꝙ̄ vita animalis: ꝛ animalis ꝙ̄ hominis. Sed in nostro intellectu inducunt distincte forme inuicem ordinate. i. distincti concept° generis. ꝛ speciei distinctis generationib°. i. intellectionibus: quia vna intellectio non terminatur nisi ad vnum terminum proximuꝫ idest ad vnum conceptum. Ergo ꝛc. ¶ Si dicatur ꝙ minor est vera nõ in cognitione actuali qua omnia. vel quedaꝫ genera sub propria ratione concipiũtur: sed in virtuali qua concipiuntur in conceptu specifico. ¶ Cõtra: quia in hac eadem questione iste dicit ꝙ sicut diuerse forme perficientes eandem materiam. ordine quodam nate sunt eam perficere. ita si eadem forma continet virtualiter ꝑfectiones earum etiam quasi cõsimili ordine perficit: ex quo habetur ꝙ eodem ordine perficitur intellectus in vtraqꝫ cognitione. 4.ratio 2°. li. de gñatõe cap.3. Euasio scoti ipugnatio.

¶ 5°. Nā primā noticiaꝫ intellectus opꝫ esse 5.ratio.

certissimã:qꝛ ab ea in alijs noticijs omnibus oritur certitudo:qꝛ ex certitudine terminorũ est certitudo principiorum.⁊ ꝯclusionũ ꝯsequẽter p°.post.t.c.6.⁋ Itẽ qꝛ prima hꝫ istũ est pfe ctissima in genere simpliciũ.⁊ ꝑñr certissima. ⁊ tñ aliarum.Sꝫ noticia simplex speciei.nõ potest esse certissima:qꝛ certior est noticia gene/ris:cũ aliqñ certũ de rei genere cõtingat du/bitare de specie sed nõ e.ꝯ°.⁋ 6° nã ad istam positionẽ sequunf incõuenientia. Sequitur .n. primo ꝙ cõceptus spẽi sit perfectissimus no/bis.possibilis:qꝛ ẽt sco.in prima rõne hoc as sumit ꝙ cũ naturalr agẽs nõ impedita agit p° ad pfectissimum effectũ sibi possibilẽ.Sed cõsequens est falsuꝫ:qꝛ pfectior.ẽ.ꝯceptus dif finitiuus:cũ p ipsum habeat noticia perfec/tior.i.distincta.⁋ Sequitur 2° ꝙ cõceptus d genere alicuius rei nunꝗ̃ erit dubius:qꝛ spe cificus erit certissimus cum sit primus conce ptus.⁊ pfectissimus.⁊ ꝑñr oium aliorum ori/go ⁊ cã:stãte aũt certitudine de spẽ rei nũꝗ̃ est dubitatio de genere. Sꝫ cõsequens est cõ tra eũ:qꝛ ipse ex hoc ꝓbat cõceptũ entis aliũ esse a cõceptu generis:qꝛ stante ꝯceptu entis certo.dubiũ potest esse de generico.

6.ratio Duo in cõueniẽ tia· se / quunf ad posi tionem scoti. primum scdum.

Instan tia con tra. fm dictum sco. di. 3.q.2. ⁋ 2°.nã dicit ꝙ methaphisica est prima scia in ordine cognitõis distincte:lꝫ alie sint prio res in ordine cõfuse cognitionis: quod ideo dicit:qꝛ tenet confusiora esse priora cognitio ne distincta.licet autem in aliquo sensu ista sint vera:qꝛ.s.termini methaphisicales pri° cognoscuntur cognitione distincta:qꝛ diffi/nitiones superiorum intrãt diffinitiones in/feriorum:tñ arguo cõtra eũ pro quanto hoc est falsum.s.ꝙ sciẽtia methaphisica sit pria

pria rõ que habeat distincte:⁊ arguo primo sic. Maꝫ cognitio que habetur per diffinitionem. vel aliquid equiualens est distincta hꝫ istuꝫ hic. Sed cognitio quã de alijs scientijs habem° anteꝗ̃ habeamus noticiã methaphisice.ẽ p diffinitionem:qꝛ de subiecto presupponunf

tex.co.2 quid est p°.po.⁊ eius diffinitiõe vtuntur ad demonstrandum passiones. Ergo ante me/thaphisicã habemus de alijs noticiaꝫ distin

scda rõ ctam.⁋ 2°.Nam sciẽtie ad quas pertinẽt p° cognita distincte.sunt priores in cognitione distincta vt pꝫ. Sed sciẽtie alie a methaphi sica.ad quas pertinet noticia specialissimorum sunt huiusmodi:fm opinionẽ istius quicqd sit de veritate.⁋ P° quia hꝫ eum pri° cogno scitur species specialissima ꝙ̃ genus. ⁊ gen° proximum ꝙ̃ remotũ.⁊ eadẽ ratione prius vltima differentia ꝙ̃ alie:habito aũt genere primo.⁊ vltima differẽtia habef diffinitio: ⁊ ꝑñr distincta cognitio ⁊c̃.⁋ 2°.quia vltime differentie que ad sciẽtias alias a methaphi sica pertinent hꝫ istum sunt prius cognite ꝙ̃ ens qd vltimo cognoscitur:nec possunt hꝫ eũ cognosci nisi distincte:quia sunt simplicissi/me non includentes quiditatiue ipsum ens nec aliquid aliud vt patet hic di.3.q.3. ar.2.

⁋ Est autem notãdum ꝙ etiaꝫ dirigi possũt hec argumẽta ad probandum ꝙ p° cognitũ nõ est species specialissima. ⁋ Notãdũ est ẽt ꝙ dupliciter aliqua sciẽtia distincte cogno/scit suum subiectũ:p° quãtum ad eius ꝗdita/tẽ:⁊ sic que est communioris subiecti.est prior i cognitiõe distincta vt dictũ est. ⁋ 2° quantuꝫ ad proprietates:⁊ partes:⁊ sic ꝗ̃to est cõior tãto quãtum ad hoc est difficilior: qꝛ habet plura cõsiderare.Et isto modo methaphisi/ca est vltima.imo qui eã pfecte haberet sciret oia:qꝛ sciret oẽs passiones.⁊ partes entis. ⁊ harum passiones.⁋ 3° nã dicit ꝙ in cognitione virtuali priora generatiõe sunt communiora: qd:lꝫ sit verum sicut in actuali.tñ hoc ipse dice re nõ potest ⁊ arguo sic.Quandocunꝗ̃ vna forma virtualr ꝯtinet multas que nate sunt ordine quodã ꝓficere aliquã materiã.ipsa ꝗ̃ si cõsimili ordine nature ꝓficit illud pfectibi le:hec.n.maior est hic istius.Sꝫ vnus ꝯcept° virtualr cõtinet multos aliquãdo. Ergo tũc pficit naturali ordine eo modo quo illi multi ita ꝙ prius sub rõne vnius perficit.⁊ deinde sub rõne alterius.⁊ hoc totũ iste ꝯcedit.Sed sic est ꝙ qñ sunt multi.priora generatiõe nõ sunt communiora:ergo nec quãdo est vnus.

Not.p/ mum.

Not.2ꝫ

istantia ꝯtra.3. dictum sco.ibi/ dem.

Tem.di.3.q.5.pertractat materiaꝫ illius questionis vtrũ obiectũ adeꝗ̃ tum viatoris sit ꝗditas rei materia

ꝗ̃ dñr a sco.di.3 qõne.5.

lis. Et respondēdo dicit: ac tenet φ nō: deficit autem in multis.

¶ Primo nāʒ opinionē .s. thome. qui ponit quiditatē rei sensibilis. vel materialis primū obiectū nr̄i intellectus reprobat irrationabiliter. sicut ⁊ eā intelligit: quasi. s. s. tho. dicat illud esse obiectū intellectus absolute: p omni statu: φ autē irrationabiliter reprobet pʒ sic. Nam ista opinio nō loquit de intellectu absolute quantum ad oēm statum sʒ quātuʒ ad istū quo est in corpore: ⁊ quātū ad naturales cognitionē: qḋ inde patet. ¶ Primo quia ponēdo assumit istaʒ propositionē .s. intellectus nō est separatus a materia fm esse. sʒ fm operari. ¶ Patet 2° q: ista opinio sumitur a philosopho 3° de aia. vbi nō est sermo de cognitione intellectus post mortē nō post resurrectionē. ¶ Patet 3° q: ipse met doctor. s. dic obiectū intellectus adequatū esse ens: nō aūt est verisimile φ intellectui eodē modo sūpto idest absolute voluerit assignare duplex obʒ idest magis ⁊ minus comune. i. ens. ⁊ qditatem materialem: sʒ fm est eius obum p isto statu in quo naturaliter nō mouetur nisi ab intellectu agēte. ⁊ fantasmate qḋ semp ē rei materialis. vn̄ hec quiditas. s. materialis est obum adequatū: ⁊ hoc idē pcedit iste i fine. ¶ 2° nāʒ dicit φ intellectu cognoscēte effectū. est nobis naturale desiderium ad cognoscendū cāʒ: ⁊ cā cognita vniuersaliter: ad cognoscendū in particulari. ¶ Cōtra nam in vidētibus fieri a xp̄o miraculum fuisset naturale desideriū ad cognoscendū cām in speciali: ⁊ ɔ̄nr ad aliquā supnaturaleʒ cognitionē. Sʒ hoc est falsum isti: quicqd fit in se: q: bʒ istū desideriū naturale nō est respectu alicui° impossibilis desiderāti ex sua nā. vt dicit hic.

Tē. di. 3. q. 3. ptractat materiaʒ illi° qōnis vtr̄ ens sit obiectū adequatū intellectus: ⁊ dicit. φ nihil ē primū obum intellectus nr̄i pdicatū in qd de oībus intelligibilib°: q: nihil ē cōius ente qḋ tñ nō pdicat in qd de oibus: q: nō de passionibus suis. nec de vltimis differentijs. ⁊ tñ hoc non obstāte dicit φ ens est primū obum intellectus nr̄i: q: habet duplicē pmitateʒ. s. cōitatis. ⁊ virtualitatis: cū oē p se intelligibile idʒ dat essentialr̄ rōneʒ entis. vel cōtineat virtualiter. aut essentialr̄ i includēte essentialr̄ rōneʒ entis. ¶ Deficit aūt in multis. ¶ Primo nam dicit ens nō pdicari in qd de vltimis differētijs: ⁊ vr̄ intellihere φ illud predicet inquid qḋ principalr̄ p se p° modo. ¶ Cōtra p°. nam quecunq̄ sunt quiditatiue res vere quiditatiue sunt essentia. cū nihil possit esse res. ⁊ nō eē ens. Sed predicte differentie quiditatiue sūt res: q: aliter essent quiditatiue nihil: ⁊ ɔ̄nr ēt spēs: aut genera ḋ quoꝝ rōne sūt. cū bʒ aug. nihil sit φ nulla res est: ⁊ sunt res vere cū faciant differre extra animaʒ. ¶ 2°. Ab vltimis differentijs asini. ⁊ bouis que sunt. a. est. b. circūscribat oē qḋ est extra intellectū qditatiuū cap: ⁊ tunc quero vtr̄. a. sic sumptū sit nihil. aut aliqd. ¶ Nō primum: q: nō distingueret specifice. nec cōstitueret in spē positiua. Ergo fm: ⁊ ɔ̄nr esse aliqd est de intellectu qditatiuo eius. ¶ Si dicat φ est qditatiue aliqd nō tñ qditatiue ens: q: aliqd nō est qditatiue aliqd cū sit passio entis. ¶ Cōtra. Nam sumpto ly aliqd cū pcisione cuiuslibet qḋ nō est de intellectu qditatiuo eius. vel sui significati: q̄ro vtruʒ aliqd si ens. aut nō. Non bʒ: quia si qditatiue nō est ens qditatiue est nihil. aut si ens cū ista opponant cōtradictorie: ⁊ negatiua de predicato finito inferat affirmatiuā de predicato infinito: maxime posita ɔ̄stantia subiecti in esse reali. vel in obiectiuo qn̄ ē sermo de cōuenientibus rei in tali esse. ¶ Si aūt aliqd quiditatiue est non ens quiditatiue est aliqd ⁊ nihil. ¶ 3°. Nāʒ phs. x. methā. tex. co. x. probat ens non esse genus: q: predicat de differentijs. non aūt genus. ⁊ loquitur de pdicatione quiditatiua ⁊ formali: q: si loqueretur de identica assumeret falsum cū genus sit eadē res cū differentia. ¶ Et si dicat φ nō loquit ari. ḋ differētijs vltimis. ¶ Cōtra arguit p dicenda ifra 3° loco. ¶ 4°. Nā potentia intellectiua concipiens differentiā. aut cōcipit cā sub formali rōne entis. ⁊ habet intentum. aut non. ⁊ potentia fertur iā aliqd. ⁊

Margin notes (left):

istantia ɔ̄tra p/mū dic tū scoti ibidem

istantia ɔ̄tra bʒ. dictum scoti ibidem

q̄ dicit scotus, itē di. 3. q. 3

Margin notes (right):

istantia ɔ̄tra p/mū dic tū scoti ibidem

Pria rō.

scda rō

Euasio

ipugnatio.

3. ratio.

4. ratio

5. ratio

nō sub ꝓpria rōne sui formalis obiecti qđ ē impossibile. ⁋ 5°. Nam quod per se intelligit quiditatiue est ens. qꝛ sicut for. non vř per se: qꝛ nō est qditatiue sꝫ denominatiue colora-tus. ita qđ non est ens qditatiue sed denominatiue. vel aliter nō est per se intelligibile. Sꝫ differentie intelligunt ꝑ se: qꝛ habent ꝓpriā rōnē. ꝛ formalitatē. ⁋ Si dicatur ꝙ sufficit eas esse idēpticē. ⁋ Cōtra. Nam sunt due differentie. A. ꝛ. B. hn̄tes ꝓprias formalitates ꝛ sꝫ te in nulla alia cōuenientes. ꝛ arguo sic. Si. A. ꝛ. B. nō sunt formalr̄ ens. aliqd esset prius. ꝛ cōiꝰ ente: qꝛ tā ens ꝙ̄ ista ꝺm suas formalitates sunt ꝯstitutiua alicuius. ꝛ sic ꝯ-uenirēt in vna ꝓprietate ꝯstitutiui: omnis aūt ꝓprietas cōuenies pluribus habet aliqđ subiectū cui pº cōuenit. ꝛ ꝯñr opꝫ ꝙ esse ꝯstitutiuū cōueniat formalitati differētie ꝑ formalitatē entis: qđ est falsuꝫ tibi. vel e ꝯ°. qđ etiā pꝫ falsuꝫ. vel ꝙ sit aliqđ tertiū prius differentia: ꝛ ente. cui cōueniat hec passio. ⁋ 6°. Naꝫ oē superius ꝛ commune formalr̄ dādiſ i suis inferiorib⁹ maxime si dicaſ vniuoce: hec. n. nō habet instātiaꝫ nisi illa deſ in proposito qđ nō ē. Sꝫ ens est superius ꝛ cōius ad oēs differētias: aliter nō esset ꝑdicatū vniuersalissimū. sꝫ vniuersalius esset ver. ꝛ aliqd. ꝛ huiusmodi. ⁋ Itē qꝛ oē ꝑdicatū est ꝯuertibile si ue equale. vel supius. vel īferius: enti aūt non pōt ꝯuenire nisi ꝺm vt pꝫ. ⁋ 7°. si ens nō est. ꝺ qditatiuo ꝯceptu differētie: passio posset cōcipi sine rōne sui subiecti: qꝛ differētia est passio entis. x. metha. textu. co. x. ꝛ. xi. Sꝫ ꝯñs ē falsum: qꝛ cōtra ari. 7. metha. tex. co. 17. ⁋ Et ꝯfirmaſ qꝛ aliter ens nō ꝑdicaret formaliter de tota specie. vel cōceptu specifico: qꝛ altera eius pars. i. differentia non esset formaliter ens. Argui etiam potest contra hec per rationes sequentes statim.

⁋ 2° nā dicit ens non predicari in quid ꝺ suis passionibus. ⁋ Cōtra qđ argui pōt sicut. ꝛ ꝯtra dictū precedēs. ꝛ aliter pº sic. Nā si ens si ꝑdicatur qditatiue de suis passionibus esset ꝑdicatū qditatiuū in min⁹ se habens ꝙ̄ vnū. ⁋ Pº. qꝛ vnū quiditatiue predicaſ de oī vno: sicut animal de omni animali: ꝛ ꝯsequenter de oibus passionibus entis quaꝝ quelibet est vna. ⁋ 2° qꝛ vnum predicaſ qditatiue de omni qđ quocunqꝫ modo est ens. cū omne tale ꝑcisio oī si quiditatiuo sit aliqd indiuisuꝫ. ens aūt ꝺm istā positionē nō predicaſ quiditatiue de predictis. Sed cōsequens est falsum ꝛ impossibile: qꝛ ens includiſ in formali rōne vni⁹ vt pꝫ ex diffinitōe vni⁹: 5. meth. a. t. c. 7. vsqꝫ ad. 13. ꝛ ꝯñr ꝑdicaſ qditatiue de oī de quo ꝛ vnū. ⁋ 2°. principalr̄ Nā si sic igr̄ circūscri-pta rōne entitatis. vel entitate ab aliquo bono de quo. s. bonū dř ꝑ se primo modo illud nihilominus habebit rōnem boni: qꝛ sꝫ istuꝫ de bono nō predicaſ ens qditatiue per se pº modo: qꝛ est entis passio: similr̄ nec ꝺ hoc bono. qꝛ ēt hoc bonuꝫ est passio entis: licet non adequata. ⁋ Item qꝛ si ens ꝑdicaſ qditatiue de hoc bono. ꝑdicabiſ ēt qditatiue de bono. vel e ꝯ°: qꝛ crūt in eadē linea ꝑdicamēti sicut for. hō. ꝛ animal. quoꝝ vtrūqꝫ est falsuꝫ: cir-cūscripto aūt per intellectū ab aliquo illo qđ ei cōuenit ꝑ se 2° modo adhuc illi cōuenit qđ ei ꝯuenit ꝑ se pº modo. Sꝫ ꝯñs est falsuꝫ. s. aliquid esse bonū circūscripta rōne entis: qꝛ cuꝫ dř in rōne boni. bonū est qđ oīa appetunt. pº eth. c. 1. ꝛ. 8. si ly qđ refert ens habeo intētū: qꝛ rō entis includiſ i rōne boni: si vero refert aliqd. aut vnuꝫ. aut aliud qđ sit passio entis cōis oibus bonis. oportebit ꝙ in eius diffinitiōe ponaſ alia passio. donec veniaſ ad vltimā inqua poneſ ens. vel redibiſ ad priores: ꝛ erit circulus in descriptiōib⁹: nisi dicaſ ꝙ passiones entis nobis note quibus possumus diffinire sint infinite. aut ꝙ in eaꝝ descriptionib⁹ ponanſ vltime differētie de oibus non ꝑdicate: qꝛ de omni alio ꝑdicaſ ens qditatiue. ⁋ 3°. Nam aut vnū in sua rōne formali dicit indiuisionē tm̄: aut aliqd preter ipsaꝫ positiuū reale. Nō primū: qꝛ esset terminus totaliter priuatiuus nihil ponēs ꝛ ꝯñr dictuꝫ de deo nihil predicaret formaliter. Ergo ꝛc. Et hoc nihil esset pōt nisi ens: qꝛ nullū aliud reale cōuenit omni enti. Idem de Bono dico. ꝛ vero quoꝝ nullum diffiniſ nisi ꝑ ens. ⁋ 4°. si

Marginal notes (left column): 5. ratio — Euasio — Ipugnatio. — 6. ratio — 7. ratio. — ꝯfirmatur. — Istantia ꝯtra sꝫ dictum sco. di. 3 q. 3. — pria rō

Marginal notes (right column): 2. ratio — 3. ratio — 4. ratio

ens nō pdicat quiditatiue de suis passioni/bus.nō pdicatur ēt quiditatiue de aliquo p se cōtento sub eis:vt p3 per illā regulā diuer/sorū generū ꝛc.¶ Itē q: qđ ē de intellectu i/ferioris ꝛ nō superioris aut mediat inter illa. aut est differētia inferioris cuȝ sit genus.aut differentia:ens autem est neutrum. Sed cō/sequēs est falsū:q: bonitas socratis puta iu/stitia p se cōtinet sub bonitate trāscendēte: ꝛ pdicat qditatiue ens cū pdicet qditatiue.q̄ litatē.ꝛ accidens de qbus dr̄ qditatiue ens.p

5. ratio illā regulam.qn̄ alterū de altero ꝛc.¶ 5°.naȝ sequit q pter.x.coordinationes entiū sūt alie vnitatū.ꝛ bonitatū:q: vnū pdicat qditatiue de vnitate subē.ꝛ quātitatis.ꝛ de alijs vt sūt bonū.ꝛ veꝝ.ꝛc.ꝛ tn̄ ista nō habent pdicatū qditatiuū superius s3 istā opinionē. Ad ideȝ argui pōt per rōnes sequentes statim.

Instantia ꝯtra .3. dictum sco.ibi/dem. pria rō. ¶ 3°.nā dicit q vltime differētie.ꝛ passiones ¶ Transcēdentes.i.passiōes entis.sub obiec/to intellectus nō cōtinent formalr̄.ita.s. q n̄ includūt essentialr̄ rōneȝ entis:sed virtualiter tm̄.inquantū cōtinent in essentialr̄ includēti b⁹ rōnē entis.¶ Cōtra p°.nā qđ in se hēt vn̄. ꝛ p qđ moueat itellectū p se.aut p se trīnat ac tū ei⁹.illđ pticipat formalē rōnē obiecti itelle ct⁹:q: ista nulli ꝯuenīūt respectu alicui⁹ potē tie.nisi vt stat sub formali rōne obiecti eius. S3 pdicta sunt hmōi:q: intellectus nr̄ moue tur ab itelligibili.sicut sensus a sensibili.ꝛ ad illud intellectio terminat:pdicta aūt sunt in/

Scđa rō. telligibilia cū intelligant.¶ 2° qcqd sumptū h3 suā formalē.ꝛ qditatiuā rōnē pcise cogno scit ab aliq̄ potētia.s3 suā formalē rōneȝ īclu dit formalē rōnē obiecti ei⁹:vis⁹.n.nihil pōt pcise cognoscere exclusa.vel n̄ inclusa rōe co/loris.puta lignū.aut lapideȝ.vel hmōi. Sed h3 dicta isti⁹.vltime differētie sūt hmōi respe ctu intellectus:q: h3 suā formalē rationeȝ in telligunt.ꝛ nō intelligunt incluso aliquo:cū h3 istū nihil includant penitus.ēt ip3 ens.vn̄ h3 eam pcise sumptam intelliguntur: simi liter passiones trāscēdētes.puta bonū:quia bonum h3 suam rōnem non includit ens h3 istū:nec alia inferiora ad ens cuȝ superius in

sua ratione non includat inferius.nec alias passiones cōuertibiles cum ente:quia si i eis nō est ordo.vna aliam nō includit.si vero in eis est ordo:sumo primam in ordine isto. ꝛ saltē de illa cōcludit q h3 rōnem suā pcisa oi alia intelligit.Ergo istā h3 suā formalem rōnem includunt formalē rōnem obiecti itel

lectus.¶ 3° quicquid participat illud p quod 3. ratio vnūquodq; est formaliter intelligibile parti/cipat formalr̄ rōnem obiecti intellectus vt p se patet.S3 ista sunt hmōi:q: formaliter par ticipant rationem actualitatis. que est ratio cognoscibilitatis.cum vnūqđq; sit cognosci bile inquantum est actu.9.metha.tex.co.10.

¶ Si dicat q ly inquātū non stat specificati Euasio ue vt dicat dictam rōnem.sed reduplicatiue vt dicat vniuersalitatē.ꝛ necessitatē cōuerti/bilitatis coꝝ que sunt actu.que importat per tertiam exponenteȝ cōditionalē.¶ Cōtra:q:

sic dici posset q vnūqđq; cognoscit inquan ipugnatio. tum est in potentia:quia si quid est in poten/tia illud est cognoscibile ab eo qui potentiaȝ ꝯprehendit.¶ 4°.Naȝ h3 illū passiones entis.

ꝛ vltime differentie nō differunt ab ente rea 4.ratio liter s3 formaliter tantū:sic ergo per differen tiam formalem intelligit differentiam rea/lium formarum.aut formalium obiectoruȝ. sicut innuit sepe.¶ Si primum:igitur quod/libet horum erit per se formaliter intelligibi/le:siue obiectum intellectus : quia forma est intelligibilis per se.materia vero per formā. ¶ Si secunduȝ:igitur similiter quodlibet est formale obiectum intellectus: ꝛ consequen/ter participat formaliter rationem obiecti i/tellectus.Concludunt autem ista argumen/ta etiam q ista sm suam rationem quidita/tiuam includant ens quod est formale obm intellectus etiam sm scotum.

¶ Quarto Nam ponit genus. ꝛ differentiā istantia sumi ab alia re siue realitate.¶ Contra.prio ꝯtra.4. Nam quero vtrum res a qua sumitur ratio dictum generis eadem sit in duabus speciebus. sco.di.3. verbigratia vtrum res a qua sumitur ra/ q.3. tio coloris eadem sit in nigredine. ꝛ albe/ pria rō dine . vel non. Si sic : igitur idem accidens

olno indistinctū erit in diuersis subie. Si nō igit̄ nō est eadē realitas coloris in albedine. ⁊ nigredine ⁊ ꝯñr albedo. ⁊ nigredo in illa realitate distinguunt̄:⁊ ꝯñr ab illa sūmit̄ dif/ferētia:⁊ ꝯñr eadē realitate cōueniūt in gene

Euasio re.⁊ spē distinguunt̄.¶ Si dicatur ꝙ realitas coloris est alia.⁊ alia.ſ₃ alietas illa ē p reali tatē differētie supaddite. ⁊ nō ex se: q₂ ex se ē

Impu. eadē.¶ Contra:q₂ sequtur ꝙ eidē indistincto nata sūt inesse opposita simul.cū illa realitas sit determinabili p realitates differentiarū₃

Euasio oppositaꝝ.¶ Et si dicat̄ ꝙ postq̄ determinata est illis differentijs est qd distinctū₃.⁊ ita

Impu. opposita nō cōueniūt eidē indistincto.¶ Contra pᵒ q₂ quātūcunq₃ determinet̄ p differentias.tn̄ ab eis nō habet rōnē determinabilis. seu potētie.⁊ subiecti:⁊ ꝯñr sub eis manebit sub ea rōne que est qd indistinctū:sicut potētia sub vna rōne potentie manet sub vtroq₃ oppositoꝝ quoꝝ est eadē potētia:2ᵒ:q₂ ſ₃ istū modū imaginādi dicere possemus ꝙ idē hō numero.⁊ indistinctus posset simul esse albᵘˢ. ⁊ niger ⁊ ista nō inessent eidē inquātu₃ ide₃ est. Eodē modo argui potest de aīali.homie.

Scḋa rō ⁊ asino.¶ 2.Quero vtꝝ due realitates a quibus sūmunt̄ due vltime differētie sint p se primo distincte.vel nō.Si nō igr̄ non sunt vltime differentie:q₂ ille nō distinguunt̄ p aliud. Si vero sic:igitur ab istis realitatibus vltimis ⁊ simplicibus abstraho vnu₃ cōe pdicatū in qd:puta esse distinctū.⁊ cōcepius nō communes ex qbus distinguunt̄:ex quo sequitur ꝙ ab eadē realitate abstrahit̄ vnus cōceptᵘˢ cōis.⁊ duo proprij:⁊ eadē rōne cōcepius generis.⁊ differentie.¶ 3ᵒ.Nā si ita esset genus

3.ratio nō diceret totā spēm ſ₃ partem:similr̄ nec differentia vt p₃.⁊ scotiste.volunt.S₃ ꝯñs ē falsum:q₂ genus nō plus pdicaret̄ in qd ḋ specie q̄₃ differentia.¶ 4ᵒ.ſ₃ istoꝝ scotistaꝝ posi

4.ratio. tionē res generis differt a re differentie sic ꝙ ad illā est in potētia.⁊ ab illa determinatur: sicut potētia p actū. Tum sic omne qḋ realr̄ est in potentia ad actus oppositos natos fieri circa idem.pōt idem numero transmutari ab vno in aliud:vt patet.Sed ſ₃ istam positionem animalitas est in potentia realiter ad oppositos actus.qui sunt rationalitas.⁊ irrationalitas:q₂ si est in potētia ad vnu₃ est ⁊ ad reliquum cū habeant fieri circa ide₃.⁊ alterum non in sit a natura: alioquin nunq̄₃ posset inesse oppositum qḋ falsum est. Ergo vna.⁊ eadē animalitas aliquādo sub irrationalitate esse poterit:⁊ sic ide₃ animal erit rationale.⁊ irrationale.¶ Si dicatur ꝙ natura generis nō est in potentia ſ₃ rē ad naturā differētie ſ₃ ſ₃ rōnem habeo intentū:q₂ non possunt esse due res:alioquin aut non facerēt vnū p se:aut op₃ ꝙ coniunganr̄.vt potētia. ⁊ actus.¶ 5ᵒ.Animalitas bolis.⁊ equi circū- 5.ratio scripto oī ab eis realr̄ differente aut differūt specie.aut nō.Si sic igitur habetur intentū: quia per idem realiter conueniunt genere.⁊ differunt specie .s.per animalitatem . ⁊ ꝯñr genus ⁊ differentia dicunt eandē rē.Si non: igitur animal dicit speciē specialissimā:quia natura sub se nō continens essentialiter diuersas naturas.siue species est species specialissima:qḋ est falsum.ergo ⁊c.¶ Si dicatur ꝙ Euasio ille due animalitates nō differunt spē p se ſ₃ p adiuncta.¶ Contra:q₂ differentia alicui ꝯ- Impu. petens per aliquam rem adiunctam accidentaliter illi competit.sicut dicitur homo albᵘˢ. ⁊ niger.⁊ ꝯsequenter sequitur ꝙ animalitas fm̄ se essentialiter considerata erit vna spēs specialissima.¶ 6ᵒ Nam substantia que ē ge- 6.ratio nus diuiditur primo per corporeum.⁊ incorporeum.Accepta ergo re aliqua incorporea puta angelo quero vtru₃ illa res.vel realitas per quā est substātia circūscripta omni alia re.vel realitate sit nata habere corporeitatē. vel non.¶ Si sic: igitur cum illa sit in angelo in eo erit aptitudo ad corporeitatem: qḋ est absurdu₃.¶ Si non.ergo in se est aliquid incorporeum.⁊ consequenter non distinguitur in re ab incorporeo. Eodem modo arguo de corporeo aliquo puta de petra. siue lapide:quia quero de eo a quo lapis est substantia.vtrum circunscripta omi alia realitate sit materia tantu₃.⁊ sic materia esset genus:vel materia cū forma.i.ꝯpositum.⁊ sic

erit corporeū cum prima forma materie sit corporeitas: vel forma tm̄. Et tunc q̄ro vtrū circūscripta oi alia forma. sit natū suscipere tres dimēsiones vel nō. ⸿ Si primū: est cor/pus. ⁊ hr̄ intentū: si scd̄m nunq̄ eas recipet:

7. ratio. qd̄ est falsum vt p3 de substātia lapidis. ⸿ 7°. Ex quo substātia est natura cōis materiali/bus. ⁊ imaterialibus p te qui dicis realitatē generis esse in potētia ad realitatē differētie. ⁊ ab ea pscīdibilē. quero de eo quo homo est substātia. vtrū sit materia tm̄. vel forma tm̄. vel cōpositū. Non primū: vt dictū est: nec b3: q: si esset forma pcedēs materiā in omni re corporea eēt forma pcedēs materiā. Si esset forma. in materia: esset materialis. ⁊ daret esse substantiā materialē: ⁊ ɔ̄n̄r ab eodē su/meret genus. ⁊ differētia. i. substantia. ⁊ sub stātia materialis ɔtra istū. Ergo relinquitur tertiū: ⁊ sic hr̄ ppositū: q: p idē erit hō substā tia: ⁊ substantia materialis. siue corporea.

Euasio ⸿ Si dicat. q omnis substātia in genere est aliquo modo materialis: ideoq3 substātia vt genus. ⁊ substantia materialis sunt idem.

Ipugnatio. ⸿ Hoc nō soluit q: q̄uis ponat materia i oi bus substātijs. nō tn̄ eiusdē rōnis: aliogn an/geli essent corporei. Quero ergo de forma. ⁊ materia generabiliū. q: alia in hoie poni nō pōt. ⁊ facio argumētum. vt prius de nā cōi. Quero. n. de eo quo homo est substātia. vtrū sit materia generabiliū tm̄. vel forma tantū.

8. ratio vel cōpositū ⁊c̄. ⸿ 8°. Nā b3 istā positionem oportet in bruto ponere animā aliā a vegeta tiua. ⁊ sensitiua: q: asinus p vegetatiuā nō ē nisi corpus aiatū: ⁊ per sensitiuā nō est nisi aial: ⁊ ɔ̄n̄r op3 dare aliā formam. p quā sit formaliter asinus. que necessario erit aia. cū nulla forma psupponat animā nisi anima: ⁊ ɔ̄n̄r asinus habebit tres aias. Et si ponat q animal irrationale sit genus brutoꝝ: op3 oē brutū hr̄e ad minus q̄tuor aias: imo tot quot sunt genera subalterna inter irrōnale ⁊ spēm specialissimā que sunt valde multa: cū p vnū genus nō descendat imediate nisi ad spēs duas: vn̄ si spēs brutoꝝ sunt duo milia vt vr̄. op3 eē aliquius spēi indiuiduū q hēat aias. 1999. nisi fiat instātia de vltima differē tia. ⁊ dicat q nō sumit ab alia forma. s3 ab alia realitate. ⸿ 9°. Si in re est distinctio gnis 9. ratio

⁊ differētie. ita q homo est aial p aiā aliā a rōnali. ex illa. ⁊ materia fiet cōpositū na/turaliter hoie prius. ⸿ Et tunc sequunt duo incōueniētia: primū q esset animal nullius spēi possibilr. cū b3 te deus oē prius absolu/tū distinctū realr possit a posteriori separare ⁊ ɔ̄n̄r illud aial nō erit indiuiduū. ⸿ Scd̄m q: homo esset ɔpositus ex illo aiali. ⁊ anima rōnali: imo ex duob' aialibus: q: ⁊ ipsa aia rōnalis ɔstituit aliqd̄ aial pficiēdo materiā.

⸿ 10. Qd̄ homini. ⁊ cuilibet aiali cōuenit q/ditatiue. ⁊ nō sub rōne specifica: conuenit ei sub rōne generis puta aialis. Sed si in re sit differētia generis: puta aialis. ⁊ differētie. p quā oē aial in spē subalterna cōstituit: de q/ditate hominis. ⁊ cuiuslibet aialis est aial. ⁊ aliud ab aiali. qd̄ nō ɔuenit homini sub ra/tione specifica. Ergo vtrūq3 ei ɔuenit sub ra tione aialis inquātū huiusmodi: ⁊ ɔ̄n̄r de ra tione aialis erit nō solū aial seu qd̄ ptinet ad rōnē aialis. s3 ēt aliud. 10. rō.

⸿ 11°. Nā sequeretur vnū qd̄ iste reputat absurdū. s. q nō esset idē spē corpus hoīs viuū. ⁊ mortuū: q: corpus hoīs nō ɔstituit in spē specialissima p formā corporeitatis. s3 p aiā rōnalem: aliogn cor/pus ab eodē hēret q esset corpus. ⁊ tale cor/pus. i. in spē determinata: ⁊ ɔ̄n̄r ab eodē eēt genus. ⁊ differētia: qd̄ iste nō concedit: ⁊ ɔ̄n̄r corpus hoīs mortuū nō habet formā specifi cā quā habuit prius: ⁊ ɔ̄n̄r nō erit idem spē. 11. ratio

⸿ 12°. Nā sumpto corpore informato aia sē/sitiua hoīs. circūscripta intellectiua: q̄ro vtrū sibi vt sic repugnet informari aia irrationa/li: aut nō. Si sic: ergo ex se est rōnale: q: nō re pugnat rationali nisi irrationale qd̄ est for/ma ei ɔtraria. Si vero. sm̄ ergo quātum ē de se recipe posset aiā nō intellectiuā. ⁊ ita aie sensitiue hoīs non repugnaret esse in asino. 12. ratio

⸿ 13°. Nā b3 istā positionē impossibile est ali qd cōpletū in spē cōponi ex duobus tm̄ essen tialiter. ⁊ qditatiue: q: omne cōpositū est in aliquo genere p°. ⁊ ɔ̄n̄r in aliqua spē cum sit 13. ratio

aliqd individuu.ꝛ si sit potentia pura:ꝛ ꝯñr bet actu quo i genere.ꝛ quo i spe est.ꝛ materia.que sunt tria.imo oe corpus bebit necessario tres act⁹.s.quo sba:ꝛ quo corpus ꝛ q tale corpus est. Et oe aial determinate spei bebit duas aias contra aug.de.ecc.dog.nec duas aias in hoie esse dicimus: vna aialem qua animet corpus.ꝛ alterā spuale q rones ministret. Et et aliq aia no aiaret.s.sesitiua.ꝛ intellectiua:q2 no daret ee viuu.sz solu vegetatiua.

14.ro. ¶ 14.Na sequeret q ordo predicamentalis no ptineret p se ad ɔsiderationē logici:quia esset ordo realis:quia consequeretur res in esse reali.differentia realiter determinate genus.

istantia ɔtra.5.dictum sco.ibidem Mor. ¶ 5°.Na dicit q i accntibus genus.ꝛ differetia sumunt ab alia realitate.lz no ab alia re: qd lz hic no dicat dicet tn illud infra.di.g:q.2.¶ Pro quo sciendu est sz mentem eius hic. q in substatijs:qn differentia sumit ab aliq forma alia a forma generis.est alia res a genere:qn vero sumit ab actualitate alicuius forme.no est alia res.sz alia realitas:vn i accidetibus semp est alia realitas solu:q2 semp sumit ab eade forma lz ab alia actualitate: siue ɔceptu obiectiuo. Arguo igr ɔtra id qd

pria ro dicit de accntibus.¶ Primo.Na aut vult q realitas generis.ꝛ differentie no sint aliq res simplex.sz psse ɔstituat vna re copositā.sicut materia.ꝛ forma vna substatia. vel vult q sit.vna res simplex p identitatē:ita q iter ipsas sit distinctio formalis.ꝛ vnitas realis: siue qcst ide sint vna res.ꝛ due formalitates ¶ Si primu:no min⁹ in accntibus est copositio q in substatia:nisi ad placitu velit coponetia accidetu vocare realitates.subaꝝ aut res.¶ Si secudu:tunc quero de vna formalitate vtꝝ sit aliquo modo ide rei illi coi ex natura rei.vel no.Si no:igr no est vna res cu3 alia formalitate:si vero sic:igr cu illa formalitas quoda modo distinguat ab ea.ꝛ per te no est possibile vt eode p⁹ aliqd coueniat cum aliquo.ꝛ ab eo distinguat.oportebit dare

scda ro formalitate in formalitate in infinitum.¶ 2°. Nam in repor.parisiensi.vt ei vr imponere grego.li°.p°.d.35.q.2.volēs ostendere aliqua esse eade simplr ꝛ tn non adequate. sic dicit. Nisi multa essent eade simplr q no sunt adequata eide.sequit q forma accntalis vt albedo.esset coposita realr:q2 si ro coloris aqua sumit ro generis esset alia realitas ab illa:aq summitur ratio differentie specifice. tunc albedo esset coposita ex duab⁹ realitatibus:qd coiter negatur. Sunt ergo vna realitas hec duo in albedine:ꝛ tn neutru adequate est realitas albedinis p se:qm tunc vnu. vel alteru3 superflueret.Hec ibi.vbi cotradicit predictis.

¶ 3°.Nu sit albedo.ꝛ nigredo in vna realitate couenirent.qua3 dicit color formalr.ꝛ distinguerent tm in alia.qua dicit differentia: q2 differetia formalr no importat nisi illud i quo due spes distinguut: q2 si importarent formalr illud inquo coueniut. diceret plusq differetia. Sed hoc est falsu3:q2 sz hoc albedo.ꝛ nigredo.vel albu.ꝛ nigru no distinguerent in aliq re.sz essent eede res: q2 formalitas differentie sz istu no est.res alia a formalitate generis:ꝛ ide dico de oibus qlitatib⁹. 3.ratio

¶ 4°.Quecuqz inut res.ꝛ sunt i duob⁹ subie: sunt res due.Sz qd dicit color.ꝛ quod dicit differentia coloris ɔstitutiua albedinis sunt hmoi:q2 sm est solu in albo.primu vero i albo.ꝛ nigro. Ergo sunt due res. ꝛ no solum due realitates.¶ 5°.Si realitas generis est in potetia ad realitate differetie vt iste dicit.ꝛ sequit ad eius positionē:in aere esset potetia ad oes differetias qualitatis.ꝛ simil i asino: q2 in illis est id qd dicit primu genus qualitatis:cu realitas speciei qualitatis no sit sine realitate sui generis. Sz ɔns est falsum:q2 in aere esset potetia ad potetia naturale intellectiua que est in secunda spe qualitatis: ꝛ ɔñr ad spem intelligibile.ꝛ intellectione.Ad ide argui pot p primu argumetu qd generalr inductu est cotra ista positione3 quoad substatias.ꝛ accidentia. 4.ratio 5.ratio

Item.di.3.q.5.querit vtrum in omni creatura sit vestigiu3 trinitatis. Et respondendo dicit q differentia vestigij ad imaginem cosistit in hoc.q repre q hr a sco.di.3 q.5.

sentet ptē.⁊ p ptem totum arguitiue. Imago aūt est similitudo totius. ¶ Cōtra. Nā sum°. ⁊ adustio sunt vestigiū ignis:q: de domo cō busta dicimus adhuc ibi esse vestigia ignis: ⁊ tamen cōstat ista nō repꝛesentare partem ignis:ecōtra vero foramen relictum i ligno a verme repꝛesentat illud ꝫm totum:⁊ tñ nul lus pꝛeter istū diceret foramen illud esse ima ginem vermis:qđ etiam pꝫ:q: imago ex pꝛi mi nō potest nisi ð pꝛopꝛio exemplari. vt pꝫ ex imaginis diffinitiōe. tale aūt foramen po test exprimi de mēte artificis nihil cogitātis de verme. ¶ 2°. Nā applicando ad diuina ista dicunt incōgrue. Nā repꝛesētare partē etiaꝫ imagini cōuenit:q: est repꝛesentatiua trinita tis ꝑsonarum que ꝑsone ꝫm istuꝫ sunt quasi partes. ¶ Si dicat ꝙ sunt quasi pars supioꝛ. que nō impꝛimit vestigium: appꝛopꝛiata ve ro sunt quasi pars inferioꝛ siue pes:⁊ ita ve stigiū qđ repꝛesentat appꝛopꝛiata videt re pꝛesentare quasi pes. ¶ Cōtra:q: appꝛopꝛia ta cū sint perfectiones simpliciter.⁊ formalr infinite nō sunt inferioꝛa quedam pꝛopꝛieta tibus relatiuis. que ꝫ istū non sunt infinite. nec perfectiones simpliciter: alioquin vna ꝑ sona esset melioꝛ alia simpliciter. vel saltem ꝫm quid. vt patet ex declaratione perfectiōis simpliciter.

Istantia contra hūc dic tū scoti pꝛia rō. — Scđa rō — Euasio — Impu gnatio.

Tem. d. 3. q. 6. q̄rit vtrū in parte intellectiua sit memoꝛia:⁊ rñdēdo deficit in multis. ¶ P° Nā dicit itel lectū agentē nihil impꝛimere in virtutē fan tasticā. Cōtra qđ arguo p°. sic. Nā si ita est. fantasma hēt virtutē mouendi intellectum possibilē a se. vel de se.⁊ nō mediāte intellec tu agente. Sꝫ ꝯñs est falsum:q: fantasma est nobilius spē intelligibili. vel eque nobile quā impꝛimit:q: vel esset cā vniuoca. vel equiuo ca nō istrumētalis. ¶ Si dicat ꝙ ð se hēt vt moueat intellectum possibilem tāq̄ cā par tialis partialiter cū intellectu agēte ꝯcurrēs. ¶ Contra q: omnis cā partialis sine alia cā cū partiali aliqđ causare pōt:sicut homo si ne socio mouere pōt partē nauis: alioqn nō

Ģ dūr a sco. di. 3 q. 6. — Istantia ꝯtra pꝛi mū dic tū scoti ibidem pꝛia rō. — Euasio — Ipugna tio.

haberet potentiā causandi p se sed ab alio.⁊ esset causa non tantum partialis sed instru mentalis. ¶ Si dicat hoc esse verum quan do passum potest diuisibiliter pati effectum. ¶ Contra. quia si causa est diuisibilis in duo ꝫm virtutem causatiuam opoꝛtet idem esse de effectu:quia non pōt in eo esse vnitas ma ioꝛ q̄ꝫ in causa:cum vnius effectus possint eē multe cause:non econtra. ¶ Item Contra:q: aut causa vtraq; s. intellectus agens.⁊ fan talma respectu speciei intelligibilis est equo ca:aut vtraq; vniuoca: aut vna sic.⁊ alia sic. ¶ Si pꝛimum: vtraq; erit nobilioꝛ specie. cū vtraq; sit equiuoca:⁊ neutra istrumētalis nisi foꝛte dicatur fantasma esse instrumētuꝫ obiecti.⁊ sic ipsum obiectum quod est quidi tas materialis esset nobilius specie intelligi bili immateriali. ¶ Si ꝫm igitur fantasma erit eque nobile vt species quod est impossibi le coꝫ sit perfectio potētie ignobilioꝛis. ¶ Si tertiū similr sequit idem. siue dicatur ꝙ fan tasma sit causa equiuoca. seu vniuoca. ¶ 2°. Quādocunq; due cause eiusdeꝫ generis ita scilicet ꝙ vtraq; est effectiua concurrunt ad idem. opoꝛtet sicut inductiue patet. vel ambas esse eiusdem rationis in quantum causant:vel vnam esse alterius instrumen tum:quia si non sunt eiusdem rationis vna habet causalitatem altioꝛem tota specie. vel latitudine alterius: ⁊ consequenter est vni uersalioꝛ.⁊ pꝛincipalioꝛ.⁊ reliqua instrumē talis:vt homo respectu solis. Sed iste due cause speciei intelligibilis non sunt eiusdem rationis:alioquin fantasia esset nobilioꝛ in tellectu possibili. sicut ⁊ agens. Ergo. vel in tellectus agens est instrumentum fantasma tis quod est absurdum. vel e cōuerso quod est verum. omne autem instrumentum aliquid suscipit a pꝛincipali mouente saltem si nō sit tale instrumentum quod apud ipsum in. 4. di. 13. q. 1. dicitur agens dispositiuum: quale fantasma esse non potest. ¶ 3°. Nam dicit ꝙ species impꝛessa ab aliquo vt a. cā totali repñtat illud sub illa ratione

Euasio — Ipugna tio. — Scđa rō — Istantia ꝯtra ꝫ dictum sco. di. 3 q. 6.

sub qua gignit. loquendo de rõne gignendi: & cõcomitanter repraesentat illud sub rõne gi gnentis vel saltẽ nõ sub opposita: ideoq3 spe cies in sensu nõ repraesentat obum sub ratiõe vniuersalis q̃ ẽ ɔ̃dictio opposita rõni gignen tis obiecti: s3 in gignitiõe spẽi intellectualis obiectũ nõ est cã totalis: q2 cõcurrit intellec tus agens sicut alia cã ptialis: ideoq3 genitũ ab istis duabus repraesentare põt obiectũ sub opposita rõne singularitatis que est ratio gi gnẽtis. hec ex illo. ⸿ Cõtra arguo q̃ cã tota lis singularis gignere possit spẽ3 se repraesen tantẽ sub rõne opposita. i. vniuersalis. Nam qcqd repraesentat singulare nõ vt singular̃ re praesentat illud sub rõne opposita rõni singu laritatis: tũ p°. q2 repraesentat sub aliqua rõne & illa necessario est alia a pdicta. & ɔ̃sũr ẽ vni uersalis. est ẽt opposita eo modo quo iste loq tur de oqpositiõe: q2. s. vna includit negatio nẽ alterius: tũ 2° q2 aliqd repraesentare non vt singulare sufficit ad repraesentare vniuersalit cũ ad hoc nõ requirat̃ q̃ repraesentet̃ ipsa vni uersalitas. vel rõ vniuersalis s3 q̃ ipsa conse quat̃ repraesentatũ. qd̃ fit ex hoc solo q̃ repre sentat̃. & nõ vt singulare q2 iã vt sic ẽ comu ne. S3 spẽs genita a re singulari in se: põt re praesentare eã nõ vt singularis est: q2 singula ritas est rõ cõcomitãs gignitionẽ. & nõ elici tiua: alioqn sortes gignẽdo coicaret sua3 sor teitatem. siue singularitatẽ. cum semp agens cõicet formã que est ei rõ agendi: vñ singula ritas nõ repraesentat̃ necessario sicut lux ne cessario cõcomitat̃ solis calorẽ qui tñ impri mit spẽm nõ repraesentatiuã lucis. Ergo &c.

Pria rõ. (margin)

Scd̃a rõ ⸿ 2°. Nã s̃m istũ spẽs intellectualis hẽt vna3 cã3 totalem q̃ necessario est singularis: ⸿ P° q2 est verũ ens reale. i. intellectus agens & fan tasma. ⸿ 2°. q2 effect⁹ realis nõ causat̃ nisi ab aliquo singulari: q2 actiones sunt supposito rũ. i. subsistẽtiũ s3 Arist. p°. metħ. c. p°. & tñ ip sa spẽs vniuersalit̃ repraesentat qcqd repraesen tat: q2 p cã apprehendim⁹ naturã intellectus agẽtis. & fantasmatis in cõi. sicut & natura3 hoĩs. vel equi: nec ẽ differentia. nisi directe. & reflexe. repraesentati.

⸿ 3°. Nã dicit q̃ intellect⁹ patit̃ ab obiecto. vel repraesentato p spẽm. & illa passio est intel lectio. ⸿ Cõtra. Nã obiectũ repraesentatu3 vt sic. nõ est vera res: s3 intentionalis tm̃ vñ cau sare nõ põt verã rẽ. i. intellectionẽ. ⸿ Si dica tur q̃ eã causat inquãtũ est vera res. ⸿ Cõtra q2 vt est vera res causans est quodã singula re. & sensibile cũ nullũ vniuersale subsistat ex tra intellectũ. vel si subsistit nõ agit: q2 actio nes sunt singulariũ. singulare aũt sensibile vt sic nõ põt agere in intellectũ: q2 ageret vltra suũ genus: nec reqreret̃ abstractio: & actiuu3 esset materialius: & ignobilius suo passiuo: & intellectio actualis nõ esset nisi existẽte sin gulari obiecto: q2 passio actualis reqrit agẽs actuale maxime vbi motus est indiuisibilis. nec põt continuari mobili quo ad principiũ nisi continuetur quo ad totum.

Istantia ɔ̃tra ter tiũ dic tũ scoti ibidem. Ratio. Euasio ipugna tio. p°. met. cap. i. (margin)

⸿ 4°. nam dicit q̃ spẽs nõ recipit̃ in sensu. s3 in organo. Cõtra. Nã s3 hoc aĩa nõ esset oĩa cõtra Arĩ. 3°. de aĩa tex. co. 37. s3 organũ so lum esset sensibilia: q2 nõ aliter aĩa est oĩa ni si habẽdo spẽs oium. vt p3 ibi. ⸿ 2°. nã philo sophus describens sensum & nõ organũ 3° de anima tex. co. 38. dicit q̃ est susceptiuus spe cie[illegible] sine materia qd̃ quidẽ organo nõ ɔ̃ue nit: q2 suscipit spẽs cũ materia. i. eo modo q° sunt in obiecto sensibili: cũ calefiat. & infrigi det. ⸿ 3°. nã sequeret̃ q̃ sensus nõ eliceret sen sationẽ: q2 eius est actio cui⁹ est formale prin cipiũ agendi Non ergo suscipiunt̃ in orga no solum.

Instan tia ɔ̃tra q̃rtum dictum sco. pria rõ scd̃a rõ 5. ratio (margin)

Tem. di. 3. q. 7. querit vtp pars itel lectiua proprie sumpta: vel aliquid eius sit cã totalis gignens actuale3 noticiã vel ratio gignendi: Et rñdẽdo tenet q̃ totalis causa nõ est aĩa sola. nec obiectum solũ: sed vtrunq3 simul. deficit aute3 i multis.

q̃ dñr a sco. di. 3 qõne. 7. (margin)

⸿ P° nam in principali responsiõe reprobã do oppositionẽ que dicit totã actiuitatẽ esse ex parte animẽ: assumit tanq3 incõueniẽs q̃ si intellectus esset cã actiua totalit̃ respectu in tellectiõis esset actiuitatis. & virtutis infinite. & loquit̃ de infinitate simplr̃. alioquin illud nõ esset incõueniẽs. nec aliqd pbaret. ⸿ Con

istãtia ɔ̃ tra pri mũ dic tũ. scoti ibidem (margin)

tra. Nā si ita est pari rōne calor solis qui est causa infinitoꝝ numero caloꝝ. & alioꝝ eēt infinite virtutis: q: oēs ꝑpositiones quas assu mit erunt ēt in proposito vere pari rōne. vel false. Arist.n. videt ēt ꝙ nunc esset infinita actiuitas in intellectu inquātū est actiuus respectu oīū intellectionū: q: ad vnā intellectionē requirit aliqua pfectio in cā illius intellectionis. & ad aliā intellectionē alterius rōnis requirit tanta pfectio. vel maior. Ergo bene hāc & illā est pfectius ꝙ̄ habēs vnā tm̄. & ita habens infinitas tales vt totalis cā est infinitū in pfectione. hec ille. ¶ Si dicat ꝙ infinite intellectiones sunt alteri⁹ rōnis. i. spē distincte: infiniti aūt calores distingunt solū numero: & ēt colores.

Euasio

Impu. ¶ Contra p°. Nā s3 multos falsum est hoc. s. intellectiōes spē distinctoꝝ distingui spē distinctiōe intrinseca: hoc tñ dato habet intentū: q: s3 istū supra. scibilia nō sūt infinita. qđ s3 spē3 intelligit. & ꝯñr non sunt possibiliter infinite intellectiōes spē distincte. sed finite sicut finiti specie distincti effect⁹ solaris caloris. ¶ 2°. Nā si intellectū esse cām totalē intellectiōes concludit eius infinitatē cōcludit ēt illū eē cām partialem: q: arguo per suā rōne3. s. ad vnā intellectionē requirit aliqua pfectio in causa partiali. & ad aliā reqri tur tanta. vel maior &c. S3 ꝯñs est falsum ēt sm eū: q: dicit intellectū esse cā3 partiale3. & negat infinitū. Ergo ēt si esset causa totalis nō propter hoc esset infinitus.

Instantia ꝯtra secūdū dictum sco. d. 3. q. 7. pria rō. ¶ 2°. Nā dicit ꝙ relationes mouētis & moti non repugnāt inuicē: nec in eadē natura: nec in eodē supposito: & ꝙ illa propositio. nihil agit in se. aut mouet se. est vera solū in agētibus. aut mouētibus vniuoce. ¶ Cōtra p°. nā de rōne oppositoꝝ est nō posse inesse eidē: q: in oī oppositione includit ꝯtradictio. S3 predicte relatiōes sunt opposite: q: respiciunt se inuicē. & termināt. ¶ Sed ad hoc dr per sco.

sco. euasio. ꝙ relatiua realia nō sic opponunt ꝙ vnū de nominatiue sumptū neget aliud vt. s. sequat. hoc est actiuū ergo nō est passiuū. S3 bñ sequitur in abstratio est motio actiua ergo nō est

Impu. passiua. ¶ Cōtra. Idē. n. dicā ego de formis cōtrarijs ēt intensissimis. & habitu. ac priuatione: ita ꝙ idē ē albū. & nigrū. l3 nō albedo. & nigredo: nec apparet rō quare ita dici nō possit. Vn̄ ista rñsio sine rōne negat regulas vniuersales: aut ab eis excipit. ¶ 2°. nam si sic igr idē esset simul in actu. & in potētia: q: oē mouens vt sic est in actu. & omne motū i potentia. Nec valet distinguere ab actu virtuali. & potētia formali: q: omne mouēs inquātum mouēs oportet esse in actu. & potētia actiua formali alicuius forme qua3 agit: q: est formaliter mouēs: & omne motū inquātum motū oportet esse in potētia passiua formali sui termini: q: formaliter recipit. Ergo si idē agit in se. idē respectu eiusdē erit in potentia actiua. & passiua. ¶ 3°. si idē agit in se. aut mouet se. Arist. male diffiniret. 5. metph. tex. co. 17. & 9°. metha. tex. co. 2. potentiā actiuā dicēs: ꝙ est principiū transmutādi aliud inquātū aliud. ¶ Si dicatur ꝙ ly aliud nō importat aliā rē s3 aliā formalē rōnē. ¶ Cōtra p° quia s3 istā responsionē nō incōueniret intellectū mouere se dū intelligit qđ tñ. Com. 3° ꝺ aīa. co. 5. habet ꝓ incōuenieti impossibili. ¶ 2° q: alietas rōnis formalis non facit aliud. qđ p3 p°: q: aliogn diuina iustitia esset aliud a diuina sapiētia. ¶ 2° q: formalitates eiusdē rei nō habēt tantā distinctionē quantā habent subiectū. & propria qualitas que essentialiter ab eo distinguit: & tñ s3 porph. qualitas nō facit aliud. sed alterū Ergo multo minus formalitas alia facit aliud. ¶ 4° principalr. Si idē posset agere in se. vel mouere se posset habere relationē realē ad se: q: mouētis ad motū. & agentis ad passū est relatio realis vt p3 9°. metha. Sed cōsequens est falsum. q: realis relatio ēt s3 istū hēt extrema realit distincta imo sunt realiter opposita. ¶ Si dicat ꝙ iste reales se cōpatiunt in eodē supposito. & i eadē natura: q: mouens se nō dependet a se nisi quātū ad accidēs. ¶ Cōtra p°. q: hoc est negare pmissas ꝓbatas. ¶ 2° q: Arist. 8. phi. a tex. co. 27. vsq ad. 54. ꝓbans primū motorē p hoc principiū prolatū in 7. a tex. co. 1. vsq ad. 3. idem. 9°. metph. tex. co. 2. ꝙ nihil mouet

Marginal notes (right column): scda rō — 3. ratio. — Euasio — Impu. — ca. ꝺ bis sec. — 4. rō. — tex. co. 3 & xi.

ad se nihil pbaret: dicã.n. q celũ mouet se.s3
nõ pducat se.nec causet se.s3 sit improductũ.
Euasio ¶ Si dicaf q philosophus pbat ex hoc prin
cipio: q: omne motũ localiter eternaliter mo
uef ab alio: quia corpus mouendo fatigaf.
ipugnatio. ¶ Hoc nihil est: q: corpus incorruptibile per
petuo mouere põt sine labore immo de facto
mouet sphera superior inferiorem.
q dñr a sco. di.3 q. vltia. Tem. di.3.q. vltima querit vtrũ in
i mente sit distincte imago trinitatis
istantia pra p/mũ dic tũ scoti ibidem pria rõ ꝛ dicit ac tenet q sic: s3 deficiat i mul
tis. ¶ P° Nã dicit q intellectus. ꝛ voluntas
nõ distinguunf sicut res. ꝛ res: s3 formaliter.
¶ Cõtra p°.nã quecũq3 sunt vna res ita se ha
bẽt q cuicũq3 vnũ eoꝝ est realiter idẽ. ꝛ reli
quũ: qđ p3: q: ipse dicit supra di.2.q.4. q q̃
vnitate aliq̃ sunt idẽ i tertio eadẽ sunt idẽ in
ter se: qũ aũt vnũ duoꝝ que sunt idẽ est idem
cã 3°. tũc illud tertiũ cũ reliquo est ide3 in.3°.
ideo est idẽ cũ eo: sicut in proposito. si itellec
t°. ꝛ volũtas sint idẽ si itellect° cẽt idẽ lapidi
lapis. ꝛ volũtas cẽnt idẽ i 3°. Ergo ꝛ inuicẽ.
S3 volũtas ꝛ itellect° ñ se hñt isto mõ. q: itel
lect° ẽ idẽ aie h3 istũ: volũtas aũt ñ est idẽ aie
h3 ꝯitatẽ: qđ pbaf mltipliciť ex dicq̃ cap. coli
p°. di.3.q.3.ar.2°. ex p°. de cõbo. c.4. ꝛ p°. ph.
t: co.17. ꝛ 4.metb.t.co.3. vide etiam paulum
lonci. sup metb.li.4.q.12.q declarat hãc pro
scda rõ positionẽ. ¶ 2° principalr. Nã si intellectus. ꝛ
volũtas essent vna res. essẽt vna res simpliciť
vt p3. S3 pñs est impossibile in creatura: qa
intellect°. ꝛ voluntas habẽt oppositas rõnes
dicẽte isto hic in 3° ar° q itellectio. ꝛ volitio
requirunt in suis principijs oppositas rõnes
principiãdi: nulla aũt creatura põt sibi idẽ
ptificare opposita: maxime absoluta.
istantia pra h3. dictum sco. ibidem pria rõ. ¶ 2°. Nã dicit tertiã partẽ imaginis.i. amo
rẽ nõ esse a secũda.i. noticia. ¶ Cõtra. Nã qc
qd includif in formali rõne obti mouẽtis vo
luntatẽ ẽ cã amoris: q: volũtas ante oia mo
uef ad amorẽ cu3 sit primus actus appeti°.
S3 notitia est hmõi: q: obiectũ volũtatis est
bonũ. nõ absolute. s3 cognitũ: vt p3 3° de aia:
tex. co.50.ꝛ.51. ꝛ illud mouet volũtatẽ: q: est
mouẽs imobile. ꝛ appetitus mouẽs motu3.

vt ibidẽ phs dicit q loquif de motione effec
tiua vt p3 itueniti. ¶ 2°. si notitia nõ concurrit scda rõ
effectiue ad volitionẽ ipsa volũtas est totalis
cã volitiõis: q: aliã nõ ẽ assignare. ꝛ hoc iste
pcedit. S3 pñs est impossibile: q: volũtas pe
tri posset causare volitionẽ in volũtate plato
nis. q: iste met dicit in 2° sũiaꝝ vbi loquif de
loquutiõibus angeloꝝ q oẽ agens aliquẽ effe
ctũ in aliquo passo posset similẽ agere i quo
cũq3 passo simili: ꝛ similr dispositio: nisi im
pediaf. ¶ 3°. si notitia non ponaf cã amoris 3.ratio.
ideo ẽ q: volũtas ad hoc sufficit: q: idẽ potest
mouere seipm: istud.n. est fundamẽtũ huius
doctoris. S3 pñs est impossibile vt pbatum .q. pce
est. ¶ 4°. Si ipsa volũtas cẽt totalis cã dici denti.
tiua. ꝛ susceptiua volitiõis semp in volũtate 4.ratio
esset. vel esse posset volitio i actu: q: vt iste di
cit in qõne penultima huius distinctionis. ar
guẽdo vltimo loco cõtra primam opinio
nes: qũ due cause proxie ipsa re. s. effectus: ꝛ
materia. sunt in se pfecte. ꝛ approximate. ꝛ ñ
impedite. sequif effectus. vel saltẽ põt sequi:
nec valet tunc recurrere ad cã3 sine qua non:
q: hoc est dicere q oẽs p se cause nõ sunt suffi
ciẽtes cause. Hec ille qui p hoc vult pbare q
aia nõ est totalis cã dicitiua. ꝛ susceptiua vo
litiõis. S3 pñs est falsu3 q: nõ semp adest vo
lũtati volitio. ¶ Si dicaf q põt semp adesse:
p° quidẽ hoc est falsum vt cũ homo dormit.
¶ 2° accipio volitionẽ naturalẽ finis q̃ nõ sẽ
per adest ꝛ habeo intentu3: q: iste vult q ef
fectus naturalis semp ponif positis illis dua
bus cãis: Ista ratio tota hř ꝯtualiter ab isto
vbi ẽ ꝛ multo diffusius: nec op3 aliqd varia
re nisi q vbi ipse ponit aiam ꝛ intellectionẽ
ponatur voluntas. ꝛ volitio.
¶ 3°. Nã dicit q actio nõ ẽ ppria ad forma3 istantia
nisi pars post partẽ acquiraf. Contra. Na3 pra. 3.
vbicũq3 est ppria potẽtia actiua respectu ali dictum
cuius ibi est actio correspondens terminata sco. di.3
ad illud: aliogn illa potẽtia esset frustra. S3 .q. vltia
respectu forme simul acqsite est propria potẽ
tia actiua vt patet de potentia creatiua. vel
saltem de productiua sube per generatione3
subitam. Ergo ꝛc.

Mantia ¶ 4. Nã dicit ꝙ intelligere dr̃ actus secũdus
ꝯtra.4. q꞉ cõtinue dependet a cã sua.⁊ transit in ter/
dictum minũ.¶ Cõtra.nã ƀꝫ hoc rep꞉esentare obuꝫ
sco.ibi / esset act⁹ secũdus:q꞉ dependet cõtinue a rep/
deꝫ. sentãte.⁊ trãsit in rep꞉esentatũ. Sꝫ ꝯñs ẽ fal
sum:q꞉ ꝓbũ cũ rep꞉esentet aliqd.hr̃et actũ ƀꝫ
⁊ esset virtus actiua:⁊ simil' imago hercu/
Euasio les.¶ Si dicaẽ ꝙ ista nõ trãseũt vere in suuꝫ
terminũ sꝫ solũ ƀꝫ app꞉ehensionẽ.⁊ ꝑ modũ
relatiõis.cõtra:q꞉ si ad esse actũ ſm reqritur
Ipugna trãsitus realis.nulla operatio imanẽs erit ac
tio. tus secũdus.¶ Si dicaẽ ꝙ lꝫ opatio imanẽs
Euasio nõ trãseat extra operans trãsit tñ extra p꞉in
impu / cipiũ operãdi.¶ Cõtra:q꞉ volitio ƀꝫ istũ.ẽ to
gnatio. taliter a volũtate.⁊ i voluntate.vñ nõ eẽt ac
tus secũdus.¶ 2°. Nã ƀꝫ hoc etiã lumẽ in aere
esset actus secũdus.Sed hoc est falsum:q꞉ cũ
ipm agat insensus.⁊ in co꞉pore. actio hẽret
actionẽ.⁊ terminareẽ ad illã cõtra p̄hm.5.
phi.tex.co.x.⁊ infra.Non est ergo ꝓdicta ra
tio actus secundi sed est esse vltimum effe/
ctum p꞉imi.

q̃ dñr a Tem p°.di.7.q.1. ꝯtractat materiã
sco.di.7 I illius q̃ñis vtrũ diuina generatio
q. p꞉ia. sit vniuoca.⁊ tenet ꝙ sic:lꝫ deficit i
istantia multis.¶ P꞉imo. Nã dicit ꝙ supposita diui
ꝯtra p̄ na.specifice nõ distinguneẽ.nec quantũ pater
mũ dic nitas ⁊ filiatio.¶ Cõtra p°. Nam in diuinis
tũ scoti plus distinguneẽ pr̃.⁊ filius q̃ꝫ duo patres si
ibidem. ponereneẽ. Sꝫ duo patres si ponereneẽ distin
p꞉ia rõ guereneẽ numero. Ergo pr̃ ⁊ filius distingun
tur spẽ. Iste modus arguẽdi est istius q̃ñ p꞉o
bat paternitatẽ.⁊ filiationẽ spẽ distingui. vel
sic.Quecũqꝫ distinguneẽ plusq̃ꝫ distincta nu
mero:siue distinctiõe maio꞉i q̃ꝫ sit numera/
lis:distinguneẽ spẽ. Sꝫ quecũqꝫ distinguntur
paternitate.⁊ filiatiõe plus distinguneẽ q̃ꝫ di
stincta duabus paternitatibus numero solũ
distinctis.q꞉ distinctio maio꞉ in distinctiuis
arguit maiorẽ in distinctis:eo ꝙ multiplica
ta.vel aucta cã multipliceẽ.vel augeaẽ effec/
scd̃a rõ tus. Ergo distinguntur specie. Ergo ⁊c̃ ¶ 2°.
Quecunqꝫ sunt per se.⁊ fo꞉malr̃ relatiua dis
quiperantie seu sup꞉a:⁊ suppositionis.distin
guneẽ specie:¶ P꞉imo:q꞉ in eadẽ specie sup꞉a

positio ⁊ subpositio nulli cõueniũt ꝑ se. sꝫ ꝑ
accidens tantũ:cũ oia indiuidua eiusdẽ spẽi
quãtũ ad essentiã sint paria.⁊ ꝯñr q̃ꝫ ad ꝑ se
ꝓp꞉ietates nature. vñ opꝫ ista esse i diuersis
specie.¶ 2° q꞉ iste hic ꝓbat paternitatẽ.⁊ filia
tionẽ specie distingui: q꞉ sunt relatões oppo
site:⁊ nõ fundate sup vnitate: idẽ aũt est ꝺ re
latiuis sub ⁊ suprapositionis:q꞉ opponuneẽ.
⁊ nõ hñt vnitatẽ ꝓ fundamẽto.Sed pater
⁊ filius sunt hmõi. ¶ 3°. Naꝫ si paternitas.⁊ 3.ratio.
filiatio spẽ distinguneẽ vt iste hic tenet q꞉.s.vt
dicit sunt opposite.⁊ non fundaneẽ sup vnita
te:oporteret etiam patreꝫ.⁊ filiuꝫ specie distin
gui:q꞉ absolutũ.⁊ cõcretũ ad candẽ speciem
reducũtur sicut albedo ⁊ albũ.¶ 4°.ois distin 4.ratio
ctio totaliter relatiua.⁊ nullo modo absolu/
ta si est ꝑ relatões spẽ distinctas est specifica.
⁊ nõ minus q̃ꝫ specifica:q꞉ alioquin nõ esset
distinctio effectuũ ƀꝫ distinctionẽ cãꝝ ꝑfecta
rum.⁊ effectus esset magis vnus q̃ꝫ causa:⁊
ꝯñr magis ens. Sed distinctio diuinarum ꝑ
sonarum ẽ huiusmodi. ¶ 5°. Quecũqꝫ consti 5.ratio.
tuuntur per diuisionẽ immediatam alicui⁹ ha
bentis rõnem generis.habent rõnem specie/
rum.eo modo quo illud generis.Sed suppo
sita diuina sunt huiusmodi:quia paternitas
⁊ filiatio nõ diuidunt absolutum tantum.
cum illud sit solum vnum indiuisibile.nec
relationem vnius rationis. quod scilicet sit
species specialissima: quia relatio ibi diuisa
est comunis ad relationes. etiam ſm istum
specie distinctas. ⁊ diuersarum spẽrũ specia
lissimarum.⁊ consequẽter que est quasi gen⁹
⁊c̃.¶ 6°.Quod in plura numero distincta i/ 6.ratio
mediate diuidiẽ est species.Sed pater est hu
iusmodi.⁊ similiter filius:vnde dicimus pa
tres.⁊ filij implurali Ergo vtrũqꝫ est species
⁊ non eadem ergo due.¶ Si dicatur ꝙ spe/ Euasio
cie distinguntur pater.⁊ filius in comuni. sꝫ
non hic pater.⁊ hic filius.¶ Contra. Nã hic ipugna
pater fo꞉maliter.⁊ quiditatiue cõtinetur sub tio.
patre.⁊ filius sub filio:⁊ consequenter hic.⁊
hic sub diuersis speciebus continentur.
¶ 7°. Quecunqꝫ opponuntur. specie distin/ 7.ratio.
guntur. Sed ista supposita sunt opposita.

q: h3 istū hic in solutione cuiusdam primi ar/
gumēti tanta est repugnātia cōstitutoꝝ quā
ta cōstituentiū:ꝛ pn̄r tanta oppositio.
Instantia contra. ẜm dictum sco. di. 7. q. i. pria rō ❡ 2°. Naꝫ dicit aliā esse distinctionē paterni
tatis a filiatione:ꝛ aliā patris a filio:ꝛ tamē
vtrāq; esse a paternitate formaliter. ſ Cōtra.
p° Nā ẜm hoc in patre respectu filij non esset
vna distinctio tm̄ ſ3 duplex etiā realis:q: di/
stinctio paternitatis a filiatione ē̄t ipsa est in
patre in quo est paternitas. S3 pn̄s est falsū:
q: distinctio diuinaꝝ personaꝝ nō esset mini
ma:nec pn̄r vicinissima sūme vnitati: ſ3 mi/
nor esset distinctio paternitatis.ꝛ filiationis
ꝛ pn̄r vicinior sūme vnitati.ꝛ pn̄r iste forme
essent pfectiores suppositis diuinis. Sequerē
tur ē̄t multa alia incōuenientia vt statim pa/
scda rō tebit. ſ 2°. Si ita esset vna forma haberet du
os effectus formales eiusdē rōnis in vno su/
sceptiuo:q: diuina paternitas est vna forma
cuius formalis effectus est distinguere.cū ac
tus distinguat 7̄.meth.tex.co.49.ꝛ in patre
eterno non sunt duo susceptiua forme distin/
guentis. Sed pn̄s est falsum:q: vna causa n̄
habet duos effectus nisi gratia susceptiui ma
xime si naturalr̄ causet vt in ꝓposito:q: na/
Euasio tura est determinata ad vnū. ſ Si dicat̄ q
ibi sunt duo susceptiua effect° formalis.i.di/
impug. stinctiōis. ſ Cōtra q: forma esset in vno susce
ptiuo ꝛ effectus formalis in alio:ꝛ sic effect°
formalis esset actio aliquo modo transiens.
Istantia ꝯtra.3. dictum sco.ibidem ❡ 3°. Nā dicit patrē:ꝛ filiū minus distingui
q̄3 paternitatē.ꝛ filiationē:q: magis conue/
niunt.s.in essentia.ꝛ idē dicit de oībus distin
guentibus. ſ Pro quo nota.q h3 istū hic ad
pmū ꝯtra decisionē qōnis dupliciter aliq̄ di
Not. cunt̄ magis distingui. ſ P° pp minorē cōue
nientiā in aliquo genere vt generalissima.l3
minus repugnēt tn̄ plus distingunt̄ q̄3 ꝯtra/
ria. ſ 2° propter maiorē repugnantiā.sicut ꝯ
traria.vt albū.ꝛ nigrū plus distingunt̄ q̄3 di
sperata vt albū.ꝛ homo:ſ3 2° modo non pro
prie dicunt̄ aliqua magis distingui hec ex il
pria rō lo. ſ Contra pm̄. Si ꝓprie plus distinguntur
que minus in aliquo ꝯueniūt:ꝛ deo essent ali
qua plus distincta q̄3 substantia. ꝛ accīns:q:

substātia ꝛ accīns h3 cū quiditatiue cōueniūt
in ente.prima aūt distinctiua vt sunt diuine
relationes h3 cū:i nullo quiditatiue ꝯueniūt
etiā in ente vt de differentijs vltimis patuit.
ſ 2°.nā sequeret̄ q vltime differentie alicui° scda rō
sube puta rōnale.ꝛ irrationale que h3 istum
in nullo genere qditatiue cōueniūt.imo nec i
ente distinguerent̄ plus q̄3 homo.ꝛ lapis:imo
q̄3 corpora.ꝛ incorporea res que in substan 3.ratio.
tia cōueniūt. ſ 3°.naꝫ si paternitas.ꝛ filiatio
minus distinguāt psonas q̄3 distinguant̄ in
ter se q: psone magis cōueniūt in aliquo:seq
tur q albū.ꝛ nigrū magis distinguāt equū.
ꝛ margaritā q̄3 distinguant̄ iter se: q: equs
ꝛ margarita minus cōueniūt q̄3 illa ꝯtraria
que ꝯueniūt in genere ꝓximo. S3 pn̄s ē fal/
sum:quia albedo.ꝛ nigredo distinguerentur
plus q̄3 spē:ꝛ pn̄r genere ꝓximo.
❡ 4°. Nam dicit q motus circularis.ꝛ rect° istantia
ad idē vbi.sunt alterius rōnis q: non sunt cō ꝯtra. 4
parabiles.Contra:q: superius.d.3.q.7. dixit dictum
oppositū:nisi dicat̄ q dicit ibi forte. sco.di.7
Item.di.7.q.i.querit vtruꝫ potētia q. pria.
i generādi in patre sit aliqd absolutū Iteꝝ in
ꝛ dicit q loquēdo de potētia agen stat do/
di.si sumat̄ ꝓ eo qđ ꝑ se significat sic:signifi ctor cō/
cat relationē:sumpta vero ꝓ eo qđ cōnotat tra alia
illud est fundamētū illius relationis. Deficit dic.sco.
aūt in multis. ſ P°.nam dicit q potentia ꝑ di.7.q.i
se significat relationē.ꝛ cōnotat.seu ꝯcernit. istātia ꝯ
vel denominat absolutū. ſ Contra p°. Qđ ē tra pri/
in genere qualitatis per se. ꝛ formaliter signi mū dic
ficat aliqd absolutū.ꝛ nō relatiuū: q: rōnes tū.scoti
formales generis qualitatis.ꝛ ad aliqd sunt ibidem
alia.ꝛ alia. Sed potētia h3 ph3 in pdicamē/ pria rō.
tis est hmōi Ergo ꝛč. ſ 2°. Nihil qđ est for/ scda rō
maliter relatio fundat relationē:sicut pater/
nitas nō dicit̄ fundari in patre. ſ3 in eo qđ ē
pater. S3 potentia fundat relationē ē̄t realē
vt patet.9.meth.t.c.2.ꝛ.xi.Ergo ꝛč. ſ 3°.nā 3.ratio.
si sic:sequeret̄ q producere vel pati magis ꝯ
ueniret relatiuo q̄3 absoluto:q: potētia est id
quo quid natum est agere. vel pati vt p3.5. t.co.17.
metha.ꝛ omnia que loquit̄ de potētia ꝯue/
nirent relationi.aut ipse nō loquit̄ de poten

tia. sed de subiecto potentie: quorum utrunque est ab
4. ratio. surdum. ¶ 4°. Si potentia significat respectum pa
ri ratione et actus cum sint eiusdem generis: et per consequens
5. ratio. nullus actus esset perfectio simpliciter. ¶ 5. nam
cap. p°. substantia materie esset quidam respectus: quia habetur com.
de substantia orbis materia substantiatur per pos
6. ratio se. ¶ 6°. Si potentia diceret relationem esset pri
mi vel secundi vel tercij modi. tex. 5. metha. a
tex. co. 1. usque ad. 5. Sed non est de relationibus
primi vel tercij modi: quia illi non fundantur super
potentiam actiuam vel passiuam: neque secundi modi
quia illi non fundantur in dictis potentijs nisi medi
ante actione et passione. iste vero respectus de
quo est sermo videtur preuenire omnem actionem: quia
potentia istum respectum importat antequam egredi
tex. co. atur actus ab illa. Quod autem iste relationes conse
17. quantur actionem patet per com. 5. metha. ubi dicit quod
calefaciens non acquirit hanc dispositionem scilicet re
latiuam nisi respectu eius quod calefacit. Patet etiam per
rationem: quia si respectus fundatur in absoluto po
tentie ante actionem esset de 2° modo. vel esset idem
illi qui actionem sequitur. vel alius. sed non est idem:
quia agens ex actione non consequeretur nouam rela
tionem: nec est etiam alius. ¶ Primo: quia in eodem funda
mento respectu eiusdem termini multiplicarentur
tur relationes secundi modi: quod videtur impossibile:
¶ 2° quia sequeretur quod relatio realis fundaretur su
per relationem: quia relationes secundi modi fundantur
Euasio supra potentiam quam tu dicis relationem. ¶ Si di
catur quod fundantur supra potentiam id est super denominatum
Impu. a potentia quod est absolutum. ¶ Contra quia secundum sco.
istud fundatum et denominatum non dicitur potentia
nisi per relationem denominantem: ideo inquantum
potentia includit relationem: quia semper denominatum
sic includit formam denominantem unde fundat rela
7. ratio tionem per relationem. ¶ 7. Si potentia dicit rela
tionem quero utrum essentia que habet istum est principium
dictiuum actus generandi utrum inquantum est tale
principium includat respectum quem dicit potentia:
aut non. Sic sic ergo sequitur contra eum quod essentia i
quantum est principium elicitiuum actus non sit quid
pure absolutum cuius contrarium iste tenet: si vero non
ergo essentia est principium actus generandi inquan
tum non habet rationem potentie. et consequen
ter in quantum non habet rationem principij.

¶ 2°. Nam dicit aliquas formas substantiales si
esse actiuas ut mixtorum et inanimatorum: aliquas
vero esse actiuas ut elementorum: quod videtur falsum loquen
do de principio actiuo immediato quod patet primo sic
Nam si qua forma substantialis elementaris esset acti
ua maxime videretur forma ignis. Sed consequens est
falsum: quia Ari. de sensu et sensato cap. 2. idem
Auer. 5. ph. t. c. 2. dicit quod ignis habet se. nec agit
nec patitur: sed habet quod habet contrarietatem. i. habet quod habet
qualitates actiuas et passiuas. ¶ 2. nam si sic
esset. igitur forma substantialis esset potentia naturalis:
quia esset principium transmutandi: vel producendi al
terum. Sed consequens est falsum: quia potentia naturalis est in se
cunda specie qualitatis. ¶ 3°. Si forma substantialis esset
immediatum agendi principium: aliquando immediate pro
duceretur ab aliquo agente 2°: quia habet ordinem finis
est ordo potentiarum. et habitum primo. ethi. c. p°: et
sicut causa ad causam ita effectus ad effectum 2° phi. a
tex. co. 32. usque ad. 39. et 5. metha. tex. co. 2. et 3.
Sed forma substantialis nunquam immediate producitur
nec est effectus immediatus alicuius agentis ni
si primi. sed semper immediatus effectus est aliqua dispo
sitio precedens. Ergo etc. ¶ 4°. Si ignis per suam
formam substantialem immediate agit. aut sua actio
erit naturaliter prior actione sue qualitatis. aut
posterior: quia est illarum formarum una est naturaliter prior
alia posterior. Si primum: ergo suus effectus
erit naturaliter prior effectu sue qualitatis: quia suus ef
fectus non est qualitas cum ille sit effectus qualitatis ab
ea sufficienter productus: Ergo est forma substantia
lis. et per consequens illa naturaliter in materia prius introducitur
quam introducatur qualitas: quod patet falsum: quia frequen
ter introducitur qualitas: et non forma sub
stantialis: ut quotiens impeditur ignis gene
ratio ante suum complementum. Si vero detur
secundum quod naturaliter sit prior actio sue quali
tatis. Contra: quia substantia nata est prius producere
operationem sibi propriam. et cuius est principium per
se immediatum quam illam cuius est principium media
te qualitate. et per consequens illa nata est prius precedere
ab illa. ¶ Si dicatur quod verum est quantum est ex parte
forme propter indispositionem passi non est sic. unde in
instanti ultime dispositionis tunc actio forme
substantialis precedit actionem qualitatis. ¶ Contra quia
non videtur probabile quod secundum ordinem agentium natura

Instantia contra secundum dictum sco. d. 7. q. 1.

prima ratio.

secunda ratio.

3. ratio.

4. ratio.

Euasio

Impu.

pparauerit passiua correspōdētia q̄ excipient
coꝝ actiões prius quidem ex se priores. et alias
posterius: alioquin ars nō imitaret naturā
que prioꝝ agentiū prius materiam parat si/
cut materiā dolantis ligna prius q̄ materiā
5.ratio nauē cōpaginātis aut naui facta vtētis. ¶ 5°.
Materia p dispositionē simplicit necessitari
pōt. et magis respectu forme elemētaris. que
pfuit imediāte aliquā. q̄ respectu alteri⁹ puta
mixti. vel aīati: q2 eo casu vt dū aer mouetur
ad ignē remota forma elemētari q̄ est prima
nulla remanet: remota ꝑō forma mixti ad/
huc est imaginabile remanēre formā elemē/
ti pcipue ponēdo formaꝝ pluralitatē. Tunc
sic p quācunqȝ actionē mā simplr necessitari
pōt ad formā aliquā exclusa elemētari. p idē
agens. i. eliciens illā actionē talis forma pōt
induci: q2 ad actionē illā necessario inducit
forma: aliogn illud agens quātū fuit ex se: vł
ex parte sui expoliauit materiā oī forma. et si
8.phis. ne oī forma esse fecit vñ expresse dicit com. 7°
text.cō. meth. co. 22. q esse nō pōt aliud agēs qd for/
32. mā inducat: et qd disponat materiā. Sz p so
lam calefactionē ignis necessitari pōt mā ad
aliquā formā: q2 per eam induci pōt calor in
fumo: qui stare nō pōt cū alia forma que pre
fuit puta cū forma aeris aut palee. Ergo per
solā calefactionē induci pōt talis forma ab
6.ratio igne. ¶ 6°. Si forma elemētaris sit principiū
cōicandi se imediāte in vnitate specifica. non
erit rō quare forma celestis nō sit imediatū prīci
piū cōicādi se i vnitate generis: vel analogie
precise: q2 agens equiuocū perfectius habet
in se suū effectū q̄ vniuocū: et cōñr celum per
suā formā subalem generabit imediante oīa
ista inferiora. Sz cōñs est falsum: q2 generans
et gnālr oē mouēs imediatū opz eē cōiunctū
genito. et mediato. vt pz 7. phi. tex. co. x. celū
aūt nō cōiungit istis imediāte p suā formam
substantialem: sed per aliquam. virtutem in
fluxam elementis.
instantia ¶ 3°. Illā dicit q in generatiōe prius ē distin
ptra. 5. guere q̄ assimilare. ¶ Contra. Illā si eēt pri⁹
pietum in esset hz cōsequentiā: q2 nō apparet alius mo
sco. ibid. dus prioritatis ex his quos phi assignāt. Sz

cōñs est falsū: q2 formā que assimilat in quā
tum forma vt pz. 5. metha. tex. co. 16. et 17. est
prior hz cōñam q̄ actus: q2 oīs forma est act⁹
nō e cō°. cū ipm cōpositū sit actus et nō forma
omne. n. ens est potētia vel actus: cū ista diui
dant genus omne entis et ens. 5. metha. ti. co. f
Tem. di. 8. q. i. Querit vtrū deus sit q̄ dñr a
summe simplex. et tenet q sic. sz deficit sco. di. 8
i multis. ¶ Primo. Illā dicit q sim/ q. pria.
plicitas est perfectio simpliciter. ¶ Cōtra p°. instantia
Nam lz simplicitas fundet in pfecto. tñ for/ ptra p/
maliter dicit priuationē. vel negationem: qd mū dic
pz: q2 simplex. et cōpositū opponunt: et nō re tū scoti
latiue vt pz: nec cōtrarie: q2 cōtraria sunt sub ibidem.
vno genere. sicut spēs imediate et specialissi/ pria rō.
me. simplex aūt et cōpositū in nullo genere sūt
sicut due spēs ei⁹ imediate. aut specialissime.
¶ Itē cōtraria sunt solū in generibus accidē/ cōfirma
tiū: simplex aūt. et cōpositū sunt et in genere tur.
sube. ¶ Itē vnū ptrariū non psupponit aliud. cōfirma
vel includit. sicut cōpositū psupponit. vel inclu/ tur.
dit simplex. Ergo opponunt priuatiue. vel cō
tradictorie. Et cōñr cū istud cōpositū non di/
cat formaliter negationē. sed ponat compo
nentia. et cōpositionē. simplex dicit priuatio
nē: aut negationē cōpositi. ¶ 2° Illud nō dicit scōa rō
pfectionē simpliciter cuius cōpositū dicit pfe Uide
ctionē vniuersalius q̄ ipm vt pz ex declara/ sco. i p°.
tionibus pfectiōis simplr. in priore p°. di. 2. sen. di. 8
q. i. et 2. Sz cōpositū vniuersalius dicit perfe/ q. i. et 2.
ctionē q̄ simplex. vel simplicitas: q2 nūq̄ est de hoc
compositio in re sine pfectione inclusa: est ām ipse loq/
in re aliqua simplicitas p hoc q excludit oīs tur.
pfectio vt pz in materia prima. ¶ Si dicatur Euasio
q ipsa est cōposita ex positiuo. et priuatiuo: Impu.
¶ Cōtra hoc vide. q. sequēti. ¶ Si dicat etiā Euasio
vt iste dicit hic q pfectio simpliciter cōuenit
materie prime. ¶ Cōtra q2 ipsa esset qd sim/ Impu.
pliciter pfectū: q2 sicut pfectio denominat p/
fectum illud in quo est. ita maior pfectio ma/
gis perfectum: et perfectio simpliciter pfectū
simplex: et cōsequenter in mūdo nihil esset im
perfectū cū nihil sit prima materia imperfe/
ctius: et cōñr et ipsa esset simpliciter ens cōtra
Ari. 5. phi. tex. co. 8. idē 12. metb. co. ii. q vult

3. ratio. q ens in potentia simpliciter sit nõ ens. ¶ 3°. Il-
lud non est perfectio simpl' ex quo nõ infert
aliqd esse pfectũ vt p3 ex dictis. S3 simplici/
tas est huiusmodi: q2 non sequitur. hoc ẽ sim
plex ergo perfectũ: cũ esse simplex 9ueniat et
4. ratio enti rõnis. ¶ 4°. Si simplicitas sit pfectio sim
pliciter. nulla perfectio poterit negari esse p/
fectio simpliciter: quia omnis pfectio est sim
plex cũ ois perfectio sit forma substãtialis. vl'
accñtalis: q2 omne animal est pfectũ. vel pfe/
ctibile. & nõ perfectio. S3 9ñs est falsum: aliõ
quin omnis perfectio esset perfectio simplici
ter. quod nullus concedit.
istantia ¶ 2°. Nã pdicta falsitas cogit eũ in aliã ca/
9tra se/ dere. Dicit. n. q quãdo anselmus dicit i mo/
cundu3 nolo. q de rõne perfectiõis simpliciter est q
dictum ipm est melius q̃3 nõ ipsum. nõ intelligit qua
sco. di. 8 si perfectio simpliciter sit qd melius suo 9tra
q. pria. dictorio tñ: q2 sic omne positiuũ est meli' q̃3
Ratio. nõ ipsu3. i. quolibet. suo incõpossibili. ¶ Cõ/
tra. Nã expresse anselmus exponit q p nõ ip
sum nõ aliud intelligit q̃3 9tradictoriũ: vnde
sic dicit. Ipm aũt & nõ ipm nõ aliud dico q̃3
vnũ nõ vnum: corpus no corpus. l3 aũt om/
ne positiuũ sit melius q̃3 non ipm. non tñ est
melius in quocunq3 esse ipsũ q̃3 nõ ip3. puta
in homine esse lapidem q̃3 nõ lapidem.
istantia ¶ 3°. Nã dicit q forma informat materiam
9tra. 3. virtute agentis. ¶ Contra. Qd est tale. q nulli
dictum magis q̃3 ipsi cõuenit. informare materiã:
sco. ibi/ nõ informat virtute alteri': q2 pp qd vnũqdq3
de3. & illud magis est. Sed forma est huiusmodi
Ratio. q2 ei soli conuenit informare. ¶ Si dicatur q
Euasio agens magis informat effectiue. & nõ forma
Impu. liter: ¶ Contra: quia forma non informat ef/
fectiue. sed formaliter: & ideo non informat
effectiue virtute agentis.
q̃ dñr a Tem. di. 8. q. 2. Querit vtru3 aliqua
sco. di. 8 creatura sit simplex. & dicit: q om/
q. 2. nis creatura est componibilis alte/
ri. & q ois creatura est composita. non ex re/
bus. sed q2 habet entitatem cũ priuatiõe alt/
cuius gradus entitatis. qui potest conuenire
enti: sicut talpa priuatur visu qui potest con
uenire animali. licet non talpe. ex. 5°. metha.
tex. co. 27. Deficit aũt in multis.
¶ Primo in eo q dicit omnẽ creaturam ex istantia
positione & priuatiõe cõponi. ¶ Cõtra qd ar 9tra p/
guo primo. Nam sm hoc ois creatura esset mũ dic
cõposita quasi ex infinitis. q2 omni creature tũ scoti
ad sensum istius insunt priuationes infinite ibidem
infinitorũ aliorum entiũ productorũ. vel pro/ pria rõ.
ducibiliũ. S3 9ñs est falsum: q2 nulla creatu
ra perfecte cognosci posset. nisi a cognoscẽte
infinita entia: cũ nõ cognoscatur compositũ.
nisi cognitis cõponentibus. ¶ 2°. na3 cognita scda' rõ
vna creatura cognoscerentur omnes: q2 co/
gnoscerentur omnium priuationes & conse/
quenter oium habitus. ¶ 3°. Nam aliquid cõ 3. ratio
poneretur ex aliquo. & nihilo: q2 priuatio 9/
tra positiuũ in quo fundat. nihil dicit extra i
tellectum cum sit negatio que vt sic nihil di/
cit. ¶ 4°. Nã si ista compositio esset extra itel/ 4. ratio
lectum esset in essentia creature: quia omnis
compositio est i composito. cu3 nõ subsistat.
nec sit in simplici: quia illud denominaret 9/
positum. Sed non est in essentia creature p3
istum hic: ergo non est in rerum natura. ¶ 5°. 5. ratio.
Aut illud cõpositũ est positiuum: aut non.
¶ Si sic: igitur positiuum non potest compo
ni: nec intelligi sine priuatione cum ipsa sit
altera pars: & consequenter priuatio esset de
essentia positiui: cum vnumquodq3 intelligi
possit sine eo quod nõ est de essentia sua. ma/
xime si sit substantia. ¶ Si dicatur q non est
positiuum: igitur non est proprie creatura:
& consequenter nulla creatura dicitur sic cõ/
poni. Et si dicatur q ista compositio est in p
pria: dico q verum quidem est: sed tñ hoc ẽ
contra istum dicentem q propter istam com
positionem nulla creatura est perfecte sim/
plex. Nam propter hoc q vnum opposito/
rum alicui inest improprie. non debet nega/
ri alterum inesse proprie: imo est necessariu3
inesse proprie quando est necessarium vnum
eorum inesse proprie: Ergo propter hoc q
creatura est composita improprie non tolli/
tur quin sit verũ & proprie simplex: & conse/
quenter perfecte simplex: licet non eque vt de
us. qui etiam non est componibilis alteri.

Instantia contra. secundum dictum scoti di. 8.q.2. prima ratio

¶ 2°. Nam dicit quod ad istam compositionem etiam sequitur compositio actus et potentie obiectiue: quia quicquid est ens et caret aliqua perfectione est simpliciter possibile. et terminus potentie. ſ Contra. Quecunque enim sunt omnino idem non componunt. Sed actus et potentia obiectiua sunt omnino idem quia nihil est in creatura quod non sit simpliciter possibile: quod etiam patet in substantiis supernaturalibus. que sunt actus. et antequam essent erant potentia obiectiua .i. terminus potentie productiue ut patet ex his que iste dicit in 2°. di. 12. q. 1. ſ 2°. Angelus est in potentia obiectiua respectu non esse. Quero igitur utrum talis potentia sit aliquid in angelo ex parte sua aut sit potentia ambulatiua dei aut potentia logica que est non repugnantia terminorum. Sed non est dare primum: quia angelus per se esset corruptibilis: quia habens potentiam ad non esse. Ergo est dare secundum. et consequenter talis potentia non componit cum re. vel actu. Aut est dare tertium: et sequitur idem: quia talis repugnantia est solum in intellectu. ſ 3°. si ad compositionem habitus et priuationis sequitur compositio actus, et potentie obiectiue: quero de isto actu utrum sit simplex. et similiter utrum simplex sit ista potentia. vel certe non: sed sit in his compositio habitus et priuationis. Si sic: igitur non omnis creatura est composita. ut iste dicit Si vero non sed est in his dicta compositio: ad ipsam sequitur alia compositio actus et potentie obiectiue: de quibus iterum quero ut supra. Et sic. vel ibitur in rebus in infinitum. vel erit aliqua simplex.

secunda ratio

3.ratio.

Instantia contra. 3. dictum sco. ibidem prima ratio

¶ 3° Nam dicit partem capi uno modo sic ut totum captum sit pars capientis: sicut species capit genus: et hic potest concedi esse relatio capientis ad captum realis. ſ Contra p°. Nam secundum hoc inter hominem. et animal esset relatio realis capientis. Sed consequens est falsum: ſ P° quia animal quod ab homine capitur est idem realiter homini: animal autem aliud ab homine ab eo non capitur. ſ 2° quia si animal esset pars capta ab homine: non predicaretur de homine affirmatiue quia non esset idem homini omnis autem propositio affirmatiua significat subiectum esse idem predicato. ſ 2° principaliter omnis relatio realis habet extrema realia realiter distincta secundum istum

secunda ratio

p°. di. 3. q. 1. Sed species et genus non distinguuntur realiter: quia unum de alio predicatur idem per se et formaliter. Ergo etc.

quid dicit scotus di. 8 q. 3.

Item. di. 8. q. 3. Querit utrum cum simplicitate diuina stet deum esse in genere: et dicit quod non. Sed deficit in multis specialiter quia dicit quod in aliquibus creaturis genus et differentia sumuntur ab alia. et ab alia re: sicut ponendo plures formas in homine animal accipitur a sensitiua. et rationale ab intellectiua. Et tunc illa res a qua accipitur genus vere est potentialis. et perfectibilis ab illa re a qua accipitur differentia. Aliquando ibi non sunt res. et res sicut in accidentibus. etc. Hec ille. cum multis aliis contra que dictum est supra. di. 5. q. 3. Uide ibi argumenta diffuse: et hic huius opinionem diffusissime.

quid iterum scotus dicit di. 8. q. tertia.

Item. di. 8. q. 3. pertractat materiam illius questionis utrum cum diuina simplicitate. stet deo. et creature esse aliquid uniuocum: et tenet quod sic. et deficit multipliciter.

Instantia contra primum dictum scoti ibidem]

¶ Primo: nam dicit deum. et creaturam non esse primo diuersa in conceptibus. sed in realitate. ſ Contra. Nam quecunque in nullo conceptu uniuoco conueniunt sunt primo diuersa in conceptibus: alioquin .x. genera que conueniunt in ente non essent p° diuersa in conceptibus contra com. Sed deus et creatura sunt huiusmodi ut probatum est ergo etc. ſ 2°. Si deus et creatura non essent p° diuersa in conceptibus nulle creature essent p° diuerse in conceptibus: quia maior est differentia inter deum conceptum et creaturam conceptam quam inter quecunque creata concepta sub propriis conceptibus: quod patet primo: quia propositio qua negatur creator a creatura mediante conceptu proprio est verior quam ubi negatur creatum de creato: quia extrema distant magis. ſ 2° quia opposita affirmatio est magis falsa propter minorem extremorum identitatem. Sed secundum istum in rebus creatis est inuenire duo p° diuersa etiam in conceptu sicut differentie ultime: vel realitates a quibus sumuntur ut patuit. Ergo multo magis deus. et creatura sunt primo diuersa etiam in conceptibus.

prima ratio.

secunda ratio

istantia ptra h3 dictum sco.di.8 q.3.

¶ 2°. Nã dicit q cũ qs intelligit hoc. vel illud Bonũ ipsum bonũ essentialr intelligitur vt pars coceptus.indistincte.et in vniuersali. ¶ Cõtra. Nã lz intelligẽdo hoc bonũ intelligat qs bonũ.nõ tñ indistincte. et in vniuersali.s3 vt cõtractũ est ad hoc bonũ:alioquin qñ pcipit hoc bonũ intelligeret bonũ multis modis.et simul in intellectu essent duo cõceptus. et due intellectiones.et duo obta:q2 vt cõtractum ad hoc nõ est cõe.nec intelligit vt cõe: nisi virtualiter:quia scilicet conceptus cõmunis virtualiter manet in minus comuni.

istantia ptra .3. dictum sco.ibidem.

¶ 3°. Nã dicit cõceptu3 boni independentis esse pfectissimũ cõceptum naturalem de deo. Cõtra.et h3 eũ. Nã ipse dicit.di.3.q.5.õ q ẽ cõceptus entis infiniti. ¶ Si dicat q ide3 est cõceptus entis infiniti.et boni independẽtis.

Euasio impug.

¶ Cõtra q2 põt quis esse certus q deus sit bonũ independẽs.et dubitare vtrum sit bonum infinitum intensiue.

istantia ptra. 4. dictum sco.ibidem.

¶ 4°. Nã dicit q cõceptus rei puta albedinis cũ modo suo intrinseco absq3 certo gradu est cõis:et cõceptus eiusdẽ cũ illo modo puta cũ tãto gradu est ppu°.et pfectus:et possunt accipi a realitate et modo:ita q h3 intellectum istius:si tñ põt intelligi:extra aia3 sunt tria.s. res. realitas.et modus realitatis.et q̃lib3 extra aia3 distinguit ab alio.

pria rõ

¶ Cõtra p°. Diuisio.n.entis in rẽ et rõne3 erit notabiliter insufficiens:q2 mediat realitas.et modus.

scda rõ

¶ 2°. Nã sicut ponit modũ realitatis qui nõ est realitas:ita erit ponere modũ rei qui nõ sit res: et modalitatẽ modi que ad illũ se habet vt realitas ad rẽ.et sic in aliq̃ vna essentia simplici hẽbim°.Quinque rẽ.s.modũ rei:modalitate3 illius modi:et realitatẽ:et modũ realitatis.

istantia ptra qntũ dictũ sco.di.8 q.3.

¶ 5°. Nã dicit ens deo cõueniens prius esse infinitũ q̃ sit hoc. ¶ Cõtra p°. Nã sequeret q infinitas pueniret enti in cõi:p° q2 ens cui pri° pueniẽt infinitas q̃ singularitas est ens i cõi: cũ ois entis acceptio sit entis in cõi.vel i particulari. siue vt ẽ hoc.

pria rõ

¶ 2°.q2 dicẽdo hoc ens nõ dico nisi duo.s.ly ens.et ly hoc:vñ si hoc ens est infinitũ est rõne primi tm.vel secundi tm.vel vtriusq3. Et si est secundũ. vel tertiu3 nõ prius est infinitũ q̃ hoc:et si est primũ.igr enti vt distinguit cõtra hoc cõuenit infinitas. Et pñr enti in cõi. S3 pñs est falsum q2 omne ens esset infinitũ. ¶ 3° principaliter qcqd ẽ pfectissimus cõceptus rei.est de ea inquãtum est hoc:q2 quãdiu ignorat in particulari nõ cõcipit pfecte. S3 h3 istũ pfectissimus ccept° de deo est cõceptus infiniti. Ergo ipse habet de deo inquantum est hoc.

scda rõ

Tẽ.di. 8.q.5. Querit vtrũ cũ diuina simplicitate possit stare distinctio pfectionũ essẽtialiũ.pcedẽs aliq° modo oẽ3 actũ intellectus. Est aũt circa hoc sua opinio ista. Inter pfectiones diuinas essentiales nõ est tñ differentia rõnis:hoc est diuersorũ modorũ cõcipiẽdi idẽ obu3 formale: talis enim est inter sapiẽtẽ.et sapiẽtiã.et vtriq3 maior est inter sapiẽtiã.et veritatẽ:nec est ibi tm differẽtia obiectorũ formaliũ in intellectu: q2 illa nunq̃ est in cognitiõe intuitiua vt argutũ est.nisi sit in obiecto ituitiue cognito. Est ergo ibi tertia distinctio pcedens intellectu3 oi modo.et est ista.q sapiẽtia est in re ex natura rei.et bonitas est in re ex natura rei:sapientia aũt in re formaliter nõ est bonitas in re Est ergo aliqua nõ idẽptitas formalis ex pte rei hec ille in forma.hanc et opinionẽ aliqui scotiste sic declarãt vt aureo. Sapiẽtia.et iustitia.et hoc formalitas.ac rõ sunt vnũ.et nõ oino vnũ.i.nõ in primo modo p se. q̃si vnu3 in recto sit alterius ccept°: vñ ois attributa sunt vna res aliter.et alr:qd tñ alr.et alr non fabricat ab intellectu.s3 illũ pcedit Sicut .n. ens.ita et distinctio ois est realis.vel rõnis.s3 distinctio rõnis aliqñ orit ab intellectu vt q̃ est penes modos cõcipiẽdi cõfuse.vel distincte.aut modo fieri.ac quietis.vel pcreti et abstrati.et hmõi:qui sunt modi grãmaticales: aliqñ vero orit ex natura rei.vt ea que ẽ formaliũ obiectorũ:q2 eadẽ res hẽt q intellectũ pluribus modis moueat q̃ alia:pp qd est plura modaliter siue pceptibilr.pluralitate puenieẽte actũ intellect°.que pluralitas nõ est aliquid positiuũ in re. sicut nec multitudo. nec numerus.hec ex illo. Ad intellectu3 et huius

q̃ dñr a sco.di.8 q.5.

opinionis faciunt dicta sup:a.di.2.q.4. vbi agebatur de distinctione inter essentias. & pprietatem.

ptra p°. aguit doctoz. ¶ Primo aūt arguo cōtra istā positionez i eo φ talē distinctionē ponit inter attributa: & ante oia accipio tanq̄ fundamentū oium vnā ppositionē verissimā.s.sapia que est in deo.vel sapiētia dicta de deo:seu sapia diui na formaliter ē vera res:seu formaliter dicit

pria rō veram rez:ēt perfectionē.Qd p3 primo.Nā iste ideo eā ponit manere in deo q: b3 suam rōnem formalē dicit pfectionez simpliciter: ita φ non dicat perfectionē simpliciter rōne realitatis:alioquin omnis res que esset sapia etiā creata.& accidentalis diceret pfectionem simpliciter.& esset in deo.vñ hic in prima ra tiōe quā 2° loco adducit ptra secundā opinio nē dicit φ veritas formaliter est pfectio sim/

2da rō pliciter & similiter bonitas &c.¶ 2°.Nā aliter maioz eēt distinctio sapie ab essentia que est vera res formaliter q̄ patris.a filio quoruz vtrūq; est vera res:q: qd nō est vera res ma gis distinguit ab oi re q̄ quecūq; res ab alia

3.ratio. ¶ 3°.Nā aliter sapia increata nō esset forma/ liter ita verū ens.& pfectū.sicut sapia creata. que dicit formaliter verā rē.cū3 in sua rōne formali dicat qualitatē pdicamētalē sibi su

4.ratio periorē.¶ 4°.q: oia ista b3 istū sunt formalr infinita:infinitas aūt b3 eundē repugnat cui libet qd nō est pfectio simpliciter:vt hic p3.

¶ Tunc principaliter arguo primo.sic. Ois distinctio diuinoꝝ attributoꝝ est realis. vel rōis tm̄.vel media.siue alia a predictis:vt p se manifestū est. Sed ista quā ponit iste qua/ litercūq; nomineē.q: de noibus nō est curan dū.nō pōt esse distinctio realis.Nā oia realr distincta p° oportet esse diuersas res. aut rea litates:q: sicut se habet indistinctio ad vnu3. ita distinctio ad plura:indistincta autez rea/ liter sunt vna res:& pñr distincta realiter sūt distincte res.aut realitates.& 2° op3 φ vnum nō sit aliud:q: hoc est hoc.significat vnitatē pdicati cū subiecto:hoc aūt nō est hoc. dicet tiratem:que aūt distinguūt realiter non sunt vna realitas.s3 distincta.vt pbatum est:ista

autem nō sunt distincte res.& vnū est aliud.

¶ Si dicatur φ iustitia dei est sapientia rea liter:s3 tñ formaliter iustitia nō est formalr sapientia.¶ Contra q: illud quo quis est for/ maliter sapiens est formalitas sapiētie.sicut quo quis est formaliter albus est formalitas albedinis:sed b3 augustinū deus eo est sapiēs quo est iustus:& sic formalitas iustitie est for malitas sapiētie:& pñr ista sunt idē formalr. Euasio ipugna tio.

¶ Si dicaf φ iste formalitates sunt ide3 rea liter. vel idēptice nō aūt formaliter¶ Contra primo. Na3 si formalitas sapie.& iustitie est vna realiter.sapia.& iustitia habēt vnā for/ malitatē realiter.Ergo realiter sunt formalr idē.Ergo ante oēs intellectus sunt formalr idem.q: b3 istū in p°.di.prima.q.prima. sūt idem realiter que sunt idē ante oē opus intel lectus.Ergo nō distinguūt formaliter.nisi p opus intellectus.Nō ergo ex natura rei.¶ 2°. Euasio Impu. pria rō

2da rō Nā ptra hoc φ df idemptice.ide3 arguitur multipliciter in hac qōne 3° loco.¶ 3°.Nā dif ferre formaliter.est differre in formalitatib° 3.ratio sicut differre essentialiter est differre in essen/ tijs.& psonaliter in personis:& realiter in rea litatib°.Ergo si formalitates differūt forma litatū erunt formalitates in infinitu3:vel erit deuenire ad aliquas formaliter nō differētes & pari rōne standū erat in primis:¶ 4°.na3 si 4.ratio iste formalitates sunt vnū idēptice sunt vnu3 formaliter:q: vt patet.5.metħ.vnitas idēpti tex.cō.° 12. tatis est maxima.& sic est vnitas realis.& for malis simul.¶ 5°.Nā sapia est formaliter for 5.ratio malitas sapie:alioqn hēret aliquā formalita tē qua differret a sua formalitate:cui.vl esset idē formaliter. vel iretur i infinitū: & pari ra tiōe iustitia ē formalr sua formalitas.Tunc sic.Quecūq; eidē rei sūt idē realiter.& forma liter sunt inter se idē formaliter. vt p3.q: s m istū tāta est vnitas extremoꝝ inuicē quāta i medio.S3 iste due formalitates sunt forma/ liter idē vni rei.s.iustitie.& sapie:que vna est &c.¶ Si aūt dicaf aliter φ ista distinctio est Euasio realis nō q: sit reꝝ:aut realitatū. s3 q: oritr a natura rei. Cōtra. Nā si oritur a natura rei ipugna aut est hoc effectiue.aut formaliter: q: aliud tio.

modus fingi nõ potest. Si effectiue: igr opo3
tet dare i re aliqd quo illa distinctio habeat
esse formaliter alioqn causa effectiua eius eēt
sine effectu: ꝛ sic adhuc op3 ponere diuersas
realitates quib⁹ ista formaliter ꝛ realiter dif
ferant. Si vero formaliter igr oportet dare
diuersas realitates qbus extrema isti⁹ distin
ctionis realiter distinguanť ꝛ sic idē qđ p:i⁹
Euasio ¶ Si aūt dicať ꝙ ideo dicit realis q: puenit
ipugnatio. actū intellectus. ¶ Cōtra arguo vt s: q: si df
realis sic op3 ibi esse diuersas res. aut realita
tes. Non pōt ēt dici ista distinctio media in/
ter realē. ꝛ rōnis. Nā ois distinctio est b3 rō/
nē in aīa tm: vel est b3 rē extra intellectu3: q: si
esset media inter istas. passio excederet subu3
suū: q: ens cuius. s. passio ē vnū. ꝛ multa di/
stinctū. ꝛ indistinctū diuidiť p ens in aīa siue
ens rōnis tm. ꝛ extra aīa3 siue reale. nec dať
Euasio mediū. Ergo relinquiť ꝙ ista distinctio sit ra
tiōis tm. vel nihil sit. ¶ Si aūt ad argumētū
impugnatio. aliter dicať ꝙ ista distinctio nō est distinctio
ꝑpzie. s3 n̄ idēptitas. ¶ Cōtra hoc argueť sta
ꝯtra 2ᵐ. tim arguēdo cōtra secūdū dictū istius qđ re/
citabitur. ¶ 2ᵒ principaliť Arguo Qñcūqꝫ in
pricipaliter arguit doctor. diuinis absolutis ex pte rei aliqd est idē om/
nib⁹ modis cū alio. i. re ꝛ rōne qcqd ex par/
te rei dť de vno dť ēt de alio: q: ista est regu/
p:ia rō la huius doctoris. Sed formalis rō sapie. ꝛ
formalis rō illius rei quā sapia formaliter di
cit. ex pte rei sunt oīo idē. i. re. ꝛ rōne: qđ p3
p:imo q: alioquin eadē res formalť sumpta
Scđa rō hēret duas formales rōnes. s. rōnem sapie. ꝛ
rōnē rei q̄ formaliter significať p sapia3. ¶ 2ᵒ
q: illa nō distinguť formaliter quoꝝ vnu3
negari nō pōt ab alio cū nota importāte for
malitatē. i. cū reduplicationē vt in ꝑposito:
q: nō vere dť formalitas sapie diuine inquā
tū formalitas sapie diuine nō est formalitas
illius rei quā sapia dicit: q: formalitas sapie
diuine in quātū talis formalitas est formalť
sapia diuina: alioqn i sapia esset alia forma/
litas p quā formaliter distingueret a sua for
malitate. ꝛ eadē rōne res sapientie ē sua for/
malitas formaliter. ꝛ ꝯñr iste formalitates
sunt formaliter vna. ¶ 3ᵒ. Nam quecūqꝫ sunt 3. ratio
idēptice vnū sunt vnū. realiter. ꝛ formaliter:
ex. 5ᵒ. metb. tex. co. 12. q: vt dictū est inter mo/
dos vnitatis idēptitas tenet p:incipatū. Er/
go quecūqꝫ dicunť de re sapie dicunť de ei⁹
formalitate. ꝛ e ꝯᵒ loquēdo ex pte rei. Ergo
si a iusticia. vel eius formalitate distinguitur
formalitas sapie. distinguiť ēt ipsa res sapie
ꝛ si illa rō nō est ratio iusticie ēt illa res non
erit illa ratio ꝙ ipse negat: ꝛ si distincte sunt
horum formalitates distincte sunt ꝛ realita
tes. ¶ Si dicať ad hoc. ꝙ sapientia increata Euasio
dicit formaliter rē aliquā in cōi s3 nō rē hāc.
¶ Cōtra p:imo. Na3 sicut homo in cōi dicit ipugnatio.
formaliter animal in cōi. ita hic homo dicit.
ꝛ includit formaliter hoc aial: ꝛ ꝯñr l3 sapia p:ia rō.
in cōi accepta nō. includat nisi rem in cōi. tñ
hec. i. increata includit hanc rē. vel illa3. ¶ 2ᵒ. Scđa rō
Nā si sapientia increata nō includeret forma
liter nisi rem in cōi: cū in isto cōi non distin/
guať a sapia creata sequiť ꝙ ab illa non di/
stinguať re aliqua. ¶ Si dicať ꝙ dicendo sa Euasio
pientia hec. dico duo. s. sapiētiā. ꝛ hecheitatē
idest significationē que dicit verā rē. ꝛ hanc
formaliter. ideoqꝫ sapia hec dicit verā rē for
maliter rōne hecheitatis. ꝛ hāc rē: nō aūt ra
tione eius ꝙ dico sapiētiā. ¶ Cōtra Cum. n. ipugnatio.
iste loquitur de distinctione attributorum.
vel intendit loqui de eis solum in communi.
vel vt sunt hec. idest in deo distincta a creatu
ris. Si p:imum nihil facit ad questionis dif
ficultatem que non est de sapientia in commu/
ni sed de sapientia hac: nec facit aliquid ad
ponendum aliquam distinctionem in deo:
quia ꝙ sapientia in comuni non sit iustitia i
comuni hoc patet etiam ex parte creature:
vnde oportet necessario ꝙ fm intellectum su
um loquatur de sapiētia hac prout scilicet ē
in deo. ꝛ prout distinguitur a sapientia crea
ta que non est comunis. quod etiam patet:
quia dicit sapientia est infinita formaliter
ideoqꝫ est idem iustitie. quod de sapientia
in comuni non est verum sed solum de hac:
ꝛ consequenter hec secundum eum non

est formaliter hec iustitia. vñ nisi poneret aliquid hoc signatum vt hoc esse formalr distinctũ ab illo vt illud: nihil esset quod dicit mota qõne: quia qđ non est de sapiẽtia i cõi s; de hac vt hec. ¶ 5°. principaliter. Nã quecũq; sunt formaliter aliqd. ⁊ nõ aliud nõ sunt formaliter distincta: q: sunt formalr idẽ. Sed sapiẽtia est formalr aliqd. i. hec res puta sapia vel q̃litercũq; noief. ⁊ nõ est aliud. ⁊ similr iustitia est formalr illa res ⁊ nõ ẽ aliud. ergo sapiẽtia. ⁊ iustitia nõ sũt formalr distincta.

5°. pricipalr instat doctor.

¶ Si dicaf q̃ sapia dicit formalr hanc rẽ. ⁊ aliqd aliud. ¶ Cõtra. q: formalr diceret duo que cũ sint distincta formalr dicent duas formales rõnes. De illis aũt duab° rõnibus argui põt eodẽ modo sicut de iustitia. ⁊ sapia argutũ est: ⁊ ꝯñr. vel ꝓcederef in infinitũ in rõnibus formalib° inclusis in sapia. vel ille si distingunf formalr: ⁊ sic erit vna formalis ratio illius rei. ⁊ illius ali° qđ dr sapia significare formaliter. ¶ 4°. vbicũq; aliq̃ p aliqua formalr distingunf op; reductionẽ fieri i aliqua se totis distincta: ⁊ in nullo formalr ꝯueniẽtia: q: quero de illis p que ista formalr distingunf. an se totis formalr distinguanf. ⁊ hr propositũ: vel nõ se totis: ⁊ sic querẽdo. vr ibif in infinitũ. vel aliqñ hẽbif intentũ. Tũc sic. Si sapia. ⁊ iustitia icreata formaliter distingunf op; necessario in eodẽ supposito diuino eẽ duo se totis distincta formalr: vt patet ex dictis. Sed ꝯñs est impossibile. ¶ Pˢo q: in eo essent duo plus distincta q̃ duo supposita. que nõ distingunf formalr se totis cũ in essentia cõueniãt. ¶ 2° q: qualibet formalitas esset aliq̃ res formalr vt in principio probatũ est. ⁊ si nõ est alia: Ergo qualibet est formaliter eadẽ. ⁊ ꝯñr qualibet ꝯuenit cum alia formaliter i aliquo. ⁊ ꝯñr nõ distingunf se totis. ¶ 5°. principaliter. Nã si sapia formalr distinguif a pfectione formaliter dicit impfectionẽ. vel nõ pfectionẽ: q: distingui a pfectione ĩportat negationẽ pfectiõis. S; hoc est falsum: q: si dicaf vex. sequif q̃ sapia nõ sit pfectio b; se totã. s; b; aliqd sui nõ sit pfectio. ex quo sequif p°. q̃ sapiẽtia importet duo distin

Euasio ipugnatio.

4°. principalr instat.

5°. principalr instat.

cta formaliter: ⁊ ita diuidef q̃si in duas formales rõnes. ⁊ erit processus in ifinitũ vt argutu; est. ¶ 2°. q̃ p hoc nõ soluif argumentũ: q: accipio illud aliqd qđ dicit pcise pfectionẽ attributalẽ: ⁊ illud b; hoc non distinguif formaliter a perfectiõe: alioqn diceret aliqd aliud q̃ perfectionẽ sicut argutu; est. ¶ 6° nã accepta illa re quã iustitia. ⁊ sapia dicit. quero vtr̃ ex pte rei habeat tm̃ vnã formalẽ rationẽ sibi adequatã. vel nõ. Si nõ hẽt vnam tm̃. Ergo vna res hẽbit duas: vel plures rõnes adeq̃tas. Si aũt habet vnã tm̃. aut rõ sapiẽtie est illi rei adequata quantũ est ex parte rei aut nõ. Si sic: igf eadẽ rõne ⁊ rõ iusticie: ⁊ ꝯñr sapiẽtia. ⁊ iusticia nõ habebũt rationes distinctas ex pte rei: vel vna res hẽbit plures rõnes adequatas qđ est impossibile. Si nõ ꝯtra p°: q: eadẽ rõe nec rõ iustitie erit ei adequata nec rõ bonitatis ⁊ sic de aliis: q: eq̃liter oĩ talis rõ ẽ ⁊ formalr ifinita b; istđ. ¶ 2°. q: ex pte rei si rõ sapie nõ est illi rei adeq̃ta. aut excedet illã rẽ: ⁊ ꝯñr ex parte aliq̃ nõ erit illa res: aut excedef ab ea: ⁊ sic illa res ex pte aliqua nõ erit sapiẽs. ⁊ eodem modo ex pte aliq̃ nõ erit iusta. nec bona. ⁊ sic đ aliis attributis: ⁊ ꝯñr diuina essentia nõ erit sapiẽs b; se totã. nec iusta. nec bona. ⁊c̃. ¶ 7°. Nã accipio pcise illđ quo sapiẽtia. ⁊ iusticia distingunf formalr ⁊ illud ex pte sapie sit. a. Quero igf vtr̃. a. sit formaliter res aut nõ. si sic: ergo sapiẽtia in quantũ distinguif a iusticia est vera res. ⁊ ꝯñr est res a iusticia distincta: Si ꝟo nõ: ergo cũ. a. sit i deo. aliqđ positiuũ absolutum est in deo quod non distinguitur a creatura realiter. idest sicut alia res: quod ẽ absurdum: Item sequitur q̃. a. non sit infinitum si non est res: ⁊ consequenter sapientia non est formaliter infinita: quia non est infinita per. a. quod est sua ratio formalis. ¶ 8°. sicut essentiale se habet ad essentiam ⁊ essentialiter ad essentiale. ita se habet formale ad forma; ⁊ formaliter ad formale. Sed nihil est alicui essentiale nihil per essentia;: nec ẽt ꝯuenit alicui aliqd essentialr nisi p essẽtiã. Ergo nihil ẽ alicui formale nisi p formam.

6°. principalr instat.

7°. pricipalr instat.

8°. pricipalr instat.

nec alicui cōpetit aliqd formaliter nisi p for/
mā. Ergo si sapiētia ab aliquo distinguitur
formaliter erit p suā formā: ꝛ ꝯñr p formam
que est in deo distinguet vnū attributum ab
alio. ꝛ ꝯñr p essentiā cū in deo nō sit alia for
ma. ꝛ ꝯñr per rem. ꝛ realiter qđ iste negat.
9. prici palis in/stat. ¶ 9°. Omnia absoluta in deo trāseuntiā i re/
alē idēptitatē cū diuina essētia. transeunt ēt i
formalē. Sꝫ omnia diuina attributa sūt hu
iusmodi ēt ꝭꝫ istū. Ergo oia sunt formaliter
idē essentie diuine. pꝫ aūt maior: qꝛ cā illius
realis trāsitus. vel est p° infinita pfectio ipoꝝ
attributoꝝ: vel 2° est pfectio ipsius essentie: vel
3° est pfectio vtriusqꝫ: vel 4° est diuina simpli
citas. ¶ Si primū: igif multo magis transi/
būt i idēptitatē cū illa ꝭꝫ suas formalitates:
qꝛ ꝭꝫ illas importāt perfectionē eque. vel ma
gis qꝫ ꝭꝫ suas realitates. cuꝫ ergo iste ea po/
nat in deo manere formaliter: qꝛ ꝭꝫ suas for/
malitates importāt pfectionē simpliciter ita
ꝙ nō dicunt pfectione simpliciter rōne reali
tatis. aliogn: vt dictū est: ois res que est sapiē
tia esset pfectio simpliciter ēt creata sꝫ cā im
portat rōne formalitatis. ¶ Si sm: qꝛ. s. essen
tia eo ꝙ sit pfecta simpliciter continet vnite
oēꝫ realitatē attributoꝝ sequif idē. qꝛ magis
vel equaliter formalitas essentie ꝯtinebit vni
te oēs rōnes attributoꝝ: qꝛ nō est minus pfe/
cta ꝭꝫ suā formalitatē. qꝫ sm realitateꝫ imo
iste haberet dicere ꝙ e ꝯ° est. si fieri posset cō/
paratio. sicut de attributis dictū est. ¶ Si ve
ro def tertiū: sequif idē eisdeꝫ rōnibus. ¶ Si
aūt def quartū: similiter idē sequif: qꝛ diuia
simplicitas ꝓuenit ex infinita. ꝛ illuminata
diuina pfectiōe. Si dicaf ꝙ attributa ꝭꝫ suā
formalitatē nō importāt pfectionē maioreꝫ.
vel minorē. sꝫ eandē in numero: sequif ideꝫ:
qꝛ pari rōne transibūt in idēptitatem. vel sta
bunt in distinctiōe ꝭꝫ realitatē. ꝛ ꝭꝫ formali
10. istat ꝛ prici/paliter. tatē. ¶ 10. Illā quecūqꝫ pfectiones substantie
create hēnt eandē distantiā ꝭꝫ realitatē. ꝛ ꝭꝫ
formalitatē ad substantiā creatā. ꝛ ad inuicē
ille vt sunt in deo equaliter trāseunt in idēpti
tatē substātie diuine. ꝛ ad inuicē quatum ad
suā realitatē. ꝛ quātuꝫ ad suā formalitateꝫ:
quia posita eadē causa debet poni idē effec/
tus: cā autē transitus ꝭꝫ realitatem est subla/
tio substātie que erat realitatē ad substātiā.
ꝛ ad inuicē: que sublatio necessario est infor
malitatibus si est in realitatibus ꝛ est eadem
distantia vtrorūqꝫ: alioquin eadē distantia
staret. ꝛ nō staret. ¶ Itē si staret quātū ad for ꝯfirma°
malitates faceret eas tm̄ differre quātū ꝛ rea
litates in quibus faciebat diuersitatē realeꝫ.
sine pluriū reꝝ. ꝛ sic formalitates essent plu/
res res. Sed oia diuina attributa reperta in
creaturis sunt hmōi. i. habēt ꝭꝫ realitateꝫ. ꝛ
formalitatē eandē distantiā ad substātiaꝫ in
qua sunt. ꝛ ad inuicē: qꝛ ois distātia. vel distin
ctio pfectionū creataꝝ est p viam spālis op/
positionis. i. cōtrarietatis vt qꝛ sunt ꝯtrarie:
vel p viā simplicis negationis. vt qꝛ sunt di/
sperate: ꝛ vna de alia negaf quomodo ēt a
subiecto distinguunf: Cōstat aūt eandē esse ꝯ
trarietatē duaꝝ pfectionū. vel formaꝝ ꝭꝫ suā
realitatē. ꝛ formalitatē: puta albedinis. ꝛ ni
gredinis ꝛ ꝯñr eadē est eaꝝ distātia: ꝛ forme
disperate eodē modo sunt disperate quātuꝫ
ad realitatē. ꝛ formalitatē. puta sapientia. ꝛ
iustitia. ꝛ eadē est negatio qua iustitia nega
tur esse sapiētia. vel subiectū suū quantuꝫ ad
suā realitatē. ꝛ formalitatē: ꝛ ꝯñr eadē est ea
rū distātia quātum ad vtrūqꝫ. Ergo ꝛc.
¶ 11°. Omne obiectū infinitū qđ sub oi sua for 11°. ꝛ pn cipalit i stat.
malitate. ꝛ rōne intelligif per actū qui ē vn°
tm̄ realiter ꝛ formaliter. est obiectū vnū tātū
realiter ꝛ formaliter ita ꝙ in se nō habet ni/
si vnā formalitatē intellectā: ¶ P° qꝛ cū act°
ꝭꝫ obiecta distinguanf nō pōt eē maior vni
tas in actu qꝫ i obiecto: alioquin obiecta for
maliter duo terminare possent actū formalr
vnū: vñ si actus formaliter est vnus obiectuꝫ
esse nō pōt formaliter multiplex. ¶ 2° ēt qꝛ qro
vñ tales actus habēt vnitatē formaliter: ꝙ si
dicaf esse. qꝛ obiectū habet tm̄ vnā formali/
tatē. habeo intentū. ¶ Si vero dicaf ideo eē
qꝛ actus est illimitatus nō solum realiter. sed
ēt formaliter. ita ꝙ sub vna realitate. ꝛ for/
malitate cōtinet realitates. ꝛ formalitates in
finitoꝝ actuū terminabiliū ad tale obiectuꝫ.

pāri rōne ipsum ob3 sub vna realitate.ꝛ for malitate ꝯtinet infinitas realitatēs.ꝛ forma litates infinitoꝝ cognoscibiliū in eo:ꝛ sic erit formaliter vnū. Sed diuina essentia. est ob3 infinitū qd̄ sub oī sua rōne:ꝛ formalitate intelligit̄ p actū qui est vnus tm̄ realiter.ꝛ formaliter.i.p illū quo deus illā intuitiue videt qui ē vn⁹ realiter ꝛ formaliter ꝫ isti⁹ fundamēta: aliogn sapiētia dei eliciēs istū actū n̄ esset vna formalr̄:ꝛ sic de aliis attributis. Er

12.ᵒ principalis: instat. go ꝛc.⸿ 12.ᵒ Si attributa manēt distincta formaliter nō realiter darēt eē distincta formaliter nō realiter:q2 sapiētia dat eē sapiētem formaliter:ꝛ iustitia iustū formaliter. diuersitas aūt cause nō stat cū vnitate effectus: vn̄ esse iustū:ꝛ eē sapiēte3 nō est formaliter esse idē. vt ēt scotiste cōcedūt. S3 ꝯn̄s est falsum: q2 eē diuinū in suo formali:ꝛ qditatiuo intellectu aut includit eē cuiuslibet attributi : aut nō:ꝛ si sic hr̄ ꝓpositū.s.ꝙ eē cuiuslibet attributi sit indistinctū a diuino eē:nō solum realiter.s3 ēt formalr̄:ꝛ ꝯn̄r oib⁹ attributis formalr̄ rn̄det vnū eē diuinū essentie.ꝛ ita non debūt diuersa eē formalr̄:si ꝟo nō. ergo esse dei p intellectū abstrahi pōt ab eē cuiuslibet attributi:ꝛ sic eē dei ꝫ suā formalē rōnē cōprehensiuā eē inquātū esse nō icludit oē eē:ꝛ ꝯn̄r nō est ifinitū:sicut sapiētia nō icludēs totū qd̄ ptinet ad sapiētiā nō est ifinita sapia.

13.ᵒ principalis: instat. Ergo ꝛc.⸿ 13.ᵒ Quicqd pfectissime conuenit cuilibet attributo in cōcreto sumpto.a.nullo attributo distinguit̄ ēt formalr̄: q2 iste i suis reportā.parisieñ.li.ᵒ p.ᵒ di.35.q.1.arᵒ.4. Gregorio teste:dicit expresse ꝙ vita itellectualis seu itellectualitas est de p se qditate:ꝛ.formali rōe essētie diuine:ꝛ ꝓbat p hoc:q2 qd̄ pōt idē esse alicui nō ē pfectissime i illo nisi sit de rōe qditatiua ei⁹. S3 qd̄lib3 attributū ꝯuenit cuilibet attributo i cōcreto sumpto:q2 sapiēs diuini⁹ est iustitia ꝛ bonitas ꝛc.ꝛ iust⁹ est sapiētia ꝛ bonitas ꝛc.ꝛ qd̄libet cuilibet ꝯuenit pfectissime:aliogn posset alteri ꝯuenire

14.ᵒ istat ꝛ pncipaliter. pfectius.ꝛ ꝯn̄r nō oia essent ibi sūme vnū. Ergo ꝛc.⸿ 14.ᵒ Quecūqꝫ ꝑdicant̄ de se inuice3 in absoluto p se pfcitate pmi modi:n̄ distinguunt̄ formalr̄:q2 vnū est de formali ꝛ qditatiua rōne alteri⁹. S3 qd̄libet attributū ꝑdicatur de quolibet in abstracto:q2 fm̄ eū ista est vera:iustitia dei est sapiētia dei.ꝛ sic de aliis ꝛ qd̄libet ꝑdicat̄ de quolibet p se pᵒ modo:q2 ipse.di.45.eiusdē repor.in rn̄sione ad sc̄da3. q.dicit ꝙ nunqꝫ ꝑdicatio in absoluto ē vera nisi sit in pᵒ modo p se:ꝛ ꝯn̄r ꝫ eū qditatiua ꝛ ꝯn̄r.vel ꝑdicte nō sunt vere.vel sunt in pᵒo modo p seitate. Ergo ꝛc.⸿ 15ᵒ aut iustitia.ꝛ sapiētia distingunt̄ se totis pᵒ:aut nō se totis pᵒ.si distingunt̄ vt dicit. Si se totis pᵒ: Ergo p istū.26.di.cōtra.ꝓpositiuu3 sunt pᵒ diuersa ꝛ nō aliqd̄ idē entia:q2 ibi de psonis arguēs ipse facit istā ꝯsequētiā factā:ꝛ ꝯn̄r ꝙ i se cōprehēdit sapia3.ꝛ iustitiā non esset simplex: q2 nō est simplex ꝙ icludit plura quoꝝ vnu3 nō est alteꝝ. Nec sunt aliqd idē qd̄ sit singulū coꝝ:aliogn oē ꝯpositū posset dici simplex. ⸿ Si ꝟo nō distingunt̄ se totis pᵒ.ꝛ tn̄ distingunt̄ ergo ꝫ argumētatione3 eius sapiētia aliquo sui est idē iustitie:ꝛ aliquo sui distinguit̄:ꝛ iuxta modū loquēdi aliquoꝝ scotistarum dr̄ ꝙ est eadē sua realitate:ꝛ distinguit̄ ꝓpria formalitate. Quero aūt de formalitate que ponit̄ distincta a realitate an se tota pᵒ distinguat̄ a sua realitate:ꝛ tunc sapiētia nō erit in se simplex.an aliquo sui tm̄:ꝛ aliqᵒ nō:ꝛ erit ꝓcedere in ifinitū i formalitatibus formalitatū. Nec pōt dicere ꝙ sapiētia se tota pᵒ sit realr̄ eadē.ꝛ se tota pᵒ distincta formaliter:q2 sic ei diceret ꝓpositiuus ꝙ vna psona se tota pᵒ eadē est alteri essentialr̄ ꝛ se tota pᵒ ab ea ē distincta psonalr̄.ꝛ n̄ cōcludet iste ꝯtra illū pluralitatē aliquā itrinsecā i psona vt intēdit.⸿ Ad hāc rōnē cōsueuit rn̄deri dupliciter ꝛ vtraqꝫ rn̄sio habetur ab isto.di.5. q.vltima.ꝛ.di.8.q.4.s3 vtraqꝫ sit inualida

15.ᵒ principalis: instat. rn̄siōes scoti.

prima. Prima.nā ois pluralitas facit ꝯpositionem s3 illoꝝ tm̄ quorum vnum est potētiale.respectu alterius:qd̄ nō est in ꝓposito. vbi quelibet formalitas est sūme actualitatis.⸿ Secūda

secūda. Compositio vitat̄.ꝛ saluat̄ simplicitas vbi formalitates hñt sūmā.ꝛ pfectā idēptitatem inter se vt vbi sunt infinite.⸿ S3 ꝯtra

istantia ɔtra p/ mam. primã. Nam cũ p illã vitet cõpositio sim/plicitas tñ nõ saluat: vt pbatum est. & probatur: qr continens plura tantominus e sim/plex quanto illa minus faciunt vnũ: sicut vbi quodlibet est actu. & nihil in potentia ad ali/ud minus faciunt vnũ. q̃z vbi vnũ est in potẽ tia ad aliud: sicut minus est vnitas solius ag/gregationis. q̃z vere cõpositionis vt etiã ipse

istantia ɔtra se/cundã fatet: di. 2. q. vltima. ¶ Cõtra secũdam etiã. Nã aut illa infinitas pmittit secum aliã di/stinctionẽ: vel pluralitatem taliũ formalita/tũ: aut non. ¶ Si pmũ. tunc nõ saluat sim/plicitas vt pʒ ex dictis: & probatur ex dictis eius: qr ponit q̃ realitas generis: & realitas differentie in specie nõ composita ex diuersis rebus qualis est albedo. aliquo modo cõpo/nunt ad inuicem & illa species aliquo modo cõposita: quo modo hʒ cum repugnat sũme simplici esse cõpositũ: & tñ sm esse distinctio generis. & differẽtie est tñ formalis. vt patet di. 2. q. vltima & d g. in illa qõne vtrũ deus sit in gener. ¶ Si vero det secũdũ. ego habeo intentũ q̃ ibi nõ sunt plures formalitates.

16. istat pricipaliter. ¶ 16. Nã hʒ istã positionẽ sequit q̃ sapientia nõ sit sũme simplex sʒ sit aliqd ea simplicius qr ista est verior scilicet simplicitas quã iste scilicet ponit attributũ distinctũ est simplex q̃z ista sapientia est simplex: qr maior ẽ ibi idẽptitas inter subʒ. & pdicatũ cũ sit ibi idẽ/ptitas idẽptica. & formalis simul hic vo idẽ ptica solũ. ¶ ed pñs est ɔtra eũ. & ɔtra vitatẽ

17. principalis instat. ¶ 17. Omnis ppositio diuine simplicitati repugnãs est falsa. Sʒ ista est hmõi: qr si ei ñ repugnat est propter vnum ex quinqȝ hʒ sco/tistarum euasiones. ¶ Primo qr ista distinc/tio nõ est distinctio sʒ non idẽptitas. ¶ 2° qr sic distincta sunt simpliciter vnũ. & hʒ quid multa: relato hʒ quid ad distinctionẽ nõ ad distincta. ¶ 3° qr ista distinctio nõ debet referri ad extrema distinctionis. sʒ ad distincta. ¶ 4° qr per istam distinctionẽ nihil intelligitur nisi eadem res aliter. & aliter se habẽs ex natura rei. ¶ 5° qr in eadẽ re poni possunt plures for/malitates. i. qditates ad rem addentes preci se quiditatiuã rõnem: nõ est aũt quin ei repu

gnet aliqð hoꝝ lʒ iuxta hec scotiste excogi/tent qnqȝ vias euadendi: & hoc diffuse probo discurrendo p singula. ¶ Quãtũ ad primã viã aut verius fugã sciendũ est. q̃ qr scotus de ista distinctiõe ex natura rei varie loquitur est. aliqñ nominãs eã distinctionẽ virtualẽ: aliquãdo distinctionẽ hʒ qd: aliqñ nõ idẽpti tatẽ formalem: aliqui sectatores eius dixerũt nõ fuisse intentiõis eius ponere i deo aliquã multitudinẽ formalitatũ: aut rõnũ qditati/uarum extra animã ex natura rei distinctaꝝ sʒ tñ negare vnã predicari de alia formalit vt sic. li formaliter sit potius determinatio ɔ positionis in ppositiõe q̃z extremoꝝ. & sincha thegorema qðdã: dicẽtes q̃ arguẽtes cõtra eũ in p° sensu pcedũt ex ignorãtia intentiõis eius. ¶ Sʒ cõtra istã fugã arguo ex dictis. & fundamẽtis. istius. q̃ opʒ eũ ponere multitu dinẽ formalitatũ. vel entiatum in deo ex rei natura distinctaꝝ. ¶ Et arguo p° sic ex vbis eius. Nã hic dicit q̃ ista nõ idẽptitas forma lis stat cũ simplicitate dei: qr hanc differẽtiã necesse est ponẽr inter essentiã. & proprietatẽ. sicut supra. di. 2. q. vltima ostẽsũ est: & tñ nõ pter hoc ponit cõpositio in psona. & plura ibi subdit ad hoc ppositum significans talẽ esse distinctionẽ istã formalẽ qualem dicit se ostẽdisse esse inter pprietatẽ. & essentiã in per sona. Qualis aũt sit illa. sm ipsum patet ex verbis ei°. di. 2. q. prima ad quã remittit vbi dicit q̃ aliqua est distinctio ante actũ intel lectus inter hanc. & illam entitatẽ. i. essentiã. & proprietatem. & di. 26. contra prepositiuũ dicit q̃ persona includit aliqua quoꝝ vnũ nõ est formaliter alterũ: & q̃ persona distin/guitur vno eoꝝ que includit. & non altero. Et. di. 5. q. vltima dicit q̃ in essentia diuina ante omnem actũ intellectus est entitas. A. & entitas. B. & hec formaliter non est ista. ¶ Secundo. Nam rationes attributoꝝ ta lem habent habitudinem in re ad deita/tem. & inter se. qualem habent obiectiue vt sunt in intellectu: quia intellectus non facit hec. nec ponit in re. sed prout sunt in re an te opus intellectus sic ea intellectus intelligit.

Scoti. starum euasio. & fuga. Not. de pria fuga.

coact° ex dict suis co. ponere distinc/tas for/malita/tes i de ex natu ra rei. pria rõ.

scda rõ

ex capit b3 istd. Sed he rōnes vt sunt in itelle ctu obiectiue nō solum sunt nō eedē. vel non vnu3. sed ēt sunt obiectiue distincte. Ergo si ex natura rei sic existunt in deo oportet q ex natura rei sint distincte. et nō solum nō vnū.

3. ratio. ¶ 3°. Si pfectiones i diuinis nō essent distincte formaliter. s3 solū nō vnū. essent ibi permixte. et cōfuse: q2 vbicunq aliqua nō sunt vnū. et sunt indistincta sunt ibi cōfusa. et pmixta. S3 b3 sco. pfectiones i deo nec pmixte sunt. nec cōfuse. Ergo sunt distincte.

4. ratio ¶ 4° vbicūq aliqua sunt actus. vel in actu et habēt differētiam nō vnitatē: ibi sunt distincta. q2 act° distinguit. et diffinitio est principiū distinctōis cū habeat claudere. et finire. S3 b3 istū perfectiones i diuinis sunt actu et formaliter. et habent ex natura rei diffinitiuā nō vnitatē. Ergo idē.

5. ratio ¶ 5°. Quecūq habent vnitatē secundi modi p se et nō pmi habēt aliqua3 distinctionē: q2 propria passio et si itelligi nō possit sine pprio subiecto. pōt tñ intelligi subiectu3 sine ea et passiones sine inuicem. S3 b3 istū attributa et essentia i diuinis habēt vnitate3 secūdi modi p se et nō pmi. Ergo et c.

6. ratio ¶ 6° nā oium oppositoꝝ priuatiue semp alterū est in subiecto apto nato: q2 priuatio in idiuisibili ɔsistit: sicut et quelibet negatio: nō aūt cōtrariū. Sed vnū. et multa opponunt priuatiue. x.

tex. co. 2 metha. Ergo quecūq sunt nō vnū sunt multa.

Not. ð secūda. fuga scoti. ¶ Quātū ad secūdā fugā sciendū est q ipsa dicit distincta ex natura rei eē vnū simpliciter. s3 distincta b3 qd. relato h b3 qd ad distinctionē nō ad distincta: aut distinctiua.

istantia ɔtra h°. pria rō ¶ Cōtra arguo q impossibile sit distinctionē eē fm qd quin alteꝝ distinctiuoꝝ3. vel distinctoꝝ sit ens b3 qd. ¶ Primo. Nā ois relatio suscipiens magis. aut minus simpliciter. aut b3 qd suscipit illud rōne fundatoꝝ salte3 alterius solū: vt dicit phs in pdicamētis. et iductiue p3. S3 distinctio est relatio fundata in principijs distinctiuis. et eriīe in distinctis. Ergo nō pōt esse b3 qd nisi alteꝝ distinguentiū sit b3 qd.

Scda' rō ¶ 2° Sicut ens rōnis se hēt ad distinctionē rōnis. ita ens fm qd se habet ad distinctionē b3 qd. maxime b3 scotistas. q hāc appellāt distinctionē rōis ex natura rei. Sed impossibile est aliqua distingui rōne nisi alteꝝ distinctoꝝ sit ens rōnis: vt sor. distinguit ab hoie. qui vt additus sorti est ens rationis: vel vtrūq. vt homo distinguit ab animali: ista. n. minor assumit ab illis: ɔtra eos qui dicūt essentiā. et paternitatē rōne distingui. Ergo in distinctiōe b3 qd oportet alteꝝ. vel vtrūq distinctoꝝ esse b3 qd.

3. ratio ¶ 3°. Tanta est generalitas distinctoꝝ distinctio. quanta entitas distinctiuoꝝ: sicut homo et leo distinguunt substantialiter: q2 rōnale et irrationale sunt subē: albū. aūt. et nigrū qualitatiue. quia albedo. et nigredo sunt qualitates: q2 quanta est p° distinctiuoꝝ entitas tāta est eoꝝ diuersitas. cū ipsa sint p° diuersa vt d. x. meth. tex. co. xi. Sed quelibet diuina pfectio est ens simpliciter nihil habēs qđ sit b3 qd. et diminute. Ergo eaꝝ distinctio nō pōt esse fm qd.

4 ratio. ¶ 4°. Qualis. et quāta est distinctio. talis et tāta ē multitudo p eā cōstituta: q2 distinctio causat multitudinē. x. metha. cū opponat vnitati: et p3 ēt hoc inductiue: q2 vbi est distinctio specifica est multitudo specieꝝ vbi indiuidualis indiuiduoꝝ. et reꝝ vbi realis Sed distinctio inter attributa b3 istos est b3 qd. Ergo multitudo attributoꝝ est entiū b3 qd.

Euasio ¶ Si dicat q ipsa qdē sunt entia simpliciter s3 eaꝝ multitudo est b3 qd.

istantia ¶ Cōtra q2 qualis est multitudo talia sunt ea que sunt multa: q2 si ē realis sunt multe res. si rōnis sunt multe rōnes. si b3 qd erūt necessario entia b3 qd. q2 nō dicitur multitudo realis: nisi q2 est multaꝝ reru3 nec rōis. nisi q2 est multaꝝ rōnū: et hoc inductiue p3.

5. ratio. ¶ 5°. Quāta est rei entitas tanta ē ei° distinctio ab alia re: q2 tanta est vnitas sup entitate fundata. vnitas aūt dicit duplicem negationē. s. indiuisionē in se. et diuisionē ab alio: et vtraq oriē ex entitate. vñ q2 deus est entitatis infinite distinguit ifinite ab oi creatura. S3 quodlibet attributū est ens simpliciter b3 sco. ergo a quocūq distinguitur ex rei natura simpliciter distinguit.

6. ratio ¶ 6° Na3 ista distinctio b3 qd. aut fūdat sup realitate simpliciter: aut sup realitate b3 qd. ¶ Si secūdū:

sic ipsa qdē erit s3 qd.s3 in diuinis attributis erit aliqd ens s3 qd.¶ Si aūt primū:sic ē dif/ finitio simpliciter:s3 nō stat diuina simplici/ tas.¶ Quātū ad tertiā viā sciendū est q ipsa dicit distinctionē formalez nō debere referri ad extrema distinctiōis. quasi formalitas sa piētie nō sit formalitas iustitie.ꝛ sic de alijs: s3 ad ipsa distincta:q2.s.sapiētia nō est iusti/ tia formaliter quāuis formalitas sapiētie sit formalitas iustitie.¶ S3 cōtra primo. Nam sicut est iposibile eē distinctionē s3 qd absq3 distinctis.aut distinctiuis s3 qd.ita ē impos/ sibile esse formalē distinctionē absq3 distin/ ctis formis.vel formalitatibus:ꝛ p3 hec im/ possibilitas ex eisdem argumētis.¶ 2°.Nam impossibile est distinctionē poni qn p illā ali qua sint distincta:q2 nec similitudo sine simi/ libus.nec aliqua relatio sine relatis inuenitur S3 in attributis ponit s3 istum formalis di stinctio.Ergo necesse est ponere in eis aliqua distincta:ꝛ p̄ñr.aut ibi est distinctio realita/ tū qd est hereticū.aut formalitatū qd est pro positū:q2 habebim⁹ extrema distinctionis.¶ 3°.vbicūq3 sūt duo distincta formaliter ibi sunt due formalitates:q2 distinctio semp de/ nominat ab extremis distinctiōis:vnde duo qualia sunt que distingunt qualitatiue:duo quāta quantitatiue:due essentie essentialiter: due sube substātialiter.ꝛ similr due forme for maliter:Nec est instātia in aliquo genere di/ stinctionis nisi detur in pposito.qd nō licet. S3 inter attributa est formalis distinctio s3 istā positionē. Ergo ibi extrema distinctio/ nis sunt due.vel multe formalitates.¶ 4°.Nā formali distinctiōi cū sit habitudo op3 assi/ gnari fundamētū.ꝛ terminū:q2 sine his rela tio imaginari nō pōt.Aut igr fundamētum ꝛ terminus sunt res ꝛ res siue realitas:qd est hereticū.q2 in deo esset realitatū3 multitudo alia a trinitate:aut sunt formalitas.ꝛ forma litas.ꝛ hr ppositum:q2 erunt ibi due forma litates cū idē nō possit esse fundamentū.ꝛ ter minus relationis ex natura rei opposite rela tioni idē ptatis:aut sūt res ꝛ formalitas qd esse negat q2 ista sunt ibi idē. ꝛ non distincta

notū de tertia fuga sco.

istantia ↄtra h°. pria rō.

scda rō

3.ratio.

4.rō.

formaliter aliogn eadē res plures hēret for/ malitates.¶ Quātū vero ad quartā viā sciē dum est q ipsa dicit p distinctionē formalez aliud intelligendū nō fore q̄3 eandē rē simpli citer aliter.ꝛ aliter se habētem ex natura rei: nec addit alia res.vel rō.vel formalitas. vel aliud:sicut candela multiplicata p visum in esse apparenti est eadē res differens a se mo/ daliter:vñ videt q manēte idēptitate reali. possit aliq̄ res aliter.ꝛ aliter se habere ex na/ tura rei:sicut ꝛ intellectus possit aliter.ꝛ ali/ ter ↄcipere:q2 ista alietas cōceptibilitatū nō vr fieri p intellectum s3 esse a natura.¶ Con/ tra primo.Nā alietas illa qua res aliqua ali ter.ꝛ aliter se habēs.i. dr diuersa attributa: aut est alietas modoꝝ realiū.ꝛ sic ex pte rei erit aliqua distinctio extra intellectū:q2 attri buta erunt vna res aliter.ꝛ aliter realiter se habēs.vel exñs:aut erit alietas modoꝝ non realiū p quam tñ ex natura rei res dr aliter ꝛ aliter se habēs:qd ēt est impossibile:q2 iposs bile est q aliqd extra animā aliter se habeat qn realiter aliter se habeat.cū iste dicat reali ter dici id qd dr ante opus.vel pter opus itel lectus.l3.n.eadē res intra animā3 obiectiue aliter:ꝛ aliter se possit haber sine nouitate fa cta in re:aut diuersitate.vt p3 in exp° de can dela:extra animā.tñ si aliter.ꝛ aliter se hēt. op3 extra anima3 esse cā3 huius alietatis.ꝛ ipsam alietatē.ꝛ p̄ñr ibi est distinctio realis. hoꝝ aūt rō est. Nā intra anima3 diuersitas obiectiua oritr ex diuersa impressione obiecti. vel anime discursu:nō est aūt impossibile de eadē re diuersas esse impressiones:sed in re si sit eadē res psse.ꝛ aliter.ꝛ aliter se habens. idē esset fundamētū.ꝛ terminus alietatis.ꝛ p̄ñr idē esset aliud a se ipso s3 idē.¶ Itē extra aia3 pōt qdē eadē res aliter se habere alieta/ te relatiua.sicut eadē columna modo ē ani/ mali dextra:modo sinistra:non aūt alietate absoluta.sicut res intensibilis nō dr aliter se habere nisi intendat.aut remittat.ꝛ efficiat quodāmodo alia p esse pfectius. aut impfec/ tius.vel p aliā ptē:nō intensibilis.aut nisi ac quirat nouū esse ꝛ ista patent inductiue.¶ 2°.

Notuȝ pence qrtā fu gam.

istantia contra hec. pria rō.

confir°.

scda rō

opposita eidē inesse nequeunt ꝫ idē. ⁊c. Sꝫ idēptitas. ⁊ alietas qualitercūqꝫ significent noialiter. vel aduerbialiter semp sunt opposita. Ergo opꝫ ꝙ insint ꝫ diuersa. vñ si realitas est eadē opꝫ alietatē esse i formalitatib⁹ vel modis. aut qualitercūqꝫ dicentur. ⁊ pñr ista euasio nulla est. ¶ Quātū ad quintā viā sciendū est ꝙ ipse dicit qditatē abstraere ab esse. ⁊ nō esse. ⁊ a realitate: ⁊ pñr in eadem re posse poni plures formalitates. i. qditates nō addētes ad rē rōnē ab intellectu fabricatā. nec aliā rē ꝫ tñ qditatiuā rōnem: vt ꝫm hoc sint plures formalitates circūstātes eandē rē

istantia contra hec pria rō. ¶ Cōtra p⁹. Illā qditatiua rō sapie abstrahēs a realitate. ⁊ illā circūstans. aut dicit p⁹ aliquā realitatē: aut 2⁹ nullā: ⁊ si aliquā: aut 3⁹ dicit rē diuinitatis: aut 4⁹ aliā: ⁊ si rē diuinitatis: aut 5⁹ totā. aut 6⁹ aliqd eius: ⁊ si totam aut 7⁹ totā nullo addito: aut 8⁹ 9 additiōe alicuius. ¶ Sꝫ nō pōt dici secundū: q2 qd penitus nulla res est penitus nihil est ꝫ augustinū p⁹ de christia. doctri. ⁊ pñr quātūcūqꝫ fundet in re poterit qdem dici res fundamentaliter. sicut cecitas. ⁊ negatiōes que fundant i reb⁹: ꝫ in se nihil erit sicut negatio. ¶ Nec qrtū: q2 esset realis cōpositio. ⁊ multitudo absoluta in diuinis. ¶ Nec sextū: q2 diuinitas non habet aliqd ⁊ aliquid. ¶ Nec septimū: q2 nō esset formalitas circunstans. nec esset ibi aliq̄ distinctio ex nā rei stans imo redirēt vie iaꝫ reprobate ¶ Nec octauum: q2 de illo addito quero vtrū sit res. vel nulla res. ⁊ si res vtruꝫ res diuinitatis. aut alia: ⁊ oia que p⁹ quesita sunt. ⁊ sic ibit in infinitū. Ergo nequeūt poni tales formalitates circūstātes.

scda rō ¶ 2⁹. nā illud ponit nō debet in diuinis quo circūscripto deus remanet sufficientissime bonus. sapiens ⁊ huiusmodi: q2 supfluit. Sꝫ iste formalitates sūt huiusmodi: q2 eis circūscriptis de⁹ remanet sufficienter bonus. ⁊ c: q2 remanet vere. ⁊ realiter bonus. quia de Bonitate nihil plus optandum est. s. ꝗ ꝙ qs sit vere. ⁊ realiter bon⁹ ⁊ sic de alijs.

3. ratio ¶ 3⁹. Nulla res differt a sua formalitate. aut e 9⁹: p⁹ q2 formalitas. ⁊ ratio qditatiua est id qd de re ꝯcipit intellectus. qui de re nō ꝯcipit diffiniēdo nisi eius essentiā: vel realitatē: vnde diffinitio indicat eē rei. s. pcise: ¶ 2⁹ q2 si formalitas sapie differt ab ei⁹ realitate pari rōne differt et formalitas deitatis ab eius realitate: ⁊ vlterius ipsa formalitas cū sit obiectū cōceptibile a beatis hēbit formalitatē que. vel erit ideꝫ realitati sue. vel ibit in infinitū. in formalitatibus sup vna formalitate fundatis. Sꝫ deitas est res deitatis sapiētie. ⁊ oium pfectionū. Ergo deitas non differt a formalibus oiuꝫ. ⁊ pñr ipse nō sunt qditatiue rōnes circūstātes rē deitatis.

¶ 4⁹. nam illud quo pcise deus est realr sapiēs ē realitas sapientie. Sed formalitas sapientie est huiusmodi. Ergo ipsa est realitas sapientie. ⁊ non ratio circūstans deitateꝫ. ⁊ abstrahens a realitate. 4. ratio

¶ 2⁹ Arguo cōtra hoc ꝙ dicit quamlibet diuinā pfectionē eādē esse cuilibet pp suā infinitatē. ¶ Cōtra p⁹. Illā aut sapia est formaliter infinita simpliciter. i. ꝫ oēm pfectioneꝫ. aut solaꝫ ꝫ pfectionē determinatā sapie. Si primū: sapiētia erit formaliter iustitia. ⁊ sic de alijs pfectionibus qd iste negat. Si vero secūdū: ergo cū talis infinitas cōpatiat secū realē distinctionē nō pp hoc sapiētia erit. oīs pfectio. ꝫ est fallacia. cōsequentie: q2 infinitas sapie ꝫ rōnem sapie nō dicit nisi oēꝫ perfectionē debitā sapie vt sapia: nō aut sequit sapiētia est oīs perfectio sapie. ergo est oīs pfectio sed est dicta fallatia. istantia ꝯra dico. di. 8. q. 1. pria rō.

¶ Et cōfirmaf. Illā ēt patet hoc esse nihil: q2 si esset infinita linea nō pp hoc esset superficies. aut qualitas: ⁊ similiter iste dicit in hac. di. q. 5. ꝙ nō sequitur linea est infinita ergo est infinitū: ⁊ pñr similiter nō sequitur: sapia est infinita sapia formaliter. Ergo est infinitū ens. ⁊ pñr nō sequitur ꝙ sit oīs pfectio. ꝯfirmatur

¶ 2⁹. Quicqd ē de formali rōne sapiētie est diffinitio: vel includitur in diffinitiōe sapie. Sꝫ infinitas nō includif in sapientie diffinitione: q2 dicit quendā gradū vel modū eius cui addif. sicut intēsiue dicit gradum. vel moduꝫ albedinis ꝫ istū qui diffinitionē non ingreditur cum stante eadeꝫ re varietur. Ergo sapientia non est formaliter 2. ratio

infinita: licet id quod sapiētia formaliter di/
3.ratio. cit sit infinitū. ¶ 3°. Quero vtrū sit formaliter
eadē infinitas sapie. ⁊ essentie aut nō. Si sic:
igitur cum infinitas essentie sit infinitas sim/
pliciter includens formaliter omnem perfe
ctionem. sequit̄ ꝙ infinitas sapiētie sit hmōi.
⁊ includat formaliter pfectionē iustitie. ⁊ sic
de alijs: si vero nō: igit̄ sꝫ te ex parte rei erūt
due infinitates. Eodē modo argui pōt de in
4.ratio finitate sapientie: ⁊ iustitie. ⁊ sic de alijs. ¶ 4°.
Nā ad istā positionem sequitur aliquid irra
tionabile: qz cum idē. ⁊ distinctū opponant̄.
dicere ꝙ aliquod īfinitū sit distinctū ab alio
⁊ tū propter infinitatē sit idem cū eo: est simi
le sicut si diceret̄ ꝙ aliquod infinitū sit nigꝝ.
⁊ tū pp suā infinitatē esset albū: qz sicut albū.
⁊ nigrum: ita idē. ⁊ distinctum sunt opposi/
ta. vñ si infinitas necessario exigit idēptitatē
cū aliquo. irrationabile est dicere ꝙ ipsū infi
nitū sit distinctum. vel ꝙ distinctum sit infi
nitum: sicut si aliquid necessario diceret albe
dinē. vanum esset dicere ꝙ esset nigruꝫ. ¶ Et
si dicat̄ ꝙ non opponunt̄ esse idēptice ideꝫ.
⁊ formaliter distinctū. dicam ꝙ esse idēptice
albū. ⁊ formaliter nigrum opponuntur.
istat .3. ¶ 3°. Nā dicit idēptitatem attributorum esse
ↄtra di idemptitatem idēpticam. ¶ Contra primo.
ctū sco. Nam dicendo idem idēptice est nugatio qꝛ
ibidem idemptice. vel idempticum est eque comune
pria rō vt idem per regulaꝫ philosophi primo. top.
cap.14. de casibus. ⁊ coniugatis. ¶ 2°. Nam omne
2.ratio. idem sm modum sue idemptitatis habet di
uersum sibi opposite correspondens: qz quot
modis dicitur vnum oppositorum tot ⁊ reli
tex. co. quum. x. metha. ⁊ vni vnum opponitur. ⁊
11. hoc etiam inductiue patet: quia sicut est ideꝫ
numero ita ⁊ numero diuersum: ⁊ sicut ideꝫ
formaliter ita ⁊ formaliter diuersuꝫ. ⁊ sic de
alijs Sed idemptitati idemptice non oppo/
nitur aliqua diuersitas sm moduꝫ suuꝫ: alio
quin aliquid diceretur diuersum idemptice
⁊ sic aliqua distinguerentur idēptice. Ergo
idemptitatis idēptica est chimera. ¶ 3°. Naꝫ
5.ratio. accipio ista duo distingui formaliter ⁊ esse
idemptice idem. ⁊ quero vtrum sint formalit̄
idem aut nō. ¶ Si sic. igitur cuicūqz cōuenit
vnū ⁊ reliquū: ⁊ ↄ̄r diuine persone que for/
maliter distinguntur sunt idēptice idē. ⁊ ita
vna erit alia realiter. sꝫ non formaliter. ¶ Si
nō: igit̄ cū ista duo cōueniāt oi attributo in
oi rōne attributali erūt duo distincta forma/
liter ⁊ plures rōnes formales: ⁊ ita ibit̄ in in
finitū. ¶ 4°. Quero vtrū sapie formaliter ↄue/ 4.ratio
niat esse idēptice idē: iustitie aūt nō. ¶ Si sic:
igit̄ cū sapia pp idēptitatē idēpticā sit iusti/
tia formaliter sapia erit iusticia. ¶ Si vero nō
ↄtra: qz sapie rōne sue infinitatis repugnat eē
cū aliquo cui nō sit idē idēptice: sꝫ ipsi infini/
tas cōuenit formaliter: ergo ei formaliter re/
pugnat esse cū aliquo. cui nō sit idēptice idē:
⁊ ↄ̄r eius oppositū cōuenit illi formaliter. s.
esse idem idēptice.
¶ 4°. Naꝫ qd̄ dicit ē idēptitate mutua inter istat.4
attributa inuicē. nō aūt inter ip̄sa. ⁊ relatio/ contra
nē. nihil est. ¶ Primo. Nā aut q̄ dicit est ve dictum
rū de idēptitate formali. aut de idēptica: aut sco. di.
de reali. ¶ Sed nō primū: qz dicit attributa 8.q.1.
nō esse formaliter idē: ¶ Nec secūdū: qz reali pria rō.
loquēdo ipsa relatio eque est infinita vt dei/
tas. vel q̄libet attributū cū sit realiter idem
his omnibꝰ. ⁊ ↄ̄r si infinitas est rō idēptita
tis mutue ēt relatio. ⁊ attributa erūt idē mu
tuo. ¶ 2°. Nā si paternitas nō esset ita idē di/
uinitati sicut e ↄ°. Paternitas esset aliqͦ mo/ scda rō
do distincta ab eo qd̄ a paternitate nō distin
guit̄: ⁊ ↄ̄r aliqd̄ esset idē distincto a se. ⁊ ali
quod esset distinctū ab eodē sibi: ⁊ hoc acci/
piēdo distinctionē oppositaꝫ tali idēptitate.
Tem. di. 8 q. 5. querit vtruꝫ deus sit q̇ dn̄r a
ɩ imutabilis: ⁊ tenet ꝙ sic: sꝫ deficit ī sco. dis.
multis. 8.q.5.
¶ Primo. Nā dicit oēs philosophos cōiter instātia
posuisse deū pducere necessario: qd̄ ⁊ si tolle cōtra.1.
rari possit quātū ad vniuersum ⁊ partes. ac dictum
effectus qui essentialiter sunt de pfectione eiꝰ: sco. ibi/
tū iste vr̄ eis imponere ꝙ tenuerūt deū omnia dem.
agere necessario: aliogn nō esset ad ppositū
argumentū qd̄ facit de cōtingentibus. aut ↄ
tingenter factis maxime a volūtate. ¶ Cōtra pria rō
p°. nā si sic posuissent. iudicassent orōnes. ⁊ sa

crificia ad deū esse frustra: q2 petere non op3 qd dari est impossibile. vel necessariū. S3 communiter philosophi nō posuerūt ista esse frustra: q2 ois secta. et gens quasi naturali instinctu ista seruauit. Et plato in prima parte thimei dicit q in oi negocio debet quilibet diuinitatē precari in auxiliū. et pcipue in arduis: phs etiā in primo celi et mūdi talia videtur approbare dicēs q p numerū trinariū magnificamus deum. et creatorē vbi notāter dicit cōmentator. q lex erat apud eos vt orationes tres essent. et sacrificia tria. Aui. etiā de cultu dei: et orationib9: ac ieiunijs facit magnū tractatū. x. meth. sue.

tex. co. 2

cap. i. 2. c. 5.

Instantia contra. fm dictum sco. di. 8. q. 5.

C 2°. nā dicit q ex minus falso nō sequit magis falsum. [Cōtra. nā ex añte magis vero. sequit pño minus verū. Tūc sic. Quādocūq pño est minus vep q antecedēs. tunc ex minus falso sequit magis falsum: q2 semper oppositū pñtis infert oppositū añtis: tūc aūt oppositū pñtis est minus falsum et oppositū antecedētis falsum magis q2 oppositū magis veri est magnus falsum. S3 aliqñ pño est minus vep q antecedēs: vt qñ ab eo habet causam sue veritatis: vel qñ añs est in p° modo dicēdi p se. et pñs in 2°: vt homo est corpus. ergo mortalis. [Nec valet dicere q ex minus falso nō sequit magis falsum: qñ pñ sequētia est in p° modo pseitatis: q2 iste tenet q nunq sequit: aliogn hoc dictū nō esset ad ppositū suū: q2 nullus diceret q ista pña cēt p se p° modo. s. causatū primū nō est: ergo deus non est: nec ista deus est ergo aliqd causatū est. nec aliqua huiusmodi de qb9 loqtur.

Impu.

q dñr a sco. di. x q. pria. istantia contra hoc dictū scoti. quere ō di. 5. q. vltima: istantia ptra h3. dictum sco. di. x. q. prima.

Item. di. x. q. i. querit vtrū spūs. s. pcedat p modū volūtatis. et tenet q sic. et in multis deficit.

C Primo nā fundat se in vno falso iā3 reprobato. s. q volūtas in deo ex pte rei distinguatur a natura: et intellectu: ideo totus processus est fictus.

C 2°. nā dicit q voluntas q2 est infinita ideo est principiū comunicādi nā3 et intēdit q sit principiū distinctū cōtra naturā et intellectū. qd ñ bene dicat. ēt h3 sua principia: et arguo p° sic. Nā voluntas vt distincta a natura: et intellectu. neutrū cop includit. Quero ergo vtp voluntas sic accepta sit principiū cōicādi naturā. et intellectū: aut nō. S3 nō primū: q2 vt sic neutrū cop hēt. et pñr nō cōicat. Si vero secundū: igitur volūtas vt distincta ab illis nō est principiū cōicandi naturā: nec distinctio volūtatis pōt esse ratio p se sufficiens quare talis cōicatio sit talis magis p voluntatē q p naturā vel intellectū. [Si dicat q ideo pōt pdicta coicare q2 est eis eadē idēptice. [Contra: q2 p hoc nō soluit ad formā argumenti s3 stat q cōicare naturā nō puenit volūtati. vt distinguit a pdictis: quia cōuenit eis rōne idēptitatis. [2°: q2 ex hoc hr intentū: q2 si est principiū vt idē nature nō est principium habēs oppositū modū principiādi: q2 nihil vt ē idē nature habet oppositū eius qd conuenit nature. [3°. q2 sequit q idēptitas ad naturā sit rō voluntatis cōicandi naturā. et pñr voluntas nō magis cōicat spirituisancto naturā q natura. nec intellectus q intellectus. q2 nō est magis idē nature q natura. vel intellectui q intellect9. [Si dicat q spūs. s. quātū est ex formali rōne sue pductionis nō hēt naturā. nec intellectū: q2 voluntas inquātū huiusmodi nō cōicat nisi voluntatē: h3 natura3 ideo cōicat q2 est idē nature et sic ēt intellectū [Cōtra. Nā sequit primo q intellectui pri9 cōicaret voluntas. et velle q intellectus. et intelligere: q2 quod ex formali rōne pductiōis cōicat. prius saltē h3 modū intelligēdi cōicatur q alia. S3 pñs est falsum ēt h3 istū: quia naturali ordine intellectus. et intelligere precedit voluntatē. et velle. [Sequit 2° q productio spiritus sancti formaliter erit min9 pfecta q pductio filij: q2 pductio filij habet ex sua formali rōe vt p eā natura vincet: et pñr persona filij erit perfectior.

pria. rō.

Euasio

Impu.

scda rō

3. ratio.

Euasio

Impu.

C 3°. Nā dicit voluntatē respectu finis nō eē naturā. [Cōtra. Nā qd respectu alicui9 obiecti habet ppriam operationem nature. i. opatione naturalem respectu eius est natura: q2 fm istum sunt tm duo modi operandi scilicet nature. et voluntatis. et sunt oppositi:

istantia ptra. 3. dictum sco. ibidem

vnde est impossibile illud qd̄ operaf naturalif
vt sic esse volūtatē.sz est nā.Sz hʒ oēs sctōs.
ꝛ philosophos finē volum⁹ nālif Ergo ꝛc.
Istantia ¶ 4ᵃ. Nā dicit sanctū spūs. pcedere libere.hʒ
ꝯtra.4. qd̄ libere diuidif ꝯtra naturaliter.qd̄ alias i
dictu in pbatū est:ꝛ nūc p3 falsū:q2 cū simus nr̄oꝛū
sco.dis. actuū domini p hoc ꝙ libere operamur oppo
io.q.i. site ad naliter:sequif ꝙ pr̄ diuinus respectu
Ratio. spiratiōis hēbit dominiū. ¶ Preterea si ista
confir°. pductio esset libera opposite ad naturalir:eēt
ꝯtingēs ad vtrūlibet.ꝛ ñ posset eē necessaria
Et l3 iste pposuerit vnū dubiū soluendum.s.
quō possit esse necessaria si est libera tñ illud
nō soluit:nec pōt.

q̄ dñr a Tem.d.xi.q.i.qrit vtrꝫ spūs.s. pce
sco.dis. dat apre ꝛ filio. Et l3 cū latinis tene
xi.q.i. at vitatē ꝙ sic:tñ sua rō pap valz
ſſ falsa ¶ Primo:q2 fundat se in falso.s.ꝙ voluntas
pria rō. vt distincta.a.natura ꝛ itellectu sit princi
scd̄a rō piū pducēdi spūs.s. ¶ 2°.q2 ponit in diuinis
prioritatē originis:ꝛ nescio que instātia nāe
3. ratio de qbus nihil scit vt infra patebit. ¶ 3° q2 nō
solū fundat se i hoc ꝙ inter relatiua sit talis
prioritas:vel inter ea q̄ sunt diuersarū psona
rū:sz ēt iter ea q̄ sūt eiusdē suppositi.puta iter
itellectū et volūtatem: ex q° sequif ꝙ pr̄ hēt i
se ordinē originis.circūscripta oī alia psona:
ꝛ ꝯñr ꝙ in pr̄e sit origo.ēt anteq̄ʒ sit pr̄:ꝛ ꝙ
i diuinis ante origines psonarū sint alie prio
4.ratio res:q̄ nō sunt pbabilia:nec ab ipso probata:
ideoq3 pbat insufficienter. ¶ 4ᵒ q2 supposito
ꝙ oia predicta ꝯcederenf adhuc nō valet ar
gumentū:q2 dici posset ꝙ filio prius origine
cōicaf intellectus q̄ʒ volūtas.ꝛ in illo priori
pr̄ hēt intellectū.ꝛ voluntatē tanq̄ʒ principiū
pfectissimū:ꝛ ꝯñr si rō sua bona est pater p
ducet spūm.s.prius.q̄ʒ filio voluntas cōicef
Confir° ꝛ ꝯñr voluntas prius habet actū suū q̄ʒ sit i
filio. ¶ Itē q2 pater prius pducet q̄ʒ fili⁹ pro
caf:ꝛ ꝯñr dici posset ꝙ in illo instāti quo fi
lius producitur.pater producit spūʒ.s. ita ꝙ
ista sit imaginatio ꝙ in primo.instanti pa
ter pducit filium:in 2° filius pducitur.ꝛ pa
ter spirat:in 3° spūs.s.spiraf. Secūdū istam
ergo imaginationem productionū.pductio
nes actiue psupponūt actiuas:ꝛ passiue pas
siuas:ꝛ tñ productio actiua spūs.s.est simul
cū productione filij:ꝛ ꝯñr cum filius sit pdu
ctus anteq̄ʒ pducat.sequif ꝙ voluntas in pa
tre sit principiū spirandi priusq̄ʒ in filio:ꝛ cō
sequenter filius spirare nō pōt p illaʒ volūta
tem q2 est preuentus a patre. Itē exēplū suuʒ confir°.
de calore.ꝛ siccitate magis abducit a recta
imaginatione.q̄ʒ ad eā pficiat:q2 ponere ꝙ
in eodē esset calor.ꝛ siccitas tāq̄ʒ principiuʒ
actiuū:ꝛ calor prius desiccaret q̄ʒ siccitas. ē
imaginatio irrationabilis:q2 hoc esset pone
re in eodem respectu eiusdem duplex princi
pium actiuū sufficiens.s.calorem.ꝛ siccitatē
respectu siccitatis. Et adhuc stante ista ima
ginatione.calefaciens prius haberet siccita
tem vt principium sufficiēs q̄ʒ calefactū.ꝛ ꝯ
sequenter prius posset ipsum calefaciens pro
ducere p siccitatē q̄ʒ ipsum calefactuʒ. Ergo
similiter in proposito si pr̄ haberet volunta
tē tanq̄ʒ principium sufficiens priusq̄ʒ filius:
prius posset per voluntatem pducere q̄ʒ filius
igitur nec exemplum:nec ratio valet.

Tem.d.xi.q.2.querit vtrꝫ si spūs.s. q̄ dñr a
non pcederet a filio posset stare di sco. dis.
stinctio realis eius a filio:ꝛ habet i xi.q.2.
ista questione falsam imaginationē.s.ꝙ ēt si
spūs.s.nō pcederet a filio adhuc ab eo distin
gueref ꝛ hoc sicut ens ab ente.si.n. poneret
spūm.s.esse nō ens.nō esset distinctio p filia
tionē solam:sed magis p essentiaʒ. ¶ Contra istantia
hoc aūt arguo p° sic. Nam qd̄ est de ratione ꝯtra di
spūs.s.si remoueaf ab eo iam nō distingue ctū sco.
ref a filio sicut ens ab ente:q2 iaʒ nō erit spūs pria rō.
.s.sed pcedere a duobus est de rōne spūs.s. si
ue spirati:q2 si posset ab vno tm̄ procedef pr̄
spirare posset filio circūscripto cū habeat po
tentiam sufficientem ad spirandum:ꝛ conse
quenter cum prius origine hʒ istuʒ sit modo
in eo potentia spiratiua q̄ʒ in filio. sequif ꝙ
modo prius spirat q̄ʒ filius:ꝛ consequēter fi
lius non spirat:q2 spūs erat spūs.s.pri⁹ a pa
tre.ꝛ ꝯñr si post spiraf.bis spiratur.ꝛ postq̄ʒ
habet esse accipit esse. ¶ Item si non esset ð ra confir°.
tione eius spirari a filio.non esset etiam ð ra

tione eius spirari a patre aut inequaliter ꝑ/
cederet ab vtroqȝ:quorū vtrunqȝ est impos/
sibile:nõ obstante ꝙ ab aliqbus dicaꝛ p̄in/
cipalius a pr̄e procedere:qꝛ hoc nõ facit prio
ritatẽ vel necessitatẽ maiorē ex pte pr̄is:sed
Cõfir°. ambo simul ⁊ equaliter spirant vt pȝ de sā.
tri.fideli li.6.ſ Itẽ ad filiū referri nõ põt alia
relatiõe q̄ȝ ad pr̄em:aliogn i diuinis relatio
nes essent plures q̄ȝ quattuor:sed refferi eadẽ
⁊ ꝯr̄ equaliter est de sua rõe ab vtroqȝ ꝓce
Confir° dere.ſ Itẽ qcquid cõuenit spūi.s.ad intra.ē
de eius essentia.⁊ ꝯr̄ de eius rõe pfecta:⁊ si
2.ratio. non de rõne eius habita a viatore.ſ 2°.si ita
est sequiꝛ vnū absurdū.s.ꝙ spūs.s.essentiali°
⁊ magis quiditatiue dependeat vel sit a pr̄e
q̄ȝ a filio.⁊ inequaliter ab vtroqȝ: qꝛ ſm istius
positionẽ.circūscripto filio non circūscribiꝛ
spūs.s.qui hȝ veritatẽ circūscribiꝛ circūscri/
pto pr̄e.⁊ hoc hȝ quiditatiuā rõnē vtriusqȝ
qꝛ circūscripto pr̄e circunscribiꝛ filius:⁊ ꝯr̄
pr̄ ⁊ filius ⁊ ꝯr̄ ēt spūs.s.⁊ hoc essentialiter
Confir° ⁊ qditatiue.ſ Confirmaꝛ rõ Nā actus spirā
di cõicatus filio a pr̄e. aut ita essentialiter ē
a filio sicut a pr̄e:aut nõ.ſ Sȝ nõ secundū:
qꝛ nõ cõicasset illi actū illū eque pfecte vt ipe
hȝt.Ergo primū:⁊ ꝯr̄ sicut circūscripto pa
tre in rõne spirantis spūs.s.circūscribiꝛ ꝑ se.
ita ēt eodẽ modo circūscribiꝛ filio circūscrip
3.ratio to.ſ 3°.vbi nulla est oppositio in diuinis.nul
la põt esse realis distinctio positiua.i.que nõ
sit solū ꝑ hr̄e ⁊ nõ hr̄e idē:qꝛ ibi omnis distin
ctio realis est ꝑ relationes ēt hȝ istū que posi
tiue nõ distingunt nisi opposite sint:vt patet
primo inductiue.ſ 2° qꝛ nõ opposite se cõpa/
tiunꝛ in vna persona.⁊ ꝯr̄ non possunt di/
stinguere psonas.ſ 3° qꝛ hȝ cē relationes non
distingunt cū trāseant in substantiā:hȝ qui/
ditatẽ aūt non distingūt nisi ab oppositis:qꝛ
eaꝝ quiditates sunt in oppositione ad aliqd
Sȝ si spūs.s.a filio nõ ꝓcederet nulla cēt in/
Euasio ter eos oppositio.ſ Si dicaꝛ ꝙ relatio eodẽ
modo trāsit in substantiā vel nõ transit q̄ȝtū
ad esse ⁊ quantum ad rõnem quiditatis: qꝛ
scilicet substãtie ⁊ relatõis est vnū esse ⁊ vna
quiditas realiter nõ aūt formaliter:⁊ sic di/

stinguere põt hȝ esse sicut hȝ quiditatẽ.ſ Cõ/ Impu/
tra qꝛ si eodẽ modo quātū ad vtrūqȝ distin/ gnatio.
guit hȝ esse nõ distingueret nisi ab opposita
sicut ⁊ hȝ qditatẽ.ſ 4°.in quocūqȝ generatio 4.ratio
passiua vel filiatio nõ esset distincta a spira/
tione passiua.in eo non esset distinctio filij ⁊
spū.s.qꝛ si passiue processiones nõ sunt due.
nõ possunt esse duo p° imediāte totaliter ter/
minantes.Sȝ si spūs.s.non ꝓcederet a filio
ille ꝓcessiones vel relatiões non distinguerē
tur: qꝛ essent due relationes dispate habẽtes
eūdem terminū.i.patrem generantẽ ⁊ spirā
tem.⁊ idẽ fundamentū.i.essentiam filij ⁊ spi
ritus.s. Non possunt aūt tales relationes di
stingui nisi ꝑ fundamẽta vel terminoꝝ.ſ Si Euasio
dicaꝛ ꝙ relationes diuine dispate seipsis di
stinguunꝛ qñ sunt incõpossibiles in eadẽ ꝑso/
na vt hic:qꝛ.s.impossibile est vnā ⁊ eandẽ ꝑ
sonā generari.⁊ spirari:qꝛ ꝓduceret dupli/
ci ꝓductione.ſ Cõtra nā ista responsio que Impu/
est scoti hic in fine qõnis petit ꝙ est in princi gnatio.
pio:qꝛ supponit dictas ꝓcessiones esse distin
ctas ⁊ ex hoc ꝓbat ꝙ sūt incõpossibiles:sup
ponere aūt hoc est supponere ꝙ relationes di
sperate seipsis distinguanꝛ sufficienter om/
ni alio circunscripto.ſ Si aūt dicaꝛ ꝙ sicut Euasio
due substantiales forme in eadem materia
sunt incompossibiles nec tamen sunt opposi
te:ita due relationes disperate que se habent
vt due vltime forme in cõstituendo in gene/
re relationis.sunt incompossibiles in eadẽ ꝑ/
sona.vnde ⁊ poterunt ꝓp hoc dici opposite.
ſ Cõtra.Nõ.n.est simile:qꝛ substãtiales for/ Impu/
me possunt seipsis distingui ⁊ supponi in/ gnatio.
cõpossibiles.qꝛ earum distinctio ⁊ incõpossi pria rõ.
bilitas.nõ causaꝛ a materijs sȝ e°.cuȝ ideo
earū materie sint distincte qꝛ ipse sunt distin
cte non e°:in istis aūt relationib° est e°:qꝛ
ex fundamẽtis ⁊ terminis distinguunꝛ:vñ nõ
possunt supponi distincte ⁊ incõpossibiles se 2.ratio.
ipsis.ſ Itẽ si seipsis possent distingui:in diui
nis posset esse realis ⁊ psonalis distinctio ali
terq̄ȝ p origines qđ est absurdū:qꝛ omne pos
sibile ibi esse.est.ſ Si dicaꝛ ꝙ supposito ali/ Euasio.
quo impossibili.puta spūs.s.nõ est a filio nõ

Impu/gnatio. incóuenit ibi posse esse. qd ibi nó est. ¶ Dico q est verú. sed ex illa ipostesi impossibili nó sequitur hoc: qz nó valet ista cósequétia. spe. s. non est a filio ergo iste relationes seipsis distinguuntur. vel spus. s. alio modo distinguitur q̃ per originem: qz ad negatiuam nó sequitur affirmatiua.
5. ratio ¶ 5°. Ná si ita esset: ideo eét qz genero ꝛ spiratio passiue essent relatióes seipsis distincte ꝛ in eadem persona in possibiles vt patet per istum hic in secunda róe: quia non est dare modum per quez aliter distinguerentur. Sed pñs est falsum: qz idé eét de generatióe ꝛ spiratioue actiue sumptis.
¶ P° quia vtrobiqz est ratio par. s. disparatio relationum que dicitur causa huius.
¶ 2° quia sicut spiratio passiua ad actiuam: ita generatio passiua se habet ad generationem actiuam: ergo permutatim sicut passiua spiratio ad passiuam generationé: ita actiua ad actiuá: ꝛ ɔsequenter si ille seipsis sūt distincte ꝛ incópossibiles: similiter sunt ꝛ ille. quod tamé est falsum etiam sm istum: qz in patre essent duo realiter distincta.
Euasio ¶ Si dicatur nó esse simile: qz ad passiuas esse compossibiles sequit inconueniés. s. idez duplici productióe pduci cum per tales passiuas aliquid accipiat esse nó autem hoc sequitur ad actiuas.
Impugnatio: ¶ Cótra. ná ista responsio petit principiú. s. generari ꝛ spirari esse duas productióes dato q filius nó spiret ꝛ hoc est q queritur. ¶ Ité hoc dato rñsio nó stat: quia sicut psona producta cóstituit passiua productione. ita pducens nullo modo pducta cóstituitur pactiuá sibi soli conuenientem cuiusmodi esset spiratio actiua respectu pris si filius nó spiraret: ꝛ pñr si ex ista cá due passiue sunt incópossibiles. ét sunt due actiue. puta pñitas ꝛ spiratio: qz eo casu vtraqz ɔstitueret patré cui soli ɔueniret: vñ siue passiue pcessióes dicant incópossibiles. qz dispatę: siue qz sūt cóstitutiue: semp habeo intétū: qz simile eét de actiuis.
6. ratio ¶ 6°. Sumo spirationé ipsaz q mó é in filio cóicata a pře sm se vt pcindit ab oi qd est extra aiaz nó ipsa realiter aut formalr quocúqz mó: ꝛ sic sumpta sit. a. ꝛ arguo sic. In casu positóis hui° sequit q aut p° ista positio eét falsa: aut 2° filius eét ɔpositus seu habés in se multa realiter distincta: aut 3° i deo eént quattuor psone: ꝛ pbo ita eé. Nam aut. a. est psona filij: aut nó. Si sic: sequit q positio hmói sit falsa: qz in filio nihil eét intrinsecú qd nó eét ét in spū. s. pręter ipsaz spirationé. ꝛ pñr nó est in eo aliqd distinctiuú eius a filio pter spirationé. ꝛ pñr ea circūscripta nó distingueret: qz nó héret distinctiuú. Si aút eét in eo aliqd aliud extrinsecú. si erit inherés filius erit ɔposit°. si subsistés erit quarta psona. Si ꝥo. a. nó sit psona filij: aut est aliqd sibi intrinsecú: ꝛ sic pter ipsam filius includit aliqd aliud: ꝛ pñr non est oino simplex: vel erit héns in se multa realiter: aut est aliqd extrinsecú filio. qd si sit inherés ibi erit cópositio: Si subsistens nó distingueret filiú a spū. s. ꝛ positio erit falsa: ꝛ similiter sequit q erit suppositú ꝛ psona quarta. Sz i tali casu nó sequit q ibi sint quattuor psone vel q ibi filius sit ɔpositus: aut habés multa rēalr distincta: qz nó sequit filius nó spirat. ergo datur quarta psona vel filius hét plura q̃ habeat modo. Ergo sequit q tunc falsa eét positio istius.
¶ 7°. Si spūs. s. nó esset nó distingueretur a filio positiue: qz qd nó est. nó hét aliqd quo distinguatur: Ité qz vtrúqz distinctorú oportet eé ens: cú idé ꝛ distinctú sint passióes entis. x. meth. 7. ratio
Sz si spūs. s. ꝛ nó pcederet a filio. spiritus. s. nó esset: qd patet. P°. naz si ab eo nó pcederet nó esset spiritus vel donú patris ꝛ filij cuz nó sit spiritus filij: vt dicit apostolus nisi qz procedit a filio. nec spūm. s. esse filij est aliud q̃ ipsuz eé a filio vt dicit magister i hac distinctióe: ꝛ si nó eét donú vel spe pris ac filij. nó eét tertia psona q nūc é: qz illa sz augustinú. 5°. de trinitate. c. 12. ꝛ li°. 15. c. 17 est donú ꝛ ineffabilis cóio duoꝝ. text. co. xi.
Si spūs. s. si pcederet a filio sī eét spūs sanctus pris rō Aug. de tri.
¶ 2° filius é principium spūs. s. sz fidem: ꝛ est principiuz p se ꝛ nó p accñs. vt p se manifestuz est: ergo si filius spiritum. s. nó produceret ipse nó pduceretur: ꝛ consequenter nec eét: tuz qz si remota p se causa vel p se principio stat principatū. illud erat principiuz p accñs: tū ét qz si 2. ratio.

non pcederet a filio. non pcederet etiã a pře
cũ hʒ istum spiret inquantũ oino vnũ. ⁊ vo/
luntate inquãtum oino vna: ⁊ pñr si nõ spi/
rat volũtas filij: nec pris et voluntas spirat:
⁊ sic nullus spiraret. tũ et q: remoto princi/
pio p se nunq̃ sequif effectus nisi aliud priuſ
nõ causans suppleat eius causalitatẽ. qd̃ hic
5.ratio. non est dare. ¶ 5°. Nã si aliqua creatura non
pcederet a filio nõ pcederet et a pře: q: ope/
ra trinitatis ad extra sunt indiuisa necessario
Joãnes vñ. Jo. 5°. dr̃ q quecũq3 pr̃ facit: hec ⁊ filius
similiter facit. s. necessario: q: formale princi/
piũ faciendi est idẽ numero vtriusq3. Ex qui
Aug. de bus xbis augustinus. 2°. de trinitate. c. 2°. con
tri cludit oino inseperabilẽ esse opationẽ trinita
tis ad extra. ⁊ q impossibile est přem opari
qcq̃ qn ⁊ filius ⁊ cꝫ. Ergo si spũs. s. nõ pro
cederet a filio nõ pcederet et a pře: q: nõ mi/
nus insepabiliter pr̃ ⁊ filius spirant vel pro/
ducũt ad intra q̃ creent vel producãt ad ex/
tra. Si autem non procederet a pře. nõ esset
ergo ⁊c.
que di/ Tem. d. 12. q. 1. querit vtr̃ pr̃ ⁊ filius
cũtur a i spirent inquantũ oino vnũ. ⁊ tenet
sco. di. q sic. sed deficit i multis. ¶ Primo.
12. q. 1. Nã arguendo assumit ⁊ idẽ dicit exponẽdo
istantia ricardũ q voluntas est sufficiens principiũ
contra spirandi nõ vt in actu 2°. ¶ Contra. Nam vo
1. dictũ luntas vt cõtinet oẽm pfectionẽ simpliciter.
sco. ibi/ est actu volens: q: actu velle. est perfectio sim
dem pliciter: siue volitio actualis. Sʒ volũtas vt
pria rõ est principiũ spirandi. cõtinet oẽʒ pfectioneʒ
simpliciter: q: nõ est principiuʒ spirandi nisi
vt est infinita formalr̃ in pfectione. qd̃ nõ est
nisi vt formaliter cõtinet oẽm pfectionẽ sim
pliciter. Ergo vt principiũ spirandi est actu
Euasio volẽs. ¶ Si dicaf q vt principiũ spirãdi nõ
est infinita simpliciter quo ad oẽʒ pfectionẽ
simpliciter. sʒ quo ad oẽʒ que est de rõe volũ
ipugna tatis solũ. ¶ Cõtra p° q: pductũ p eã est infi
tio. nitũ simpliciter. ergo ⁊ formale principiũ p
pria rõ ducẽdi. i. voluntas hʒ istũ: aliogn pductũ ex/
2.ratio. cederet infinite principiũ pducendi. ¶ 2° quia
actualis volitio vna est de perfectionib⁹ vo
luntatis vnde si in argumento vbi est li sim/
pliciter. ponaf li volũtatis adhuc stat argu
mentum. ¶ 2° principaliter Nã si voluntas si 2. rõ prin
esset principiũ producẽdi psonã diuinã vt vo cipalis.
lens. sequif q ad pducẽdũ suppositũ simplici
ter infinitũ ipsa non requiraf hʒ totã actuali
tatẽ ⁊ pfectissimã rõnem: q: vt actu volens p
fectior est q̃ nude accepta. Sed pñs est falsũ:
q: ad producendũ suppositũ aliqualiter pfe/
ctum. requirif principiũ formale aliqualiter
pfectũ ad pducendũ perfectius requirif pfe/
ctius: ⁊ ad producendum pfectissimũ infini/
te. requirif principiuʒ infinite perfectionis. ⁊
pñr hʒ vltimã perfectionẽ. ¶ 3°. Nã si non est 3. ratio
⁊ pñr si esse nõ pot persone diuine principiũ
vt volens actu. esset creaturaꝝ principiũ sub
actualitate maiori q̃ diuine persone: q: ni/
hil ad extra producit nisi actu volens pduce
re cũ libere cõtradictorie pducat. Sʒ pñs est
falsum ⁊ improbabile: q: cũ effectui cõicetur
vniuoce vel equiuoce actus quo agens agit
creatura esset perfectior q̃ diuina persona.
¶ 4°. Nã quero vtr̃ spũs. s. ex sua pductione 4. ratio
habeat voluntatẽ actu volentẽ aut non. Si
nõ: ergo nec ex ea habet p se esse oino pfectuʒ
⁊ pñr nõ habet esse pfectũ oino a pducẽte. a
quo nihil p se hʒ nisi p pductionem: ⁊ pñr a
nullo habet esse perfectũ: q: et ex se illud non
habet: cũ ex se nullã habeat p se pfectionem.
Si sic: ergo voluntas pducentis. necessario
erit volens: aliogn productio volẽtis non eẽt
vniuoca: ⁊ similiter spũs. s. p se non pduce/
ref ab equaliter bono: q: actu volens ceteris
paribus melius est non volente actu.
¶ 2°. Naʒ assumit q volũtas vt est actus pri instãtia
mus soluʒ est libera: ⁊ nõ vt est habens actũ cõtra. 2
secundũ. ¶ Cõtra. Nã si ita esset voluntas ha dictum
beret in sua ptãte suũ primũ velle: q: ante il/ sco. ibi/
lud intelligif libera. Sʒ pñs est falsuʒ: q: ostẽ dem.
sum est supra in questione de fruitione finis. pria rõ
q illud est naturale. ¶ 2°. Nã si ita est liberuʒ 2. ratio.
arbitriuʒ saluari posset in potentia nuda q:
est illud per quod habem⁹ actuũ nostroꝝ do
minũ. Sed cõsequens est falsum: q: qd̃ idu/
dit insc intellectũ: aut actũ eius: sicut liber. ar.
qd̃ est facultas intellectus ⁊ voluntatis: non

pôt esse potẽtia que nihil tale includit vt nu/
da voluntas:que non cognoscit: nec potest
cognoscere.

istantia ꝯtra .5. dictum sco. dis. 12.q.i.

¶ 5°. Nā dicit ꝙ magis saluat ꝙ spūs.s. p/
cedat libere si procedat a voluntate vt ẽ act⁹
primus ꝗ̃ aliter: qꝛ sic in nobis voluntas ha
bet in potestate actū secundū. ¶ Cõtra. Nam
hoc pꝫ falsum ex dictis statim. ¶ 2°. Aut loq/
tur iste de libertate ꝯtradictiõis aut coactio
nis. Si primū: est hereticū: qꝛ spūs.s. posset
esse ꝛ nõ esse: si secūdū nihil est ad ꝓpositum
pria rõ
qḋ adducit de voluntate humana. ¶ P° qꝛ
ipsa dr hr̃e actū suū in sua potestate inquan
2.ratio.
tū ipsa est libera cõtradictõe: ¶ 2° ēt qꝛ nr̃a
voluntas nude sumpta respectu sui actus. nõ
est libera cõtradictõe: siue non habet illum
in sua potestate. sed solū mediāte aliquo ac/
tu nāli. vt supra patuit: ꝛ patebit in secūdo.

istantia ꝯtra.4. ꝛ qntū dictum sco. ibi. dem.

¶ 4° Nā vnit prioritate nature ꝛ originis in
diuinis: cõtra qḋ dicetur qõne sequenti.
¶ 5° Nā dicit ꝙ voluntas nõ est propinque
secunda nisi sit a duobus. ¶ Cõtra: Aut hoc
requirit p se ad voluntatē esse proximū spirā
di principiū: aut p accidēs. ¶ Si p se: ergo di
stinctio suppositoꝝ p se exigit ad spirationē
spūs.s. ꝛ ꝯñr pr̃ ꝛ filius nõ spirāt solū inquā
tū vnū ſꝫ aliquo modo inquantuꝫ plures. qḋ
iste non concedit: ꝛ similiter sequitur ꝙ si
spūs.s. nõ ꝓcederet a filio nõ esset: qḋ vt pa/
tuit est cõtra eū. Si vero p accñs. ¶ Contra

opinio ricardi.

qꝛ hoc est expresse cõtra intentionē Ricardi:
quē ipse exponit: qꝛ vult ꝙ voluntas non sit
secūda ad producendū spūm.s. nisi sit in ge/
mina psona. talis aūt secunditas. requiritur
necessario ꝛ per se ad hoc vt sit principiuꝫ ꝓ
ducendi. ¶ Itē si hoc sit per accidēs solum si
cut ipse vr̃ velle: p accidens pr̃ cohabet filiuꝫ
cõspirantē: ꝛ ꝯñr pr̃ prius spirat solus ꝗ̃ cuꝫ
filio: qꝛ qḋ est p se. prius est. ꝛ ꝯñr spūs.s. pri⁹
spirat a pr̃e solo ꝗ̃ ab vtroqꝫ: ꝛ cõsequēter
nõ habet esse a filio cum illud ab eo non ha/
beat per productionem.

ꝗ̃ dr̃r a sco. dis. 12.q.2.

i Tem.d.eadem.q.2. querit. vtruꝫ pr̃
ꝛ fili⁹ spirēt vniformiter: ꝛ dicit ꝙ
si cõsideret actus i se vel quo ad in/
tellectum ꝙ est ibi oĩno vniformitas vel po/
tius vnitas: sed si cõsiderent supposita agen
tia pr̃ spirat a se. fili⁹ aūt nõ a se. Deinde ar
guit cõtra se ꝙ pr̃ prius spiraret: qꝛ in illo p°
sig° in quo hēt esse a se hēt spirare in se. ꝛ tūc
filius nõ spirat: ꝛ soluendo dicit: ꝙ pr̃ nõ pri⁹
origine spirat ꝗ̃ filius. sed iste ingt est ordo.
Nam in pr̃e in p° sig° est prima ꝛ secūda fe/
cūditas vtraqꝫ a se: in 2° est actus prime fecū
ditatis in pr̃e: ꝛ tunc in filio est secūda fecūdi
tas: in 3° aūt est act⁹ secūde fecūditatis simul
a pr̃e ꝛ filio: ita ꝙ in eodē sig° originis. simr̃
spirant: ſꝫ pr̃ a se filius a pr̃e: que nõ sunt hū
dicta. ſꝫ sua principia: Pro quo sciendū est
ꝙ ſꝫ opinionē scoti ꝛ scotistaꝝ. triplex ē pri/
oritas. s. temporis siue durationis: ꝛ nature: ꝛ
originis: ꝛ sicut simultas durationis stat cuꝫ
prioritate ꝛ posterioritate nature. ita simul/
tas nature stat cū prioritate ꝛ posterioritate
originis: ꝛ psona pducens in diuinis ē prior
ꝓducta origine nõ āt natura vel tpr̃e. ¶ Sci not. sm scotum
endū est ēt ꝙ in p° sig° nature qḋ. s. diuidunt
in multa signa originis dicūt ꝙ sunt oĩa essē
tialia absoluta ꝛ notionalia ꝛ tota trinitas
pfecta: in 2° vero est intellectio creaturarum
In p° ēt instāti nature ponit sco. totū ordinē
originis: in cuius p° instāti: seu sig° prima p/
sona est pfecta cū omnibus essentialibus non
habētibus ordinē ad extra. ꝛ cū principio ꝛ
fecūditate pfecta. qua ꝓducere pōt filiū ꝛ spi
rituꝫ.s. ita ꝙ in p° sig° est in pr̃e vtraqꝫ fecū
ditas: in 2° vero est in eo actus prime fecundi
tatis. ꝛ pr̃ producit filium comunicans ei fe
cūdam fecunditatē. in 3° vterqꝫ habet actuꝫ
secunde. i. spirare: ꝛ sic vt dicunt pater origi
ne prius est potēs generare ꝗ̃ generet. ꝛ pri⁹
generat ꝗ̃ spiret. ¶ Arguo autē contra mul istantia ꝯtra dita scoti ibidem
ta contenta in his: p° sic. Nam pater videtur
prius spirare ꝗ̃ filius: quia in eo prius est fe/
cunditas ad spirandum sufficiens ſꝫ cuꝫ. que
spiratio non exigit duo supposita per se ꝛ ne pria rõ.
cessario. ergo pater spirare potest absqꝫ hoc
ꝙ filius spiret: nec oportebit patrem filium
expectare per vnum instans vt iste imagina
tur. ¶ Si dicatur ꝙ imo: qꝛ oportet prius fi/ Euasio

liū generari q̃ spiret spūs.s.nō qꝛ spiratio ꝑ exigat duo supposita:sꝫ qꝛ spirarꝭ ꝑexigit generatū.sicut spiratio generationē.cū iste due ꝓductiões sint ordinate. ⸿ Cōtra qꝛ istis cōcessis adhuc stat argumētū. Nā quāuis generare sit prius q̃ spirare tñ sicut generans in pº instāti in quo hēt potētiā generādi nō generat sꝫ istū.ita nec filius in pº instāti i quo habet vim spiratiuā spirabit. Sꝫ añq̃ filius habeat vim spiratiuā vel in eodē sigº opꝫ qꝙ generetꝭ:qꝛ tunc illa sibi cōicatꝭ ꝑ generationē. Ergo in illo instāti in quo filius hēt vim spiratiuā expleta est prima fecūditas prīs:⁊ cōsequēter nihil obsistit qn in illo instāti pr spiret. Itē primꝰ terminus generatōis nō ē vis spiratiua in q̃tū hmōi:sed magis quasi ꝑ se ꝯsequitꝭ ad illū:⁊ ꝯñr prius q̃ coicetꝭ.virtus spiratiua inquātū hmōi prima fecūditas patris expleta est quo ad generationē inquātū gñō:⁊ ꝯñr in illo priori pr spirare pōt. ⸿ Si dicatꝭ qꝙ priusquā pr spiret opꝫ primā fecunditatē expleri.nō solū quātū ad primū per se terminū.sꝫ ēt quo ad secūdariū. ⸿ Cōtra:qa nō est ordo essentialis inter aliqua nisi pp aliqua que eis ꝑ se ⁊ essentialiter cōpetunt: vis aūt spiratiua in quātum spiratiua se habet quasi accidētaliter ad generationē in quātū genratio ⁊c. ⸿ 2º. Pr filio ꝑ generationē cōicat nō solū vim speratiuā sꝫ ēt spirare. Aut ergo in 2º instāti de quo supra loquitꝭ cōicat ei spirare:aut in.3º. ⸿ Si in 2º ergo in eo filiꝰ spirat ⁊ cōsequenter spirat priusquā pr ꝙ nō spirat nisi in 3º. ⸿ Si vero in 3º:ergo cum filius ꝑ generationē accipiat spirare gñō non fuit cōpleta nisi in 3º instāti:⁊ ꝯñr filius ante quartū instās spirare nō pōt.si spiratio ꝓsupponit expletionē generatōis quo ad terminum secūdariū. ⸿ 3º. Nā si pr pōt prius generare q̃ generet sequitur qꝙ filiꝰ in 2º sigº inqº pater generat actu postq̃ generabat in potentia inciperet eē:⁊ sic haberet initium eēndi aliquo modo saltē ꝑm nostram imaginationē.⁊ acciperet eē postq̃ nō fuit in aliqua mensura. Sꝫ cōsequēs est cōtra augustinum pº de incarnatione verbi vbi dicit sapiētiam generatam ante oē initiū qꝺ dici pōt:vel intelligi. ⸿ 4º. Suppono qꝙ ꝑm scotistas ⁊ sco. hēre aliqd origine prius idem est qꝙ hēre illud a se nō ex alio:hēre vero in 2º sigº.idē est qꝙ habere ab alio ⁊ nō a se. Istud ꝓsuppositū cōiter omnes attribuunt scoto.qꝺ ego nō recolo me in eo formaliter legisse. habetur tñ ab illo virtualiter in.d.prima huius.q.2.in 2º arº circa medium. In.d. aūt. 12. arguendo contra opinionē recitataꝫ circa mediū dicit ista verba. Omnem realitatē tā absolutā qꝙ relatiuā quaꝫ pr hēre pōt a se.habet in pº signo originis:hec ille. Per que verba licet nō habeatꝭ hoc suppositū expresse.hr tñ implicite: qꝛ ex hº habetꝭ qꝙ ista ꝯuertuntꝭ.omne habitū a se habetur in pº signo:omne habitū in primo signo habetꝭ a se:qꝛ si haberetꝭ ab alio iā esset origine posterius ⁊ nō in pº signo. Et pterea cū per ista signa nō intelligat prioritatem durationis vel nature:qꝛ iste ordo cōtra illos ab eo diuiditꝭ:oportet qꝙ ꝑ illa intelligat ordinē qui ab alio ⁊ a quo alius:⁊ sic in pº signo sunt q̄ a se sunt.in.2º que sunt ab alio i mediate.i 3º que ab alio mediāte aliquo. Tamē iste vr vti istis signis vt aliquā exprimāt durationē.vt patebit. Tunc sic. ⸿ Si predicta vera essent.sequerentꝭ multa ꝯtra istum: aut ꝯtra veritatē. ⸿ Primo qdem sequitꝭ qꝙ actum generādi pater haberet ab alio:qꝛ sꝫ istum in 2º ⁊ nō in primo sigº generat. ⸿ 2º sequitur qꝙ pater nō spirat a se:qꝛ ꝑm istū priꝰ origine generat q̃ spiret.⁊ sic posterius spirat. ⸿ 3º.sequitur qꝙ pater nō erit in primo signo originis sed tantum i secūdo in quo dicit patrem habere actuꝫ prime fecunditatis: qꝛ iste actus est generatio actiua:vel passiua nō secūdum.qꝛ nō esset in patre:ergo primū. Ergo est ipse pater: qꝛ generatio actiua ē ipse pater ꝑm.sco. ⸿ 4º sequitur qꝙ pater in pº signo origine generet:qꝛ generatio actiua sꝫ istum est in patre:qui in primo signo habet omnem emptitatem suam etiam relatiuam. ⸿ 5º sequitur qꝙ pater nō spiret a se: aut qꝙ filius spiret a se:qꝛ ꝑm.istum simul spirant in vno signo:quod si sit nō primū.pater nō spi

rat a se:q2 omne habitũ a se habet in primo signo.si vero sit primũ.sic filius spirat a se q2 in primo signo nihil hꝫ nisi a se. Sequunt᷑ et
5.ratio innumera alia. ſ 5° principaliter arguo sic. Cum dicit iste aliqd eé vel hꝫe in p° signo ⁊ aliqd in 2°.vel per huiusmodi signa intelligi vult aliquam durationẽ realẽ.vel imagina/lem:actualem.vel potẽtialem:aut p̄cise intẽ/dit significari ꝙ cõueniẽs in primo signo.ↄ uenit p se:in 2° ꝟo ab alio ⁊ nõ a se. ſ Si pri/mũ cõstat istã ⁊ similes eé falsas pater in p° signo ẽ.filius in secundo:q2 fides omnem du rationis prioritatẽ negat in diuinis. ſ Si ve/ro 2m:igitur pater prius spirat ꝙ̃ filius quĩ hoc habet a patre qd̃ iste negat:vnde in suis verbis est expressa cõtradictio.vꝫ autẽ ꝙ per ista signa intẽdat oino aliquã durationem: q2 dicit ꝙ si filius spiraret i signo alio ab eo in quo spirat pater.spiraret spũm.s.iã exñtẽ
6.ratio quasi necesse sit prius nõ eé spũm.s. ſ 6°.Cũ dꝛ hoc eé in primo signo originis.illud in 2°. aut li signo supponit ꝑ aliquo:aut nõ. ſ Si secũdũ:igitur illa signa nihil sunt nisi figmẽ ta:⁊ eé in primo signo aut in 2°.vel nõ diffe/rũt.vel differũt p nihil. ſ Si primũ:igit᷑ aut supponit ꝑ aliquo qd̃ nec est deus nec i deo: aut ꝑ aliquo ꝙ est in deo vel deus. ſ Si pri/mũ:igit᷑ talia signa nihil sunt in deo ⁊ i deo vane ponunt᷑:q2 oi tali sublato stat omnis vnitas vel distinctio vel multitudo diuinoꝝ que modo ẽ. ſ Si secundũ:igit᷑ aut supponit p̄cise ꝑ eo ꝑ quo supponit illud qd̃ dꝛ eé i ta li signo:verbi gratia:cũ dꝛ essentia ẽ in prio signo.li p° signo supponit ꝑ essentia met. ⁊ tũc eét idẽ dictũ ꝙ essentia est i essentia. ⁊ li dicere esse in 2° signo. ẽ eé in dꝛe.⁊ nõ in es/sentia:⁊ pꝛ est in p°.i.in pꝛe ⁊ filius nõ ẽ i p° .i.nõ ẽ in pꝛe sꝫ in 2°.i.in filio. ſ Si aũt sup/ponit ꝑ alio:aut illud erit essentiale vel abso lutũ tm̃.vel relatiuũ tm̃.aut vtrunq3:⁊ qcqd dꝛ sequit᷑ semp ꝙ ꝓpositiões quas iste ꝟbas astruit.sint false:aut impropꝛie ⁊ impertinen/
7.ratio tes. ſ 7°.Si pꝛ in aliquo signo priore intelli/geret anteꝙ̃ generaret:eét suppositũ ↄstitu/tũ anteꝙ̃ generaret:q2 si in illo signo priori nõ eét suppositũ cõstitutũ intelligeret anꝙ̃ esset. Sꝫ ↄñs est falsum:q2 eét suppositũ ab/solutũ:q2 oẽ p̄cedens actũ generãdi qui ẽ pri mus act⁹ notitionalis.p̄cedit primã relatio nẽ que actũ istũ cõsequit᷑. ſ Si dicat᷑ ꝙ non intẽdit oppositio actũ essentialem cõuenire pꝛi in aliquo in quo nõ hꝫat notitionalẽ:sed ꝙ act⁹ essentialis p̄cedit noticionales nã vel Euasio
origine.inquãtum essentialia sunt noticiona liũ principia aliquo modo sicut qd̃ vel quo. ſ Contra.q2 quero vtrum prius ⁊ posterius Impu/
origine habeãt oino idem signũ originis vꝫ gnatio.
aliud. Si idẽ.igit᷑ ista rñsio destruit opinio/nẽ quã sustinuit:que ponit ꝙ pꝛ in p° signo anteꝙ̃ generet est p̄fecte beatus.⁊ ↄñr habet oia essentialia:ante aũt ⁊ post accipi nõ pos/sunt in signo eodẽ oino indiuisibili sꝫ idẽ ge nus mensure.⁊ si sꝫ aliud:sicut añ ⁊ post nã aliqñ sunt tp̄re simul:imo ↄtradictio est aliꝗ̃ eé in eodẽ signo originis ⁊ vnum alio prius origine:q2 idiuisibile eo modo quo ẽ idiui/sibile diuideret᷑. Si vero signum sit aliud ⁊ aliud ex nã rei p̄ter itellectũ.rõ stat. ſ 8°.Si 8.ratio
pꝛ eét prior filio origie.posset itelligi i suo eé ꝑsonali ↄstitut⁹ nõ itellecto filio:q2 qd̃ ẽ pri⁹ lꝫ nõ iquãtũ pri⁹ itelligi põt i signo priore si ne posteriori:q2 signa nullo mõ possunt plus eé diuisa ꝙ̃ i itellectu q diuidit oẽ ꝙ̃tũcũq3 sit idiuisibile i duas rões. Sꝫ ↄñs ẽ falsũ:q2 pꝛ eét suppositũ absolutũ.cũ relatiua nõ pos sint itelligi sine iuicẽ. ſ 9°.Si pꝛ ẽ prior origi 9.ratio
gine filio.siue si act⁹ essẽtialis p̄cederet in eo notionalẽ ibi eét exit⁹ ꝺ potẽtia ad actũ:sic ⁊ vbicũq3 sũt plura quoꝝ vnũ p̄cedit aliud successiue:q2 i p° sig° qñ ẽ pri⁹adhuc nõ ẽ sub sequẽs ⁊ ↄñr vadit ꝺ nõ eé ad eé. ſ Si dicat᷑ Euasio
tũc qñ ẽ pri⁹ origie.est ẽt posterius:q2 ista di cũt signũ tp̄is i quo illa nõ diuidunt᷑:tñ tũc subsequẽs nõ ẽ in signo originis i quo ẽ pri⁹. ideoq3 illud dꝛ origie pri⁹. ſ Cõtra.Nã que/ Impu/
ro qd est eé i prio signo originis.Aut.n.ẽ eé gnatio
prius rõe:aut duratione:aut originatione.si ne principiatione:aut est hꝫe aliquid a se. Si primum ergo ista prioritas non est extra in intellectuꝫ vt vult iste:si secũdũ.stat rõ q2 ali

quid subsequitur ibi duratiōe ⁊ ꝓ̄r vadit ad esse. Si tertiū ¶ Contra p° q: pr̄ non poterit habere prius ⁊ posterius origine. siue aliqd i p° ⁊ aliqd in 2° sig° cōtra istū: q: nihil qđ est in p̄re est originatum vel principiatū. ¶ 2° q: intelligere nō est principiū qđ vel quo ipsius dicere. qđ. s. est notionale. sꝫ principia istius. ¶ 3° q: ois p̄sona habens aliqd a se. habebit i illo p° sig° ⁊ sic pr̄ i illo generaret ⁊ spiraret qđ iste negat. Idē sequit̄ si dicatur quartuꝫ.

x. ratio ¶ 10. Si pr̄ aliquo modo est filio prior. aut g° ille ordo est in absolutis aut in relatiuis. Sꝫ nō in absolutis: q: oia sunt realiter vnū: eiusdē aūt a se nō est ordo realis: nec ēt in relatiuis: ¶ P° q: prius saltem itellectu manet sublato posteriore: relatiua aūt tā in esse q̄ i intellectu. posita. se ponūt. ⁊ perempta. se perimunt. ¶ 2° q: iste relationes prioritatis ⁊ posterioritatis. aut sunt idem cuꝫ paternitate ⁊ filiatione: aut nō: ⁊ si primuꝫ. igit̄ pater i eo ꝙ pr̄ est prior: qđ inconuenit: si vero secundū igitur in diuinis est distinctio per reales relationes alias q̄ personales.

not. sm scotum ¶ Est ēt sciendum ꝙ istiusmet doctrina est ꝙ in primo instanti nature sunt omnia essentialia absoluta ⁊ notionalia: ⁊ tota trinitas perfecta: in 2° vero est intellectio creaturaruꝫ ita ꝙ sm ipsum in primo instanti nature deus intelligit se. in 2° vero creaturas: ⁊ consequenter intellectio creaturarum est natura posterior intellectiōe qua deus se intelligit.

Impugnatio. ¶ Contra quod arguo primo sic. Nam quecunq̄ natura sunt vnum. natura sunt simul: sicut que sunt vnum duratione vel loco. sunt
pria rō simul duratione vel loco. saltem negatiue. ita scilicet ꝙ vnum non est prius altero duratione vel loco. Sed in diuinis intellectio qua deus intelligit se: ⁊ qua intelligit creaturas ⁊ generaliter omnia sunt vnuꝫ natura: quia eadem est omnium natura. cum ipsa sit ibi vna tantum: Ergo sunt simul natura: ⁊ con
2. ratio. sequēter vnū nā. nō est prius. alio. ¶ 2°. Nā si vera esset ista positio. ista ꝓpositio esset p se Diuinus intellectus. non est diuina volūtas quia ei quod extra intellectuꝫ naturaliter est prius cuiusmodi ꝑ istū est diuinus intellect' respectu diuine voluntatis. repugnat esse posterius cū ista sint opposita. ¶ 3°. Quecunq̄ habent inuicē ordinem nature distincta sunt 3. ratio
ex natura rei: q: vt iste dixit supra di. x. differētia rōnis nō est sufficiēs ꝓ natura rei. Sed q. vnica
intellectio qua se ⁊ qua creaturas deus intelligit. nō distinguunt̄ ex nā rei: cū nō habeant distinctionē nisi ꝑ diuersam habitudinē rationis ad obā. Euasio
¶ Si dicat̄ nō esse huius intētionē ꝙ illa itellectio sit natura prior q̄ ista: sꝫ ꝙ deus eadē ipsa intellectiōe prius natura intelligit se q̄ creaturas. ¶ Istud est falsuꝫ: q: impugnatio
sequit̄ ꝙ deus posset intelligere se non intelligendo creaturas: q: ꝑ phm in. 5. meth. natura tex. co. 5
prius dr̄ qđ pōt esse sine alio: ⁊ non e 2° ⁊ hoc idē aliqñ iste cōcedit: ꝓñs aūt est falsum: q: deus necessario ⁊ icommutabiliter nouit oēs creaturā: ꝑ augustinū. de fi. ad. p. ca°. 33. aug. de fi.
q: si cōprehendit potētiā suā scit se posse hoc ⁊ illud: ⁊ sic cognoscit hoc ⁊ illud.

Item. di. 13. querit vtrū ꝓductio spo .s. sit generatio: ⁊ tenet ꝙ nō: sꝫ deficit in multis. que dicūtur a sco. dis. 13. qōne vnica

¶ Primo. nā dicit ꝓductiones diuinas distingui formaliter ex se ipsis primo: ꝙ si itelligat̄ de distinctiōe formali extra animaꝫ ⁊ q̄rū ad illud qđ ista dicūt in supposito generante ⁊ spirante. sicut ipse vr̄ intelligere: qđ dicit nō pōt habere veritatē: q: talis distinctio formalis. esse nō potest in deo: nisi sit realis vt alias ꝓbatū est. Sꝫ q: ipse vr̄ sumere ꝓductiones passiue. cōtra hoc arguo sic. ¶ Nā sequeret̄ ꝙ relationes disperate se ipsis p° distinguerent̄ non solum formaliter ex natura rei sꝫ ēt realiter eo modo quo diuine persone q: distinctio passiuaꝝ ꝓductionū est nō solū formalis sꝫ realis cū ipse sint personaꝝ ꝓprie ⁊ quelibet neget̄ i ꝑdicatiōe idēptica ď alia: imo ⁊ de oi p̄sona nō ꝓcedēte ꝑ eaꝫ: sicut vere dr̄ ꝙ spiratio passiua nō ē idēptice pater nec paternitas. Sꝫ ꝓñs est falsum: q: si relationes disperate sufficiēter se ipsis realiter distinguunt̄: generare ⁊ spirare realiter distinguerent̄. ¶ 2°. Naꝫ sequeret̄ ꝙ in diuinis vbi scđa rō

ꝯtra. primū dictuꝫ sco. ibidem

realis distinctio nõ est p absoluta: esset per re
lationes alias q̃ originis: q2 inter tales pro/
cessiones passiue sumptas nulla ẽ relatio ori
ginis. cũ passio nõ originet siue nõ sit princi/
piũ actionis maxime vbi est sola relatio. Sʒ
ɔñs est falsuʒ: q2 ibi nõ põt esse distinctio rea
lis p relationes primi modi que sunt per mo
dũ numeri vel vnitatis: q2 ille nõ sunt reales
nisi psupponãt realẽ distinctionẽ fundamen
toꝝ ꝙ nõ est hic: nec p relationes tercij modi.
que sunt p modũ mensure ⁊ mensurati: tũ q2
mensura ⁊ mẽsuratũ nõ sunt equalis pfectio
nis. nisi in quãtitate corporali: diuine autem
ter. cõ. 20. psone sunt eq̃lis pfectiõis: tũ ẽt q2 iste relatio
nes nõ sunt reales ex parte amboꝝ extremo
Euasio rũ. 5. metb. vñ solũ est ibi distinctio p relatio
nes secũdi modi que importãt originẽ. ¶ Si
dicat ad minorẽ ꝙ lʒ inter illas relatiões nõ
Impu. pria rõ sit relatio originis ipse tñ sunt relationes ori
ginis ideo se ipsis distinguntur. ¶ Cõtra p°: q2
iuxta hoc spirare ⁊ generare realiter distin/
scda rõ guerentur ⁊ similiter filiatio ⁊ spirare, que sũt
relationes originis: ¶ 2° q2 nõ est distinctio si
3. ratio. ne oppositiõe. ex. 9. metb. iste aũt se ipsis non
opponunt aliq̃ specie oppositionis. ¶ 3°. Si
huiusmodi pcessiones se ipsis p° formaliter
distinguntur distinguerentur oĩ alio circunscri/
pto p possibile vel impossibile vt de se pʒ ⁊ ɔ
cedit iste. Sʒ ɔñs est falsum: q2 si distinguerẽ
tur circũscriptis terminis quos importãt in/
quãtũ passiones vel saltẽ relationes includẽ
tes aliqd formaliter distingueretur circũscrip/
to eo qđ in sua diffinitiõe est vltimũ siue cir/
cũscripta differentia ppria ⁊ sic distinctio es/
Impu. scoti. set sine distinctiuo. ¶ Nec valet ad hoc dicẽr
ꝙ ibi non est motus vel passio que terminis
distinguntur sicut sco. dicit: q2 sufficit ꝙ sint re
latiões vel includãt relatiões. que ẽt p termi
4. ratio nos vel obiecta distinguntur. ¶ 4°. Si ista se ip
sis p° distinguerentur. nihil formaliter inclusũ
in vna. esset formaliter inclusum in alia: q2 si
includerent formaliter aliqd idẽ iã in illo cõ/
uenirent nec distinguerentur p°: vñ ẽt hoc ɔñs
sco cõcedit. Sʒ ɔñs est falsuʒ: q2 omne pdica
tum de aliquo in p° modo pseitatis includit

formaliter in eo hʒ istũ. iste autẽ pcessiones
isto modo pdicant pcessionẽ vel relationeʒ.
itẽ ẽt pdicant ens: aliogn formaliter essent ni
hil. siue nulla res. ¶ 5° si seipsis formaliter p° 5. ratio
distinguntur aut distinguntur effectiue siue prin
cipiatiue ab aliquo aut a nullo: q2 oĩa distin
cta formaliter distinguntur effectiue aut nõ di
stinguntur. Sʒ non distinguntur a nullo: q2 hm
istũ distinguntur ab intellectu ⁊ voluntate:
Itẽ quecunq3 sunt ab aliquo alio. ab alio di
stinguntur effectiue aut quasi. nec ꝙ ab aliquo:
q2 si ista distinctio est effectiue ab aliquo pu/
ta a volũtate ⁊ intellectu: aut est p accñs. aut
p se: nõ primũ: q2 cũ necesse sit eas esse ab ali/
quo principio formali: eo ꝙ in diuinis nihil
sit nisi necessariũ si p accñs sunt ab istis opoꝝ
tet ꝙ possint esse ab aliq̃s: ⁊ ɔñr ista principia
essent principia ɔtingentia: ⁊ diuine psone nõ
esse possent: Nec ẽt secũdũ: q2 si essent ab istis
p se sublatis vel circũscriptis istis. non posset
esse ista distinctio formalis: alioquin sublata
cã p se esset adhuc effectus: hʒ sco. aũt sublatis
illis adhuc esset ista formalis distinctio.
¶ 2°. nã in rñsione ad secundũ principale i se/ istantia
cũda replica ɔtra rñsionẽ tenet ꝙ idẽ est for/ ɔtra hʒ
male obiectũ diuini intellectus: ⁊ diuine vo/ dictum
luntatis. vt sunt potẽtie opatiue. i. nõ pducti sco. dis.
ue: ita ꝙ vtraq3 potẽtia beatificat in eodem 13. q. vni
obiecto p° hʒ eandẽ formalẽ rõneʒ primi ob ca.
iecti: ⁊ illud est essentia diuina sub oĩmoda
prima rõne. i. vt est fundamẽtuʒ omnis pfec/
tionis in diuinis. ¶ Contra qđ arguo p° sic. pria rõ.
Nã potẽtie habẽtes obiecta distincta forma
liter. nõ nominant noĩe eiusdẽ potẽtie nisi eq
uoce: sicut si intellectus dicat sensus: ⁊ rõ est:
q2 potentie in creaturis hʒ obiecta distingun
tur. Sʒ si obm intellectus dei nõ distingui/
tur formaliter ab obiecto volũtatis qđ ẽ bo/
nũ. obʒ itellectus diuini est formalit aliud
ab obo intellectus humani: q2 in creaturis ẽt
hʒ istũ primũ obm intellectus est ens: volun/
tatis aũt bonũ. Ergo diuin⁹ itellect⁹ nõ dice
ret intellect⁹ nisi equiuoce. ¶ 2°. nã si ita esset scda rõ
omne qđ est natũ esse obiectũ intellect⁹ dei. es
set natuʒ esse obum diuine voluntatis: ⁊ oẽ

intelligibile esset volibile: q2 quãdocũq3 due
potẽtie respiciũt aliquã formalẽ rõnez: qcqd
cadit sub illa rõne cadit sub vtraq3 potẽtia:
vñ oẽ cadẽs sub rõne quã respicit diuin⁹ itel
lectus. cadit sub diuina volũtate ꝑ3 istã posi/
tionẽ. S3 ꝯñs est falsũ: q2 deus intelligit pec/
cata: ⁊ existẽtias rex factibilium ab eo quas
nõ faciet. ⁊ nullũ bõx vult. ∫ 3°. nã potentia
3.ratio. vniuersalior ⁊ nã vel saltẽ rõne prior nata ẽ
respicere obum sub rõne vniuersaliori ⁊ prio
ri. S3 i deo itellectus ẽ volũtate vniuersalior
q2 si de⁹ vellet q̃cũq3 itelligit. vellet quecũq3
posset ⁊ ꝑ3 istũ ẽ nãliter vel saltẽ rõe prior g°
4.ratio ⁊c. ∫ 4°. Illa rõ ẽ prima ⁊ formalis i obiecto
potẽtie q̃ posita põt potẽtia p suũ actũ ferri
in aliqd. ⁊ q̃ remota ferri nõ põt. ⁊ hoc p3 in
ductiue: q2 si qd pticipat rõez visibilis põt vi
sus ferri in illud ⁊ ea remota nõ põt. Sed re/
spectu itellect⁹ rõ entis est hmõi: q2 oẽ ens est
intelligibile ⁊ nõ ens vt sic itelligi neqt cũ in
telligat vnũqdq3 inquãtũ est ens 9° meth. ⁊
tex.co. si nõ sit hec rõ de quacũq3 alia data habeo i
h.⁊.20. tentũ. excepta ea que ẽ rõ boni .i. cõuenientis
ipsi intelligẽti de q̃ ꝯstat q ea remota. intel/
lectus fert i aliud: alioqn nõ posset itelligere
nociua: respectũ aũt voluntatis ẽ rõ boni scu
ꝯuenientis ipsi volenti: q2 hac posita i aliquo
volũtas ferri põt i illud. nõ autez ea remota:
alioqn posset ferri i nõ cõueniẽs. nec esset ve/
ra illa diffinitio. bonũ est qd ois appetũt. Er
go nõ est eadẽ prima formalis ratio obiecti
vtriusq3 nec essentia ẽ rõ qetatiõis ⁊ fruitio/
5.ratio. nis vt pcedit rõez boni vt iste dicit. ∫ 5°. si rõ
esse vt pcedẽs rõnẽ boni esset obuz fruitiõis.
deus aliqd plus diligeret q̃3 illud quo fruit.
q2 essentia vt pcedẽs rõem boni intelligit vt
nõ bona: ⁊ cõsequẽter ad se ipsam intellectã
sub rõne boni cõparat vt nõ bonũ ad bonũ
⁊ ꝯñr vt nõ diligibile ad diligibile vel ut di
6.ratio ligibile minus ad diligibile magis. ∫ 6° di/
uina essentia diuinam volũtatem sub nulla
rõne quietare põt. sub qua quietare nõ põt
humanã: alioquin humana nõ satiaret in
obiecto hñte diuinã virtutẽ infinitam ad sa
tiãdum. Sed humana volũtas nõ satiatur
in diuina essentia sub rõne talis essentie. vt
ista rõ est prior rõne boni: q2 ab illa sub ea
rõne quietat. sub qua illa appetit: qd solum
est sub rõne boni vt patet: q2 si ratio dictaret
in alia essentia esse rõnem boni. nõ in illa vo
luntas appeteret magis aliã vñ quilq3 tum
me desiderat illud in quo iudicat esse rõnem
sũmi boni l3 erronee. ⁊ h° etiã p3: q2 nullus
magis diligit h° existimatũ sũmũ bonũ: q2
ẽ hec vel illa res. s3 e ꝯ° magis diligit hãc rẽ
vel illã: q2 melior est vel sũme bona: vñ eadẽ
res magis ac minus diligit f͡m qd de eius
bonitate iudicamus.
¶ 3° nã dicit q nõ est equiuoca productio: istantia
q̃uis principiũ ꝓductiuũ nõ sit eiusdẽ rõnis ꝯtra .3.
a termino formali ⁊ hoc loquẽdo de primo dictum
pricipio formali ⁊ primo termino formali. sco. dis.
∫ Con. nã si producẽs ⁊ productũ quãtu3 ad 13. q. vni
predicta sunt alterius rõnis ⁊ equiuoca seq/ ca.
tur q producẽs in quãtum producẽs. ⁊ ꝓdu Ratio.
ctum inq̃ztum productũ sint alterius rõis. ⁊
ꝯñr productio sit equiuoca: q2 producẽs nõ
vt per se ⁊ formaliter producens: nisi p prin
cipiũ productiuũ. nec ꝓductũ nisi p forma/
lẽ terminũ. vt formaliter productum.

Item. d. 17. q. 1. querit utrum necesse
fit ponere charitatẽ creatã in aia: que di/
⁊ dicit q sic: sed deficit in multis. cuntur
nã dicit magistrũ nõ negasse oẽm habitum a scoto
a voluntate: sed posuisse habitũ vnũ quo in/ dist. 17.
formãte spũs. s. eã inhabitat ⁊ pficit potẽtiã q. 1.
habitibus supnaturalis. ∫ Contra. nam si istantia
magister ita intẽderet. nõ aliter poneret spm̃ contra
s. esse nrãm dilectionẽ quã multi chatholici i. dictũ
ponant sed sic poneret vt oẽs ponũt: q2 nul/ sco. ibi/
lus catholicus negaret spm̃. s. se habere eo dem
mõ quo iste exponit. sed ꝯñs est falsum: quia Ratio.
magister ponit spm̃. s. esse nostrã dilectio/
nẽ aliter q̃3 multi catholici ponãt: q2 pñti. d.
dicit q sps. s. est dilectio pris ⁊ filii ⁊ simili/
ter est dilectio qua nos diligimus quamuis
inqt nõ oẽs catholici h° cõcedant sicut pm̃.
ergo mgr nõ ita intendit. ∫ 2°. nã dicit q qñ istantia
obiectũ est pñs in enigmate. põt ab ipso de/ ꝯtra .2.
lectatio causari magis ⁊ min⁹ l3 actus circa dictum
ipsaz sit eq intẽsus ⁊ ex eqli conatu. ∫ Cõtra sco. ibi/
nõ. n. vt intelligibile cũ delectatio nõ sit nisi dem.
cõuenientis cõiuncti. si ipsa sit maior q nullũ Ratio.
obiectũ sit magis cõueniẽs aut magis cõiũ

ctū ſm apphēſionē:q: ſtāte vniformitate cuiuſlibet cauſe nō pōt eſſe variatio in effe/ ctu:cauſa aūt delectationis ē cōueniēs con/ iunctū ſm cognitionē.ꝙ aūt cōtēplātes ha/ beāt aliqñ maiorē aliqñ minorē delectatio nē habito eōli conatu.eſt q: nō hñt ita inten ſum actū pp hº ꝙ intellectus nō eſt ita colle ctus.aut pp diſpoſitionē corporis:vel eſt ex dei volūtate ad aīe humilitatem. ꝙ aūt ille actus ſit eque meritoriº.eſt q: meritū forma liter ⁊ primo ē in voluntatis actu q ē cona tus:vñ ſi eqlis ſit conatus:eqlis ē actus vo/ luntatis.⁊ ſi non contemplationis.

Tern.d.17.q.2.querit vtrū neceſſe ſit ponere in habitu rōnē principi acti ui reſpectu actus.⁊ ſentit ꝙ nō ſed deficit i multis.ſ pº.in hº ꝙ dicit h.tū agere ad actū inclinatiue tm̄.nullā habēdo actiui/ tatē.ſicut nec grauitas elicit motū.ſ Cōtra. nā aut hec inclinatio ē actus dicitº ab habi tu in potētia in ordie ad actū.aut ē ipſemet habitus q ē actus primus ſ; nō pōt dici pri mū:q: accidēs ageret in ſubiectū.tū etiā q: eadē eſt difficultas ꝺ illo actu dicto ab ha/ b tū ⁊ ꝺ actu pricipali habituate potētie:tū etiā q: talis actus ſi ſit in volūtate aliud eſſe neqt niſi velle:⁊ ꝯñ ē actus potētie habitu tate.nō pōt ēt dici ſecūdū:q: inclinatio in/ clinaret.⁊ ꝯñ cauſaret inclinationē aut ſe/ ipſa;aut aliā in infinitū:ergo ⁊c.ſ qð autē dī ꝺ grauitate.ſ Cōtra nā ſpecies in cucba ſtia ſunt graues ⁊ deorſu; mouenſ:cuius motionis principiū elicitiuū nō ē quātitas: aut qualitas alia a grauitate:q: oia hec ſūt indifferētia ad motū ſurſu; ⁊ deorſu;: cum poſſint eē i graui:⁊ leui:nec forma ſubſtātia lis:q: nō eſt.ergo ē grauitas.ſ 2º.nā dicit ꝙ actus nr̄ nō habet rōnē cōpleti meriti p aliq̄ intriſeca ipſi agēti.ſ Cō.arguo ꝙ ſi cōpleta rō meriti depēdet ex diuina volūtate. hº vº deſtruere meritū nr̄m cōdigni.nā ſi in nobis nō ſit pncipiū cōpletū meriti.ſeqſ ꝙ nos nō meremur cōplete:q: qð nō eſt in nobis. ñ eſt nobis attribuēdū tāqȝ agētibº vel opātibus ſ 2º.nā ſm iſtū cōpletio meriti nō eſt in nr̄a ptāte niſi diſpoſitiue:⁊ ꝯñ nō meremur de

que di/ cūtur a ſco. di. 17 q 2. inſtātia cōtra.1. dictum ſco.ibi. Ratio.

ipugna tio. ad idē.

iſtantia ꝯtra .2. dictum ſcoti. ibide;. pria rō

2. ratio

cōdigno:q: illa diſpō nō ē meritū ꝺ ꝯdigno ſ 3º.nā aliqs actus mereſ acceptari. Aute 3. ratio go mereſ acceptari ꝺ ꝯdigno aut nō. Si ſic igr̄ ad talē acceptationē ſequitur neceſſario collatio eterne vite. niſi ſequaſ aliqð deme ritū.⁊ ꝯñ p talē actū elicitum a volūtate ⁊ gra mereſ qs eternā vitā ex cōdigno ꝯpleti/ ue:q: qui ſufficienter mereſ aliqd. mereſ ēt ſufficiēter illud qð ſequiſ ad illud neceſſario. Si aūt nō mereſ acceptari de ꝯdigno:ergo ſimpliciter nihil mereſ de cōdigno:q: cū eo/ dē modo mereaſ qs qð antecedit ⁊ qð neceſ ſario ſequiſ.⁊ ad acceptationē ſequatur ne/ ceſſario collatio glorie:q ſm qd mereſ aūs. ſ; quid mereſ ꝯñs.i.gloriam. ſ Si dicaſ ꝙ p iſtū actū qs gloriā mereſ ſ; quid.ſi cōſide/ reſ quātū ad pcedentia rōnem meritorii.ſim pliciter aūt inquātū eſt acceptus deo. ſ Con tra q: actus quātū ad hoc ꝙ eſt acceptº nō ē in hominis poteſtate:niſi rōne illius qð pre/ cedit in hoie acceptationē:⁊ ꝯñ ſi p illud p/ cedēs nō ſit cōplete in hois poteſtate nō erit meritū cōpletū ⁊ ſufficiēs. ſ 4º.nā actº q de 4.ratio neceſſitate iuſtitie eſt pmiandus eſt merito/ rius intrinſece ⁊ ex rei natura.nō ſolu; ex dei volūtate:q: pmiū qð ex alterius voluntate ⁊ nō rei vel opis natura debeſ negari pōt ſal/ ua iuſtitia.S; actus charitate informatus ē huiuſmodi:q: p bono certamine dicit apo/ ſtolus ſibi reddendam coronā iuſtitie. quod aūt daſ ex iuſtitia:ſine iuſtitie piudicio non negaſ. ſ 5º.nā ſi nō eſſet ſic. mutabilis eēt di 5.ratio uine iuſtitie ordo.que in hoc cōſiſtit ꝙ actu; priuatū debitis regulis puniteiſdem vero or natū premiat:q: ſicut mutareſ illa rectitudo ſi actū malū nō puniret:ita ⁊ ſi bonum non acceptaret ad premiū vt poſſibile eſt ſ; iſta; poſitionē:vñ p; ꝙ iſta poſitio deſtruit meri tum condignum.

Euaſio

ipugna tio.

Ter.di.17 q.4.querit vtrū in augu mēto charitatiſ poſitiuū preexſiſ ſit tota eſſentia charitatis poſt aug/ mentum:vel intenſionem:⁊ tenet ꝙ nō. ⁊ de ficit multipliciter:ſed principaliter in vno.q: tenet ꝙ intenſio charitatis ſit per additionē forme ad formam.ſiue gradus ad gradum

q̄ dñr a ſco. diſ. 17 q. 4.

in essentia forme quasi duo gradus sint duę realitates. ¶ Contra istā positionē pro quam to vt idē sentire de omni alteratiōe. Argui pōt ex rōnibus .e. ibome insolubilibus quas sco. nō soluit: s3 eas omittens. arguo ex ipo/ mis eius doctrine primo sic. ¶ Nā si intensū3 & remissium essent forme diuerse aut realita/ tes. realiter in qualibet alteratione essent in/ finite realitates realiter differentes: quia tot sunt in alteratione realitates differentes rea/ liter s3 istā positionē quot sunt differentie fm magis & minus. cū magis & minus se babe/ ant vt gradus intensiue & remissiue. differentie aūt s3 magis & minus in alteratiōe sunt infi nite: qz sunt tot quot nūc accipi possunt in al teratiōis tpe. cū in toto illo tpe nō sit dare duo nunc. in quibus alterabile sit equaliter i/ tensum & remissum: alioquin alteratio quie/ sceret & n̄ eēt ɔtinua. ¶ Si dicaf ad istā ratio nē φ diuerse forme differētes s3 differentia3 intēsi & remissi. sunt idē cōtinuitate: sicut & i quātitate maiori & minori accidit. vbi ma/ ior. babet aliquā partem quā non babet mi nor. ē tñ vnū cōtinuū. ¶ Cōtra talem respon sionē arguo p° sic. Nā ex ea sequif φ forma intensa & remissa est vna numero siue vna realitas ita φ nō sunt ibi plures. quarū vna nō sit alia. qđ iste negat: qz si forme que sunt in motu alterationis sunt vnum cōtinuitate sunt vna numero vt p3 ex. 5. metba. ¶ 2°. nā si inter tales formas vel gradus que sunt intē/ sum & remissum est vnitas cōtinuitatis. boc est pp vnitatē numeralem forme aut subiecti aut cōtinuitatis tpis: qz aliud membrū non cōtingit ex cogitari. S3 nō pōt dici primū3 idest pp vnitatē numeralē forme: qz eadē nu mero forma & realitas esset intēsa & remissa ɔtra istū. ¶ Nec secundū. s. pp vnitate3 subie/ ctū qz si vnitas subiecti sufficit ad vnitatē cō/ tinuitatis coꝝ q̄ sunt in subo. tunc oia q̄ sunt in vno subiecto essent idē cōtinuitate: vt ca/ lor & nigredo & motus localis ac alteratōis: & ɔñr ea q̄ specie differūt: tū ēt qz cū forma n̄ sit formaliter ens & vnū p subum. oporteret dari aliud p qđ esset formaliter vna qđ esse nō potest in proposito nisi forma fluens que cōiter dicif esse motus & ɔñr in tota altera/ tione nō est nisi forma vna numero. ¶ Non pōt etiā dici tertium. s. pp temporis ɔtinuita tem: tū qz si ad boc sufficit ista cōtinuitas cū in tpe cōtinuo cōtingat esse motus cōseque/ ter se babētes sicut p3. 8. pbi. tex. co. 61. & idē. possent esse cōtinui cōtra pbm ibi: tum etia3 qz vt p3. 5. pbi. tex. co. 35. vnitas motus nō so lum reqrit vnitate3 tēporis s3 ēt forme. ¶ Si dicaf φ l3 forma intēsa & remissa sint multe. tñ earū cōtinuatio est vna & cōtinua. & ɔñr dat vnitatē motui. ¶ Cōtra p°: qz illa succes/ sio aut est motus aut eius passio: & si ē mo/ tus eadē est q̄o de vnitate ipsius & de vnita te motus: si vero sit passio motus cu3 vnitas & entitas passionis magis dependeat ab vni tate & entitate subiecti q̄ e ɔ°. sequif φ mot° nō babet vnitatē ab illa. Nec valet dicere φ motus babet cōtinuitatē a se s3 vnitate3 con tinuitatis ab illa successione: qz op3 vnū mo tum esse vnius successiōis. & vnā successionē vnius motus: & tunc quero a quo motus bēt essentialem vnitatem: & non sufficit dicere φ a subiecto vel tēpore. s3 requirif cū bis vni/ tas forme. s3 quā est motus: vt ēt dicit philo sophus in. 5. pbi. tex. co. 35. ¶ 2°. qz forme di/ uerse que sunt in vna alteratiōe quam tu po nis vnā. aut sunt finite aut infinite. & nō pmū vt pbatū est: nec secundū. qz incōuenit. ¶ Si ēt dicaf ad principale argumētum lactu3 in principio φ ille infinite forme sunt ibi in po/ tētia: nō valet: & arguo sic. Nā dupliciter df esse in aliquo in potētia: ¶ P° sicut forma q̄ aliqđ subum caret. simpliciter df esse in illo. ¶ 2° sicut partes & precipue cōtinui dicuntur esse in suo toto. s. in potētia: nō qz nō sit actu in toto cū qualibet pte actu pficiaf formalit forma totius sicut forma ignis est in quali/ bet parte ignis. sed qz sunt in potētia ad boc φ sint diuise vt singlę eaꝝ babeāt suum esse propriū: & isto modo infinita sunt in potētia solū in ɔtinuo. Infinite ergo forme aut sunt in potētia in alteratiōe p°: aut 2° modo. ¶ Si p° sequif qđ calefit dum calefit nibil babet d ca

Marginal notes (left): Instantia contra boc dic tu3 sco. ibide3. Prima rō. — Euasio — Impu. pria rō. — tex. cō. 12. — Scda rō
Marginal notes (right): Euasio — Ipugna tio. — Scda rō — Euasio — Ipugna tio.

lo::ficut nec aqua frigida.qd eſt falſum ⁊ cõ tra ſenſum.¶ Si vo 2° modo tũc opꝫ ponere inter illas formas vnitatẽ cõtinuatiõis ſim/ pliciter:qd eſſe nõ põt ſi oẽs ſunt diuerſe nu/ mero ſimpliciter:qꝛ eſſent ĩfinite forme ſim/ pliciter actu diuerſe.vt dictũ eſt:ad vnitatẽ aũt numeralẽ alterationis opꝫ ponere vnita/
2. ratio principalis. tẽ numeralẽ forme ſꝫ quam eſt alteratio.¶ 2° Arguo principaliter ſic. Nã qñ querit̃ vtrũ intenſum ⁊ remiſſuꝫ ſint vna forma vel plu/ res :tripliciter poſſunt iſta cõparari:p° ſicut pmanens adpmanẽs:2° ſicut fluens ad pma/ nẽs:⁊ 3° ſicut fluẽs ad fluẽs.vt ſi calidũ cale/ ſiat amplius põt eẽ qd primo vtrũ calidũ qd prius erat in eſſe pmanenti ſit idẽ cũ calor q̃ ẽ in termino mot⁹:vel 2° vtrũ calor q̃ eſt in/ fluxu ſit idẽ cũ eo q̃ eſt in termino ad quẽ vl̃ a quo:vel tertio vtrũ intẽſum ⁊ remiſſum in motu ſiue influxu forme ſint vna numero for ma.Sꝫ ſi loquamur tertio mõ ꝓut.ſ. intẽſũ ⁊ remiſſuꝫ ſunt in fluxu forme:pꝫ ex dictis ꝙ opꝫ ea eẽ vnã candẽ formã ⁊ realitatẽ:quia aliter eſſent infinite forme in actu in eadeꝫ al teratione vel nulla alteratio eſſet continua. ¶ 2° pꝫ idẽ.Nã ſi nõ eẽt latitudo in eadeꝫ for ma numero ſꝫ intenſuꝫ ⁊ remiſſum.quelibet alteratio vna numero eẽt acceptatio ĩdiuiſi/ bilis numero ⁊ ꝯñr iſtãtanea.¶ Si vo loq̃/ mur ſecũdo modo.ẽt opꝫ eẽ idẽ cõparando terminũ a quo ad formã fluẽtẽ p°.Nam for/ ma remiſſa aut abijcit̃ in tp̃e:aut in nunc. ¶ Si primũ:igit̃ in tp̃e alterationis pcedens forma remãſit cũ eo qd acq̃ſitũ eſt:⁊ ꝯñr ce dit in eãdem formã ꝯfluẽte:qꝛ due forme ſo/ lo numero differẽtes nõ poſſũt eẽ in eodẽ vt
Impugnatio. nũc ſuppono alias ꝓbaturus Si vo ſecũdũ eadẽ rõne ſequẽs forma fuiſſet acq̃ſita ĩ iſtã/ ti:⁊ ſic oĩs alteratio eẽt iſtãtanea.¶ Nec va let dicer ꝙ iſtãtanea ẽ illa abiectio ⁊ itrodu/ ctio.ſꝫ intẽſio introducte forme eſt in tp̃e: tũ qꝛ ſi introducta forma nõ ẽ intẽſior ꝗ̃ ab iecta nõ facit plus ad intẽſionem ꝗ̃ abiecta: ideo ꝙ oportebit ⁊ ip̃aꝫ abijci:cũ terminus a quo itroductiõis nõ ſtet cũ termino ad quẽ ſꝫ ſint incõtingẽtes.5°.phi.⁊ ſic redibit eadẽ quõ.vtꝫ iſta abijciat̃ ĩ tp̃e.vel ibit̃ in infini tũ:ſi vo introducta in ſua introductiõe ſit ĩ/ tẽſior ꝗ̃ abiecta.ſequit̃ ꝙ alteratio intenſio nis ipſius nõ reqrat nec pp receptionẽ for me nec pp intẽſionẽ.Tunc ẽt non valet rñſio q̃a qñ ſit mot⁹ de ꝯtrario ĩ ꝯtrariũ nõ abijcitur terminus a quo in inſtãti.i.forma que eſt in termino a quo.puta calor ĩ frigefactiõe vt pꝫ ad ſenſum:itenſum aũt ⁊ remiſſum ſe habẽt ſicut ꝯtrarie forme cuꝫ inter ea ſit motus vt pꝫ ex.5.phi.tex.co.46.⁊ inde. Na ſicut ſe ha bet forma pmanẽs remiſſa ad motũ ſequen/ tem vel formã fluentẽ ſequenteꝫ:ita ſe hẽt in forma fluente remiſſum vnius nunc ad intẽ ſum alterius nũc. Sꝫ remiſſum vnius nunc in forma fluẽte ⁊ intenſum alterius nũc ſunt vna forma numero Ergo ⁊c̃.Minor iaꝫ pꝫ ex dictis:maior ꝓbat̃.Naꝫ in nũc in quo ter minat̃ motus poſſet adhuc fluere vlterius abſq̃ interpollatiõe.⁊ ẽt in quolibet nũc ip/ ſius fluxus poſſet terminari nũc. Sed ſi illd qd terminat̃ flueret vlterius ſic ſe hẽrent ad minus ſicut fluens ad fluẽs Ergo ẽt ſi termĩ naret ⁊ poſtea flueret.ſic ſe hẽbit illa forma pmanẽs a qua incipit fluxus ad formã in flu xu ſicut vnus gradus vnius nũc influxu. ad gradũ alterius nũc in fluxu ⁊c̃. Loquẽdo ẽt iteꝫ primo modo ⁊ cõparãdo motũ ſiue flu xu ad formã pmanentem que eſt in termino ad quem:opꝫ dicere ꝙ forma fluẽs.que in tẽ pore fluxus eſt remiſſior ꝗ̃ in termino ſit ea dẽ cũ illa que eſt ĩ termino:qꝛ ſꝫ cõiorẽ opi/ nionẽ ⁊ viorẽ.motus ⁊ forma acq̃ſita p mo tũ ſunt idẽ re.ſignificata in fluxu ⁊ pmanẽti eẽ:qd ẽt ſic ꝓbo.Nã ſi forma p alterationeꝫ acq̃ſita nõ eſſet eadẽ cũ qualitate q̃ eſt in flu/ xu.in alteratiõe qualitas acq̃ſita nõ eſſet ter minus intrinſecus alteratiõis.ſicut nec for/ ma ſubſtãtialis terminãs alterationeꝫ. Nec obſtat ꝙ in generatiõe qualitas terminãs al terationẽ eſt alia a fluẽte:qꝛ eſt p accidẽs rõe corruptiõis ſubiecti.¶ Primũ q̃gd ẽ paſſio confir.
eſt motus ſiue forma fluẽs:qꝛ iſta ſũt vna res text.co.
vt pꝫ tertio phiſicoꝝ.Sꝫ qualitas terminãs 4 ⁊ ide.
alterationẽ eſt paſſio:qꝛ eſt effectus ⁊ illatio

actionis alterantis. ¶ Preterea Si extrema sunt idē ad inuicem. multo magis sunt idem medio: Sed forma que est in termino a quo ⁊ que in termino ad quē. q̄ sunt extrema motus sunt idē ad inuicem. Ergo multo magis sunt idē motui vel fluxui per quē ab vno termino itur in aliū: patet aūt minor: nā in intēsione caloris aut illa forma que prius fuit remissa ē potētia itēsa aut nō. Si primū hr̄ ppositū. ¶ Si vero secundū: igit̄ forma remissa nō intendit̄ sed noua generat̄ qđ est contra illud q̄ homines de intensione cōcipiunt

Impugnatio. ¶ Nec valet dicere q̄ intensio fiat per hoc q̄ idē subiectū fit magis tale p aliā formā: quia nō solū subiectū dr̄ fieri magis tale ſ3 ēt ipsa

3. ratio. forma dr̄ intēdi. ¶ 3°. Arguit̄ principaliter. Nā ſ3 istā positionē sequit̄ motū cōtinuum hēre ptes actu distinctas. si in partibus charitatis est distinctio: q2 cū motus non sit pter res ad quas ē. 5°. phi. tex. co. 5. idē. 5°. ph. cū. 9 ⁊. 17. motus ad formā est ipsa forma vt ēt p batū est: ⁊ pn̄r partes motus sunt ptes forme S3 pn̄s est falsū: q2 de rōe oīs ptinui ē hēre ptes i potētia tm̄: nō in actu: aliogn̄ iam esset

4. ratio diuisum ⁊ discōtinuū. ¶ 4°. nā sequit̄ motu3 alteratiōis cōponi ex mutatis esse ſ3 actum: q2 sunt vbicūq3 est acqsitio noue realitatis: sicut ſ3 istū est i oībus ptib9 motus quarum

5. ratio quelibet est talis acquisitio. ¶ 5°. nam sequeret̄ si itēsio que ſ3 istū ⁊ ſ3 veritatem est motus cōis vt nunc suppono fiat per additionē partis ad ptem remanēte priori forma vl̄ parte. sequit̄ q̄ in aliqua determinata parte aeris fit lumen infinitū. cōtra sensum. Et probat̄ sequela. Nā luminosum. a. puta sol causet lumen i. b. partē aeris nō in instāti. c puta in puncto sui ortus. ⁊ cōtinue post. c. moueatur versus. b. ⁊ p totū tps approximatiōis intendat lumē cōtinue vt manifestū ē ⁊ arguo sic. Qđ hēt infinitas partes equales vel quarum quelibet est maior aliq̄ prima data alicuius forme per quaꝝ additionē est eius intensio. est infinite intensum: q2 si vna pars addita aliqualiter intendit: ⁊ due intendūt magis infinite sine fine intendunt: quod ēt patet

quia quocunq3 termino dato etiā plus intendunt. S3 stantibus predictis. b. hēt infinitas ptes luminis equales: q2 in quolibet ifinitoꝝ instātium tēporis approximatiōis. a. ad. b. a. cū eēt dispositius ad agendū: q2 ppinqui9 passo causauit in. b. nouā partē luminis. q2 ītēdebat lumen. ⁊ hoc p additionē partis. ⁊ i quolibet illoꝝ instantiū causauit lumē equale. sicut causauit in. c. vel causauit maius. Ergo in. b. est lumē infinitum vel infinite intensum. ¶ Si dicat̄ q̄ a. post. c. nō causat lumē Evasio equale ſ3 maius proportionaliter semp ⁊ sic lumen in. b. nō est infinitū sicut nec magnitudo in qua sunt infinite ptes proportionales.

¶ Hoc nihil ē: q2 si i magnitudie post aliquā Impugnatio. datā adderent̄ infinite maiores nō min9 facerēt infinitū. q̄3 infinite equales: q2 facerent magnitudinē maiorē qualibet finita dabili: partes aūt pportionales ifinite nō faciūt infinitū: q2 data aliq̄ finita fit additio minoris semp in infinitū ita q̄ quelibet addita non ē aliqd totaliter distinctū a priori vt in pposito: ſ3 est aliqd ei9. ¶ Si ēt dicat̄ q̄. a. post. c. Evasio nō causat semp equale lumē toto tpr̄e approximatiōis. ¶ Cōtra q2 ad sēsū pstat q̄ i pte il Impugnatio. lius tpris magis auget lumē q̄3 in pte ppinquori ipsi. c. vn̄ cū an̄ illud istās in quo causabat ptē maiorē vsq3 ad. c. pcesserint ifinita instātia. nihilomin9 hēt̄ itērū. Et dato q̄ post c. semper fieret additio luminis minor tn̄ adhuc haberet̄ intentū. Nam infinite ptes minores semp proportionaliter faciūt infinitū q̄n addita est totaliter distincta a priori vt i proposito: q2 p talē additionē transitur omne finitum dabile. ⁊ cōstituitur maius: qđ eē non posset si cōstituerent finitū solū. ¶ Si dicatur q̄ agens naturale. a. nō causat nobilio Evasio rem effectum in quolibet instanti maioris approximatiōis ad passum. b. ¶ Cōtra ista3 Impugnatio. rn̄sionem arguo sic. Nam stante passiuo in equali aut maiori dispositiōe. si agens sit in dispositione maiori ad agendum oportet effectum augeri vel saltem non minui: aliogn̄ variata causa p se ⁊ essentiali nō variaretur effect9. S3 i quolibet instāti post. c. a. est vici

nitus alicui instanti quo lumen auget post.c.
est.ideo est in dispositiōe inequali ad agēdū.
& nō in minori. Ergo in maiori.
Instantia ¶ 2°. Dicit iste q ex charitate addita & pcce
cōtra.2. dēte fit vna. ¶ Cōtra p°. Nā sequeret q i co/
dictum dē instāti ille due charitates essent due & vna
sco.dis. tm̄. Nam charitas sequens & acquisita aut ē
17.q.4. vnū cū priori in instāti sue acquisitionis aut
pria rō. in aliquo priori: aut posteriori. Sz nō pōt di
ci q in aliquo posteriori: q2 nō est assignare
quare nō eque bene sit vna i eodē quo acqri/
tur tū ēt q2 inter illa duo instātia caderet me
diū tēpus in quo nulla esset acquisio vel ad/
ditio & pñr nec intensio: & pñr illa intēsio q̄ ē
motus continuus haberet interpositionē qe
tis. Nec secundum idest in priori: quia prius
esset vnita q̄3 acquisita. Ergo primum: & cō
sequēter illa vnitas caruz est in illo instanti.
2.ratio. inquo dicuntur esse due. ¶ 2°. nam ex duobus
emptibus in actu. fieret vere vnum. Sed con
Idē 5.8 sequens est falsum: q2 cōm. 7°. meth. cōm. 49
meth.t. sic dicit. impossibile est vt duo in actu sint ex
c.15.&. quibus in aliqua hora fiat vnū in actu. Cu
2°.d aia ius rationem reddens aliquantulū infra di
t.c.7. cit. Et causa in hoc est: quia actus facit actū
3.ratio esse diuisum & duo. ¶ 3° nam talis vnio non
fit per mixtionem: quia ipsa non est acciden/
tium: nec per continuationem: quia hec vni/
tas habet locum solum in continuis: tum q2
ille charitates non fierent vnum se totis sz bz
vltima. quod est absurdum: nec pertransitū
vnius in alium: aut ambarum in tertiam: q2
tunc non esset ibi additio vera. aut verū au
gmētū: sed simplex generatio & corruptio
nec per informationem: quia cū sint eiusdē
rationis vna aliā informare non potest: quo
tamen dato quelibet remaneret distincta ni
si altera esset potentia pura: sicut patet de co
Motus. lore informāte superficiē. ¶ Est tñ aduertēdū q
forte aliter opz loqui d intensiōe spiritualiū
& corporalium vt forte alias ostendetur.
q̄ dist a Tem. d.19. querit vtrum diuine p/
sco.dis. sone sint equales bz magnitudinē.
19.q.1. & tenet q sic. sed deficit in multis.
¶ Primo. nā dicit vel innuit equalitatem in
diuinis esse relationem realem vt patet infra Instantia
d.31. quod probabiliter sm aliquos sustine cōtra.1.
ri posset si intelligat esse relatio realis nō di dictum
stincta a relatione originis: secus si intelliga sco.ibi/
tur ab ea distincta: q2 i diuinis essent res plu dem.
res q̄3 tres. ¶ 1°. nam sequitur p° q pater ad fi pria rō.
lium referat pluribus relationibus realibus 2.ratio.
diuersarum rationum. s. paternitate & equa
litate. Sz cōsequens est falsum: q2 relationes
reales diuersarum rationū multiplicari nō
possunt i eodē supposito: sicut nec distingui
nisi propter multiplicationem fundamento
rum vel terminorum: quod si est hic nisi sup
posita distinctiōe formali ex natura rei quā
supra reprobauimus. ¶ 3°. nam secūdum istā 3.ratio
positionem sequitur q pater referretur ad
filium realiter sm essentiam vel substantiaz:
quia sm aug. 5. de tri. c. 7. pater est equalis fi aug.de
lio sm substantiam. sed cōsequens est falsuz: trin.
quia sm substantiam realiter distingueren/
tur. ¶ Si dicatur q aug. nō loquitur forma/ Euasio
liter sm fundamentalit. ¶ Contra quia hoc Impu/
propositum pfirmat: quia equalitas & simi gnatio.
litudo. & huiusmodi in creaturis semper sua
fundamenta denomināt formaliter & ea fa/
ciunt realiter referri: vnde dicimus. hāc quā
titatē illi equalē. & hāc albedinē illi similez.
¶ 2°. nam dicit relationē fundari super alia Instantia
relatione: vt relationem actiui & passiui di/ ptra bz
cit fundari i relatione cōmuni: puta assimila dictum
tionis: quod est impossibile loquendo de re/ sco.dis.
latione reali vt iste loquitur. nam relatio ac/ 19.q.1.
tiui & passiui nō fundatur nisi super actiuo pria rō
quod aut quo. Sed relatio cōmunis non est
actiuum quod aut quo: cum nulla relatio sit
principium actionis ergo &c. ¶ 2°. nullū pri° scda rō
fundatur super posteriori. sed facere: siue cau
sare est prius simile & ei presupponitur: quia
facere aliquid est id sibi assimilare siue ei
similitudinē cōmunicare per factionē. ergo
relatio actiui nō fundat sup simile. ¶ Cōfir/ confir°.
mat q2 relatiōes originis sūt alijs priores sal/
tē p rōez: q2 p eas pstituunt diuine psone sz
relatio actiui ē rlo originis. ergo ipsa ē oiuz
prima nec fūdat i alijs. ¶ 3°. nā si sup vnitate 3.ratio.

aliquarum relationum possent fundari alie rela/ les sicut proportionalitas super relationem siue similitudinem duarum proportionum. ita quod illa vni tas sit prima ratio fundandi vt dicit. sequitur quod sup illis possint fundari alie in infinitum: quia ille fundate in aliis: et ipse possunt habere vni tatem specificam. aut genericam: et per consequens alias fundare. Quod autem dicitur de proportionalitate. dici potest quod non est relatio realis. vel si est realis non fundatur in proportionibus. sed in proportionatis quae prius nam fundant proportionem quam proportionalitatem: propter quod tamen vna relatio non est alterius fundamentum sicut etiam relatio tripli necessario presupponit relationem dupli: nec tamen duplum est fundamentum tripli: vel certe 2°. Et sic loquendo proportionalitas esset magis habitudo proportionatorum quam proportionum.

q̄ dñr a fco. dif. 19.q.2. Item eadem. d. 19. querit 2° vtrum quelibet diuina persona sit in alia: et tenet quod sic: sed loquitur deffectiue. ¶ Primo.

istantia contra i. dictũ fco. ibidem pria rõ. Nam dicit in proposito quod esse in est relatio com idest equiperantie: vel que est eiusdem rationis in vtroque extremorum. ¶ Contra p°. Nam secundum relatio nem comunem aliquid refertur ad suum correlatiuum tamquam ad aliquid eiusdem rationis: sicut simile inquantum huiusmodi dicitur alterum simile. Sed in proposito quamuis sit mutua personarum inexistentia. vna tamen non est in alia sub eadem ratione qua alia est in ipsa vt per assignationes factas per sanctos. et licet ipse hoc neget tamen fundat se in falso 3° loco reprobando

2. ratio. scilicet quod ista inexistia sit mutua presentia. ¶ 2° Nam ratio qua hoc probat non valet: quia fundat se in hoc quod omnis diuina relatio sit vel originis vel comunis. quod sibi est falsum: quia secundum eum inter attributa est relatio prioris et posterioris. que neutra est predictarum.

instãtia cõtra. 2 dictum fco. dif. 19.q.2. pria rõ ¶ 2°. Nam dicit quod diuinarum personarum existentia intelligitur per mutuam earum presentiam. ¶ Contra p°. Nam inexistentia diuinarum personarum saluari non potest sublata essentiali idemptitate: quia ambrosius super secunda ad corinthios exponens illud. deus erat in christo. dicit quod per hoc intelligitur pater erat in filio et filius in patre: quia vna est earum substantia. Sed mutua presentialitas et illapsus saluari potest. essentie idemptitate sublata. et secundum istum: vt patet de presentia corporis gloriosi ad aliud gloriosum vel non gloriosum eiusdem quantitatis et figure si simul existat. Ergo hec presentialitas non est illa inexistentia

2. ratio. ¶ 2°. Nam ista presentialitas attendi non potest nisi secundum relationes: quia est relatio. et per consequens exigit distinctionem extremorum presentium. cum idem non sit sibi presens nisi negatiue: distinctio autem in diuinis non est nisi per relationes. Sed inexistentia diuinarum personarum potest attendi aliter quam secundum relationes: quia secundum aug. et hila. attenditur secundum essentie idemptitatem. Ergo idem.

istantia ptra. 3. dic. fco. ibidem. pria rõ. ¶ 3°. Nam insufficienter assignat rationes mutue inexistentie personarum dicens quod nec est relatio sola: nec essentia sola. ¶ Contra p°. Nam quod sufficit ad aliquid omni alio circumscripto sufficit ad illud se solo. Sed relatio est huiusmodi in proposito: quia circumscripta essentia. ipsa relatio foret in aliquo modo inexistendi: quia vnum relatiuum per se et formaliter includitur in ratione alterius: cum vnum sufficienter et complete sine alio intelligi non possit.

2. ratio. ¶ 2°. Nam essentie diuine imensitas non minus sufficit ad faciendam vnam personam presentem alteri quam ad faciendam quamlibet presentem cuilibet creature: Sed secundum illum ipsa sufficit ad secundum. Ergo sufficit etiam ad primum. ¶ Si dicatur quod presupponuntur

Euasio ipugnatio. persone esse distincte. quod non est nisi per relationes. ¶ Contra: quia secundum eum ex natura rei est distinctio inter essentiam et proprietatem subsistentem. que est persona: que distinctio non est per relationes de quibus est sermo: vnde per intellectum circumscriptis relationibus originis. adhuc stat distinctio persone ab essentia sufficiens ad presentiam cum vnitate

3. ratio essentie. ¶ 3°. Nam si vt dicat ad hoc vnitas essentie necessario concurrit nec tamen sufficit. sequitur quod vbi inexistentia est sola presentialitas vt in diuinis secundum istum non sufficeret ratio principii sine vnitate essentie: quia ista vnitas vt dicit necessario concurrit. Sed consequens est falsum: quia ipse concedit deum inexistere cuilibet creature inexistentia presentialitatis et tamen non habet vnam essentiam cum creatura.

4.ratio ¶ 4°. Nam ista inexistentia est cognitionis. vel durationis. vel situationis. vel causalitatis. vel imensitatis. vel vnitatis essentie. vel mutue inclusionis relationum in esse cognito. Sed non est cognitionis: quia quelibet persona esset in se: cum

fit sibi pñs in esse cognito:nec durationis:qꝛ
oia que essent in vna mẽsura inexisterent:nec
situatiõis:vt p;:nec causalitatis:qꝛ ibi nõ est
.a.Tho rõ cause ad intra.⁊ si ibi sit rõ principij hoc
nõ sufficit nisi eo modo quo dicit. S.tho.qꝛ
nõ est de ratõe principij inexistere principia/
to ⁊ eꝯ:nec immensitatis:qꝛ nõ cõpeteret ꝑso/
ne ꝑse pᵒ vt dicit iste.sꝫ rõne essentie cuius est
immẽsitas vt ipse dicit.Ergo ista pñtialitas eẽ
nõ põt nisi vt dicit.s.th.s.ꝑ vnitatẽ essentie
vel mutuã inclusionẽ relationũ in esse cogni
5.ratio to.⁋ 5ᵒ.Si ista inexñtia cõpetit toti persone
ꝑ se pᵒ vt dicit.persona ꝓꝫ se tota esset distin/
cta ab alia persona:qꝛ inexñs distinguit ab
eo cui inexistit:cuꝫ nihil per se pᵒ sit in seipo
4ᵒ phi.tex.co.26.⁊.27.Sꝫ consequens est fal/
sum patenter ⁊c̃.
Istantia ⁋ 4ᵒ.Nã assignat rõnẽ quare nõ valet ista
ꝯtra.4. ꝯñia.deus est in deo.ergo distinguit a deo.
dictum ⁊ dicit cãꝫ esse:qꝛ in cõsequente.li.distinguit
sco.dis. importat negationẽ:ideoqꝫ facit terminum
19.qꝛ.2. sequentẽ stare cõfuse distributiue.⁋ Cõtra.si
Ratio. cut nõ valet illa ꝯña.ita nec ista. deus est in
deo.ergo a deo distinguit.Sed in ista:ly. a
deo nõ distribuit qꝛ negatio ꝑdicta nõ ꝑce/
dit ly deo sꝫ sequit.Ergo illa nõ erat causa.
Qd aũt ista deus a deo distinguit nõ est cõ
cedẽda:est:qꝛ alias inter deũ ⁊ deũ eẽt distin
ctio ⁊ pluralitas.⁊ ꝯñr deus ⁊ deus eẽnt plu
res distincti.
Impu/ Tem.d.22.querit vtrũ deus sit a no
gnatio. i bis noiabilis aliquo nomie signifi/
corũ.q̃ cate essentiaꝫ diuinã vt hec: ⁊ tenet
dicunt ꝙ sic si verũ est ꝙ aliqd possit distinctiue si
a scot. gnificari ꝙ̃ cõcipi.Deficit aũt principaliter
di.22.q. in vno:qꝛ tenere vr ꝙ possit aliqd distinctiue
i.⁊ i re/ nominari ꝙ̃ cõcipi.⁋ Cõtra qd arguo sic pᵒ
portaꝫ Nã sequeret ꝙ aliqs effectus excederet cãm:
copio/ ⁊ mẽsuratuꝫ mẽsurã:qꝛ modus noiandi ha
sius. bet ꝑ causa ⁊ mẽsura modũ intelligendi ⁊ cõ
pria rõ cipiẽdi:cũ nomẽ vocale ꝑsupponat natura/
le ⁊ ab illo deriuet.sicut ars presupponit na
scda rõ turam.⁋ 2ᵒ.Nã si qs posset aliqd significare
qd ipse nõ intelligeret.sequeret ꝙ posset do/
cere aliqd qd nescit:qꝛ sm aug.de magistro
caᵒ pᵒ nihil nos loqutionẽ nisi vt doceamus
appetimus.⁋ 3ᵒ.sequit ẽt.ꝙ vox significaret 3.ratio
aliqd nõ ꝯceptũ cõtra augustinũ 15ᵒ de trini
tate.c.xi.dicentẽ.ꝙ exteriꝰ ꝟbũ:⁊ exterior:lo
cutio est signuꝫ ꝟbi:⁊ locutiõis interioris: ⁊
cõtra eundem dicenteꝫ in pᵃˡ liquet non
posse dici aliqd nisi qd fuerit precõceptum.
Si dicat ꝙ vox significat qdẽ cõceptũ sꝫ ali Euasio
ter ꝙ̃ sit cõceptus.⁋ Cõtra qꝛ sequit ꝙ signi impu/
ficat nõ cõceptũ cum in esse obiectiuo vel cõ gnatio.
ceptibili eadẽ res diuersimode ꝯcepta sit ali
ud ⁊ aliud obiectũ:vñ si vox sit.ly.hõ:⁊ con
ceptus sit cõceptus alterius vocis.nõ eque di
stincte significãtis.puta li aialis.li hõ signifi
cat nõ ꝯceptũ sꝫ res exterior que est hõ ⁊ ani
mal sit vna.⁋ 4ᵒ.Sequit etiã ꝙ eẽ posset ali 4.ratio
qs effectus nõ factus ꝑꝑ aliquẽ finẽ:qꝛ nomi
na imponimꝰ solũ hoc fine vt cõceptus expri
mamus.⁋ 5ᵒ.Sequit ẽt ꝓꝫ dicta istiꝰ ꝙ pos 5.ratio.
semus hẽre noia que nec ꝯcreta essent nec ab
stracta:qꝛ nullũ tale deũ ꝑfecte representat eo
modo quo possumus eũ representare ꝓꝫ istũ
significãdo distinctiue.ꝙ̃ cõcipimus:⁊ simi
liter possemus hẽre verba sine tẽporibus ⁊c̃.
Si tñ noiare nõ sit nomẽ imponere. sꝫ nomi
ne iposi o ab alio vti:sic vera sunt q̃ dicunt.
Tem.d.23.querit vtrũ ꝑsona dicat q̃ dñr a
i ꝑcise aliqd scde itẽtiõis:⁊ tenet qdẽ sco. dis.
ꝙ nõ:sed tamẽ desectiue loquitur. 23. qõe
⁋ Primo.nã arguẽdo cõtra primã opinio/ vnica.
nẽ assumit ꝙ ois secũda intẽtio est relatio ꝑ/ instãtia
tinẽs ad actũ intellectus cõponẽtis.aut diui contra
dentis.vel discurrẽtis.⁋ Cõtra pᵒ.Naꝫ aliq̃ primuꝫ
cõsequit primã ⁊ simplicem apprehensionẽ: dictum
puta entis qcqd aprehendit est qd cõe ꝑdica sco.ibi/
bile de multis:⁊ ꝯñr illud apprehensuꝫ cõse/ dem.
quitur cõicabilitas ⁊ ꝑdicabilitas que sũt se 1.ratio.
cũde intẽtiones.⁋ Si dicat ꝙ intentio cõse/ Euasio
quit oẽm actũ intellectus sꝫ nõ apprehendit
nisi ꝑ ꝑdictos.⁋ Cõtra pᵒ:qꝛ ista nõ est inten Impugna
tio scoti:qꝛ ꝑ rõne sui dicti nõ adducit appre tio.
hensionẽ intentiõis sꝫ causalitateꝫ:qꝛ inquit pria rõ
nõ causat nisi ꝑ actũ intellectus negociãtis.
põt aũt intellectus causare relationẽ quã nõ
apprehendit sicut dũ intelligit hominẽ cau/

fat relationē repñtantis verbi ad repñtatū; olum. ⁊ inexistis q̄litatis mētalis ad subiec/ tū ⁊ hmōi de q̄bus nō ꝯsiderat. ⸿ 2°. Maȝ q̄d dicit vnū cōceptū simplicē tm̄: nō opȝ app̄re hēdi cōceptu ꝯplexo: aliogn nihil itelligeret simplici cōceptu. Sȝ aliq̄a secūda intentio puta gen⁹: spēs: ⁊ hmōi dicūt simplicē cōce ptū sicut animal: hō: q2 si dicūt ꝯceptū ꝯposi tū. quero ex q̄bus cōponit̄: ⁊ pȝ q̄ nō ex ꝯce ptibus p̄me intētiōis: ergo ex ꝯceptib⁹ se cūde: ⁊ illi aut erūt simplices aut ibit̄ in infi nitū. ⸿ Si dicat̄ q̄ opȝ ipsam app̄hēdi in tellectu ꝯferēte. ⸿ Cōtra p°: q2 apprehēsio vt dictū est nō est in cā hȝ sco. ⸿ 2° q2 ois intelle/ ctus ꝯferēs cōponit aut diuidit: q2 ꝯña ꝯstat ex enuntiationibus ergo ⁊c̄.

2.ratio. Euasio Impugnatio.

¶ 2°. Nā dicit siue assumit q̄ vnitas indiui/ dui nō dicat secūdā intentionē. ⸿ Cōtra: Nā oē ꝯsequēs rē hȝ suū esse obiectiuū in intelle/ ctu est secūda intētio. Sȝ vnitas indiuidui ē hmōi: cū sit vnitas opposita diuisiōi: q̄ est i ptes subiectiuas. que ēt cōuenit rei solū in eē subiectiuo: cū solū in tali esse sit illud q̄d p eā diuiditur. Quidā tn̄ dicūt istā vnitatē cōue/ nire rei solū in eē reali. vñ li idiuiduū volunt esse p° ⁊ secūde intētiōis: sicut ⁊ ly ens.

instātia ꝯtra hȝ dictum ibidē.

¶ 3°. Nā dicit posse dici q̄ persona dicit solū negationē duplicis cōicabilitatis. ⸿ Contra p° Nullū.n. nomē p̄uatiuū aut negatiuum imponit̄ a p̄p̄ietate positiua: vt iductiue pȝ: Sȝ ly psona imponit̄ a ꝑp̄ietate positi ua a psonādo hȝ boe. de dua. na. Ergo nō est nomē dicēs solū negationē: aut p̄uationē. ⸿ 2°. nā oē cui formaliter cōuenit negatio in genere determinato formalr̄ est aliq̄d positi/ uū: q2 talis negatio est p̄uatio que i sua for/ mali rōne importat subiectū forme p̄uate Sȝ psone formaliter cōuenit p̄dicta duplex negatio que ē in genere determinato cū diui ne psone solū cōueniat non autem essentie di uine: cū illa sit cōicabilis nec p̄prietati rela tiue: tū q2 illa inq̄ntū hmōi se habet p mo dū forme. ⁊ ꝯñr cōicatur modo illo quo ani ma cōicat̄ homini: tū ēt quia ei nō conuenit p° formalis rō ꝑsone. Ergo persona formalr̄ est aliq̄d positiuū. ⸿ 3°. Maȝ sequit̄ q̄ rō sup/ positi siue subsistentie nō importabit illā du plicē negationē. sȝ expectabit eā a rōe psone: q2 q̄d est de rōne formali cōplectiua inferio/ ris. nō est de rōe superioris: vt rōnale de ratiōe aialis. Sȝ ꝯñs est falsū: q2 illa duplex nega° iuenit̄ in quolibet supposito non rōnali. ⸿ 4° Sequit̄ ēt q̄ suppositū sit psona q2 illā du/ plicē negationē importat: imo sequit̄ q̄ rō p sone nō sit inferior ad rōnem suppositi q̄ est positiua: q2 illā formaliter nō includit si non importat positiuum.

instātia ꝯtra .3. dic. ibidem. pr̄ia rō ca°. vni co colū. tertia. 2. ratio.

3. ratio

4. ratio

¶ 4°. nā ponit ꝓbabiliter aliū modū dicendi què vt pȝ ex. di. 15. nō asserit. f. q̄ psona dicit aliq̄d positiuū cōe abstractū a personis. nō si cut spēs abstrahit̄ a suppositis. sȝ sicut ab il lis abstrahit̄ p̄priū. ⸿ Cōtra arguo hec ni hil eē. Nā si persona esset ꝑp̄ium oporteret q̄ abstraheret̄ ab illis quoꝝ eēt ꝑp̄iū. sicut spēs coꝝ: q2 abstractio p̄priū a suppositis reducit̄ ad abstractionē spēi ab illis. vel illā p̄supponit: q2 risibile nō abstrahit̄ ad hoc ⁊ illo homine nisi q2 abstrahit̄ ab hoc ⁊ illo ri sibili. que est abstractio spēi. Sȝ ꝯñs est ꝯtra dictū modū loquēdi. Ergo psona nō est ali/ q̄d p̄priū: maxime in diuinis vbi ipsa ē q̄d cōissimū: ⁊ ꝯñr esse nō pōt aliq̄d p̄prium. ⸿ 2°. nā si psona diceret aliquā p̄prietatem oporteret q̄ p̄ius hēret aliquā rōē; comunē abstractā: q2 ꝑp̄iū nō conuenit plurib⁹ nisi sub vna cōi rōne ab illis abstracta. Sȝ ꝯñs ē falsum: q2 eadē rōne dici posset q̄ illa rō sit psone. sicut ⁊ cuiuscunq̝ alterius.

instātia ꝯtra. 4. dic. sco. di. 25. q. vnica. pr̄ia rō

2. ratio.

Tem. d. 26. querit vtꝝ psone diuine cōstituant̄ in eē psonali p relatiōes originis. ⁊ tenet q̄ sic. sȝ deficit mul tipliciter.

Impu/ gnatio cōtra q̄ dicunt̄ a sco. d. 26. q̄ōe vnica.

¶ Primo nā hic asserit tanq̄ꝫ probabilē opi nionē quā ipse cū doceret oxonie coactus est publice reuocare. sicut hic testat̄ thomas an glicus. f. q̄ diuine psone distinguant̄ p reali/ tates absolutas. ⸿ Cōtra q̄ Arguo p° q̄ hec opinio sit vel heretica vel erronea. vtpote Arrio vel sabellio p̄pinquissima. nā quero vtrū iste realitates sint formaliter vere res:

Scotus oxonie coat⁹ ē reuocat̄ opinio nē istā. pr̄ia rō

vel nõ. Si sic: igit sunt alique nature: essen tie. & qditates. & sunt absolute: & sic in psonis est alia & alia res vel essentia & natura abso/ luta: & pñr psone: nõ sunt oino vnius nãe qd pfitet Arrius. Si aũt nõ: igit supposita per eas distincta nõ sunt distincta realiter: qd p fitet sabel ius. ¶ Si dicat q sunt vere & nõ distincte realiter s3 formaliter ex nã rei. ¶ Cõ tra: tũ q: ista distinctio quo ad absoluta re/ probata est: tum q: talis distinctio nõ sufficit ad realẽ distinctionẽ: alioqn oia attributa es sent distincta realiter: vel saltẽ multa. ¶ 2°. nã tales entitates si que forent aut ẽent perso nis intrinsece: aut extrinsece. Sed nõ fm: q: si nõ subsisterẽt: cõponerẽt cũ personis cõposite ex his: si vo subsisterẽt: essent persone: & sic in diuinis essent sex persone ad minus. ¶ Non põt ẽt dici primũ: qd multipliciter pbat Pri mo nã s3 determinationẽ ecclesie. in cap°. dã nam °extra de sũma de trinitate: & fide catho lica. pater cõtcauit filio substãtiã suã sine di/ minutiõe: & pñr nullã entitatẽ habet pater quã nõ filius: vel e°. ¶ Nec põt dici cõicasse filio totã substãtiam: non aũt oẽ3 entitatem suã: q: nõ illã ppriã quã vltra cõem essentiã includit: tum q: res simplex oino cuiusmo di est psona pris. nõ est diuisibilis fm deter/ minatione3 ecclesie ibi. s. in duas entitates vñ totã suã entitatẽ cõicauit: tũ q: stultissi mũ est ymaginari in pre aliquã entitatem que non sit de substãtia eius: & sic comunica ta tota substantia comunicat tota entitas. ¶ 2°. nã si essent in psonis tales proprie enti/ tates. tũc cõtra determinationẽ ecclesie. non eadem res esset pater & filius & spũs. s. quia hoc posito non sola essentia comunis est pa/ ter. sed ipsa cum entitate propria patris q. non est in filio. ¶ 3°. nam sequitur q essentia diuina non est pater nec e°: cuius oppositũ etiam tradit ecclesia vbi supra: & patet conse quentia: quia nullum includens plura est ali quid eorum. similiter nullum eorum est ipm sed est ipsius loquendo trãsitiue & illud inclu dẽs est ex eo. ¶ 3° principaliter. nã si ista posi tio rationabiliter sustineri posset. rationa/

Euasio

Impu/ gnatio.

2. ratio.

realita/ tes quas põit sc. in diui/ nis non sunt in/ trinsece pria. rõ

2. ratio.

3. ratio

5. ratio

biliter ẽt posset glosare dicta sanctorũ3. Sed hoc est falsum: qd p3 discurrẽdo oẽs glosas istius. 1°. nã. dicit hoc. in li°. de trinita. q sub/ stãtia cõtinet vnitatẽ: relatio multiplicat tri nitatem: ad qd iste dicit q ibi relatio accipi tur p origine. ¶ Cõtra. non. n. est probabile qd est inconsuetũ. sicut est iste modus accipiẽ di qui etiam nõ est consonus loquẽti. i. boe°. ibi: q: psonas semp vocat patrẽ. & filiu3. que relationem exprimũt per modum relationis Nõ aũt eas vocat generantem & genitu3. q notãt originationẽ. ¶ Dicit ẽt q relatio mul/ tiplicat trinitatẽ multiplicatiue: seu effectiue ¶ Cõtra. nã si boe. loqtur effectiue nõ forma liter. substantia cõtineret effectiue vnitatem: itẽ ex toto suo li°. nõ pateret q loquit forma liter. ¶ Dicit ẽt ansel. in li°. de proces. spũs. s. q oia sunt vnũ in diuinis. vbi nõ obuiat re/ latiõis oppositio: s3 iste glosat sic: vbi nõ oc/ currit relatiõis oppositio formaliter. sicut re latio obuiat relatiõi: vel sicut natum referri opposita relatiõe: & isto modo psone distin/ guit si sunt absolute: q: in eis sunt relatiões obuiãtes. ¶ Cõtra. nam fm istam positionẽ de omnibus substãtijs dici posset q oia i eis sunt vnum: & ipse sunt vnũ in oibus in quib° non occurrit relationis oppositio: quia om/ nia distincta in rebus sunt relationes vel re/ ferribilia quedam Quod etia3 hoc non sit d mente ans. patet in suo libro cap°. p°. ¶ Dicit etiam dam. q omnia sunt vnum in diuinis. preter generationem. in generationem. & pro cessionem: in his enim proprietatibus diffe/ runt ab inuicẽ tres ypostases: sed iste dicit q proprietatem personalem includi omne per/ sonale. & consequenter absolutam proprieta tem si sit: sicut etiam in creaturis incluso ac/ cidente non excluditur subiectum: sicut si di ceretur sola paternitas. non excluditur pater ¶ Contra: quia dama. excludit omnem pro/ proprietatem aliam ab hijs tribus relatiuis. Incluso autem accidente in abstracto in crea turis excluditur subiectum. & sic accipit da/ ma. alioquin dicere possem nihil esse in for. preter accidens. & q solum accidens distin/

cap. 12 instãtia ptra b3. dic. ibi/ dem.

vbi sup

Ansel. d proces. spũs. s.

cap. 1.

cap. x.

guit hominem ab asino: et precipue patet illud esse falsum vbi agitur de his quibus aliquid convenit et distinguuntur. Dicit etiam Aug. i. 5. de tri. cap°. 12. omne dictum ad se in diuinis esse commune trib°. et per consequens nullum tale distinguit: sed iste dicit quod in diuinis quedam sunt omnino ad se: et ista non numerantur sed sunt communia. vt deitas: quedam vero omnino ad aliud: et illa numerantur nec sunt communia tribus: quedam vero sicut ad se et ad alterum: et illa sunt referibilia. sicut persone: et numerantur et sunt communia vel saltem potest ab eis abstrahi commune tribus numeratis. ¶ Contra. Si sunt ibi distincte realitates absolute faciences distinctas personas absolutas. hoc non faciunt inquantum referibilia. sed mere inquantum sunt absoluta circumscripta omni referibilitate: et per consequens solum vt sunt ad se: et per consequens vt sic non multiplicantur: et per consequens non distinguunt nec constituunt personas multas.

aug. de trini.

q̃ dñr a sco. dis. 28. q. i.

Tem. d. 28. querit vtrum ingenitum sit proprietas patris. et tenet quod ingenitum prout significat negationem geniti communissime. i. producti connotando subsistens in natura diuina conuenit soli patri. Deficit autem multipliciter.

istantia contra i. dictum sco. ibidem

¶ Primo quia extendit nomen geniti ad communicatum. concedens essentiam esse genitam. i. communicatam: quia scilicet dicit byla. quod nihil nisi natum habet filius. ¶ Contra. quia licet essentia sit communicata non tamen conceditur esse genita: sed est damnatum in vltimo viennensi concilio. Similiter si ingenitum extenderetur ad incommunicatum: vt dicit: filius dici posset ingenit°. et si byla. acciperet natum. i. communicatum ad hunc oporteret dictum eius exponere: quia filiatio non communicatur. sed essentia sola. ¶ Si dicatur quod filiatio est communicata large: quia scilicet eam fili° habet a patre. ¶ Tunc dici posset quod spiritus sanctus nihil habet nisi natum. quod byla non concederet.

instantia contra 2 dictum sco. ibidem.

¶ 2°. quia videtur dicere quod ingenitum non dicit dignitatem positiuam sed dicit non indignitatem. ¶ Contra quod arguo sic. quia ingenitum cum negatione importet: aut eam importat formaliter: aut connotatiue. ¶ Si primum: igitur ipse male improbat opinionis ibi recitate rationem: quia ipsa non ponit quod ly: ingenitum importet aliquid pertinens ad dignitatem: nisi per modum connotati. ¶ Si secundum. Contra quia negatio nulli competit nisi ratione positiui sicut ipse dicit. q. sequenti: et per consequens negatio ingeniti competit patri ratione positiui: et per consequens omne tale in diuinis importet dignitatem. i. pertineat ad dignitatem sed forte ipsum non sit dignitas sed eius signum oportet igitur aliquid tale importare per modum connotati.

pra r o

¶ 2°. quia de ratione notionis est quod sit proprietas. et quod importet dignitatem secundum illum: sed secundum veritatem non oporteat quod importet. i. significet dignitatem: sed quod pertineat. i. sit signum argutiue significationis dignitatem: sicut paternitas non est dignitas sed arguit dignitatem. i. actum perfectum quo generat. Aut igitur oportet quod notio importet dignitatem simpliciter. aut non. sed sufficiat importare non indignitatem. ¶ Si primum igitur male reprobat iste rationem dicte opinionis et male negat notionem importare simpliciter dignitatem. Si vero non: igitur sequitur vnum absurdum. s. quod non productiuitas esset notio spiritus. s. quia est ei propria et non dicit indignitatem: quia nihil indignum conuenit diuine persone. Ergo non potest iste bene respondere stante suo intellectu.

2. ratio.

¶ 3° quia ponit. 6. notiones. vim spiratiuam quae est communis duobus appellans notionem. Contra quia sicut inspiratum conuenit patri et filio. ita ingenerans conuenit filio et spiritui sancto. et per consequens eadem ratione erit notio. et ita erunt. 7. notiones. quibus si addatur inproductiuitas erunt octo.

istantia contra 3. dic. sco. dist. 28. q. prima.

Tem. d. 28. q. vltima. querit vtrum persona prima constituatur in esse personali per relationem ad secundam: et tenet quod sic sed dicit vnum falsum. s. quod vnum relatiuum est origine prius altero: et quod for. intellectus sub paternitate sic est prior origine platone intellecto sub filiatione. ¶ Contra quod non obstante quod e. di. 26. argutum sit contra ista signa originis arguitur nunc specialiter sic p°. Nam si sor. sub paternitate esset prior origine quam plato sub filiatione: pater prius esset pater quam filius esset filius: quia esse sub paternitate est esse patrem et esse sub filiatione est esse filium sicut etiam esse sub albedine est esse album. quia esse sub aliqua forma est ab illa denominari et habere esse datum per illam.

Impugnatio. contra q̃ dicuntur. Di. 28. q. 3. et vltima. q. vnica pria ró

Sȝ ꝯñs est falsum: qꝛ si pr̃ prius origine esset pater ꝙ̃ filius esset filius prius origine pater hēret filiū ꝙ̃ filius esset: qꝛ eē patrem nihil ē aliud ꝙ̃ habere filiū vel eē ad filiū. cū relatiua sint quoꝝ eē est ad alterū.

2. ratio. ¶ 2°. Quecunqꝫ nō habēt prioritatē in intellectu nullo modo possunt hēre prioritatē in re quecūqꝫ sit illa: p° qꝛ nullibi magis aliqua nata sunt diuidi ꝙ̃ in itellectu: qui diuidit ēt nō diuīsa ī re vt attributa: ꝛ diuidit oē quātūcūqꝫ simplex in multa ſȝ rōnem: nisi forte excipiant ab isto vltime differētie ꝛ proprietates entis. ¶ 2° qꝛ in quocūqꝫ in re priore originis pater est ī il lo hēt ex se ꝙ sit itelligibilis. ꝛ ꝯñr erit etiaȝ prioritas in itellectu. Sȝ relatiua sumpta sub relatiōibus nō habēt prioritateȝ in itellectu: qꝛ vnū nō potest itelligi prius alio qꝛ itelligeret alio nō intellecto.

Euasio ¶ Si dicat ꝙ verū est de nr̃o itellectu nō de angelico: vel diuino.

Impugnatio. ¶ Cōtra: qꝛ deus: ꝛ angelus simul plura itelligūt ꝙ̃ hō: vnde res magis nate sunt diuidi ī humano itellectu ꝙ̃ in angelico. vel diuio.

Confir° ¶ Cōfirmat rō qꝛ si vnū relatiuuȝ est aliquo modo prius reliquo in illo priori diffiniret sine reliquo: qꝛ in omni priori diffiniri pōt. ꝛ hēre cōceptū qditatiuū. i. dicētem qd. Sed ꝯsequēs est falsum: qꝛ vnū correlatium nō poneret in alterius diffinitione nisi accidētaliter.

3. ratio ¶ 3°. Nā quero vtrum vnū relatiuū sit de qditatiua rōe alterius aut nō. Si sic. igit cū nihil sit quocūqꝫ modo realiter prius sua qditate nullo modo vnū relatiuū erit prius alio Si nō: igit. ex rōe formali quiditatiua vni° nō est ꝙ alterū sit ꝛ ꝯñr nō est contradictio vnū sine reliquo esse cuius oppositum conceditur. cum sit relatiuorum proprietas.

ipugnateo coꝝ que dicūtur a sco. di. 30. q. i. Tem. d. 30. q. prima querit vtruȝ ð deo dicat aliqua relatio ex tēpore: ꝛ dicit ꝙ pp relationes nouas creaturaꝝ nō est necesse ponere ī deo ex tempore aliquas relatiōes terminatas istas: ꝛ suū fundamētum est: qꝛ aliqd sub rōe absoluti pōt terminare relatiōes ꝛ ꝙ relatiuū vniuersaliter p se terminatuꝝ ad absolutū. ¶ Cōtra qð arguo sic. Nā ſȝ philosophū in pdicamētis si conuenienter assignet id ad qð dr̃ relatiuū oibus aliis circūscriptis quecūqꝫ sunt accñtia relicto solo eo qð assignatuȝ est. semp ad ipsum dicat: vt si seruus ad dñȝ dicat: circūscriptis oibus que sunt accñtia dño vt eē bipedē vel sciētie susceptibilē vel hoiem relicto ſo solo ꝙ dñs est. semp ad ipsum dicetur seruus. Si vero seruus nō cōuenienter dicat ad id ad qð dr̃. circūscriptis oibus aliis: relicto ſo eo ad qð assignatū est nō dicet ad illud Assignet enim seruus hoīs ꝛ circūscribat ab hoīe esse dñm iā nō seruus ad ipsum dicet: cū. n. dñs nō est. seruus nō est. — ī pdicamēto relatiōis

Ratio. Tunc sic illud ad qð dr̃ relatiuū oibus aliis circūscriptis ex q° remoto ad nihil aliud dicit est illud ad ꝙ p se dicitur ꝛ terminat: alioqn relatio posset eē sine suo p se termino. Sȝ oppositū relatiuum est huiusmodi: vt inductium pȝ. Ergo oē relatiuū dr̃ ꝛ terminat p se ad oppositū relatiuuȝ

Tē3. d. 31. querit vtꝝ idēptitas. similitudo. ꝛ equalitas in deo sint relatiōes reales. ꝛ tenet ꝙ sic vt distinctiōe ista. 31. dictū ē: qð qualiter sit probabile vide ibi. preter hoc aūt deficit in multis. — ꝙ̃ dñr a sco. dis. 31. qōne vnica.

¶ Primo. Nā male assignat cōditiōes relationis realis vt. s. extrema sint realia: realiter distincta: ꝛ ꝙ ex natura extremoꝝ sequat talis relatio. absqꝫ ope alterius potētie cōparātis vnū extremū alteri. — īstantia ꝯtra. i. dictum sco. ibidem.

Nā tertia ꝯditio sufficit: qꝛ qcqd sequit fundamētū ex nā rei necessario est reale: vñ idē est dictu relationem esse realē. ꝛ sine ope intellectus ex natura rei ꝯseq fūdamētū. ꝛ extremū. — prīa rō.

2. ratio. ¶ Preterea si ista bene dicerent eēnt alīq respectus extrinsecus aduenietes. q nō eēnt ptinētes ad genus relationū realiū: qꝛ respectus sic dicti ſȝ istū nō ꝯsequnt necessario extrema posita. Sȝ ꝯñs est falsum: qð pȝ multipliciter. primo. sic. Nam aut eē taliū respectuuȝ cōsistit in ad aliud se hēre. aut nō. Si sic: igit sunt de genere relationis: qꝛ ſȝ phȝ ī pdicamētis. relatiua sūt quorū eē ꝯsistit in ad aliud se habere. Si ſo non igit sunt entia absoluta ꝛ nō respectus. qui omne qð est est ad alteruȝ. nō ad se. — pbatio ꝯñtis. prīa rō. ī pdic. rel.

2. ratio. ¶ 2°. sicut se habēt ad variādū genus qualitatis quali

tas necessario ꝯñs suú fundamétū3.⁊ quali/
tas nó ꝯñs illud necessario.ita est ēt de rela/
tióibꝰ respectu generis relatiui seu respectiui
S3 illa nó variát genus qualitatis.ergo nec
ista.Et cōfirmat rō:q2 necessario cōsequi ⁊
nó ꝯseq necessario se hēnt sicut accñs sepabi
le.⁊ isepabile que ꝑꝑ hoc nó variát genus ac
cidētis imo nec spēm:q2 nigredo aliquádo ē
3.ratio. sepabilis aliqñ nó. | 3°.Ná si qui eēnt tales
respectus eēnt hmói respectus agētis ⁊ passi
vt ꝑ istú p3.S3 ꝯñs est falsum:q2 isti ꝑtinent
ad genus relatióis:qᵭ p3.tú q2 positis extre/
mis.i.principio actiuo ⁊ forma fluēte neces/
sario cōsequnt.nó.n.isti respectus fundat ex
parte passi sup principio passiuo .s3 sup fun/
daméto passióis.qᵭ est forma fluēs:tum isti
respectus sint actio ⁊ passio ƀ3 istá positioné.
t.c.20. tum q2 ƀ3 philosophú.5.metha.qdá respectꝰ
de genere relatióis cōsequnt agēs ⁊ patiens
in actu.⁊ ꝯñr vel iste relatióes sūt respectus
agētis.⁊ passi.vel ad ista i actu cōsequuntur
duo paria respectuú.s.de gñe relatióis. ⁊ ex/
trinsecus adueniētes.tum ēt q2 ꝑ̄nitas. ⁊ fi/
liatio ꝯsequnt agēs:⁊ passum.⁊ sunt de gñe
4.ratio relatióis.| 4°.Ná si eēt talis respectus ad ip
sum ꝑtinet qñ.qᵭ p3 ƀ3 istú q dicit.6. princi/
pia eē hmói respectus.S3 hoc est falsum:qa
necessario ⁊ ex ná rei posito tp̄e ⁊ re tépora/
5.ratio li sequit qñ in actu.| 5° Aut respectus dicit
extrinsecus.p°:q2 nó est subiectiue in eo cuius
est.| 2° q2 respicit aliqᵭ extrinsecú.| 3° q2 non
cōsequit ꝑ se s3 p accñs illud cuius est.| Sed
nó pōt dici primú:q2 si nó eēt i illo cuius est
nō eēt subiectiue in aliquo.| Nec secúdú:q2
isto modo ois relatio eēt talis respectus qᵭ
iste negat.| Nec tertiu3 tú q2 ꝑ se aut nó ꝑ se
ꝯsequi aliqd nó variat natura ꝑdicaméti vt
dictú est:tú q2 siue sic.siue sic cōsequat subiec
tú semꝑ est ad aliud:ergo est relatio:tú quia
hoc repugnat dictis philosophi allegatis.⁊
instátia dictis de ꝑ̄nitate ⁊ de qñ.Ergo respectus ex
ꝯtra se/ trinsecus aduenietes poni nó possūt isto mo
cúdú di do.s.quasi non sint relationes.
ctú sco. ¶ 2°.Ná ponit tot eq̄litas i deo quot attribu
ibidē. ta qᵭ absurdú ē.Ná cú ƀ3 eiꝰ opinioné attri

buta distinguant ex ná rei:eodē modo distin
gunt ille eq̄litates ⁊ ꝯñr cú ƀ3 eiꝰ opinione3
alia sit eq̄litas in pre alia i filio sequitur pre3
a filio distingui relationibus innumeris.
¶ 3°.Ná ponit aliá eq̄litaté i pre qua ad filiú instátia
⁊ aliá q̄ ad spū3.s.refert.s.ꝑꝑ distinctionem ꝯtra .3.
terminoꝝ.| Contra ꝗro.n.an terminꝰ ille sit dic.sco.
aliqd absolutú.vel relatiuú. si absolutú nó ē di.31.q.
alius i filio q̄3 i spú.s. cum i oibus absolutis vnica.
ꝯueniát.Si ꝟo est aliqd relatiuu3 op3 ꝙ sit
hoc ꝙ dico eq̄le cū nihil relatiuum possit ter
minare relationé nisi sit relatio opposita: ⁊
ꝯñr nó est alius terminus.q2 eade3 numero ē
eq̄litas qua filius.⁊ spūs.s.dicunt ad prem:
qᵭ p3 p°:q2 hēt idē fundamētú.⁊ eūdē termi pria rō.
nú.nec distinguit ꝑꝑ diuersa supposita.que
sunt eq̄lia:q2 eadē róne spiratio actiua esset
alia in pre.⁊ filio ꝑꝑ distinctioné supposito/
rú spirátiú.| 2°.Ná qua róe eēt alia eq̄litas i 2.ratio.
filio ⁊ spū.s.respectu pris.eēt alia i pre ⁊ fi/
lio respectu spūs.s.qᵭ rónabile nó vr:cu3 sit
vtriusq3 eadē actiua spiratio que non requi
rit minoré distinctioné q̄3 equalitatis.
Tem.d.32.vtꝝ pr ⁊ filius diligát se q̄ dñr a
i spū.s.⁊ tenet vt statim dicam. sco.dis.
¶ P°.ergo deficit reprobans illum 32.q.i.
modú dicēdi.ꝙ li spū.s.ꝯstruit in habitudie
effectus formalis:⁊ dicit ꝙ sensus ē:diligent instátia
se spū.s.i.ꝑducūt amoré q est pris.⁊ filij sic ꝯtra di
pre3 dicere ꝟbo est ꝑducere ꝟbú qᵭ ē decla ctú sco.
rás ipm:q2 inqt spūs.s.ex vi sue ꝑductióis ē ibidē.
amor ois amati nó proprie s3 appropriate.
ideoq3 hēt relationé ad amatú ⁊ a tali habi
tudie q̄re principiatiue denoiat.ꝑducēs ip3. pria rō
| Contra p°.Ná ista expositio nó est bona:
aut ē eadē illi quá reprobat:q2 quáuis ꝑdu/
cēs ab illa habitudine denoiari possit que est
ad amatú ⁊ declaratú:tñ ex hoc non hr nisi
ꝙ pr diligat vel dicat:ꝙ aūt dicat ꝟbo vel
diligat spū.s.ita ꝙ actꝰ dicēdi:aut diligēdi
denoiari possit ꝑ talē ablatiuú.vel quō talis
ablatiuus ꝯstruit : ex ista positioné nó hr:⁊
ꝯñr cū hoc faciat difficultaté i ꝑposito expo
sitio nulla est.| 2°.Ná ƀ3 istá expositioné op3 2.ratio.
dicere ꝙ ille ablatiuus ꝯstruant in róne effe/

ctus:q: b3 eã diligere se spũ.s.est pducere spi ritũ.s.vñ spũs.s.accipit quasi effectus sicut et alij exponũt q ista arbor floret floribus.i. flores pducit. Ergo expositio data et reprobata sunt virtualiter vna. ∫ 3°.nã istã negat
3.ratio. pr et filius diligũt creaturã spũ.s.et totũ fundamẽtũ suũ resoluit in hoc q creatura contingẽter amatur. ∫ Cõtra. Nã oĩs amãs denominari põt amãs amore q est amor obiecti ab eo amati:q: cũ oĩs amãs amet amore. aut amat oẽ obiectũ amore qui est eius.aut alio qd est absurdũ. S3 spũs.s.ex vi sue pductiõis nõ ppac.s3 a pprietate hẽt q sit amor creature.qñ vl quotiẽs ipsa amat. Ergo supposito q amet.l3 hoc nõ sit necessariũ ꝯcedi põt q eam pr amat spũ sancto.
q dñr a sco.dis. 57.qõe vnica. Tex.d.57.qrit vtr deũ eẽ vbiq pr i sentẽ b3 potẽtiã inferat eum eẽ vbiq b3 essentiã hoc ẽ imẽsitatẽ et tenet q nõ:q: oĩpotẽtia est rõ agendi in qdcũq et si oĩpotẽs ñ adsit cuicũq. Deficit aũt multipl'r
istantia cõtra.d. dictum sco.ibidem. pria rõ ℂP°. Nã dicit q celeste corpus b3 aliquam potẽtia3 põt agere in remotũ nõ agẽdo per eandẽ in ppinquũ: vt agẽdo p suã formam subalẽ i visceribus terre:et p accñtale3 in sibi ppinquũ. ∫ Cõtra p°.nã aut accñs celi agit i ppinquũ celũ ppria virtute.aut ꝟtute celi: aut ꝟtute alia. S3 nõ põt dari tertiũ:q: illa tertia ꝟtus pduceret effect° nãlẽs q fiũt ꝟtute celestis q̃litatis imediate sine quocũq agẽte nãli:et ꝯñr nãles q̃litates hoꝝ nõ depẽderẽt a celo.s3 a deo.vl angelo mediãte aliquo accñte celi:et ꝯñr eẽt idẽ de substãtijs nãliter gñantis ad q̃s ille disponũt. ∫ Nec primũ q: qd depẽdet ab alio i eẽ nõ põt eẽ indepẽdẽs i opatiõe. Ergo relinquit secũdũ et ꝯñr forma subalis celi agit ibi ppe:q: semp eã principalis agit effectũ cause istrumẽtalis.vel secũda
2.ratio. rie. ∫ 2°.nã b3 hoc subalis forma eẽt imediatũ principiũ agẽdi aliquẽ effectum:qd l3 sco. hic ꝯcedat.supius tñ est reprobatũ. ∫ 3°.na3
3.ratio sequit b3 hoc q si vacuũ esset iter celũ et terrã nihilomin° generare posset celũ in visceribus terre metalla:q: si illa forma nihil agit i
Euasio mediũ sublato illo nihilomin° agit. ∫ Si dicat q regnet mediũ pp formã accñtale3 celi. nihil obstat:q: qñ sunt due cause quaꝝ vna nõ agit mediante alia.sublata vna maxime priore nõ aufert secũda. ∫ 4°.nã si suba cor Impugnatio. 4.ratio
pora agere põt imediate i distãs.assignari ñ posset rõ q̃re agere nõ possit i oẽs distãtiã:et eq̃liter suba impfecta vt pfecta si hẽret passũ dispositũ:q oĩa sunt absurda.
∫ 2°.nã dicit q agẽs habẽs duplicẽ potẽtia3 prius agit b3 impfectiore3:sicut ignis prius alterat q̃ generet. ∫ Cõtra.nã qd prius est p fectiõe ẽ et prius opatiõe.q: vnũqdq actiuũ ẽ rõe sue pfectiõis.ñ rõe sue ipfectiõis. ∫ Preterea. Si ita eẽt i oĩ operatione pri° ꝯcurreret accñs q̃ suba:q: pfectior ẽ forma subalis q̃ accñtalis. S3 ꝯñs est falsũ:q: actio pri° ꝯuenit agẽti qd.q̃ quo.cũ secundũ sit agẽs ꝟtute primi.sicut calefactio prius conuenit igni q̃ calori. istantia ꝯtra b3 dictum sco.dis. 57.qõe vnica. Ratio. confir°.
Tex.d.58.qrit vtr sciẽtia dei respe i ctu factibiliũ sit pratica de q̃ materia supra in phemio diffuse tracta uit:hic tñ spãlr deficit i multis. q dñr a sco.dis. 58.qõe vnica.
ℂP°.nã dicit q diuin° itellect° nõ põt hẽre sciã3 praticã ppie añ actũ volũtat. ∫ Cõtra p°.nã hui° ppõis.s.iniuste ñ ẽ agendũ:deus añ actũ volũtatis hẽt notitiã:q: istã hẽt mere naturalr et necessario.cũ ñ possit hẽre oppositũ:aliogn posset falsificare pma pncipia pratica. S3 hui° notitia ẽ pratica:q: pratica est notitia hui° iuste ẽ agẽdũ.oppositoꝝ aũt vna ẽ disciplina. Ergo aliquã notitiã praticã hẽt de° ante actũ volũtatis. ∫ 2°.nã b3 hoc deus nihil posset facere ad extra. Aut.n.faceret p nã3:aut p artẽ. S3 nõ primũ:vt in fide manifestũ est.nec secũdã q: ars non posset in deo eẽ cã prior volũtate:q: ars ẽ notitia pratica.et dirigeret illã volũtatẽ qd iste negat: nec posterior:q: potẽtia imediate exequẽs nõ esset nisi intellectus in quo est ars. 5.q.plogi. istantia cõtra.d. dictum sco.ibidem. pria rõ. scda rõ
ℂ2°.nã dicit q i deo nõ est ars nisi vt solum dicit rectã rõnem opandorũ.i.cogitatã rectitudinẽ.sine directione. ∫ Cõtra. Nã b3 hoc i btõ posset poni ars respectu opandoꝝ a bto q: btũs põt hẽre rectã rõne3 ipsoꝝ pdicto mo instãtia ꝯtra secũdũ dictũ sco. di.58.q. vnica. pria rõ

2.ratio. ¶ 2°. Nã s3 hoc sequeret φ res nõ causarent s3 se ab arte diuina:q: ars nõ põt esse causa volũtate posterior:q: potentia operãs imediate esset intellectus in quo est ars ⁊ nõ volũtas:nec s3 istã positionẽ põt eẽ prior:quia nõ dirigit volũtatẽ nec pcedit.⁊ pñr ipsa ars ad rerum productionem nihil facit ⁊ sic de⁹ nõ esset rerum artifex.

que dicutur a sco.dis. 59.q.i. Item.d.59.q.prima.querit vtrum i deo sit oium rer̃ certa notitia q̃tũ ad oẽs cõditões exñtie:querit ẽt ibi simul d̃ multis alijs ⁊ loquitur defectiue.

instãtia ẽtra.pmũ dic tp3.sco. ibidem ¶ Primo Nã dicit φ essentia diuina offert intellectui ea:quor̃ vnio est contingẽs in re. aut cõplexiones vt neutras ⁊ voluntas facit vnã pte ẽtradictiõis esse verã.q in instãti q° offerebat nõ erat ita:qua exñte determinate vera diuina essentia est rõ intellectui diuino intelligẽdi illã:⁊ hoc naturalr̃ ex parte essentie.⁊ cõtingẽter ex pte vtror̃.

pña rõ ¶ Cõtra qd arguo P°. Nã ponit prioritate3 in diuinis supra reprobatã.sufficienter:qua tñ data sequit incõueniẽs.s.φ pro aliquo instãti com plexio de futuro ẽtingẽti sit neutra.⁊ pñr sit

tollitur Euasio mediũ inter cõtradictoria.¶ Nec valet dicere φ nõ sit neutra i aliquo instãti tp̃ris s3 natu re:q: sequtur oino φ i codẽ instãti tp̃ris idem erit ⁊ nõ erit:q: p te i oi istãti tp̃ris ẽ vera vel falsã ⁊ in codẽ est neutra. ¶ Preterea s3 istã rñsionẽ nihil pbari põt resoluẽdo ad primũ principiũ:q: semp cõcludẽti ide3 simul esse ⁊ nõ esse dici posset φ verũ est i codẽ instãti vl

.ratio.3 signo tẽporis nõ nature.¶ 3°. Nã cõcessis oibus que iste dicit respectu cõtingentiũ dependentiũ a voluntate diuina nõ tñ hr̃ φ deus certe cognoscat futura cõtingẽtia depẽdentia a cõtingẽti volũtate create:puta futur̃ qd est.a.q: aut determinationẽ diuine volũtatis circa futuram cõtingẽtiã.a. sequit determinatio voluntatis create circa idẽ necessario vel nõ necessario. Si necessario:igitur ita naturaliter agit creata volũtas sicut que cunq3 naturalis causa:q: sicut diuina volũtate exñte determinata ad vnũ oppositor̃3 nõ est in potestate rei naturalis ei nõ coaget ⁊ ea nõ determinata naturalis eã nõ coagit ita est determinata volũtate.⁊ pñr nullus ac tus iputaret nobis in culpã. Si vo nõ necessario:igit ad sciẽdũ vtrũ effectus poneretur vel nõ ponet nõ sufficit noscere determinationẽ diuine voluntatis.s3 op3 cũ hoc noscere determinationẽ create que variare põt a diuina.nec certe cognoscit cognita diuina.si cõtingenter illã sequit:q: stãte diuina determinatioẽ adhuc res est indeterminata cũ adhuc sit neutra respectu futuri eẽ.sicut ⁊ añ determinationẽ diuine voluntatis cũ possit nõ fieri: ⁊ pñr s3 illius imaginationem adhuc nõ est determinate vera:nec cõsequẽter a deo cognoscibilis.¶ 3°. Nã hoc qd ille dicit videret sufficiẽter dici si diuina volũtas esset futuror̃3 oium cã quãtum ad oẽ3 cõditionem ⁊ deter minationẽ ad alterã partẽ cõtradictiõis.qd nõ pbat:q: sunt quedã cõditiões culpabiles cõtingẽtes ad vtrũlibet quarum diuina volũtas nõ pbat eẽ cã:nec pcã fieri determinationẽ ad alteram partem ẽtradictiõis.s3 dicetur fieri p delinquẽtis voluntatem Hoc tñ dato φ diuina volũtas causasset oẽm determinationem adhuc arguitur sic. Nam iuxta istam positionem s̃m nostrum modu3 intelligendi dicere oportet φ intellectus diuinus accipiat a voluntate diuina nec sciat qd futuru3 est.scilicet determinationem diuine voluntatis anteq̃3 fiat:quia si accipiatur diuinus intellectus vt precedens omnem determinationem veritatis in illo priori.sic ipsa determinatio est quasi futura.⁊ s̃m ista3 positionem in illo priori eam intellectus nõ cognoscat anteq̃3 voluntas determinauerit: qa si eam cognosceret anteq̃3 voluntas se determinet.sequitur primo φ cognosceret id qd neq3 verum est:neq3 falsum.¶ 2° φ cognosceret omne futurum ante determinatione3 voluntatis:quia ad cognitionem illam sequit φ effectus erit respectu cuius erit illa determinatio voluntatis.⁊ consequenter intellectus tunc sciet omne futurum. vnde relinquitur s3 istã positionẽ φ itellect⁹ illã determinationẽ voluntatis nõ pcognoscit añq̃3 fiat.

(margin, right column: 3. ratio — ẽfirmatur.)

4.ratio ¶ 4° Nā sequunť incōuenientia. ¶ P° q̄ i deo esset potētialitas. ⁊ limitatio in aliquo signo extra animam sicut ⁊ expectatio determina tiōis: ¶ 2° q̄ diuina essentia a futuris capiat vim representādi ea: q2 eā nō representat nisi
Euasio p̄uia rep̄ veritate ⁊ intelligibilitate. ¶ Si dicatur q̄ ista representatio nō dependet ab ipsis
Impu/gnatio. futuris s3 a dei volūtate. ¶ Cōtra p°: q2 diuina essentia hēt cōplete totū q̄ sibi pōt cōuenire intrinsece ante oē3 actū voluntatis: cuiusmodi est representatio. ¶ 2° q2 istemet dicit q̄ diuina voluntas nō facit ista repn̄tari i diuia essentia nisi ex eo q̄ dat eis eē verū ⁊ intelligibilē quantū ad eop̄ futuritionē.
istantia ꝯtra .2. dictum sco. dis. 39. q. 1. Ratio. ¶ 2° Nā ibidē. q. 3. in calce solutionum argumētop̄ dicit q̄ ꝯtingētia p° repit in actu voluntatis: qd̄ si intelligat quasi actus voluntatis sit q p° dicit ꝯtingens hoc nō est veru3 ⁊ arguo sic. Nihil ad sui eē requirens aliqd aliud necessario est in n̄ra potestate. nisi ⁊ illud ⁊ aliud sit in n̄ra potestate. S3 oē velle ad sui eē necessario requirit aliqd̄ intelligere prius nā. Ergo nullum velle est in nostra potestate nisi in ea sit aliqd̄ intelligere prius natura. Primus ergo act° cōtingens est intelligere: l3 cōtingētia sit p° in voluntate ad hūc sensu3 q̄ ipsa est primū cōtingēter causans: q2 l3 intelligere sit p° i n̄ra potestate tñ p̄supponit aliquē actū volūtatis. i. finis volitionē que a volūtate dicit naturaliter ⁊ intellectio
que di/cūtur a sco. di. 43. qōe vnica ⁊ eop̄ improba°. p̄ria rō sequēs ē ꝯtingens ⁊ causata a finis volitiōe.

Tem. d. 43. querit vtp̄ prima ratio i impossibilitatis rei fiende sit ex pte dei. Et tenet q̄ diuinus intellectus causat rep̄ possibilitatē. ¶ Cōtra hoc aūt arguo sic p°. Si possibilitas creature: p̄hēret cā3. hab. ret ca3 potētia dei. vel non repugnātia ad eē: q2 penes hec illa possibilitas accipitur cū aliud nō sit rōne cuius creatus dicat possibilis antequā sit. S3 potētia dei nō hēt eām vt p3: nec p̄dicta repugnātia: q2 nō est aliud
2.ratio. q̄ negatio possibilitatis. ¶ 2°. Nulla causalitas se extendit vt faciat aliqd esse de essentia creature: q2 si deus faceret hominem esse aīal cū libere operetur in creatura posset desistere

a faciēdo ⁊ sic hō nō esset animal: S3 possibilitas obiectiua est de essentia creature: q2 creatura h3 suā essentiā est factibilis ⁊ non p aliqd̄ acc̄ns. ¶ 3°. Nā h3 istā positionē seque/ret q̄ aliqua causalitas nō terminaret ad eē exn̄tie actualis extra animā: q2 p hoc q̄ res hēt possibilitatē nullū hēt tale eē. ¶ 4°. Nā se/quit q̄ res erit possibilis ad eē possibile in infinitū: q2 oē recipiēs aliqd ab aliquo principio essentialiter distincto. quātu3 est de se est possibile ad illud: creatura aūt h3 istā positionem. res accipit eē possibile a deo. ¶ 5°. Na3 sequeret q̄ creatura p̄duceret in esse causabili: q2 ex hoc ipso q̄ aliqd est possibile ē causabile. S3 nihil pōt produci: vel causari in eē causabili. ¶ P° q2 causatiuū ⁊ causabile sunt correlatiua ⁊ eē causatiuū est prius rōne q̄3 causare: vñ oē causabile p̄cedit oē causare. ¶ 2° q2 impossibile est prius aliqd eē causatū q̄3 posse causari. Ergo posse causari nulli inest p eē causatum. Ergo ⁊c.
3.ratio.
4.ratio
5.ratio.

Ltimo Arguo ꝯtra quoddā dictū u scoti in multis locis qd̄ qdā dicunt esse Cōtra thomisticā ꝟitate3: qui/dam ꝟo nō. s. q̄ nō ois relatio sit idē suo p̄/rimo fundamēto. ¶ Cōtra qd̄ arguo primo sic. Nā si aliqua relatio eēt realiter a funda/mēto distincta: cōponeret cū eo qd̄ est cōtra. boe. in libro de tri. dicentē q̄ nō pōt dici p̄dicationē relatiuā qcq̄3 rei de qua dr̄ h3 se addere vel minuere. q̄ tota nō in eo qd̄ est eē s3 i cōparatiōe cōsistit. ¶ Si dicat q̄ nō facit cōpositionē cū fundamēto: q2 de sua rōne non est dare eē. sed refferre solū. ¶ Cōtra q2 cōpositio nō videt esse aliud q̄3 vnio realium distinctop̄. maxime quop̄ vnū ad aliud se habet vt actus ad potētiā realiter ⁊ si nō h3 suā rōnē. Dato tñ q̄ compositionē nō faciat tñ ad fundamētu3 aliqd realiter addit: cū sit verū acc̄ns h3 istā positionē. hoc aūt est ꝯtra dictū boetij allegatū. ¶ 2°. Si relatio realiter distingueret a suo fundamento nō posset i deo manere h3 suam propriam rationem: qcqd sit in creaturis: quia realiter cum fundamēto cōponit. ¶ Si dicatur q̄ relatio manens
qd̄ non ois relatio sit idē suo p̄rimo funda/mēto i/stat bo/etoꝛ p̄ria rō. cap. ij.
Euasio
Impu/gnatio.
In. li. d̄ tri. c. xi. ⁊. 12.
1.ratio.
Euasio

in deo nō est illa q̄ vnum est ex.x. generibus de cuius rōne est cū suo fundamēto cōponere.

Impugnatio. ¶ Contra quia iuxta positionē possem dicere pari rōne q̄ in deo nō solum substātia et relatio manet s3 suam rōnem sed etiā qualitas. q2 dicā illā qualitatē nō eē pdicamētum hoc aūt sancti negāt dicentes in deo manere duo gña tm̄.

Euasio ¶ Si dicat aliter et melius q̄ relatio cōponit s3 suū eē.i.quantū ad id qd est.s3 nō quātu3 ad suam rōnem:q2 illa nō est esse in: sed eē ad.

Impugnatio. ¶ Cōtra primo q2 i sua formali ratione s3 primū modū pscitatis icludit accñs

Prima rō s3 sic dicētes et sic formaliter dicit eē in:l3 nō explicite.

2.ratio. ¶ 2°.q2 si s3 suū eē realiter cū fundamēto componit nō posset ei nouiter aduenire sine reali mutatiōe eius cōtra philosophū

Euasio 5.phi. ¶ Si dicat q̄ acqrit nouiter sine mu tex.co.x tatione alteratiua nō sine mutatione simplr.

et inde. Impugnatio: ¶ Cōtra.q2 si nō est ibi mutatio alteratiua.i. s3 qualitatē:qn̄ aliqd efficit p albedinē simile alteri qd nouiter fit albu3. oportebit pter quatuor mutatiōes que sunt in substātia quātitate qualitate et vbi:dare quintā.

Euasio ¶ Si dicatur aliter q̄ ens respectiuū aduenit nouiter sine mutatiōe.

Impugnatio ex p° de gña.et. co.35.et inde. ¶ Cōtra q2 qd acquirit nouū eē sibi inherēs siue absolutū siue respectiuū generat:vt p3 ex generatiōis diffinitiōe.

Euasio ¶ Si dicat q̄ illa diffinitio intelligit de eē absoluto nō de relatiuo.

Impugnatio. ¶ Cōtra:q2 oē esse absolutū et relatiuū est a p° ente mediate vel imediate.vel partim sic et sic:vn̄ si ens relatiuū fit a deo:2° vel 5° modo.habeo intētu3:primu3 āt dici nō pōt:q2 s3 istos agēs naturale pducēdo fundamētum pducit relatione3.

3.ratio. principalis. ¶ 3°.Si relatio est res alia a fundamēto recepta i relato.agēs in eo q̄ agens siue ex hoc ipso q̄ agit pateret.q2 reciperet suam relationem ad passum.

4.ratio ¶ 4°.Si relatio aliqd poneret in suo fundamēto aliud ab eo:poneret in eo terminū ad quem:quia a fundamento non differt nisi p suū terminū cū nō differat ab absoluto nisi per hoc q̄ importat terminu3 ad quem.

5.ratio ¶ 5°.Si relatio que est distantia distinguit a suo fundamēto.aut acqrit in tpe aut in instāti.S3 nō acqrit i tpe:aliogn postq̄ aliqd recessisset ab aliquo adhuc eēt cōtiguū siue haberet cōtiguitatem et nō esset cōtiguū: qd p3:q2 moueat.b.corpus ab.a. corpore si bi cōtiguo.Si.b.acqrit distantia3 in tēpore pdit etiā cōtiguitatē in tempore.cū semp fit cōtiguu3 vel distans.ergo in illo tēpore habet cōtiguitatem siue partem cōtiguitatis et cōsequēter est cōtiguū et tm̄ iā recessit ab.a.Nō acquirit etiā in instāti:q2 nō acquiritur in instāti in quo.b.incipit moueri ab.a.q2 dū mobile incipit moueri adhuc nō est motū de loco priori:nec in aliquo instāti illi imediato. q2 nullū instans est imediatū istanti:nec i aliquo mediato posteriori:q2 in toto illo tpe. b.distaret cū iā moueat et tm̄ esset sine distantia:q2 illā nec dū acqsiuisset.

¶ 6°.Aut ad formā eē pfem requirit solū q̄ habeat filiū aut etiā requiritur aliqua emptitas in socrate q̄ est paternitas sibi accñs. 6.ratio

Si primū:habeo intētū.Si vero secūdū cōtra:q2 sequit q̄ socrates posset habere filiū et nō eē pater. Na3 oē accñs p accñs est separabile a suo subiecto. sine eius corruptiōe saltē3 diuinitus:vt p3 ex diffinitiōe accñtis.Sed s3 istā positionē paternitas socratis:et filiatio platonis sunt accidētia per accñs:qd p3 q2 ista accñtia aliqn̄ nō fuerūt in istis et aliqn̄ nō erunt. Ergo socrates posset habere filiū et nō eē pr̄. ex por/phi.i.c. d̄ accñ/te.

Euasio ¶ Si dicat q̄ diuinitus stante filio pōt pdere paternitatē eē pater realiter nō formaliter.

Impugnatio ¶ Cōtra:Nam si habet filium ergo est pater.ergo formaliter pater:q2 nullus pōt denominari pater nisi a paternitate in eo existente.cū paternitas nō denominet extrinsece.

¶ 7°.Nam relatio que est.a.corporis bicubiti ad.b.corpus vnius cubiti.i.dupleitas.si est distincta a suo fundamēto.i.quātitate.a.aut ipsa ē tota in qualibet pte aut tota in toto et pars in parte. 7.ratio

Non primum quia quelibet pars.a. esset dupla ad.b.quod expresse est falsum.

¶ Nec secūdū:q2 si partes huius dupleitatis omnes sunt eiusdem rōis ad huc sequitur q̄ quelibet pars.a.habeat dupleitatē et sit dupla.si vero nō sunt eiusdem rōis. ¶ Cōtra:q2 qd habet extensionem et diuisibilitatem nō